

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

87436

AHMED MÜRŞİDÎ'NİN AHMEDİYESİ

-TENKİTLİ METİN-

(5094. BEYİTTEN SONRAKİ 4463 BEYİT)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

DANIŞMAN
Doç. Dr. Hasan KAVRUK

HAZIRLAYAN
Seydi TÜRKERİ

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ
MALATYA-1999

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
KISALTMALAR	III
TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ VE TRANSKRİPSİYONDA UYULAN KURALLAR	IV
GİRİŞ	VI
I – AHMED MÜRŞİDİ’NİN HAYATI, SANATI VE ESERLERİ	VI
1 – HAYATI.....	VI
2 – SANATI.....	VII
3 – ESERLERİ.....	X
PEND-NÂME’NİN YAZMA NÜSHALARI.....	XIV

BİRİNCİ BÖLÜM

1 – ESERİN ŞEKİL VE DİL ÖZELLİKLERİ.....	XVII
A – ŞEKİL ÖZELLİKLERİ.....	XVII
B – DİL ÖZELLİKLERİ.....	XVIII
C – ARAPÇA, FARŞÇA İBARELER.....	XXI
D – ATASÖZLERİ VE DEYİMLER.....	XXII
1. MUHTEVA ÖZELLİKLERİ.....	XXIII
A. DİN VE TASAVVUF.....	XXIII
B. SOSYAL HAYAT.....	XXVII
C. İNSAN.....	XXVIII
D. TABİAT VE KOZMİK ÂLEM.....	XXIX

ESERİN TANITILMASI.....XXXI

ESERİN BÖLÜMLERİNİN KISA AÇIKLAMASI.....XXXIII

İKİNCİ BÖLÜM

TENKİTLİ METİN.....1

SONUÇ.....228

BİBLİYOGRAFYA.....229

ÖNSÖZ

Bütün edebiyatlarda olduğu gibi bizim edebiyatımızda da çeşitli dönemlerin en önemlilerinden biri de Klasik Edebiyat diye tesmiye edilen Eski Türk Edebiyatıdır. Bu yüzden Eski Türk Edebiyatının genel Türk Edebiyatı tarihi içerisindeki hissedilir ağırlığı vardır. Bu denli geniş bir devrin şahıs kadrosunun da genişliği ve muhtevasının çeşitliliği aşikârdır. Hem bu zengin muhteva hem de şahsiyetlerin çokluğu bu alandaki araştırmaların artırılmasını gerekli kılmaktadır.

Biz de bu çalışmamızda hocalarımızın tavsiyesi üzerine yüksek lisans tezi olarak ikinci dereceden sayılabilecek bir edebî şahsiyetin eserini incelemeyi uygun gördük. Bu yüzyılda yapılacak çalışmalara küçük de olsa bir katkıda bulunmayı istedik.

Klasik Edebiyatımızın 18. Yüzyıl şairlerinden olan Ahmed Müşridî'nin beş eserinden en önemlisi olan Ahmedîye (Pend-name) adlı eserinin 5094. beyitinden sonraki 4463. beyitinin çeviri yazısını konu olarak aldık.

İki nüshasını karşılaştırdığımız Ahmedîye adlı bu eser, Ahmet Bicân'ın Muhammediye'sinden sonra en çok okunan eserlerden birisidir.

Bu çalışma bize şu gerçeği gösterdi. Edebiyat tarihimizin bir çok noktaları henüz gün yüzüne çıkartılıp aydınlatılmamıştır.

Üzerinde çalıştığım eserin yalnız edebi bir, eser olarak değil kültürümüzü koruyan ve besleyen bir eser olarak da kültür tarihimiz de yer alacağına inanıyorum. Bu inanç ile bu çalışmayı hazırladım.

Eski Türk Edebiyatında didaktik, dinî, ahlakî konulu çalışmalara Ahmed Müşridî'nin Pend-nâme'sinin de katılmasını sağlamak, için bu eseri seçtik. Önce eserin Konya İzzet Koyunoğlu ve Ankara Milli Kütüphane nüshalarını tespit ettikten sonra karşılaştırmalı olarak tez metnini oluşturduk. Metni oluştururken vezni bozmamaya çalıştık.

Çalışmamızı hazırlarken önce şairin hayatı, sanatı, eserleri üzerinde ve çalışmanın hazırlanış şekli hakkında kısa bir giriş bölümü oluşturduk. Sonra eseri iki bölümde inceledik. Birinci bölümde eserin şekil, dil özellikleriyle, muhteva

özellikleri üzerinde durduk. Eserin genel olarak incelemesini bu bölümde yaptık. İkinci bölümde ise metnin transkripsiyonunu iki nüshayı karşılaştırıp hazırladık.

Sonuç bölümünde, eserin Eski Türk Edebiyatına katkıları hakkında kısaca bilgi verdik.

Bibliyografya kısmında bizzat istifade ettiğimiz veya daha geniş bilgi alınabileceğine inandığımız eserleri, alfabetik sırayla verdik.

Son olarak, bu eserin yazılmasında bilgisayarıyla yardımcı olan Yusuf ANADOL'a, eserin kütüphanelerden getirilmesine yardımcı olan Behsat KARPINAR'a, danışmanım ve hocam Doç. Dr. Hasan KAVRUK'a ve tüm emeği geçenlere sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

MALATYA – 1999

Seydi TÜRKERİ

III

KISALTMALAR

A: Ankara Millî Kütüphane 1882 Nolu Nüsha

a.g.e. : adı geçen eser

AKM : Atatürk Kültür Merkezi

Ans. : ansiklopedi

c. : cilt

DTCF : Dil VeTarih - Coğrafya Fakültesi

İst. : İstanbul

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları

No : numara

K : Konya İzzet Koyunoğlu 13662 Nolu Nüsha

OM :Bursalı Mehmet Tahir , Osmanlı Müellifleri

OT : Osmanlı Tarihi

RTET : Resimli Türk Edebiyatı Tarihi

s : sayfa

TŞA :Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid

TTKB : Türk Tarih Kurumu Basımevi

Vb. : ve benzeri

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ VE TRANSKRİPSİYONDA UYULAN KURALLAR

Arap alfabesinde bulunup da yeni Türk alfabesinde bulunmayan işaretler , harfler şöyle gösterilmiştir :

آ	Ā ā	Ā ā	Ā ā
ا	A a E e	ب	B b
ت	T t	ث	Ṭ ṣ
ج	C c	چ	Ç ç
ح	H h	خ	Ḫ ḫ
د	D d	ذ	Z z
ر	R r	ز	Z z
ژ	J j	س	S s
ش	Ş ş	ص	Ṣ ṣ
ض	Ḍ ḍ Ž ž	ط	Ṭ ṭ
ظ	Z z	ع	‘
غ	Ġ ġ	ف	F f
ق	Q q	ك	K k G g ħ
ل	L l	م	M m
ن	N n	و	V v O o U u Ü ü. Ū ū
هـ	H h A a E e	ی	Y y I i İ İ

Ahmed Mürşidî'nin Pend-nâme'sinin karşılaştırılmalı metni hazırlanırken şu yazım kurallarına uyulmuştur:

a) Farkların ve diğer özelliklerin aparatta yazılmasında uyulan metod:

1. Mesnevîde herhangi bir beytin nüshada bulunmadığını belirtmek için aparatta nüshayı belirten harfin başına “-“ işareti konmuştur. Örneğin “1836-K” yazımı 1836. Beyti Konya nüshasında yok demektir.

2. Nüsha farkları aparatta belirtilirken, önce metne alınan şekil yazılmış, karşısına ise diğer nüshalardaki farklı şekil alınmış ve bu farkın geçtiği nüshalar belirtilmiştir. Bu fark birinci mısradaki a, ikinci mısradaki ise b harfiyle gösterilmiştir.
 3. Karşılaştırmalı metni oluştururken nüsha karşılaştırmalarında genel alışkanlık olan bir nüshayı esas olarak alıp, diğer nüshalarda görülen farkların aparatta gösterilmesi yolu tercih edilmemiştir. İki nüshayı mukabele ederek, nüshaların farklılık gösterdikleri yerlerde vezin, kafiye, mana ve kelime ilişkilerini dikkate alarak en uygun kelimeler seçilmeye özen gösterilmiştir.
- b) Çeviri yazıda (transkripsiyon) Arapça, Farsça harf ve kelimelerin yazılışında uyulan metod .
1. Bu tür bilimsel çalışmalarda uygulanan transkripsiyon sistemi kullanılmıştır.
 2. Arapça ve Farsçadaki uzun ünlülerin okunuşunda “-“ işareti kullanılmıştır.
 3. Farsça edat ön ekleri, eklendikleri kelimelerden kısa çizgi “-“ ile ayrı yazılmıştır. Örneğin: bî-kes, der-âgûş
 4. Farsçada ikili tekrarların yazımında, tekrarlanan kelimeler arasındaki ek veya edatlar kısa çizgi arasına yazılmıştır. Örneğin: ber-â-ber, ser-â-ser gibi
 5. Farsçadaki ‘vav-ı ma’dule ‘ ile yazılan kelimelerin yazımına dikkat edilmiştir.
 6. Bugünkü imlaya uyularak özel isimlerin başında büyük harf kullanılmış, sonlarına getirilen ekler işareti ile ayrılmıştır (yalnız Allah’ın bazı isimleri küçük harfle yazılmıştır. Ör. bâri ,yezdân,girdigâr vb.)
Örneğin: Mûsâ’ya, Fîravn’a
 7. Vasef terkipleri kelimenin fonetik özelliğine göre ‘ u-ü ‘ şeklinde gösterilmiştir.
 8. Metindeki yazım birliği, İsmail Ünver’in şu başlıklı makalesine göre oluşturulmuştur: “Çeviri yazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler” Türkoloji Dergisi C. XI. Sy. 1, Ank. 1993, s. 51-89.

GİRİŞ

AHMED MÜRŞİDÎ'NİN HAYATI , SANATI ,ESERLERİ

HAYATI

18. yüzyıl şairlerindedir. Hicrî 1100(milâdî 1688-1689) yıllarında Diyarbakır'da doğmuştur. Ahmed Mürşidinin babası Osman Ağa dır. Ahmed Mürşidî hakkında en geniş bilgiyi Ali Emirî Efendi vermektedir.¹ Diğer kaynaklarda şair hakkındaki bilgiler ise bu kaynaktan elde edilen bilgilerden ibarettir.²

Şair küçük yaşta yetim kalmıştır. Ahmed Mürşidî'nin evinin Diyarbakır'ın İkikapı semtinde olduğunu Ali Emirî bildirmektedir.³

Ali Emirî Efendinin ifadesiyle O, "Nûr-ı akl-ı sedâdı rehber ederek tahsîl-i ulûm-ı kemâlât"⁴ ile kendini yetiştirip Birecikli Uşşakî şeyhlerinden Şeyh Ebu Bekir Efendiye intisap etmiş ve hacca gitmiştir. Ahmed Mürşidî, iki defa evlenmiştir. Bu evliliklerinden çocuk sahibi olmuştur.⁵

Şair, hayatının sonlarına doğru Diyarbakır'a bir saat mesafedeki Ali Pınarı köyüne gidip buraya yerleşmiş ve burada 1760 yılında ölmüştür. Ali Pınarı köyüne yerleşmesinin nedeni ise, şairin bir kediden kaçmasıdır. Yörede rahatsız edici kimselere "Ahmed Mürşidî kedisi gibi" denmesi buradan gelmektedir.⁶

Ahmed Mürşidî'yi Hanefî mezhebinden sayan Ali Emirî'ye karşılık bazıları onu alevî şeyhi sayarlar.⁷ Şairin Pend-nâmesinde ise, hocaların hocası olarak Ebu Hanife'yi sayması ve dört imamdan bahsetmesi Ali Emirî'nin görüşünü güçlendirmektedir. Şu beyitler buna delildir:

Ol imâm-ı a'zâm e'imme yücesi

Oldurur dinde hocalar hocası (3299)

¹ AYAN, Gönül ,Tebriqli Ahmedî ,Esrâr-Nâme (İnceleme -Metin) , AKM, ANKARA, 1989

² Bursalı Mehmed Tahir , O.M İ. C., İst. , 1333 s. 27

³ Ali Emirî , TŞA. , Âmidî Matbaası , İst,1327 , s. 424 .

⁴ a.g.c. s. 424

⁵ a.g.c. s. 424

⁶ Meydan Larousse ans, Ahmed Mürşid Efendi Maddesi, Meydan Yayınları C,1. 1973.

Dört imâmın yarıyuz yârânıyuz (3303)

Ahmed Mürşidî , hayatını irşâdla geçirmiş bir insandır. Bu yüzden çevresinde sevilen bir kişiliğe sahiptir. Geniş halk kitlesine hitap eden şair, müslümanlığın fikri ve ahlakî kültürünü insanlara ulaştırmaya çalışmıştır.⁸

Şair, islâmî ilimlerle mücehhez olarak tasavvufa yönelmiş ve eserinde samimî inançlarını etrafındaki insanlara sade bir Türkçeyle aktarmaya çalışmıştır. Eserlerinde “Ahmedî, Mürşidî , Amidî “gibi mahlasları kullanmıştır. En çok kullandığı mahlas ise “Ahmedî” mahlasıdır.

Ahmed Mürşidî’ye ait olan Ahmedîye yıllarca Ahmet Bîcân’a atfedilmiş, fakat bunun Ahmet Bîcân’ın değil Diyarbakırlı Ahmed Mürşidî’nin olduğu geç de olsa anlaşılmıştır. Ansiklopedilere bu konuda notlar düşürülmüştür.⁹ Ayrıca Pend-nâme’yi “Ahmedîye Şerhi” adıyla nesre çeviren Melih Yuluğ da bu konuya işaret etmiştir.¹⁰

SANATI

18. yy. şairi A. Mürşidî, ‘sanat, toplumu için’ felsefesiyle eser veren şairler arasında yer almaktadır. Bu nedenle eserlerinde sanat gayesi gütmemiş ve sanattan ziyade, okuyucuyu bilgilendirme ve yönlendirmeye ağırlık vermiştir.

Ahmed Mürşidî, günümüz insanının isimlerine aşinâ olduğu Klasik Türk Şairleri arasında yer almamıştır. Bunun en önemli sebebi, şairin, Klasik Türk Şiirine herhangi bir yenilik getirmemesi ve diğer bir çok şair gibi zaten var olan ortak malzemeyi, kendisinden öncekilerin yolundan giderek kullanmış olmasıdır. Fakat bununla birlikte, özellikle “Ahmedîyye” adlı eseriyle, kayda değer bir itibar elde etmiş olduğu söylenebilir. Ali Emirî, tezkiresinde kendisinden övgüyle söz etmesi, şairin, kendi döneminde tanınan ve eserleri okunan bir şahsiyet olduğunu göstermektedir.¹¹

⁷ a.g.e.s. 424

⁸ AYAN, Gönül ,Tebrizli Ahmedî ,Esrâr-Nâme (İnceleme -Metin) , AKM, ANKARA, 1989

⁹ UZUNÇARŞILI, İ.Hakkı , OT, Ankara , TKY, 1. C.,ANKARA, 1972 .

¹⁰YULUĞ, Melih , Ahmedîyye şerhi , , Doyuran Matbaası , İst. 1979 , s.459

¹¹ Ali Emiri, T Ş A, , Âmidî Matbaası, İstanbul .1327-s. 424

Eserlerinde mesnevi nazım şeklini kullanmıştır. Beş eserini de nazım şekliyle yazmıştır. Mesnevi nazım şeklini tercih etmesinin en önemli sebebi, bu nazım şeklinin dinî ve ahlakî konuları işlemeye fazlasıyla uygun olmasıdır.

Üzerinde çalıştığımız Ahmediyye adlı mesnevisinin genelde fâilâtün fâilâtün fâilün vezniyle yazılmış yer yer mefâilün-mefâilün faülün veznini de kullanılmıştır. Şair, aynı eser içinde yer alan sınırlı sayıdaki kasidesinde ise, 4 mefâilün veznini uygulamıştır. Ahmed Mürşidî'nin vezin kullanmada başarılı bir şahsiyet olduğu söylenemez. Zira yer yer bariz arûz hataları yapmıştır:

Hayır olan ef'âli bir kûl dilese (1809)

Emir ide getürelere sevdüğünü (2191)

Haşır olup anuñla vara nâra ol (2195)

Setir iderdim ben anuñ 'isyânını (139)

Şairin, kafiye kullanmada kusursuz bir yapıya sahip olduğunu söylemek yanlış olmaz. Kafiye bulmada zorlanmadığı, kafiyenin her çeşidini kullanmasından ve kafiye olarak kullandığı kelimelerin sayıca önemli bir yekûn tutmasından anlaşılmaktadır :

Bir tefekkür kıl eyâ insân u cân

Boşına kûrılmadı iş bu cihân (237)

Ol ilâc itdi aña buldı necât

Meyl kıldı itmedi zen iltifât (499)

Ağlayu atasına dönüp bakar

Gözlerinden yaş revân olmuş açar (908)

İstemezler mâl u mülki devleti

Ya'ni kılmışlar fenâdan 'uzleti (1404)

Ahmet Mürşidî'nin dili, sade ve anlaşılır bir özelliğindedir. Arapça ve Farsça kelime ve terkipleri çok az kullanmıştır. Bu yönüyle, yaşadığı yüzyılın dil özelliği olan mahallileşme akımının etkilerini yansıtır:

Göz göz olmuş bir cebelden akar (1826)

Varma bu sevdâya olma müşteri (1416)

Âyeti indürdi Cebrâ'il yere (127)

Ali Emiri'nin ifadesiyle, onun "köylülerin dahi anlayabileceği" bir Türkçe ile yazması dikkat çekmiştir.

Diyarbakır gibi bir yerde yaşamış olmasına rağmen, sade ve temiz bir Türkçe kullanmada başarı göstermesi, Klasik Türk Şiirini İstanbul özellikle sanat çevresine sıkıştırmak isteyen yaygın ama yanlış görüşün ne kadar isabetsiz olduğunu göstermesi bakımından son derece önemli bir özelliktir.

A. Mürşidînin üslûbu, akıcı ve etkileyicidir. Sade bir Türkçe kullanması ve "sanat, toplum için" düşüncesiyle hareket etmesi, üslûbunun akıcılık ve etkileyiciliğini arttırmaktadır.

Halk arasında kullanılmakta olan deyim, atasözü ve deyişleri çokça ve ustalıkla kullanmıştır.

Misâlim var saña ey îalib-i nûr

Çıra virmez dibine şu'le meşhûr (1701)

Hatuna itdi gönül virgil baña (378)

Âzâd eyledi (408)

Kemlik işe iylik ider merd olan

Bilmez iylik kârını nâ-merd olan (421)

ESERLERİ**II. MEVLİD-İ ŞERİF:**

Ahmedî'nin "Velâdet-i hümâyûn-ı risâlet ile müzeyyen bir Mevlid-i Şerifi'nin varlığı bilinmektedir.¹²

III. KISSA-İ EYYÜB PEYGAMBER

Ahmedî Mürşidî'nin böyle bir eserinin varlığından hiçbir kaynakta söz edilmemektedir. Ancak Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ndeki Yûsuf u Züleyhâ nüshasının 75 b-90a yaprakları arasındaki bu adda bir mesnevisine rastlanmaktadır. Ayrıca bir nüshasının daha Erzurum Atatürk Üniversitesi Kütüphanesinde bulunduğu tespit edilmiştir.

1. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi : M. Ozak I.
No: 764.

75 b Baş: Besmele evvelde îrâd idelüm
Hamd ile gönlümüzi şâd idelüm

90 a Sonu: Aḥmedî kulluḡa geldüñ ara yol
Ara istidlâl ile Yezdâni bul

485 beyitten ibaret olup, Fâ'ilâtün Fâ'ilün kalıbıyla yazılmıştır.

2. Erzurum Atatürk Üniversitesi Seyfettin Özege Kütüphanesi (Satın Alınan Kitaplar)
No: 316 (71 a- 86 a)

71 a Baş: Besmele evvelde îrâd idelüm
Hamd ile gönlümüzi şâd idelüm

85 b Sonu: Halâs ister misin Aḥmed beḡâda
Bol istidlâl eyle Rabbin fenâda

¹² Ali Emiri, T Ş A, , Âmidî Matbaası, İstanbul .1327-s. 424

IV. “KELİME-İ ŞEHÂDET ŞERHİ”

Kaynaklarda, Ahmed Mürşidî'nin böyle bir eserinin varlığından söz edilmektedir. D.T.C.F. Kütüphanesi M. Ozak Kitapları 740'taki yazmanın 90 a- 92 b yaprakları arasında bulunan 78 beyitlik bir mesnevidir. Mefâ'îlün Mefâ'ilün Fe'ülün kalıbıyla yazılmıştır. Şimdilik iki nüshası biliniyor:

1, D.T.C.F. Kütüphanesi M. Ozak Kitapları I. No: 740

90 aBaşı: Şehâdet eylerim ki vardur ilâh

Cemî' işlere kâdirdür ilâh

92 b Sonu: Şalavâtlar virelüm Muşafaya

İrelüm tâ ki yarın bu şafâya

2. Atatürk Üniversitesi Seyfettin Özege Kütüphanesi No: 316

86 a Başı: Şehâdet eylerim ki vardur Allah

Cemî'î işlere kâdirdür Allah

86 a Sonuç: Muhibbüz âline aşhâbına hep

Bizi haşr eyle bunlar ile yâ Rab

V. Yûsuf u Züleyhâ

Ahmedî'nin Yusûf u Züleyhâ mesnevîsinin, bugüne kadar tesbit edilen üç nüshası vardır.

1. Elazığ (Palu) nüshası

Palu'da bulunan bu yazma 104 yapaktır. 200 x 160 (190 x 120) mm. ebadında ve harekeli nesihle kaleme alınmıştır. 2 a da “Yâ Muhammed” diye başlayan beyitten sonraki beyitler yırtıktır. Bazı sahifelerde 12 bazılarında 13 satır bulunmaktadır. Eser, yaklaşık olarak 2615 beyittir.

Müstensihi Hani'de oturan Seyyid Molla Mahmûd Garîb'tir.

İstinsah tarihi: 1 Rebî'u '1-Mübârek 1263

Başı: Besmeleden sonra

1 b Bi-ismi'illâh ola iş ibtidâsı

Hudâ 'avniyle olur intihâsı

Sonu:

103 b Fâtihayla kim anı yâd eyleye

Hâlikı nârından âzâd eyleye

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilât

Vir Muhammed Muşafaya şalavât

2. Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi M. Ozak I No: 7542

Eski sarı karton ciltli kalın kağıtlara okunaklı bir nesihle yazılmıştır. 93 yapraktan ibaret olan bir yazmanın 1 b – 75 b yaprakları arasındadır. 17 satır, çift sütun üzerindedir. Yûsuf u Züleyhâ mesnevisi 2491 beyittir. Ebâdı: 175 x 120 (140 x 80) mm.dir. Bu yazmanın Milli Kütüphane2de MFA No: A/ 4868'de mikrofilmi vardır.

Başı: Besmeleden sonra

1 b Bi-İsmi'llah ola iş ibtidâsı

Hudâ 'avniyle olur intihâsı

Ki ef'al-i ibâda anı miftâh

İdüpdür fert ider anuñla Fettâh

Sonu:

75 b Aḥmedî Âmidî'ye her kim duâ

Eyleye derdine Ḥak vîrsün devâ

Fâtihayla kim bizi yâd eyleye

Hâlikı nârından âzâd eyleye

Yukarıdaki beyitte de görüldüğü üzere, Ahmedî, kendisini “Âmidi”olarak takdim etmektedir.

3. Atatürk Üniversitesi Seyfettin Özege Kütüphanesi No: 316

86 yapraktan ibaret olan bir mecmuanın 1 b-70 b yaprakları arasındadır. Ebâdı: 220 x 150 (180 x120) mm. dir. 15 satır, çift sütun, harekeli ve okunaklı nesih başlıklar kırmızı, kenarlar süssüz, çerçevesiz. Mukavva ciltli, sırtı deri, beyaz takvim yaprağı gibi bir kâğıt yapıştırılmıştır.

Müstensihi: Ali bin Hüseyin

İstinsah tarihi: 7 Cumâde'l Âhire 1275

Baş:

1 b Bi-ismi'llah ola iş ibtidâsı

Huda 'avniyle olur intihâsı

Ki ef'âl-i 'ibâde anı miftâh

İdüpdür fert ide.... Fettâh

Sonu:

Ahmedî imdi her kim du'â (vezin bozuk)

Eyleye derdine lîlak virsin devâ

Fâtihayla kim bizi yâd eyleye

Hâlikı nârından âzâd eyleye

Yûsuf u Züleyhâ mesnevisinin arkasından 71 a'da “Kıssâ-i Eyyûb Peygamber”başlamaktadır. Bu nüsha, DTCF'deki yazmaya göre, noksan olup 2100 beyit civarındadır.

Mevcût nüshalar arasında en fazla beyit ihtiva edeni, Elazığ (Palu) nüshası olup 2615 beyitlidir. Buna göre D. T. C. F. İle Erzurum Atatürk Üniversitesi Seyfettin Özage nüshaları eksiktir.¹³

Pend-nâme'nin Yazma Nüshaları

Pend-nâme (Ahmediyye)'nin kütüphanelerimizde hayli yazması olduğu muhakkaktır. Millî Kütüphane'de bizim tespit edebildiğimiz üç nüsha bulunmaktadır.

1. Ahmedî-i Âmidî, Kitâb-i Mürşidî No: 1882

323 yk. 220 x 155 (155 x 90) mm. 15 satır, yazı herakeli nasih, cilt: meşin, kahverengi kaplı, kâğıt: üzüm salkımı filigranlıdır.

Müstensihi: Taşköprü kazasının Kılıç köyünden: Alemdar Ali Muhammed Şerifir.
İstinsah tarihi: 11 Ramazan 1200 H.

Başı: 1 a yırtık.

2 a) Seni 'âlemlere rahmet yarattım

Çamu mahlûkum üzre 'âlî itdim

2 b) 2. Mısra

Muvaḥḥid kullarından Aḥmedîdür

Diyâr-ı Bekr şehri Âmidîdür

Sonu:

Kitâb-ı Mürşidîye kıldı temmet

Alem-dâr-ı Alî ibni Muḥammed

2. Aḥmedî-i Amidî, Kitâb-ı Mürşidî No. 784

239 yk. 180 x 111 (145 x 91), 14 satır, 2 sütun

¹³ Bu bilgilerin hazırlanmasında Gönül Ayan'ın makalesinden (Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı: I, Erzurum 1993) S. 31-40 istifade edilmiştir.

Yazı kaba nesih kağıt: filigranlı, kırmızı, kahverengi meşin ciltle kaplıdır.
İstinsah tarihi: 1205 H.

Başı: 1 b)

Bi-ismi'llâh ola iş ibtidâsı
Anuñ 'avniyle olur intihâsı
Ezel adı şıfatıyla mükemmel
Gerek zikri olursa ism-i evvel

Sonu: 236 b)

Fatihayla kim bizi yâd eyleye
Hâlikı nârından âzâd eyleye

3 Ahmed El-Mürşidî, Kitâb-ı Pend-nâme; No: 2113

40 yk. 203 x 165 (170 x115) mm. 17 satır, çift sütün, harekeli nesih, kâğıt üç hilâl filigranlı, cildi: kahverengi, meşin, ebrûlu kâğıt kaplıdır. Eksik bir nüshadır.

Başı: Besmeleden sonra

El-ğamdü li'llâhi Rabbil'l- 'âlemîn

Hem şalat olsun rasûline anîñ

Sonu: 40 b 9

Sen niçün geç geldiñ didiler (v.)

Vurup ol âdemi şatlı eylediler.

Görüldüğü gibi, Millî Kütüphanedeki bu üçüncü nüsha hayli eksiktir. İki nüsha arasında da önemli farklar vardır. Bu durum, eserin çok okunduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Pend-nâme'nin Konya'da da bir nüshası bulunmaktadır. Ayrıca İzzet Koyunoğlu Müzesi'nin "İzahlı Kataloğu" hazırlama yönünde yapılan bir yüksek lisans tezinde, ¹⁴ eserlerden bahsedilmektedir.

Konya Koyunoğlu Müzesi Kütüphanesi'ndeki nüsha: No: 13662

Pend-nâme, Diyârbekirli (Âmidî) Ahmedî (Zahriyyede yazılı)

11 Ahmediyye Kitâbı yazısı vardır.

118 yk., 26 satır, 3 sûtûn üzerindedir. Şikeste tâlik ile kaba saman kâğıdına yazılmıştır. Müstensihî: Avnî, istinsah: 15 Muharremü'l-Harâm 1283'tür.

1b Baş: Besmeleden sonra

Bi'smi'llâh ola işûñ ibtidâsı (v.)

Anuñ 'avniyle olur intihâsı

17. satırda:

Muvaḥḥid kullarından Aḥmedîdür

Diyâr-Bekîr şehri Âmidîdür

Sonu

Fâtihayla kim bizi yâd eyleye

Hâlikı nârında âzâd eyleye

Bundan sonra, 'Avnî beş beyit içinde, adını söylemektedir

¹⁴ Ali Özgökmen, Konya Belediyesi İzzet Koyunoğlu Şehir Müzesi Kütüphanesinde Bulanan Yazma

Türkçe Eserler Kataloğu, Yüksek Lisans Tezi, Konya 1978, s. 39.

1- Eserin Şekil ve Dil Özellikleri

A. Şekil Özellikleri

Ahmed Mürşidî'nin Ahmediye adlı eseri, 9500 beyitten fazla hacimli bir mesnevidir. Biz bu eserin son 4463 beyti üzerinde çalıştık. Eser Klasik mesnevi şekline uygun olarak başlamaz. Eserin üzerinde çalıştığım kısımda yirmi yedi bahis ve bu bahislerden bazısının alt başlıkları vardır. Her bahsin genel ve alt başlıkları ayrı ayrı verilmiştir.

Şair ayrıca dünya, kabir, kıyamet, Kur'an ve Hz. Muhammed ile ilgili kasideler de yazmıştır.

Eyâ ihvân okı Kur'ân bunı tenzil iden Raḥman

Olırsın Haḫḫ ile yârân gice gündüz okı Kur'ân (1707)

'Aceb var mı şapularda tehi dönmeğe kullarda

Bulunur mı şapularda ulu dergâha bir beñzer (1715)

Sana şurbân ola cânım Muḫammed

İki 'âlemde dermânım Muḫammed (2579)

Umulmaz bir vefâ senden yalan dünyâ degil misin

İrişmez âdemi fendân ziyân dünyâ degil misin (3892)

Görürsin bunca şabristan nice tenler şolub yatur

Çürümüş hep teni insân nice şopraq olup yatur (3769)

Şair, Halk Edebiyatı nazım türü olan koşmayı da "dedim-dedi" motifi içerisinde eserinde vermektedir:

Didim nirden gelürsin ol didi hû

Didim nire gidersin söyledi hû (2094)

Didim aña ne dilersin didi hû

Didim hû dan murâdın ne didi hû (2095)

Didim ‘âşık mısın Hâkka didi hû

Didim maşşûduñ Allah mı didi hû (2096)

Şair arûzu umumiyetle başarılı bir şekilde kullanmıştır. Fakat bazı mısralarında zorlandığını ve vezni bozduğunu da görmekteyiz.

Hem cehennem havfını fikir eyleyemez (1325)

Haşır olup anuñla vara nâra ol (2145)

Setir iderdim ben de ‘isyânın bugün (2037)

Meyil ider fi‘li fesâda cânları (268)

Bunun en büyük sebebi ise “meyl, fikr, haşr, setr” kelimelerinin Arapça olmasından kaynaklanmaktadır.

B. Dil Özellikleri

Ahmedî’nin, Pend-nâmesinde dikkat çeken dil özellikleri aşağıya alınmıştır:

Sızıcılaşma

k_h

yohsulı (1323)

uykūsına (A): uyhusına (K) (385)

yoksa(A): yohsa (K) 1569

koñı (K): koki (A) 1999

toñ (4221)

ahşam (275)

Ünlü Türemesi

Bir çok Arapça kelimelerde bunu kullanmıştır:

Ḥaṣr : Ḥaṣır (2195)

Fikr : Fikir (1325)

Emr : Emir (2191)

Setr : Setir (139)

Ḥayr : Ḥayır (1809)

Tonlulaşma

dḡt, dḡt

ṭudağından (A): dudagından (K)

ṭurmaz (A) durmaz (K)

ṭolmuşdur (A,K, 385)

dök: tük (1941)

yigit: yigid (1618)

darılma: ṭarılma (2304)

durmaz: ṭurmaz (2172)

Eserde nazal ‘n’ çoğunlukla A nüshasında ‘nun’ olarak, K nüshasında ise nazal ‘nun’ olarak kullanılmıştır.

dilin: diliñ (1845)

‘isyânın: ‘isyânĩñ (2037)

aldın: aldiñ (2139)

hâlin: hâlin (2177)

itme: itdün (2188)

sevdüğün: sevdüğün (2190)

Eserde bolca anlamdaş kelimelerin kullanıldığını tesbit ettik:

vardılar: geldiler (876)

ey: yâ (919)

didi: itdi (509)

diye: ide (1866)

eyle: öyle (1876)

ıamlâ: katre (1938)

ider: eyler (2000)

Eserde 15. yüzyılın dinî ruhiyatını görmekle beraber dil özelliğini de görmekteyiz. Günümüz Türkçe dilbilgisinde kullanılan gelecek zaman eki olan -cak, ekini “sar-ser” olarak, zarf fiil eki olan “-up-üp” ekini “uban,-üben” olarak görmekteyiz.

kalısar (1089)

olısar (1383)

ıogısar (3950)

geliser (3925)

varuban (84)

ağlayuban (122)

dönüben (4177)

kılısar (2231)

Günümüz dilbilgisinde kullanılan ikinci tekil şahıs emir ekini “gıl”eki olarak görmekteyiz:

kılmagıl (1)

yarlıgagıl (2135)

C. Arapça ve Farsça İbareler

Eserde Arapça ve Farsça beyitler olmamakla beraber az da olsa, eser içine serpiştirilmiş Arapça ve Farsça ibareler vardır.

Nemlenüt ca'et bi riclin cerâd (4423)

lâ taḫnetü min raḫmetî (2077)

ilâ rabbın fergâb (1851)

ḫayrû'l-'amel (1690)

ḫayr'ül-ḫalef (1690)

settârü'l 'uyûb (46)

şefi'el-müznibîn (113)

Didiler- kâbru şanduku'l-'amel (3775)

Lâ ilâhe illâ'llâh (3798)

Bir hadîs ise ayrı bir şekilde kullanılmıştır.

'Ettâ'ibu mine'z-zenbi ke men lâ zenbelehu'

Raḫmetenli'l-'âlemin (4179)

Lâ 'âzâb (233)

Ṭab-ı âdem misl-i bârân-ı nişân

ḫulḫ-ı ḫasen (547)

ḫüsn-i zan (582)

ba'de'l- kelâm (1025)

el- ḫamdü li'llah (1078)

ya'bûdûn (3886)

D .Atasözleri ve Deyimler

Türkçe, atasözleri ve deyimler bakımından oldukça zengin bir dildir. Şairlerimiz Türkçe'nin bu özelliğinden faydalanmış ve şiirlerinde deyimleri ve atasözlerini bolca kullanmışlardır.

Ahmed Mürşidî Ahmediye'sinde bazı deyimleri ve atasözlerini kullanmıştır. Bazı atasözlerini beyitler içine yaymıştır. "Mum dibine ışık vermez" atasözü şu beyitte:

Misâlim var saña ey îâlib-i nûr

Çıra virmez dibine şu'le meşhûr (1701)

Mesela "ağlamayan çocuğa meme vermezler" atasözünü beyitte şu şekilde yazmıştır:

Aña erham oğlana ibretle bak

Şüdi virmez ağlamayınca uşak (1948)

Yine "iyiliğe iyilik her kişinin kârı, kötülüğe iyilik er kişinin kârı" atasözünü beyit içerisinde değişik şekilde söylemiştir:

Kemlik işe iyilik ider merd olan

Bilmez iyilik kârını nâ-merd olan (421)

Bazı deyimler ise:

Âzâd eyledi (408)

Tedârik kıl (etmek) (10)

İki sem'in lisânı bir virilmiş

Ki bir söyle iki difle dinilmiş (1914)

Yüzine urmadı (yüzüne vurmak) (572)

Îrâd eyleyim (irâd etmek) (619)

Vücûda gelmez (vücûda gelmek) (735)

Ƙulađını ur (kulagını açmak) (1093)

Ƙan ağladı (kan ağlamak) (1833)

Yâd eylemiş (yâd etmek) (2766)

II. Muhteva Özellikleri

Pend-nâme, mesnevi biçiminde yazılmış ahlakî, didaktik, dini muhtevalı bir eserdir. Bunu eserin tümünde görmek mümkündür. İnan kökenli olan mesnevi nazım biçimi, öğretici konulara en uygun bir biçim olarak Türk Edebiyatında büyük bir ilgi görmüş ve Ondokuzuncu yüzyılın başlarından sonra yerini Batı Edebiyatından alınan yeni bir düz yazı türü olan romana kadar işlerliğini devam ettirmiştir.

Bütün mesnevilerde olduğu gibi Pend-nâme’de de konuya doğrudan girilmez. Konu verildikten sonra onunla ilgili hikayeler canlı bir şekilde sade Türkçeyle anlatılır.

Nüshalardaki konu başlıkları arasında bir uygunluk vardır. Hikayelerdeki olay kahramanları halk içinden biridir. Bazı olay kahramanları ise peygamberler (Hz. Nuh, Hz. Eyup, Hz. İsa, Hz. Musa ve son peygamber Hz. Muhammed, onun ashab ve ailesidir. Bu kıssalar vasıtasıyla hem tarihi olaylar anlatılıyor hem de dinleyen, okuyan insanlara öğütler veriliyor.

A. Din ve Tasavvuf

Pend-nâme’de mesnevilerde görülen klasik düzenleniş biçimiyle yazılmamıştır. Giriş kısmında olması gereken tevhid, mûnacâat, na‘t, övgü gibi başlıklar yoktur. Yalnız esere besmeleyle başlar. Dinî konuları din başlığı adı altında işlemez. Konulara bakıldığı zaman, konuların zaten dinî muhtevalı olduğu görülür. Eserin geneline yaydığı bir çok hadis ve Ayet vardır. Bütün Ayetler ve hadisleri konu içine (Kur’ândaki Hz. Mûsâ kıssası) Türkçe kelimelerle yaymıştır. Yalnız bir hadisi beyit aralarına özel olarak yerleştirmiştir :

Ettâ’ibu mine’z-zenbi ke men lâ zenbelehu

Şair, ^Pend-nâme'de Allah, Hudâ, Bâri, Rab, Mevla, Girdigar, Hakk, Settâr, Ganî, Gaffar, İlahî, Tenri, Hakim, Kerim gibi yaradanın isimlerini ve sıfatlarını eserinde bolca kullanmıştır:

Bunda âşinâ olan Allah ile (1720)

Senden özge derdime yoktur hakîm

Dertlüyem dermâne geldüm yâ Kerîm (201)

Hak ta'âlâ böyle fermân eyledi (30) ,

Yâ ilâhî cümlemizi îâ'ib it (154)

Anı rahmet virüpdür halka Yezdân (2460)

Anı Tefrisi düşürdi düzâğa (828)

Ṭaleb ben kıldum istedi râci yâ Rab (727)

Senden özge yoktur settârimız (2751)

Rahmetünle yarlıgagıl yâ Ğanî (2471)

Eserde görülen bu isim ve sıfatlardan maksad, şairin kendi acziyetini bilmesi ve gerçek kul olmak isteğinden kaynaklanmaktadır.

Yine melekler de eserine konular içinde girmiştir.

Hem Mikâ'il 'Azrâ'il dü cihân (4051)

Diye Cebrâ'il eyâ fahr-i cihân (4072)

Ṭola Ye'cüc ile ' âlem teng ü îâr (3952)

Hâlîkı emr eyledi ' Azrâ'ile (1118)

O cennetlerde gördüm çok melekler (1976)

Cebrâ'il ol şuyı alup getüre (1885)

Peygamberimizin ailesi de bazı beyitlerde konu içine girmiştir.

Ohşayu öper H̄asan'ın ağzını

Ol H̄useyin şâhın öper boğazını (2163)

Ey kızım Faḫıma ehlim ' Ayişe

Ey H̄adicem var çalışun bu ise (4219)

Yine dört halife, sahabelerinden bazıları konular içinde isimleriyle anılmaktadır:

Bû Bekir 'Ömer ve 'Osmân H̄aydarım (4088)

Emr ide ol dem Bilâl'a kıl nidâ (4139)

Ey ned'imim zî-hayâ 'Osman ehi (4207)

Sen dahi 'âciz kalınca yâ 'Ömer (4206)

İbn-i 'Âbbas'dan rivâyet eyledi (3328)

Yâr-ı gârım yâ Ebâ Bekrim benim (4200)

Ol Mu'âz ibn-i Cebel anı görür (97)

Yâ 'Ali sensin emire'l- mü'minin (4213)

Didi 'Âmir ben resûl aşhâbıyam (2699)

Peygamberlerin kıssaları da konular içindeki hikâye bölümlerinde anlatılmaktadır. Bunların çoğu Kur'an'da olan kıssalardır:

Ol H̄âlil'in atdı Nemrûd odına (2360)

Gözden itdi H̄azret-i Ya'kûbını (2361)

Zebha virdi H̄azret-i Yahyâ'sını (23621)

Yûsuf'ı kıl beni zindân eyledi (2363)

Nûh'a aḫı getürdi ide kut (2510)

H̄azret-i Mûsâ ki Firâvn'a varur (703)

O dem Mûsâ'ya bakup ağladılar (806)

Hzret-i 'İsâ yola bir gün gider (1674)

Hzret-i 'İsa ide Şâm'a nuzûl (3929)

Künyesi Mehdi Muḥammed'dür adı (3925)

.Hzret-i Mehdi ide anda vefât (3931)

Eserin tümüne akseden peygamber ise, son peygamber olan Hz. Muhammed (SAV) dir:

Ol resûl-i fahr-i 'âlem söyledi (16)

'Alemin fahrî Muḥammed Muşafa (2158)

Ki ilâheillâllah yazılmış

Der Muḥammed resûlu'llah yazılmış (2056)

Vir bize aşk-ı Muḥammed'den haber (2458)

Akıtdı barmağından şular ol cân (2475)

İşâret kıldı barmağ ile nûra

Ḳamer şakḳ olunup indi ḥuzûra (2476)

Saḅa ḳurbân ola cânım Muḥammed

İki 'alemde dermânım Muḥammed (2579)

Ol Muḥammed ümmetidür selîm (3035)

Ümmetim disin bize ol Muşafa (3286)

Ümmet-i Aḥmed cinâna girerler (4358)

Allah'ın birliğini ise;

Sâḳîsinden iç şarâb-ı vahdeti

Geç fenâdan kıl kenara 'uzleti (2147)

Tâ bulasın 'aşk-ı vahdet sırrını (2148)

B.Sosyal Hayat

18.yüzyıl şairi olan Ahmedî yaşadığı devrin sosyal hayatını yansıtmak yerine tarihî, dinî kıssaları anlatarak, devrinin insanlarını ahlakî ve dinî yönden eğitmeye çalışmıştır. Bunun için de peygamber kıssalarını ve bazı şahsiyetlerin başından geçen olayları anlatmıştır. Eserin incelediğim bölümünde devrinin hiçbir şahsiyetini, yaşanmış bir olayını göremiyoruz.Yalnız kendi devrinde meydana gelen, halen de günümüzün bir yarası olan tütünü eserinde konu olarak ele alıp işlemiştir. "Duhân" bölümünde (tütün) daha önce toplumda görülmeven sosyal yaraya el atmıştır.

Tütünün (sigaranın) insanların sağlığını bozduğunu, çok zamanını aldığını anlatır. "Kişi sevdiğiyle beraber olacaktır", hadisinde, yola çıkarak, tütün içenlerin yarın mahşerde sevdikleriyle beraber olacaklarını, tütün dumanının ahirette içenin üstüne geleceğini belirtir:

Ey zamâne halkı n'ola hâlimiz (2197)

Şimdi halkımız duhân yârânıdır (2198)

Ağzınıñ melekleri kaçuram (2236)

Kâfiristân içre olurdı duhân

Añlar içere bilmezdi mü'minân (2238)

Mübtelâdur şimdi mü'min mü'minât

Hâkim ü 'âlim kibâr müfti kudât (2240)

Görüldüğü gibi tütünün ülkemiz dışında geldiğini (kâfiristan) ve tüm toplumu etkilediğini görmekteyiz.

Ahmedî, tütün içenlere memnun olup olmadıklarını sorduğunu , insanların pişman olduğunu (günümüzde aynı) fakat bırakamadıklarını söyler :

Her içenlerden duhânı şormuşam

Cümle dir nâdim püşimân olmışam (2278)

Bazılarının ise tütünü içmelerine sebep olarak gam dağıttığını belirtirler. Şair ise bunun aslının olmadığını söyler:

Def-i ğam dirler duhâna aşlı yok

Lîki ğamlı adem içer añı çok (2289)

Şair saz çalanları da yerer. Bunların ahiretteki durumlarını anlatır.

Ellerinin olmaya parmakları

Sarka gögsi üstüne dudakları (4285)

C. İNSAN

Eserde, insan toplumun içinden biri olmakla beraber, tarih içinde yaşamış şahsiyetler daha fazladır. Bunlar peygamberler, sahabe ve sıradan insanlardır. Eser dini ve ahlakî muhtevalı olduğu için peygamber kıssaları daha etkili olmuştur. Bu peygamber kıssalarından en çoğu ise Hz. Mûsâ (AS)'nın başından geçen olaylardır.

İlâzret-i Mûsâ'ya ferman eyledi (56)

İlâzret-i Mûsâ ki Fir'avn'a varur (703)

O dem Mûsâ ile Fir'avn gelürler (758)

Sıradan insanlara en güzel örnek olabilecek ise, “Avrat Pehlevan” olayıdır. Sıradan bir kadının namusuna hâlel getirmemesi ve başından geçen olaylardır. Bu olaylar sonucunda sıradanlıktan kurtulup, bir beldenin emîri olmasıdır:

Bir hikâye var iden añı beyân

Nefsi üzre oldı 'avrat pehlevân (355)

'Yazımı kıldım emânet ben saña (446)

Halkıña 'arz-ı hâliñ eyledi (447)

Şimdi sen halkın emirisin hemîn (463)

Eylediler ol veziri pâdişâh (469)

Ahmedi, eserinde insanla ilgili olarak aşkı da işlemiştir. Fakat bu aşk maddî aşktan ziyade Allah, peygamber (peygamberimiz) ve alimlere olan sevgidir:

Âşık ol 'âşıkların Sultânına (2138)

Hudâ 'aşk ile 'âlemler topludur (2140)

Ol kul ide rabbenâ sevdim seni (2187)

Râh-ı 'aşk ile yûri var rehber (2454)

Hâlîkından sonra sev gayet afî (2457)

Şair , eserinde insanın rakibinin kendi nefsi olduğunu belirtir. İnsan, bâyn karşısında kul ve köledir :

Çulın nokşanı var dâ'im hudâyâ

Bâyın ihşanı var dâ'im Gedâyâ (1012)

D. TABİAT VE KOZMİK ALEM

Ahmedî, cihanın yaratılışının yedi günde gerçekşeltyiğini anlatır. Bunu şenlik olarak görür.

Yeddi kerre şen olundı bu cihân (334)

Yeryüzünün yaratılmasını ise altı gün olarak söyler:

Altı aqdam şenliğinde rû-zemîn (335)

Yağmurun yağmasıyla tabiatta olan olaylar anlatılır.:

Cümle yer şab'ını yağmurdan şutar (304)

Cümle eşcâr ol şudan bulur cânı (307)

Kıyâmetin kopma süresini yedi gün olarak belirtir:

Yedi gün bu hâl ile cânlu yata (3992)

Yedi günden sonra kalqub şuralar (3993)

İsrafil'in ikinci üflemesi ve dünyanın nasıl parçalandığı:

Surur İsrâfil'e emr olına (3995)

Zelzelesinden felekler yıkıla

Yeryüzine düşe gökler yığıla (3999)

'Âlemin bundan sonra kırk yıl harap durduğu:

Yata 'âlem kırk sene böyle harâb (4007)

Yine dünyanın hareketleri ile ilgili olarak :

Asiyâb-ı dehri gör devrân ider

Yer turur gök çolanur cevlân ider (3658)

Hzret-i 'İsa ile ilgili meşhur çoban-kuzu hikâyesini anlatırken doğal hayatı yansıtır :

Gördi bir yerde koyun güder çoban (3603)

Hzret-i 'İsâ didi kim yâ çoban

Haste midür bu kuzu hâli yaman (3611)

ESERİN TANITILMASI

Eser, dokuz bin beş yüz beyitten fazla olup, defalarca basılmıştır.¹⁵ Sade bir Türkçe'yle yazılmıştır. Halk tabakasına hitap eden bir dil özelliğine sahiptir. Ali Emîrî, eseri köylülerin iş dönüşlerinde toplu halde dinlediklerini, kendileriyle olay kahramanları arasında ilgi kurup, yaptıkları hatalardan dolayı tevbe ve istiğfar ettiklerini, Allah'a sığındıklarını belirtir.¹⁶

Eserin halk tarafından bilinen ismi "Ahmediye" dir. Esere Erzurumlu âlimlerden Şerîfî Muhammed, Ahmediye'ye "Fend" adında bir nazire yazmıştır.¹⁷

Eser, "Pend-i Ahmedî, Kitâb-ı Mürşid" adlarıyla da anıldığını, Türk harfleriyle basıldığını ve Ahmediye Şerhi ismiyle de nesne çevrildiğini biliyoruz.¹⁸

Eser, çok okunan kitaplardan biri olduğu için, yazma nüshalarının ve taş basmalarının hayli fazla olduğunu tahmin ediyoruz.

Eser, halkı dinî yönlerden eğitmek amacını güttüğü için, her konu bahsinde konuyla ilgili hikâyeler anlatılmaktadır. Bu hikâyeler canlıdır. Eserin dili sade ve anlaşılır bir Türkçe'dir.

Eserin incelediğim bu (4463' beyit) kısmında şair, her konuyu ayrı ayrı ele almış ve konuya uygun, insanların anlayabileceği hikâyelerle konuyu süslemiştir. Haram mâl yiyenler, kâtil olanlar, saz çalanlar, tütün, tevbe ve istiğfar... vb. gibi bahislerde önce konu veriliyor, ondan sonra ise konuyla ilgili hikâyeler (kıssalar) anlatılıyor.

Eserde dil ve nazım hataları vardır. Şairin amacı, insanlara dinî öğretiyi vermek olduğu için sanat endişesi duyarak yazmamıştır. Fakat konuyla anlatılan hikâyeler arasında tam bir uygunluk vardır.

¹⁵ AYAN, Gönül ,Tebriizli Ahmedî ,Esrâr-Nâme (İnceleme -Mctin) , AKM, ANKARA, 1989

¹⁶ Ali EMİRİ, TŞA , Âmidî Matbaası , 1327 , s.424 .

¹⁷ Ana Britanica, Ahmed Mürşid maddesi ,Sabah yayınları,İstanbul 1995 c.1 s. 215

¹⁸ Yuluğ, Mclih, Ahmediyye Şerhi, Doçuran Matbaası, İstanbul, 1979, s. 459 .

Şair, bir çok beyitte kendine seslenerek, kendi nefsinin yermesini ve yaradana kul, peygambere ise hakkıyla ümmet olmasını tavsiye eder. Özellikle yâ ahi diye kardeş olarak gördüğü mü'minlere hitap eder. Mü'minlerin, verdiği bu öğütlere uymalarını ve yaradana yalvarmalarını ister.

Şair, yer yer kasidelere (kabir, dünya, kıyamet) de baş vurur.

Eser, devrin halk kültürünü ve dinî ruhunu vermesi bakımından da enteresandır. Kendi sahası içerisinde pek de öyle küçümsenecek bir özelliğe sahip değildir. Halk arasında en çok okunan eserlerden biri olması özelliğini taşır. Eserin sonunda eserin kim tarafından yazıldığını ve istinsah edenin ismi ve istinsah tarihi belirtilir. Eserin bir çok yazma nüshası olmasına rağmen yalnızca Ankara Milli kütüphane ve Konya İzzet Koyunoğlu nüshaları aslına biraz daha uygundur. Onun için bu iki nüshayı karşılaştırmayı uygun bulduk.

Eser, diğer mesnevilerde görülen tam bir düzenleniş biçimiyle karşımıza çıkmaz. Giriş kısmında olması gereken başlıklar Pend-nâme'de görülmez. Giriş kısmının tamamı kırk bir beyitten ibarettir. Tevhid, mûnacâat, na't, övgü miraç gibi başlıklar yoktur. Şair kırk birinci beyitten hemen sonra mebhas başlığı altında konuların işlendiği bölüme geçer. Eserine önce;

Bî'smi'llah ola işin ibtidâsı

Anun 'avniyle olur intihâsı (1)

Beyitiyle başlıyor. Allah (cc) isminin her işe başlarken anılması gerektiğini, onun İzniyle eserini tamamlayabileceğini belirtir. Daha sonra Hz. Muhammed ve dört halifenin isimlerini söyler:

Anuñ 'avniyle kıldı enbiyâyı

Kamudan kıldı eşref Muştafayı (7)

İhusûsa ol cehâr-ı yâr-ı server

Ebu Bekir 'Ömer 'Oşmân Haydar (12)

Ahmedî eserinin giriş bölümünde ise kendisini ve memleketini belirtir:

Muvaḥḥid kullarından Aḥmedî'dür

Diyarbakir şehr-i Amidî'dür (25)

Şair, eserini yazarken Müridî'den etkilendiğini ve ondan 18 hikaye aldığını belirtmiştir:

Müridî didi bir Pend ibtidâdan

Ki on sekiz hikaye aldım andan (26)

Görince anı geldi bu ḥakîre

Nasib olsa buña kılsam nazire (27)

Vesile oldu bu nazma ol âdem

Anı mağfûr ide ḥallaḳ-ı 'âlem (29)

Eserin Bölüm Bölüm Kısa Açıklaması:

Mebhas-i Tevbe ve İstiğfar

Bu bölümde şair kendisine ve diğer insanlara seslenerek, tevbe ve istiğfar etmelerini ister:

Aḥmedî çok eyle istiğfarı sen

Ḳıl nasihat evvelâ sen kendiñe

Evvelâ sen tâḥir eyle kendüzîn

Konuyla ilgili beyitten ayrı şekilde bir hadis zikreder:

“Ettâ'ibu mine'z-zenbî ke men lâ zenbelehu”

Bundan sonra ise konuyla ilgili hikâyeleri anlatmaya başlar:

Bir rivâyet kılalım saña ayâr

Diñle cânım tevbeyi ḳıl i'tibâr

Ḥazret-i Mûsâ zamânı bir ricâl

Var idi fâsık u fâcir bed-fi'âl

Ol habîb ekrem zamanında meger

Var idi Behlûl kefen şoyucu er

Konu bitimlerinde ise (Ankara nüshasında) okuyana, dinleyene ve yazana Allah'ın mağfiret etmesini ister:

Okıyanı dinleyanı yazanı

Rahmetüñle yarlığa kıl yâ ganî

Mebhas-i Tecdidü'l- 'imân ve'n-nikâh

Şair, bu kısa bölümde nikahda eğer illet olursa bundan yaradana sığınıp, mü'minlerin nikah tazelemesini ister. Bu olaya günümüzde de (Perşembeyi Cumaya bağlayan gecenin yatsı namazını mütakip nikâh tazeleme olayına) şahit oluyoruz.

Kıl bu tecdîd-i 'imânı rûz u şeb

Her dû 'âlem içre görmezsin ta'ab

Nikâhımda eğer var ise 'illet

Nikâhımda olan fulana 'avrat

Tazarru' ve Münâcât

Şair, hem kendi kusurlarını hem de müslümanların kendi kusurlarını bilmelerini, yaradana yalvarmalarını ister:

Ahmedî kıl du'â hatâlar kâti bol

Bilse olmaz saña şâhib ol resûl

Kıl tazarru' hâlîka yalvara gör

Şair, nefsi, istediği halde yapmayı kâfirle cenk yapandan daha efdal görür:

Tevbe kıilup bir de anı itmesê

Nefsi arzû kıla ammâ gitmese

Ceng-i kâfirden bu cenk efđal durur

Ma'âsîden İctînâb

Bu bölümde dünyanın faniliğinden, günâhlardan kaçınmayı ve dünyanın boşu boşuna kurulmadığını, dünya hayatının bir gayesi amacı olduğunu belirtir:

Bir tefekkür kıl eyâ insân u cân

Boşına kurulmadı iş bu cihân

Ahmedî sen varma nefsüñ râhına

Fikr eyle sen ne içüñ gelmişseñ

İnsanın işinin günah işlemek olduğunu, yaradanın ise onu affetmek (kârının) olduğunu söyler:

Añı avf eylemek kâr-ı hüdâdur

Sonra konuyla ilgili hikâyeler anlatılmaya başlanır:

Cân kulağın aç bunu diñle niçe

Geldi bir şahib-hurûc oldı penâh

Adına dirlerdi Teymurleng-i Şâh

Dünyanın yaratılışı ile de:

Yeddi kerre şen olundı bu cihân

Yine konuyla ilgili bir Avrat Pehlevanın başından geçen olaylar açık bir şekilde anlatılır:

Bir hikâye var idem âni beyân

Nefsi üzre oldı 'avrat pehlevân

Hışşe al bundan eyâ zennâneler

Nefsine maşkûm olan divâneler

.....

Merkep olan bilmez âteş adını

Fî beyân-ı Mebhas Taleb-i Du‘â ve İsti‘ânet

Şair bu bahiste yaradana du‘â edilmesini ve yalvarılmasını ister. İsteğin yalnız Tanrı’dan istenmesini söyler:

Ahmedî iste merâmın Tefriden

Tanrıya du‘â edip, kurtulduktan sonra ise yaradanı unutan insanlar anlatılır:

Bir gemi halkına irince tufân

Mâ-sivâdan dilemez halkı amân

Sonra konuyla ilgili hikâye anlatılır.

Bir hikâyet safa irâd edeyim

.....

Çılır Mekke’de hâcılar ‘avâfi

.....

Görür bir hatun bir dervîş adam

.....

Aña ma’il olur ol demde dervîş

İlâhî bir nîyâzın oldu safa

Bu hatunı müyesser eyle baña

Hulûş ile olan anda du‘âlar

Eğer eyü eger yavuz bulalar

Bir şeyi sıdk ile Allah’tan istendiği zaman, Allah onu verir:

Her merâmı ol dur ancak yaradan

.....

Yalvarınca sıdık ile olur kabûl

Konuyla ilgili Hazret-i Mûsâ ile Firavun arasındaki Kuran'daki kıssa anlatılır. Bu kıssada kim yaradana du'â ederse, ona, yaradanın yardım edeceği, eğer ki, bu Firavun olsa da :

Didi ey hâlık-ı 'âlem ilâhî

.....

Çamunun Teñrîsi sensin bilürem

Yalandan ben çurı da'vâ kılarım

.....

Beni dostım veya düşmanım aña

.....

Virürem anuñ ol istediğini

Dileyen kul bulur bizden 'inâyet

Yalnız ölüm anındaki kâfirin du'âsının kabûl olmayacağını, bunun "ümitsizlik imanı" olduğunu belirtir:

Getürdi ol zamân 'imân ye'si

Velâkin olmaz anuñ fâ'idesi

Şair, bir üçüncü hikâyede ise bir çocuğun halis kalb ile yaradana du'âsı ve kabûlünü anlatır.

Ol şabi yalvardı çün Allah'ına

.....

Ahmedî yalvara gör haqka hemân

Mebhaş-i Şükr ü Hamd

Allah'a şükür ve hamd edilmesi üzerinde durulur. Şükür edenin her iki cihanda da mutlu olacağını belirtir:

Şükri kıl hâlıkına yâ Ahmedî

Tâ bulasın her dû 'âlem râhatı

Konuyla ilgili hikâyede ise yaradana şükretmeyen, insanlara kötü sözler söyleyen bir adamdan bahseder:

Azıma şükr eylesün çağı virem

.....

Mâl için devletlüye itme riyâ

Şükr elhamdü li'llah bî-nihâyet

İhabîbine bizi kılmışlar ümmet

Cenâb-ı Mevlâ'nın verdiği tüm nimetlere şükredilmesini ister:

İki göz saña virmiş kudret ile

.....

Anuñ sen qadrini bil eyle şükrün

Konuyla ilgili hikâyede, insana verilen uzuvların kadrinin bilinmediği ve buna şükredilmediği anlatılır.

Mebhâs-i Nefs-i Tis'a

Kalbin manevi dokuz hastalığından bahseder. Sonra nefse uyanlar dokuz bölük olarak ayrı ayrı başlıklar altında anlatılır:

Ahmedî kalbe devâlar eyledüñ

Qalb-i emrâza şifâlar söyledüñ

Akla uydur kalbimizi yâ ilâh
Her dü 'âlem bizlere sensin penâh
Tokuz aqsâm oldu nefsi nâ-bekâr
Diñle ey cânım ahi her dü kulağ

Nefs-i Emmâre

İnsanların söyledikleriyle yaptıklarının bir olmadığını belirtir:

Sözine bakınca mü'müminler sözi
İzine baksañ münâfiğlar izi
Şehvet ü hırs ile tolmış gözleri
Fi'l-i fitne zevk ü hile işleri

Nefs-i Levvâme

Kötü işler yapıp yeniden günahlarından pişmanlık duyanları da ümmetin cahilleri olduğunu söyler:

Bir bölük de nefsi levvâm ehlidür
Bu Muḥammed ümmetinüñ cehlidür
Tâ'ati kıılır ider rağbet dine
Fısq ider olur pişümân işine

Nefs-i Mutma'inne

İyiliğin kötülükten ayırt edilmesini, bu yola gidenlere uyulmamasını tenbih eder.
Bu yola gidenlerin Cebriye mezhebi gibi olduğunu belirtir:

Kendini 'ârif bilür taşlar velî

.....

Her ne ki gelse yavuz eyyu başa

Ol muti' olur gücenmez ol işe

.....

Mezheb-i cebriye varur iş bu yol

Konu içinde bir de atasözü kullanır:

Kim uşak ağlamayınca yok meme

Nefs-i Marziyye

Kusurlarını bilen, kendisinden razı olan nefistir. Bunların cüz'î ihtiyari reddettiklerini Cebriye mezhebi yoluna gittiklerini, bunların Şii olduğunu belirtir:

İhtiyâr-ı cüz'î inkâr itdiler

Mezheb-i cebri yoluna gitdiler

Şi'idür bunlar 'Irâk ilinde var

Dirler anlar kıluda yokdur ihtiyâr

Nefs-i Âşıkıyye

Bu bölüğün Hak aşkını bıraktıklarını, güzellere âşık olduklarını, bu yüzden de farz olan ibadetleri yapmadıklarını, mü'minlerin ise dine, imana âşık olduklarını belirtmiştir:

Bu gürûh 'âşık ider kendüzîni

Ma'suk idinmiş güzeller yüzini

Eylemezler farz olınan hızzmeti

.....

'Âşkî tutmuşdur 'ibâdet eylemez

Nefs-i Nâtıkıyye

Bu kavümde namaz ve orucun olmadığını, avare bir şekilde gezdiklerini, güzel sözlerle insanları kandırdıklarını, ibadethaneyi hicv ettiklerini, buna karşı fıska, meyi, meyhaneyi övdüklerini ve şiirin manasının şairin karnında olduğunu belirtirler:

Bu bölümde yok şalât ile savûm

.....

Hecv ider mescidi ibâdethâneyi

Medh ider fışkı mey'i meyhâneyi

.....

Şa'irin başınıdadur ma'nâsı dir

Nefs-i Fâkire

Bu bölüm insanları ise fakir insanlardır. Bunlar dünya malına değer vermezler. Hayır ve şerden uzaklaşmışlardır. Farz olan işleri yapmazlar cahil bir şekilde yaşarlar:

Bu bölümün mâlı mülki genci yok

.....

Ya'ni hayr u şerden itmişler firâr

.....

Varma bu sevdâya olma müşteri

Nefs-i Fâniye

Bu bölümün de fani nefislerine uyduklarını. farzı terkettiklerini, bid'at işleri yaptıklarını ve bunların Yemen, Hind'de bulduklarını belirtir. Nefislerinin olmadığını belirtirler:

Nefsiniz yoktur ki fışkı vardır

Ol Yemen Hind'de ara bul anları

Farzı terk ider kılurlar bid'ati

Nefs-i Kâmile Rahmetu'llahi Ta'âlâ

Bu dokuzuncu bölüm ise aklını hakim, nefisini mahkûm etmiştir. Bundan eminlik ve hayat vardır:

Her dü 'âlem bundadur emn u hayât

Bu bölüğün kötülükten kaçtığı şeri'ata uyduklarını belirtir:

Aklı hâkim nefsi mâhkûm eyledi

Bu bölüğün fırka-i nâci olduğunu;

Ümmet içre fırka-i nâci budur

Ümmetiñ maqbûlı sertâcı budur

Kim anuñla bulınan buldı necât

Şair kendisine seslenerek bu bölüğe girerse hakkı bulacağını belirtir:

Ahmedî vallahi haqqı bulmuşañ

Kırâ'atü'l-Kur'an Li'l-Mevtâ

Ölüler için Kur'an okunmasını, çünkü müslümanların kendisinde hakkı olduğunu söyler:

Ahmedî mevtâlara kur'ânı okı

Sende var ehl-i 'imân ihvân haqqı

İnsanın bir gün öldüğün zaman du'âya muhtaç olacağını, bu dünyada ne ekerse biçeceğini belirtir:

İder ölüm seni de hayrâ muhtâc

Ekin eken biçer qalmaz tehi ac

Konuyla ilgili bir hikaye anlatır:

Zamanda var idi bir 'âlim üstâz

Oğudurdu 'ûlûmı intifâ'ı

Oğur bir fatihâ cân-ı gönülden

Kerîm Allah'ımız virdi şevâbı

Şevâbı onca ki taldı felekler

Ah idüp yaşın doker dir yâ Hudâ
Ben niçün olam bu haccımdan cüdâ
Hasreti haliş olursa ol işe
Defterine yazılır kalmaz boşa

Mebhas-i Çeşm-i Nem

Şair, Allah için göz yaşı dökülmesini nefsinden ister. Yaradan için dökülen yaşın mahşer gününde derdine çare olacağını belirtir:

Niçün ağlamazsın var mı necâtın
Halâş-ı nâra aldıñ mı berâtın
Pükâr eyle gözün yaşını her bâr
Ol mahşer günü her derdine yâr
Daha sonra konuyla ilgili hikâye anlatılır:
Gördi 'İsâ hâzreti bir gün eyâr
Göz göz olmuş bir cebelden şu açar
Bu ağan şular gözimün yaşı açar
Korkmayan andan münâfık işidür

Mebhas-i Aşk-ı İlahi celle-şâne

Bu bölümde ilahî aşkdan bahseder (Yani hakiki aşkdan):

Ahımedî 'aşk-ı haqîkile işiñ
Varmı ol mecliste âşnâ bilişñ
'Âşk-ı şadıkların kıl fi'lini
Tâ bulasın 'aşk-ı vahdet sırrını

Yine konuyla ilgili hikâye anlatılır: Anlatılan bu misalde Hz. Peygamberin Hz. Hasan ve Hüseyin'i sevmesi ve bir an olsun ilah aşkdan uzak kalması ve Tanrının

Ah idüp yaşın döker dir yâ Hudâ
 Ben niçün olam bu haccımdan cüdâ
 Hâsreti hâliş olursa ol işe
 Defterine yazılır kalmaz boşa

Mebhas-i Çeşm-i Nem

Şair, Allah için göz yaşı dökülmesini nefsinden ister. Yaradan için dökülen yaşın mahşer gününde derdine çare olacağını belirtir:

Niçün ağlamazsın var mı necâtın
 Halâş-ı nâra aldıñ mı berâtın
 Pükâr eyle gözün yaşını her bâr
 Ol mahşer günü her derdine yâr
 Daha sonra konuyla ilgili hikâye anlatılır:
 Gördi 'İsâ hâzreti bir gün eyâr
 Göz göz olmuş bir cebelden şu açar
 Bu ağan şular gözimün yaşı açar
 Korkmayan andan münâfık işidür

Mebhas-i Aşk-ı İlahi celle-şâne

Bu bölümde ilahî aşkdan bahseder (Yani hakiki aşkdan):

Ahmedî 'aşk-ı haqîkile işiñ
 Varmı ol mecliste âşnâ bilişñ
 'Âşk-ı şadıqların kıl fi'lini
 Tâ bulasın 'aşk-ı vahdet sırrını

Yine konuyla ilgili hikâye anlatılır: Anlatılan bu misalde Hz. Peygamberin Hz. Hasan ve Hüseyin'i sevmesi ve bir an olsun ilah aşkdan uzak kalması ve Tanrının

Mebhas-i 'Aşk-ı Muhammed 'Aleyhi's-Salavâtü's-Selâm

Bu bahiste Peygamberimize olan aşkı anlatmakta ve ona bol bol salât ile selâm getirmemizi söylüyor. Konuyla ilgili Nûh tufanı ve tufan sırasında bir koca karının başından geçenler anlatılıyor:

Râh-ı 'aşk ile yûri var rehber
 Ol durur rahmet kapuların açan
 Ol durur 'âlemlere rahmet saçan
 İlahret-i Nûh'a getürmüşdi imân
 Bir koca karı gelürdi her zamân
 Altı ay şu aldı iş bu 'âlemi
 Garğa vardı cânlı hayvan âdemi

Konunun sonunda ise "Kaside-i Habhab Rahime'llahu 'anh" isimli kasideden önce ise bir delikanlının, Peygamberimizin "lâ ilahe illâ'llah" yazılı kağıdı görmesi ve Peygamberimize 'âşık olması ve çektiği eziyetler anlatılır. Kasidenin girişinde ise "Muhammed"redifli sekiz beyit bulunur:

Saña kurban ola cânım Muḥammed
 İki 'âlemde dermânım Muḥammed
 Yağar 'aşkuñ odı cism ile cânı
 İriş dermâna luḡmânım Muḥammed

Mebhas-i Salavât-ı Şerîf

Bu bölümde salavât-ı şerîfe getirilmesini, salâvat getiren kişiye Peygamberimizin ahirette şefa'âtçı olacağını belirtir:

Şükri kıl Ahmed tarikat bulmuşa
 Böyle bir sulḡâna ümmet olmuşa
 Ol selâm itdi ḡabîbe sıdkilen

Mebhas-i 'Aşk-ı Muhammed 'Aleyhi's-Salavâtü's-Selâm

Bu bahiste Peygamberimize olan aşkı anlatmakta ve ona bol bol salât ile selâm getirmemizi söylüyor. Konuyla ilgili Nûh tufanı ve tufan sırasında bir koca karının başından geçenler anlatılıyor:

Râh-ı 'aşk ile yüri var rehber
 Ol durur rahmet kapuların açan
 Ol durur 'âlemlere rahmet saçan
 Hâzret-i Nûh'a getürmüşdi imân
 Bir koca karı gelürdi her zamân
 Altı ay şu aldı iş bu 'âlemi
 Ğarğa vardı cânlı hayvan âdemi

Konunun sonunda ise "Kaside-i Habhab Rahime'llahu 'anh" isimli kasideden önce ise bir delikanlının, Peygamberimizin "lâ ilahe illâ'llah" yazılı kağıdı görmesi ve Peygamberimize 'âşık olması ve çektiği eziyetler anlatılır. Kasidenin girişinde ise "Muhammed"redifli sekiz beyit bulunur:

Saňa kurban ola cânım Muḥammed
 İki 'âlemde dermânım Muḥammed
 Yağar 'aşkuñ odı cism ile cânı
 İriş dermâna lûkmânım Muḥammed

Mebhas-i Salavât-ı Şerîf

Bu bölümde salavât-ı şerîfe getirilmesini, salâvat getiren kişiye Peygamberimizin ahirette şefa'âtçı olacağını belirtir:

Şükri kıl Aḥmed ıarıkat bulmuşaṅ
 Böyle bir sulṫâna ümmet olmuşaṅ
 Ol selâm itdi ḥabîbe sıdḫilen

Velî bilür anı halk aşlı yokdur

Mebhas-i 'İlm-i Simyâ

Bu bahiste de bazı insanların fenle acayıplikler göstererek bir nevi sihir yaptıklarını belirtir:

Bu fenle gösterür dürlü 'acâyibât

Değildür bu kerâmet bir hayâlât

Mebhas-i Sihir

Sihirin kötü, alçak, fâsık ve kafirlerden sâdır olacağını belirtir:

Sihir vâki' olur kem âdemîden

Ki fâsıkdan veya kâfir denîden

Kebâ'irdür sihir murdâra muhtâc

Anı kılan olur şeytâna serrâc

Mebhas-i Medh-i Ümmet

Şair, Hz. Muhammed'in ümmeti olmasının kendisi için büyük bir lütuf olduğunu ve bundan dolayı yaradana şükretmesini ister. Diğer peygamberlerin ümmetlerinden Peygamberimizin ümmetinin farklı olduğunu belirtir:

Ahmedî şükr eyle ki bulduñ kerem

Gör neler ikrâm idüpdür haqq bize

Cümle ümmetden keremi çok bize

Daha sonra konuyla ilgili Hz. Musâ'nın başında geçen olay anlatılır:

Hzret-i Mûsâ Kelîm girdigâr

Hzreti tevrâtını açup bakar

Vefî bilür anı halk aşlı yokdur

Mebhas-i 'İlm-i Simyâ

Bu bahiste de bazı insanların fenle acayiplikler göstererek bir nevi sihir yaptıklarını belirtir:

Bu fenle gösterür dürlü 'acâyibât

Değildür bu kerâmet bir hayâlât

Mebhas-i Sihir

Sihirin kötü, alçak, fâsık ve kafirlerden sâdır olacağını belirtir:

Sişir vâқи' olur kem âdemîden

Ki fâsıkdan veya kâfir denîden

Kebâ'irdür sişir murdâra muhtâc

Anı kılan olur şeyfâna serrâc

Mebhas-i Medh-i Ümmet

Şair, Hz. Muhammed'in ümmeti olmasının kendisi için büyük bir lütuf olduğunu ve bundan dolayı yaradana şükretmesini ister. Diğer peygamberlerin ümmetlerinden Peygamberimizin ümmetinin farklı olduğunu belirtir:

Ahmedî şükr eyle ki bulduñ kerem

Gör neler ikrâm idüpdür haqq bize

Cümle ümmetden keremi çok bize

Daha sonra konuyla ilgili Hz. Musâ'nın başında geçen olay anlatılır:

Hzret-i Mûsâ Kelîm girdigâr

Hzreti tevrâtını açup bakar

Gördi Hâk bir ümmeti medh eylemiş

Gelmeye öyle bir ümmet söylemiş

Ümmet iseñ ümmet işin ide gör

Şer'ine yapış yolına gide gör

Şair yine ümmetin 'alimlerini enbiyâlar gibi görür (Ümmetimin 'âlimleri enbiyâlar gibidir-hadis):

Añları kur'ân içinde añmışam

Ümmetüñ 'âmil olan 'âlimleri

Enbiyâlar gibi didim anları

Mebhas-i Mehebbet 'Ulûmâ-i Rahime Humu'llah

'Âlimlere muhabbet duyulmasını, onların sözlerinin tutulmasını ve onların güzel sözler söylediğini belirtir:

Kıl mehebbet 'âmil olan 'âlime

Meyveli eşcâra beñzer süsdür

Dalını egmiş tevâzu' gösterür

Şairi alevi şeyhi sayanlara (M. Larusse) karşın, şu beyit onun henefî mezhebinde olduğunun en güzel delilidir.

Ol İmâm-ı A'zâm e'imme yücesi

Ol durur dinde hocalar hocası

Dört İmâmın yârıyuz yârânıyuz

'Âlim-i 'âmillerin ahbâbıyuz

Mebhas-i İmdâd-ı 'İlm

İlim yapan insanlara yardım edilmesini yardım edenin ahirette bunu kat kat alacağını belirttiğinden sonra , konuyla ilgili hikaye anlatılır:

‘Âlimi sev ‘ilmine kıl yardımını
Her dü ‘âlem görmesin derd ü ğamı
Ben bu denlü ‘ilme yardım kılmışam
Raḥmete anuñla na’il olmuşam

Mebhas-i Zikrü’l-Mevt

İnsanların ölümü hatırlamalarını, bu dünyanın geçici olduğunu anlatır.
Müslümanlardan ölümler için kur’an okumalarını ister:

Ol zen-i mekkâreye aldandılar
Râm olunur kâm aluruz şandılar
Alsa ḳalbine ölümü bir kişi
Girmez ol ḳalbe fenânın teşvişi
Bu ölüm fikrin çeker hayvan iken
Biz niçün fikr itmenüz insân iken
Cennet ile müjdelenmişken ‘Ömer
Ḳalbine almış ölümünü müdâm
Cümleden aḥsen hedâya anlara
Âyet-i ḳur’ân oḳı yârânlara

Mebhas-i Kabir

Ölen insanın ilk durağı olan kabri anlattıktan sonra “Kaside-i Kabristan” isimli
beş beyitlik kasidesinde, kabirde yatan insanları anlatır:

Ḳabirde yat o deñlü usanasın
Görürsün bunca ḳabristan niçe tenler tölup yatur
Çürümüş hep teni insân niçe topraḳ olup yatur
Varmadan ḳabrüne Aḥmed kıl yaraḳ

Hûb bilürsin ol saña evvel konâk

İnsanın bu dünyada yapacağı iyiliklerin karşılığını kabir hayatında alacağını belirtir:

Ol kabirdeki yılan çayanlara

Ol taşadduk oldu tiryâk anlara

Kim ki kur'ân okumak ola işi

Ol kabirde olur anuñ yoldaşı

Yine konuyla ilgili olarak ikinci bir kasidede (Kaside-i Dünyâ) dünyanın geçiciliğinden, kötülüğünden bahseder:

Umulmaz bir vefâ senden yalan dünyâ degil misin

İrişmez fendân ziyân dünyâ degil misin

Yüri hey bî-vefâ yüri olupsın köhne bir çarı

Niçe biñ kişiden giri kalan dünyâ degil misin

Mebhas-i Rüz-ı Kıyâmet

Bu bahiste önce kıyamet kopmadan önceki (Mehdi'den öncesi ve sonrası) durumlar hakkında bilgi verdikten sonra, kıyâmet günü ve dehşetini anlatmıştır. Kıyâmetin kopup insanların mahşer yerinde toplanması ve peygamberimizin kendi ümmetini istemesi anlatılmaktadır.

Fahr-i 'âlem ol resül-i mu'teber

Söyledi rüz-ı kıyâmetden haber

Bir gözi a'mâ ola aşlı yehûd

Teñrilik da'vâsını ide ol lâ'in

Künyesi Mehdi Muhammed'dür adı

Âl-i resûlden geliserdür didi

İsmi ‘Âbdullah ola atasınıñ
Hem Âmine’dür adı anasınıñ
Hâzret-i ‘İSÂ ide Şâm’a nuzûl
Vara Kudse öldüre deccâlî ol
‘İyd-ı Kurbân ‘ârifesi Cum’a gün
Ol Kıyâmet ibtidâsıdur o gün
Ol diye tâcı burâkı neylerem
Ancağ andan ümmetimi dilerem
Analar yanında kızın bilmeye
Kız dağı aña bilüp tanımaya
Kopa yerinden cehennemler ‘acib
Yürüye halk üstüne gâyet muhip
Heybetinden ehl-i maşşer ülkeler
Enbiyâlar dizleri üzre çökeler
Korkudan şakç ola bağıri kamunun
Adem ata ide oğlım Hâbil’i
Dilemem şey’et-i Nûh’ı Kâbil’i
Nûh ide ki istemem zürriyet
İde İbrâhim dilemem oğlumı
İde Musâ istemem kardeşı ben
Diye ‘İsa vâlidem ol Meryemi
İstemem senden dilerim nefsimi
Cümle ‘âlem nefsi ve nefsi diye

Ol Muḥammed ḥazreti ümmet diye

Mebhasü'l- Haşr ve'l-Mizân

Bu bahiste insanların dünyada yaptıkları iyilikleri ve kötülükleri amel defterlerine bakılarak, hesaplarının görülmesi anlatılır. Peygamberimizin kendi ümmeti için şefa'at etmesi, Ebubekir'i, Ömer'i, Osman'ı, Ali'yi Fatıma'yı, Ayşe'yi, Hatice'yi, Hasan ile Hüseyin'i cehennem önüne göndererek , günahkâr mü'minler için yaradandan şefa'at dilemelerini ister:

'Adl-i mizânı o mahşer kurulur

Kıldan ince hem kesicidür şırât

Ba'zı tiz ba'zı ağır gide başa

Sonra mahşer kasidesinde mahşer yerini ve insanların durumlarını anlatır:

Eğer insân eğer ḥayvan ola ihyâ kamu zî cân

Ola bir gün ulu meydân kurula anda bir devrân

Şırâtı kimiler geçer kimisi kuş gibi uçar

Kiminiñ ayağı sürçer düşer nâra ola büryân

Sonra şair, Muhammed ümmetini (günahkâr) on bölüğe ayırır. Bunlar:

- a- Harâm beyânlarda bulunanlar, zekât vermeyenler
- b- Noksan satanlar
- c- Yalan yere şehâdet edenler
- d- Hakk şehâdeti bilüp itmeyenler
- e- Zinâ idenlerün hâli
- f- Halka acı söz diyenler

- g- Saz çalanlar
- h- Yetim mâlını yiyenler
- i- Kâtil olanlar
- j- Şer'-i şerîf üzere 'amel idenler

Kısa bölümlerle bu on bölüğün mahşer günün de başına gelecekler kısaca anlatılır.

Ehl-i 'Uşât

Bu bölümde ise önceki bölüklerin dokuzunun asîler (itaat etmeyenler) olduğunu, bunun çoğunun ise kadınlar olduğunu belirtilir. Yine cehenneme konulacak müslümanları kurtarmak için peygamberimizin, onların yerine Ömer'i, Ali'yi, Osman'ı, Ebubekir'i, Fatıma'yı, Hasan'ı, Hüseyin'i, âl-i ashâbını yakmasını yaradandan istemesi anlatılır:

Ol kalan tokuz bölük ehl-i 'uşât
 Er kişilerden ziyâde mü'minât
 Âl-i ashâbın ve ümmetin saña
 Var bağışladım bile ol gel baña

Âhiret Hatunları

Cehennemdeki insanların çoğunun kadın olduğunu, kadınların dünyaya meyilli olduğunu ve zamane kadınlarının erleri baştan çıkardığını söyler. Saliha kadınların ise hurilerin sultanı olduğunu ve şeytanın yoluna gitmediğini belirtir:

Bil hadişinde peygamber söyledi
 Ehl-i nârın ekseri 'avrat didi
 Ekşeri dünyâlığa meyyâledür
 Erleri aldamağa hayyâledir
 Şâliha zenler bu dünyâ hatunu

Hürî kızlarına sulûân olalar

Tetemme'-i Kitâp

Şair, kitabın tamamlanışını, okuyanların kendisine du'â etmesini, yaradana yalvararak kendisini rahmetiyle bağışlamasını ister.

'Alemdâr-ı 'Ali İbn-i Muhammed tarafından istinsah edildiğini bu bölümde veriyor:

Temâm oldı kitâp elhamdü li'llah

Hudâ 'avnile kıldum bunı bi'llah

Pendiña târîh dinildi Aḥmedî

Raḥmet ile bul cinân-ı sermedî

Kitâb-ı Mürşidiye kıldı temmet

'Alemdâr-ı 'Ali İbn-i Muḥammed

Ki târîh biñ iki yüz içre ey cân

Kitâb-ı Aḥmediye'yi kıldı itmâm

Biñ iki yüz senesi seksen üçi

Tahrir itdüm 'avniyâ çekdüm göçi

Son mensur bölümde, kitabın ne zaman, nerede, kim tarafından istinsah edildiği belirtilmiştir.

MEBİHÂŞ-İ TEVBE VE İSTİĞFÂR

Vezin : Fâilâtün FâilâtünFâilün / Mefâilün Mefâilün Faülün

A174aK63a	1	Ahmedî çok eyle istigfârı sen	Qılmagil ef'âli sû-bed-ğârı sen
	2	Ol nedâmet aybını her gün yurut	Tevbe şabunile anları art
	3	Qıl naşihat evvela sen kendiña	'Âmil ol bu söyledügin pendiña
	4	Kim ki 'aklı üzere olmaz üstvar	Eylemez halka anuñ akvâli kâr
	5	Pendiñ olmuşdur naşihat 'âleme	İnfi'âl ider işiden ademe
	6	Halka idersin naşihat misl-i kand	Eylemezsın yâ niçün nefsüñe bend
	7	Pendüñ ab-ı nefsuñi nerm eylemez	Her kötü fi'li ider şerm eylemez
	8	Evvela sen îahir eyle kenduzin	Ta ki te'sir eyleye halka sözün
	9	Virme bunda hârc-ı ömrü zâ'idâ	Eyle bunda nef'i uğra fâide
A174b	10	Tedâriğ qıl sefer vardır kıyâmet	Varasın ol beğâ milke selâmet
	11	Gelür bir gün ölüm olğıl hâberdar	Diliñde eyle istigfârı tekrâr
	12	Nice gün defteriña tevbe doldur	Günâh emrâzınıñ dermânı oldur
	13	Tevbe tiryâğ oldı fısqıñ zehrine	Tevbeli kul uğramaz hağğ qahrına
	14	Tevbe 'işyânı yuyup yüz âr iden	Qullarına bir keremdür bâriden
	15	Tevbe fısqı âri eyle misl-i şu	Qullarına ne keremler virdi hû
	16	Ol reşûl-ı fahr-i 'âlem söyledi	Bu hadisi tevbe hağğında didi
		Etâ'ibu mine 'z-zenbi kemen lâ zenbelehu #	
	17	Ya'ni tevbe kılsa işyâna kişî	Qılmamış gibidür ol 'işyân işi
	18	Yâ ilahî hamd ü şükr olsun size	Tevbe'i virdüñ devâ derdimize
	19	Anu'ile cümle 'işyân arınur	Küfr ü şirkin gayrişi yarlıganur
	20	Bir rivâyet kılalım saña ayâr	Diñle cânım tevbe'i qıl itibâr

1a eyle : söyle K

1b qılmagil : kılmisen A

2 — K

3b söyledügin : söyledigin K

5a Pendiñ : kârın K

6a İdersin : eylersin K

7 — K

8a evvela : evvelî A

9a virme bunda hârc-ı ömr-i zâ'idâ: eyle bunda nef'i uğra fâide K;

9b eyle bunda nef'-i uğra fa'ide : virme ömr-i nâzenin zâ'idâ K

10b ol beğâ milke : bir gün evvel mülki K

11a ölüm : ölim A

11 b dilinde : diliñde K

12a nice gün:gice gündüz A

14 — K

15 — A

— K

17a ya'ni tevbe kılsa işyâna: cânı diledin tövbe kılsa bir K

18 — K / 19K

	21	Ḥazreti Mûsâ zamanı bir ricâl	Varidi fâsık ve fâcir bed-fi'âl
	22	Emr olur Mûsâya anuñ ḥaqqına	Var yûri söyle o şehrin ḥalkına
	23	İçlerinde var bir adem fi'l-i bed	Eylesünler içlerinden anı red
A175a	24	Ol kişinin var ziyânı anlara	Fi'l-i şûmî irişür ol cânlara
	25	Ol kûl için şehre gönderdim 'azâb	Eylerem ol şehri anuñla ḥarâb
	26	Görüñüz bir fâsık için bir diyâr	Ḳahr idermiş ol diyâra girdi-gâr
	27	Ol rızâ'-î ḥaqqı râha gitmeli	Emr-i ma'rûf nehy-i münker itmeli
	28	Nehy-i münker eyleyin 'âmil ara	Şimdi sürgün var diyâr-ı âhere
	29	Emr ü nehyi ol daḥî nice ider	Yâ iderse etmegi elden gider
	30	Vardı Mûsa ḥalka anı söyledi	Ḥaqq te'âlâ böyle fermân eyledi
	31	Ol ḥalâyık söylediler yâ resûl	Kimdür anı bizlere bildürsün ol
	32	Vardı Mûsâ ḥazretî tûra yine	Kimdür ol kûl söyledi ḥallâkına
	33	Bir nidâ geldi adem seîḫ ola	İstemem kullarımı rüsvây ola
K63b	34	Şermsâr itmez kûlî perverdigâr	Ḳul ider şây olmasını ihtiyâr
	35	Söyle ḥalka ol kûlumı söylemem	Ḥalk içinde anı rüsvây eylemem
	36	Ḳomşuluk nehyimdür anı sevmezem	Ol kûlumı anlara söylemezem
	37	Söyle anlara arasunlar anı	Kendi içlerinde bulsunlar anı
	38	Geldi Mûsâ ḥalka anı söyledi	Ben dimem kendileri bulsun didi
A175b	39	Aradılar içlerinde bir ricâl	Buldılar anuñ işini bed- fi'âl
	40	İttifâk ile anı çün buldular	Ol şehirden ol kişiyi kôvdılar

22b Var ḥâberin vir : var yûri söyle K

25a Gönderdim : göndererem A

26a Görüñüz bir fâsık için : gör ki bir fâsıktan ötürü K

27 — K

28 — K

29 — K

33b — : ki K

34b kûl ider şây olmasını ihtiyâr : şây olur mı kendi kılmış 'itibâr K

35b rüsvây : risvây A

36a Ḳomşuluk : Ḳomşuluk A

38a anı söyledi : tebliğ eyledi K

38 b didi : anı A

39b işini : işidi

40a anı çün : çün anı K

40b ol şehirden ol kişiyi kôvdılar : şehirden ol kişiyi kôvdılar A

41	Her kime yalvardı çâre olmadı	Hiç birinden ol şefâ'at bulmadı
42	Bir ricâlî nefy idince girdigâr	Mâ-sivâdan ide mi aña medâr
43	Ağlaya gitdi 'iyâlınden kişi	Yağdı bağrını firâkın teşvîşi
44	Varup ıssızlarda feryâd eyledi	Ah u zârından o ıağlar iñledi
45	Kesdi ümmidini halkından yaña	Döndi râzîn söyledi haqqdan yaña
46	Didi yâ rab sen ki seṭṭârı'l-'uyûb	Sensin ancak kula ğaffâru'z-zunûb
47	Her kime vardum kabûl itmediler	Yalvan gördüm sözüm tutmadılar
48	Ḳovdılar evden vilâyetden beni	Cümleden menfî saña geldüm ğani
49	Addi yoğ 'işyân işüm bilmişem	Rahmetin uma kapuña gelmişem
50	Her günâhı bî- nihâyet eyledüm	Tevbeler olsun ferâgat eyledüm
51	İ halk içinde kendümi şây eyledüm	Fısk ile ben beni rüsvây eyledüm
52	Pür nedâmetler getürdüm kendüme	Ömrüm olduğunca varmam kendüme
53	Bu nedâmetle niçe gün ağladı	Haştelendi zârî zârî iñledi
A176a 54	İ hizmetini görmeğe yoğdur nüker	Dir 'iyâlim kanıyâyasın döker
55	İrdi anıñ eceli bir gün meger	Fâniden kıldı beğâ mülke sefer
56	Ol ğanî ğaffar ü seṭṭâr neyledi	İ hazreti Mûsâya fermân eyledi
57	El bile aşhâb u yârânları var	Ḳılma te'hîr bu işe itme karâr
58	Var fulan vâdiye olmuş bir velî	Sen kefen techîz ilet kaldur anı
59	Vardı aşhâb ile aña ol kibâr	Gördi anı bildi dir yâ girdigâr
60	'Âşı diyü halk içinden bu ḳulı	Nefy idüp şimdi buña dirsın vefî

- 41a yalvardı: yalvanı A
42a idince girdigâr: ide perverdigâr K
42b ide : ire K
43a 'iyâlınden : 'ayânından K
43b ateşi : teşvîşi A
46a didi yâ rab : İtdi rabbî A
48a ḳovdılar : ḳavdılar A
49a işimiñ: işüm A
49b rahmetin : rahmetiñ K
51 — K
53b zârî zârî: zâr ü zârî A
54 — K
55a İrdi anıñ eceli bir gün : irdi bir günde ecel aña K
56a seṭṭâr ü : seṭṭâr i K
57a aşhâb u : aşhâb ı K
59b anı bildi dir : bildi dir kim K
60b nefy idüp : ḳavdılar A

61	Bir nidâ geldi ki yâ Mûsâ o kıl	Tevbe ile rahmetüme buldı yol
62	'Âşî muminler içündür rahmetüm	Ûâfir ü müşriklerdür miñnetim
63	Ol veliyî yıķayup defn itdiler	Her biri yerlü yerine gitdiler
64	Ahmedî sen tevbeler kıl dâ'imâ	Râh-ı şer 'ile yûri sen kâ'imâ
65	Tevbe kıl ki tevbenin pervâzına	Girmeden ol dest-i ecel bâzına
66	Tevbe eyle bulasın kurb u vişâl	Vuşlat ile göresin yarın cemâl
67	O resûlu'llah gör mağfûriken	Her günâh işden berî mâ'sûmiken
68	Günde yetmiş tevbe iderdi müdâm	Sen gene vird eylesin şubh u şâm
A176b	69 Mañzen-i 'işyana olmuşsın direk	Günde saña niçe yüz tevbe gerek
70	Gice gündüzde istigfârî eyle	Nedâmet bilmişem yâ rabbî söyle
71	Ümidi eyle ire derdin şifâya	İresin rahmet ile hûsn-i bâya
72	Nice gör tâ'ib olan tâhir oldı	Hudânıñ rahmeti gör nice buldı
73	Hulûş ile idince tevbe'i kıl	Olur ol tevbe dergâhında mağbûl
K64a	74 Bir rivâyet diñle idem râviden	Tevbe kıl kesme ümmidi bârîden
75	Ol habîb-i ekrem zamanında meger	Varidi Behlül kefen şoyucu bir er
76	Nirde meyyit defn ola arar idi	Gice varur kefenin şoyar idi
77	Bir hatun konşuluğında varmış	Behlûlin bu hâline agâh imiş
78	Ol hatun nâ-hoş olup haştelenür	Ol kefen şoyucu eri çağırur
79	İtdi yâ Behlül niyâzım var saña	Sen kerem eyle anı kılma baña
80	Sen kefen şoyıcı ersin bilürem	Şoyma kefenim bahâşın virürem

62b kâfir ü müşriklerdür: kâfir müşriklerdir K

64a tevbeler : tevbe K

63a yıķayup : yayķayup A

68b gerek vird eylesin : gerek ki vird idersin K

69a olmuşsın : olmışan K

69 b yüz : biñ K

70a gündüz de : gündüz sen

71a derdin : derdiñ K

72a nice gör tâ'ib olan tâhir oldı : gör nice tâ'ib olan kavî olur K

72b Hudânın rahmeti gör nice buldı : kurbey-yi râhmâni gör nice bulur K

73 — K

74b bârîden : teñri den K

75a habîbi : resûlü K

75b şoyucu birer : şoyıcı birer A

76a arar idi : arardı ol K

76 b varur kefenin şoyar idi : varurdu kefenin şoyardı ol K

77a varmış : var idi K

78b şoyucu : soycı A

79a itdi yâ Behlül : didi yâ yigit K

80a kefen şoyıcı ersin : kefenler şoyıcısın K

	81	Virdi Behlüle yigirmi altun ol	Aldı kefeni iki kat şatun ol
	82	Fevt olur h̄atun nice günden şofıra	Götürüp defn itdiler anı göre
A177a	83	Behlüle iblis o dem igvâ kıılır	Var kefeni şoy ölübdür kim bilür
	84	Varuban şoyar kefeni ol nihân	Görđi anuñ tenin ider ziyân
	85	Ƙılur igvâ aña şeytân-ı la'în	Meyyite ider teƘarrüb ol hemin
	86	İzn-i haƘƘ ile ol h̄atun söyleği	Yâ utanmaz Ƙanı h̄avfu'llah didi
	87	Râzı kııldum ben hod dünyâda seni	Ƙılmaduñ ahde vefâ şoyduñ beni
	88	Yâ bu ne işdür beni zâr eyledüñ	Bunca mevtâ içre rüsvây eyledüñ
	89	Sen de rüsvây olasın yâ herze-kâr	HaƘƘ seni kıışun cihânda şer-mesâd
	90	Söyleyince bu sözi h̄atun 'ayân	Bir nedâmet irdi aña ol zaman
	91	Bir hacâlat irdi ol demde ere	İster ol yer yarılup yere gire
	92	Dirdi ben dîvâne müyüm neyledüm	Ben niçün bu olmaz işi eyledüm
	93	İtdügüm 'işyânı kimse itmedi	Böyle râh-ı fışƘa kimse gitmedi
	94	Gusl idüp feryâdla zâr eyledi	Gîn cihâni başına şâr eyledi
	95	İnkisârı h̄atunun lâzım bula	Halk içinde ol gerek rüsvây ola
	96	Ağlaya varur reşûlin yanına	Ol hayâ itdi gire dîvânına
	97	Ƙaşrada ağlayu ağlayu şurur	Ol Ma'âz ibn-i Cebel anı görür
A177b	98	Şordı andan niye ağlarsın kışi	Yüzüñi yer eylemiş gözüñ yaşı
	99	Didi kıılmışam günâhı key ulu	Ol sebebden olmuşam ben Ƙaygulu
	100	Ol didi varğıl resûlin yanına	'Âşi mücrim Ƙullaruñ dermânına

82a nice günden şofıra : irer aña vaşl K

82 b götürüp defn itdiler anı göre : defn iderler göre anı bir mehil K

85b ider : eyler K

88b rüsvây:murdar A

90b aña : ere K

91b yer yarılup yere : yir yarılup yire K

92a itdi ben dîvâne midim : didi ben dîvâne müyüm K

92 b niçün : niçe A

93b gitmedi : girdi K

94a feryâdla : feryâdıyla K

94 b kin : kiñ K

95 — K

96a varur : vardı K

96 b ider gir : itdi vara K

98b yüzüñi : yüzüña A

99a kıılmışam : kııldum K

99 b olmuşam ben Ƙaygulu : ağlarım ya bahtlı K

100 a didi varğıl resûlin : didi kim vara resûlüñ K

101	Behlül ider şer-mesârem varamam	Şu-i hâlim söyleyü yalvaramam
102	Ol Ma'âz ağlaya girdi bâya ol	Gördi ağladuğın anuñ ol reşûl
103	Şordı anı söyledi kim yâ ol	Bir kişi var kapuda ağlardı ol
104	Eyle mahzûn ağlar ağlatdı beni	Ol hayâ ider gelüp göre seni
105	Ol didi kim ya Ma'az anı getür	Görelim aşlı nedür baña yetür
106	Vardı ol eri Ma'az alup gelür	Ol hekimüñ ayağına şarılır
107	Söyledi zârin nedür söyle bize	Belki bir dermân ola derdiñize
108	Ağlaya dir eylemişem bir günâh	Ser-mesârem dimeğe ey padişâh
109	Ol resûl ibrâm idüp didi anı	İşidince ol hemen kovdı anı
110	Ol dīvânından anı kovdı resûl	Döndi mahzunen yabana ıttı yol
111	Gitdi andan vâdi ıssız yerlere	Ağlaya sürerdi yüzün yerlere
112	Gözlerinden yaşı anuñ çağladı	Ah u zârından o tâğlar iñledi
113	Dir şefi'e'l-müzribin koğdı beni	Ol tabîbim virmedi dermânını
A178a	114 Kapuşundan ol beni gönderdi hüd	Menfiyem kapuña geldim yâ gâgür
K64b	115 Sen dahı kovsan beni bilmem nidem	Senden ekrem yok dahı nire gidem
	116 Senden özge teñri yok yalvarayım	Gayriniñ mülki bulunmaz varayım
	117 İtmedi itdügim işi bir ehad	Şuçluyam kupuña geldim itme red
	118 İtdüğüm işe pişmân olmışam	Tevbeler olşun nedâmet bulmuşam
	119 Rahmetiñe lufluña yokdur 'âdet	İrişür kalmışlara senden meded
	120 Ben 'alilem düşmişem destimi al	Rahmetiñ deryasınıñ güncine şal

101b şu'i hâlim söyleyü : itdigümi : söyleyüp K

102b ağladuğın anıñ : ağladuğın A

103a anı : anıñ K

103 b var kapuda ağlardı ol : kapuda ağlar kayğulu A

104b gelüp : gelüb K

105a ol didi kim yâ Ma'az anı getür : Didi peygamber ki var anı getür K

105 b aşlı:dirdi A

106 a ol eri Ma'âz alup : Behlülü Ma'âz alup K

107a söyle : di K

107 b bir dermân ola : olına K

109a idüp : idüb K

109 b kovdı : kavdı A

110a kovdı : kavdı A ;110 b mahzunen yabaña : mahzun orâdan K

111a vâdi : gitdi K

113a koğdı : kavdı A

115a kovsan : kasen A

115 b nire : kande K

116b mülki bulunmaz varayım: yok mülki varub ıurayım K

119a rehmetiñe : rahmetiñâ K

120a ağlayup : ağlayu A

121	Ağlayup ihlâş ile ah eyledi	Cürmimi 'afv eyle yâ rabbî didi
122	Vadilerde yatdı kırk günler temâm	Ağlayuban ah iderdi şubh u şâm
123	Didi rabbim tevbem oldısa kabûl	Vahy ile bilsün şahâb ile resûl
124	Ger kabûl olmazsa tevbem yâ ilah	Ateş indür yak beni ey pâdişâh
125	Ahı anuñ göklere râh eyledi	Hakk anı maqbûl-ı dergâh eyledi
126	Hakk ta'âlâ tevbemin kıldı kabûl	Hakkıma gönderdi ayet luftı bol
127	Ayeti indürdi Cebrâ'il yere	Hakk selâmın virdi ol peygambere
128	Gör ne şahibdür hudâmız kulına	Gör ne didi efdâl mahlûkına
A178b 129	Didi Cebrâ'il hudâ dir yâ habîb	Ben seni göndürmişem halka tabîb
130	Derd-i halka sen 'ilâc eyleyesin	Rahmetümle kullarım toylayasın
131	Ademinüñ işidür cürm ü haşâ	Halıkıñ ef'âlidür 'afv u 'aşa
132	Nice biñ kullarımıñ 'işyânını	Görürem red eylemem hiç birini
133	Bir günâhkâr ümmetiñ geldi saña	Arza kıldı bir günâhı tapuña
134	Muhtali' olduñ aña ol mücrimi	Çovup anı me'yûs itdiñ kulumu
135	Sen kılınca ümmetiña bu işi	Toğrulur mı anların her yañlışı
136	Sen gicinçe ümmetüñden yâ delîl	Kullarından geçmez ol rabbü'l- celîl
137	Bir kulıñ katımda onca kıymeti	Yerlerimden göklerimden key kıti
138	Ol saña söylemeyeydi hâlini	Yalıñuz baña kılaydı zârini
139	Setir iderdim ben anuñ 'işyânını	Gayriler bilmezdi ol esrârını
140	Anı kim setir eyledüm dünyâda ben	'Âfv idüp şormam anı uhrâda ben

121a ağlayup : ağlayu A

122a Vâdilerde yatdı kırk günler temâm : kaldı kırk gün vadilerde ol temâm K

123a didi Rabbim tevbem : itdi Rabbî tevbem A

126b gönderdi : göndörür A

127b Virdi ol : söyledi K

129a Cebrâ'il : Cebrâ'ile A

130 — K

131 — K

133b 'Arza kıldı bir günâhı : bir günâhı 'arza kıldı K

134b çovup : çavup A

135a kılınca ; idince K

136b kullarından geçmez ol Rabbü'l – Celîl : Hiç geçer mi kullarından ol Celîl K

138a Söylemeyeydi hâlini : söylemese ahvâlini K

139 Setir iderdim ben anuñ : Setr-i afv eyler idim K

139 b gayriler : gayri K

140 — K

	141	Tevbe ile rahmeti buldı o kul	Var getür ol kulumu sen yâ resûl
	142	Niçe me'yûs eylediñse var getür	Hâtırın al rahmeti aña yetür
	143	Mü'mün ü tâ'ib kulını haq sever	Ol habibün gönderür hâtırın şorar
A179a	144	Böyle rabbimizin var ne gam bize	Luḫfı çoqdur istemez ol kem bize
	145	Çün resûle böyle emr oldu hemân	Aldı aşhâbı bile oldu revân
	146	Vardılar bir vadiye ıssız yere	Gördiler anda yüzi koymuş yere
	147	Yerde başı turmağa şerm eylemiş	Göziniñ yaşı yeri nerm eylemiş
	148	Qaldurur başını yerden ol habîb	Yüzüniñ toprağını siler tabîb
	149	Didi saña müjdeler yâdın eri	Hakq ta'âlâ mağfired kıldı seni
	150	Saña müjde tevben olındı qabûl	Hâtırın almağa gelmişdir resûl
	151	Aluban anı gelürler şeyh ü şâb	Kıldılar rağbet aña cümle şahâb
	152	Bir kulunuñ cürmini afv ide rabbi	'izzet ider halk aña eyle edeb
	153	Gör niçe 'izzet bulur tâ'ib olan	Maḫrûm olmaz hâlîkına yalvaran
	154	Yâ ilâhi cümlemizi tâ'ib it	Ol 'aduv şeytânımızu hâ'ib it
	155	Tevbe ile düzi eyle rahmeti	Fazlın ile kıl müyesser cenneti
	156	Tevbe eyle her zaman yâ Ahmedî	Maqbule varur bulursın rahmeti
	157	Ol hakimün gör ne ihsân eylemişem	Tevbe'i 'işyâna dermân eylemişem
	158	Tevbe üzre eyle bizi müspatedâm	Ol habîbe biñ şalât ile selâm
A179b	159	Oқыyanı diñleyanı yazanı	Rahmetiñle yarlığa kıl yâ ğani
	160	Her kim diler rahmeti çok qazana	Fâtiha oқыya bunu yazana

142a eylediñse : itdün anı K

142 b aña : müjde K

143a haqsever:ne sever A

143b ol habibün gönderür hâtırını şorar:gönderir habibiñ hâlin şorar K

145a çün resûle böyle emr oldu hemân : Çün resûlu'llaha emr oldu hemân K

146a Vadiye : Va'diye K

146 b anda yüzi : anıñ yüzün K

147b gözünin : gözler A

148b toprağını siler : toprağını sildi K

149a didi saña müjdeler : dir aña müzde A

150a müjde tevbeñ : müzde tevbeñ A

150b hâtırın almağa gelmişdir döndürdi : hâtırın almağa döndürdi K

151b rağbet : izzet K

152b İzzet ider halk aña : halk aña izzet kılup K

154 — K

155 — K

158 — K

159 — K

160 — K

MEBHAS-İ TECDİDÜ'L- İMÂN VE'N-NİKÂH

K65a	161	Çıl bu tecdîd-i 'imânı rûzz ü şeb	Her dü 'âlem içre görmezsin ta'ab
	162	Ma'âşiden kebâ'ır yâ şagâ'ır	Eğer benden ki bunlar oldı şâdır
	163	Veyâ şer'a muhâlif didüm itdüm	Çamudan tevbe istigfârı itdüm
	164	Bu din-i islama girdüm şadıqane	Ṭariq-i haqqı tutdum 'âşıkane
	165	Evâmirlere kıldum inkıyâdı	Nevâhilerden itdüm ictinâbı
	166	Ḥabîbuña ne göndürdüñse anı	Muraduñca getürdüm ben 'imânı
	167	Ḥabîbüñ hem muradınca inandum	Ricâ havfın arasına tayandum
	168	Dañı rabbim dürür hallâk-ı 'âlem	Resûlimdür habîb-i fahr-i 'âlem
	169	Nikâhımda eğer varise illet	Nikâhımda olan fulana 'avrat
	170	Anı nefsim virdüm bil vekâle	Ve aldum nefsim için bil aşâle
	171	Bize imân hıl'at eyle yâ rab	Yerimüz hûr-i cennet eyle yâ rab
	172	Giçür meylimizü her mâ-sivâdan	Göçür 'imân ile dâd-ı fenâdan

TAZARRU' VE MÜNÂCÂT

A180a	173	Aḥmedî kılduñ haşâlar kâti bol	Bilse olmaz saña şâhib ol resûl
	174	Yokdur aqvâlinde fi'linde yarar	Defteriñi arasan cümle zarar
	175	Çılmaduñ bir fi'li ki ola pesned	Nic'ola hâlin seniñ yâ derd-i mend
	176	Tevbe ile derdiña bir çâre gör	Çıl tazarru' hâlîka yalvara gör
	177	Ancağ anuñla olur cümle işin	Ṭoğrıdan oldur çamular yañlışın
	178	Ḥuluşan tevbe eyle üstüne ol	Şefâ'at itdürür maḥbûbına ol
	179	Ki ta virmezse rabbisi icâzet	İdemez kimse kimseye şefâ'at
	180	Şanma ki rabbüñ sû işlerin ihmâl ider	Tevbeler çılşun diyü ihmâl ider

161a 'rûzz u : rûzz i K

167a hem : ben K

167b havfın : havfıñ K

168 — K

173b bilse olmaz saña şâhib : duysa saña şâhib olmaz ol K

174 — K

175a nic'ola hâlin : nic'olur hâlîñ K

176b tazarru : tevâzu K

178a üstüne : Üstine A

179 — K

180a Rabbüñ sû işlerin : sû'i işleriñ K

180 b tevbeler : tevbei A

181	Dilersin ire her derdin şifâya	Tazarru'la hemân yalvar hüdâya
182	İlahi eyledüm 'işyân-ı bisyâr	Çati mücrim günâhkâram günâhkâr
183	Beni setr eyle yâ rabbî amânen	Ki ancak setr iden sensin kemâlen
184	'Âleme sen beni rüsvây kıılma	'Ayubım mâ-sivâya şây kıılma
185	Defterimden ma'av kııl bed-kârımı	Senden özge bilmesün aḥvâlimi
186	Ḥisâb-ı defterim 'adl ile görme	Kerem kııl 'aybımı yüzüme urma
A180b 187	Beni seṭṭâr olan isme bağışla	Keremler kâni sende luṭfen işle
188	Ḥabîbiña uyurma sû'-i kârım	Daḥilem setriña perverdigârim
189	Nefse uydum eyledüm bî-hod günâh	Ah bu zâlim nefis elinden ah u vâh
190	Ne 'ibâdet var ne hûd 'ilm ü 'amel	Bağlamışdur yolumu ṭûl-ı emel
191	Şayd olınmışam düzâğ içre nidem	Yol baña virmez ki yezdân'a gidem
192	Bu denî dünyâ beni kıılmış esîr	Çıl baña 'avnin ilâhi deste-gîr
193	Cürm ü kârı bî-nihâyet eyledüm	Tevbeler olsun ferâğat eyledüm
194	Cümle bed aḳvâlime ef'âlime	Tevbeler olsun kamu bed ḥâlime
195	Olmaz efâ'li saña çok kıılmışam	Lîki ancak seni teñri bilmişem
196	Bundan özge saña yarar bende yok	Şer'a uymaz işlerim var kat'i çok
197	Cismimi 'işyân ile pâs eyledüm	Secde'i ancak saña ḥâş eyledüm
198	Eyledüm fi'l-i ḥaṭâ cürm ü günâh	Kesmezem senden ümidi yâ ilâh
199	Ki rahmet şerbeti va'dine kıandım	Recâ ḥavfın arasına ṭayandum
200	Rahmetin vir derdime dermân idem	Senden özgede bulunmaz yâ nidem

181a dilersin ire her derdin : dilersin ger iresin her K

183a emânen : emâñan K

184a 'âleme : 'âlîmâ K

185a ma'av : maḥvımı K

186b yüzüme : yüzimi K

187b kâni sende luṭfen : kânısın luṭfile K

188— K

189a nefse uydum : uyub nefse K

190b bağlamışdur yolumu : bağlamış yollarım K

191b Yezdaña : Rahmaña K

192b 'avnin ilahi : 'avniñ hüdâyâ K

194 —K

195a olmaz : olmuş K

195 b Teñri : Rabbim K

198a eyledüm : kıılmışam A

199 —K

200a rahmetin : rahmetiñ K

	201	Senden özge derdime yokdur hâkîm	Dertlüyem dermâna geldüm yâ kerîm
	202	Rahmetinden kâfirin yok hisşesi	Mü'min 'uşat içündür cümlesi
A181a	203	Nedâmetle cibâl-i Cürmi eşdüm	Ümid ile ulu dergâha geldüm
	204	Ṭârik-i ehl-i sünnetdür vesilem	Dâr-ı 'uzmâ işigine dahilem
K65b	205	Çapundan gitmezem dilencinem ben	Seni terk eylemem muhtâcınam ben
	206	Sâ'ilem yalvarucınam acıynam	Her dü 'âlemde senüñ muhtâcınam
	207	'Azâb itdün şevâb virseñ kulunam	Ne deñlü şâhib-i cürmem senünem
	208	Çula gelmiş cürim kâr-ı gedâdur	Anı afv eylemek kâr-ı hudâdur
	209	Rahmetüñdür dâ'imâ bahşım benüm	Yokdurur senden yaña ye'sim benüm
	210	Sen didün lâ taqne'u min rahmeti	Ben ümidvaram bu va'd u minneti
	211	Sen seversin mücrimi afv itmeyi	İstemezsin biri mücrim gitmeyi
	212	Seni bilür muvalhid kullarunuz	Çapuñ dilencisi yohsullarınız
	213	İçürsen zerre rahmet kullarıña	Ne naqs ola bihâr-ı rahmetüña
	214	Bu dünyâ berr ü bahrinde ki var şu	Bihâr-ı rahmetinden katredür o
	215	Aldığıçün rahmetiñden şu edeb	Cifeler teşhîrine oldu sebep
	216	Cümlenin murdârı anuñla tahûr	Olunur gelmez aña aşlâ kuşur
	217	Ey kerimâ rahmetin bir çâtresi	Ṭâhir eyler cümle raṭb u yâbisi
A181b	218	Ma'şiyet murdârına boyanmışam	Rahmetiñle tuhrı uma gelmişem
	219	Rahmetüñle bu mülevves tenümüz	Yayka yâ Rabbi uman mü'minlerüz
	220	Bağışla bizlerin cürm ü haṭâsın	Ki sen ehl-i kerem ehl-i 'aṭâsın

201a senden özge derdime yokdur hâkîm : dertlüyem dermaña geldüm yâ kerîm K

202a rahmetinden kâfirin : rahmetiñden kâfiriñ K

203a nedametle cibâl-i cürmi eşdüm : hacâletle ṭârik-i râha geldüm K

203 b geldüm : düşdüm A

204 —K

205a dilencinem : dilenciyem K

206a sâ'ilem yalvarucınam acıynam : her dü 'âlemde senüñ muhtâcınam K

206 b her dü âlemde senüñ muhtâcınam : sâ'ilem yalvarucınam acıynam K

207 — K

208 — K

210b bu : o K

211a itmeyi : itme'i A

212a seni bilür : bilürü seni K

214a berr ü : berr i K

217a rahmetin : rahmetiñ K

219a tenümüz : tenimiz K

220a bizlerin : bizleriñ K

221	Tevbe yâ rab bize dil- <u>hâhî</u> kıl	Cümle 'işyân işlere ikrâh kıl
222	Tevbe yâ rabbî günâhım ço <u>ğ</u> durur	Anlar için bir gün ahım yo <u>ğ</u> durur
223	Ta senüñ 'avinni bize kılmasa dâd	Zerrece bulmaz rızâñ adem-i zad
224	Eyle o <u>ğ</u> lum tevbe isti <u>ğ</u> fârı şâm	Günde olşun defteriñde yüz temâm
225	Terk-i 'işyân eyleyen şâ'ib kişi	Gör ne elâfa irer anuñ işi
226	Bir günâha nefsuñ olsa üfeti	Görse andan nef'i yâ <u>h</u> ud lezzeti
227	Tevbe kılıp bir de anı itmese	Nefsi arzu kıla ammâ gitmese
228	Nefs ile cenk eylemiş olur o merd	Ĥakk aña virür sevâbı bî- 'âdet
229	Bu <u>ğ</u> azâ'i bil <u>ğ</u> azâ ekber durur	Ceng-i <u>ğ</u> âfirden bu cenk efdal durur
230	Bir günâh itme <u>ğ</u> e fırsat bulsa kıl	Hâlıkından <u>h</u> avf idüp kılmasa ol
231	Ol kimseye vâcib oldu cennete	Ayetiyle müjdelendi rahmete
A182a 232	Yâ ilâh ism- i a'zam <u>h</u> urmeti	Rûzı kıl tevbe bize vir cenneti
233	Ta <u>h</u> isâbu lâ-'azâb cennete	Dâhil eyle vuşlat ile rüvyete
234	Seyyi'âte şarf idersem <u>ih</u> tiyâr	Kılma rûzı <u>h</u> âşıl olmaya o kâr
235	Tevbe ile vir bize yâ rab necât	Diyalım şulţân-ı dine eşşelât
236	O <u>ğ</u> ıyanı diñleyanı yazanı	Rahmetüñle yarlı <u>ğ</u> a kıl yâ <u>ğ</u> ani
MA'ÂSİDEN İCTİNÂB		
237	Bir tefekkür kıl eyâ insân u cân	Boşına kurulmadı iş bu cihân
238	Cennet ile nâra <u>ğ</u> uruldı bazâr	Ademide virdi cüz'-i <u>ih</u> tiyâr
239	Anuñ ile sevdekâr olıñ didi	<u>ih</u> tiyârı anları alın didi
240	Fazlıdur cennet <u>h</u> udânın 'adli nâr	Adem ile <u>ğ</u> olmalı anlar eyâr

222 —K

223a avnin :avniñ K

223 b rızâñ : rızâ k

224a oğlum : oğlum A

226b görse : görür K

227b arzu kıla : arzusına K

229a durur : durır K

229 b durur : durır K

231a kimseye vacib oldu cennete : kimesne vâcib oldu rahmete K

231 b müjdelendi rahmete : müzdelendi rahmeti A

233 —K

234 —K

235 —K

236 —K

237 —K

238 —K

239 —K

240—K

	241	Ahmedî sen varma nefsüñ râhına	İletür seni düşürür çâhına
	242	Nefsüñ arzûlarıña olma yakın	Key haçarlıdur anuñ izi şaşkın
	243	Ol şeytân-ı la'îñ yârân aña	Göstürür dâ'im ziyân işi aña
	244	'Aklıña uy yürî 'aqlın râhına	İletür seni kerîm Allahına
	245	Ṭâhir ol dâ'im şalâhı pîşe kııl	Ol 'azâbı düzaḥı endişe kııl
	246	Ṭur otur ehl-i ḍelâh ile görüş	Nefsin ıslâhına
A182b	247	Sen iṭâ'at eyle şer'i sözine	Yürî her dâ'im resûlin izine
K66a	248	Hakk rızâsın iṭâ'atinde izledi	Hışmını 'işyân içinde gizledi
	249	Ta ki cümle iṭâ'at işi ideler	Cümle 'işyân işe nefret ideler
	250	Eyle her bir iṭâ'atini bul sevâb	Ta ki bulasın rızâ-yı hakka bâb
	251	Eyleme 'işyân işi vardur ziyân	Hışmı bârî andadur belki nihân
	252	Geldi âyet hakkımıza ya'budûn	Ya'ni kulsañ hizmet hakka bulun
	253	Hâlıkıñ yokdan seni var eyledi	Bu müsâfirhânesine yolladı
	254	Fikir eyle sen ne için gelmişeñ	'Ahd-i misâkla buraya irmişeñ
	255	İş bu dünyâ oldu dâr-ı imtiḥân	Geldi bu ten iklimine cism ü cân
	256	Gelmedüñ dünyâ için dünyâya sen	Bil bunı uhrâ için sermâye sen
	257	Geldi bu uhrâ bâzârına bu nâs	Kesb ider altun gibi alur penâs
	258	Kimisi yahşi yamân-ı sevdekâr	Kiminiñ peydahı yok cümle zarar
	259	Bu fenâ bir mezra'a oldu kula	Bunda aña varup uhrâda bula
	260	Rabbenâ virsen bize hayre'l – 'amel	Ta kı yarın rahmete ola maḥal

241b çâhına : câhına K

242b izi : râhı K

243b göstürür dâ'im ziyân işi aña : uyma ey cânım ziyân eyler saña K

244a aklıña uy yürî 'aqlın : 'aqlıña uy yürî rûhıñ K

246 —K

247a şer'i : şâr'i K

247 b resûlin : resûliñ K

249b cümle 'işyân işe : seyyi 'at işinden A

250a iṭâ'atini bul sevâb : iṭâ'at işi her zaman K

250 b ta ki bulasın rızâ-yı hakka bâb : itme 'işyân işleri vardır ziyân K

251 —K

252 —K

254a Fikir eyle sen ne için gelmişeñ : Fikir ider misin ne için gelmişeñ K

254 b buraya imişeñ : bura imişeñ K

257b bil bunı : ide gör K

258a kimisi : kimiler K

258 b cümle : illâ K

259a mezra'a oldu kula : mezra'dır bâkıya K

259b bunda aña varup uhrâda bula ; kul ne egdi bunda yakıda yene K

260a virsen : eñdur A

	261	'Avni kıl nef'i idelüm her dü cihân	Her dü 'âlem bizlere virme ziyân
A183a	262	Şerlü yerlerden bizi eyle ırâğ	Ta kı şerri bizleri kılşun ferâğ
	263	İş bu arzın tab'ı oldu muhtelif	İş bu sırrı bilmedi illâ zârif
	264	Bu yerin ba'zı yeri tıoldı fesâd	Ba'zı yerin tab'ı ister adl u dâd
	265	Uymaz ol bed tab'a her bir âdemi	Ol meger olmuş ola tab'-ı deni
	266	Ol fesâd olan yere itme karâr	Öyle yerden hicret eyle kıl firâr
	267	Öyle yerden sünnet oldu hicrete	Mihneti şal koy vücûdı râhaça
	268	Gör fesâd olan yerin sâkinleri	Meyil ider fi'l-i fesâda cânları
	269	Cân kulağın aç bunu diñle niçe	İnfi'âl irer saña bir eyyüce
	270	Geldi bir şâhib hürûc oldu penâh	Adına dirlerdi Teymurleng-i şâh
	271	'Âkil idi keşt iderdi 'âlemi	Hükmine maḥkûm iderdi ademi
	272	Bir müferreḥ yire bir gün irdi ol	Hüb beğendi anda eyledi nuzûl
	273	Gördi hoşça bir 'acâyib seyri çok	Lîkin olunmuş harâb âbâdı yok
	274	Fikr ider bu yer müferreḥ ne 'aceb	Bu harâb olmasına nedür sebep
	275	Gitdi rûzı geldi ahşâmı meger	Haznesini bekler idi seksândâr
A183b	276	Şatun alma şâdikâne kulları	Haznesine me'mûr itmiş anları
	277	Kırkı hazne üstine çıkar gice	Gözedür eḫrâfını yerden yüce
	278	Kırkı eḫrâfı gezer yer üstüne	Düşer anlar pâdişâhın kaşdına
	279	Hazne- bâr üzre olana didiler	Katıl idelüm şâhı tedbîr itdiler
	280	Hazne'i yağmalayuban gidelüm	Sakinen bir yerde râhat idelüm

- 261 'avni kıl nef'i idelüm her dü cihân : her dü'âlem bizlere virme ziyân K
261 b her dü 'âlem bizlere virme ziyân : 'avni kıl nef'i idelim her dü cihân K
262 — K
263a arzın : arzıñ K
264 tab'ı : oldu K
264 b ba'zı yerin tab'ı ister adl u dâd: ba'zı yerinde olunur adl u dâd K
267 — K
269a niçe : hocaK
269 b eyyüce : gör niçe K
272b anda eyledi : oraya itdi K
273b olunmuş : olmuşdur K
274a fikr ider bu yer müferreḥ ne 'aceb : fikre vardı böyle yerler ne'aceb K
275b haznesini bekler idi seksendâr : haznei bekler idi seksen kulu var K
278b pâdişâhın : pâdişâhıñ K
280 — K

	281	Anlar itdi biz hıyânet bilmezüz	Su'-i kaçdı şâhımuza kılmazuz
	282	Ni'metin yiyüp libâsın giyelim	Biz aña nice ihânet kılalum
	283	Biz aña kılışak hıyânet haqq bir	Qahr ider..... ider cümlemüze
	284	Yerde olanlar hıyânet diledi	Yüce yatanlar şadâkat eyledi
	285	Devr-i gice geldi nöbet bunlara	Teslim oldu hazne fevki anlara
	286	Hazne üzre key çıkup oturdılar	Hâyin iken toğrı şâdık oldılar
	287	Yerde gezer oldu çün fevkaniler	Bu kez anlar bu fesâd işi diler
	288	Didi bunlar hazneniñ serdârına	Qaşd idelüm pâdişâhın cânına
	289	Bu kez anlar buña râzı olmadı	Bunların bu tedbîrine uymadı
	290	Bunlar itdi siz didiñüz dün gice	Ne 'aceb râzı degilsiz bu gice
A184a	291	Didi anlar biz meger mecnûn idik	Buncılâyın su'-i tebir eyledük
	292	Böyle su'-i aqla nice uyalım	Biz nice efendimüze kıyalum
	293	Qalkup andan gayri yurda vardılar	Mâcerâ ahvâli şâha didiler
	294	Şâh Timûr didi bunda cürmüñüz	Yoğ imiş ol kaçdıñız da şun'îñiz
	295	Ol yerin tab'ı fesâd imiş meger	Anda turanlar dilermiş ide şer
	296	Ol hârabına ben eyledüm 'aceb	Def'-i şübhe eyledüm buldum sebep
	297	Ol acilden anda şenlik turmamış	Adem'-i zâd anda mesken kurmamış
	298	Ol yerin tab'ına uymış siz yemân	Dilemişsiz idesiz halka ziyân
	299	Öyle yer tab'ına uyma Ahmedî	Öyle yerden ide gör sen hicreti
	300	Hicret oldu bizlere sünnet eyâr	Turma şerli yerde eyle sen firâr

281a anlar itdi biz hıyânet bilmezüz : didi anlar biz hıyânet bilmeziz K

281 b kılmazuz : kılmazız K

282 — K

283 — K

284a hıyânet : hıyânet A

284 b eyledi : diledi K

286a hazne üzre key çıkup oturdular : hazne bârı üstüne oturdular K

286 b hâyiniken : hâ'iniken K

287b yerde gezer oldu çün : yerde gezdi bu gice K

288b pâdişâhın cânına : pâdişâhıñ câhına A

289b bunların : bunlarıñ K

290a bunlar itdi : didi bunlar K

291a didi anlar : anlar itdi A

292b nice efendimüze : efendimüze nice K

293b mâcerâ ahvâli şâha didiler : mâcerâyı şâha söylediler K

294a didi : itdi A

295b turanlar : turan K

297a şenlik turmamış : sinlik olmamış A

298a tab'ına uymış : tab'ınca olmuş K

299a öyle : eyle A

300 — A

K66b	301	Çalsañ öyle yerde şab'ın meyil ider	Çaşd ider şer işlere şalbin gider
	302	Bir mişâlim var buña diñle şarîf	Bu nisan yağmuruna baķ ne şerîf
	303	şab'-ı âdem mişl-i bârân-ı nisân	Her ne görse meyil ider yaĥşı yemân
	304	Cümle yer şab'ını yağmurdan şutar	Lakin ol erin şabi'atca biter
	305	İnse münbit yerlere olur nebât	Şura yerlere düşe olur küsât
A184b	306	İncü olur inse eşdâf ağzına	Zahir olur girse yılan boğazına
	307	Bal olur zenbûri bâl içe anı	Cümle eşcâr ol şudan bulur cânı
	308	Cümle bunuñ aşlı bir yağmurdur	Lîki yerin şab'ı anı döndürür
	309	Bu mişâlimden aĥi olma ırâķ	Varise 'aķlın saña irer mezâķ
	310	Nefs-i emmâre o serheng-i la'îñ	Ol bizi ister kıla nâra yaķın
	311	Nefs ile dünyâyı şeytânı bize	Çıldı a'dâ bunları üstimüze
	312	Bu ucu birbirine yardım kılar	Bunların 'aķlile cengi var
	313	Bunlar üzere 'aķıl olunca pehlevân	İdebilmez şalbe a'dâlar ziyân
	314	'Arza kıldum nefsime aĥvâlimi	Ĥâl lisânile didüm aķvâlimi
	315	Merĥâmet eyle baña yazuķ saña	Varma ol nâr-ı cehennemden yaña
	316	Ol cehennem ataş-ı key acıdur	Hem beni hem seni ġâyet acıdur
	317	Nefs ider aķvâl-i 'aķlı anlamam	'Aķla düşmanem sözünü diñlemem
	318	Bey'atım vardur benim dünyâsıyla	Üfetim var iblis-i bed-kâr ile
	319	Uymadı nefsim bu kez 'aķla didüm	Ben bu a'dâ nefis ile bilmem nidem
	320	'Aķla didüm kıt i'ânet ĥâlime	Ol didi ben neyleyem üç zâlime

301a öyle : eyle A

302b yağmuruna : bârânına K

303a bârânı : yârânı A

303 b her ne görse meyil ider yaĥşı yemân : her şeye şab'ı uyar anıñ hemân K

304a yer şab'ını : yerler şab'ı K

304 b lakin ol yerin : lîkin ol yerîñ

305b küsâd : küsât A

306b girse yılan boğazına : girince yılan ağzına K

307a içe : içre K

308a bunuñ : bunlar A

308 b yerin : yerîñ K

309b aķlın saña iren mezâķ : aķlın saña irer firâķ K

311a dünyâyı : dünyâyı vü K

312b bunların : bunlarıñ K

314 — K

315 — K

316 — K

317 — K

318 — K

319 — K

320a i'ânet : tereĥhüm K

320 b ol didi ben neyleyem üç zâlime : ol benimle uymayayım zâlime K

A185a	321	Nefs ile şeytân u dünyâ rû-siyâh	Aldılar a'dâ baña lâzım penâh
	322	Olsa hemdem baña fikr ü ihtiyâr	Hiçbir a'dâ idemez baña zarar
	323	Lîki nidem qalbim olmuş qalbe kâr	İhtiyârı eylemiş iki yular
	324	Bende biri almış a'dâlar birin	Dembedem anı keşanur yer yerin
	325	Anlar üç ben bir nidem anlar ile	Cengimüz var dâ'imâ bunlar ile
	326	'Avn-i haqq ırmese baña dembedem	Anlar alur qalbi elimden nidem
	327	Rabbenâ yâr it bize 'aqlumızı	Virme düşman eline qalbimüzi
	328	Nefsîmüz meyyâledür kem işlere	Qalb olupdur qalbimüz teşvîşlere
	329	Bu fenânın şab'ı zen-mekkâredür	Tâlibin aldatmağa gaddâredür
	330	Nefsîmüz uymuş fenânın şab'ına	Ol sebep irer fesâdın celbine
	331	Fıska şeytânı bahane eyleme	Baña itdürdi günâhı söyleme
	332	Ol şeytânler göze oldu nihân	Vesvesedür anlaruñ fi'l-i yamân
	333	Cebr ile seni idemezler 'âşî	Gâlib olur anlara adem hâşî
	334	Yeddi kerre şen olundu bu cihân	Uhrâ şinlik ben-i âdem hemân
	335	Altı aqdam şenliğinde rû –zemîn	Yogidi vesvese şeytân-ı la'în
A185b	336	Anlar içün iki a'dâ var idi	Biri nefis idi biri dünyâ idi
	337	Uydılar nefis ile dünyâya o dem	İtdiler 'işyânı anlara buldı gam
	338	İtdügi fi'lin cezâsın buldılar	Qahr-ı yezdâna giriftar oldılar
	339	Şoñra ahsen şûretile âdemi	Halk idüp abâdı kıldı 'âlemi
	340	Bir 'aduv artuq virildi ademe	Ol sebebden kıldı efdâl 'âleme

321 — K

322b bir a'dâ idemez baña : bu a'dâlar baña kılmaz K

326a ırmese : ırmese K

328b olupdur : olubdur K

329a fenânın : fenânıñ K

330a fenânın : fenânıñ K

330 b irer fesâdın : iver fesâdın A

332a olmuş : oldu A

332 b vesvesedür anlaruñ fi'l-i yamân : vesvese eyler yalnızca hemân K

324a şen : sin A

335b vesvese : vesvese'-i K

338 — K

	341	Ol 'aduv ekber şeyâtin la'în	Viridi bize didi bu a'dâ-i mubîn
	342	Geldi anuñçün o şeyâtân-ı râcim	Tâb'ile ıolmalı nâr-ı cahim
	343	Kıldı nefsi-i iblîsi arz-ı şerâr	Viridi 'aqlı geldi cüz'i ihtiyâr
	344	'Avn-i hâkķı kul iderse ihtiyâr	İdemez a'dâ aña aşla zarar
	345	'Avn-i bârî olmasa kula siper	Ol mene a'dâ bulur râh-ı zafer
	346	İhtiyârı şarf ider şerre o kul	Ol düşer hüsârna bulmaz 'avne yol
	347	İhtiyâra iki yol viridi hudâ	Yolları bilmek için kıldı 'aâ
	348	Enbiyâ göndürdi hüccet eyledi	Hem kitâb indi naşihat söyledi
	349	Bâılı hâkķı beyân eylediler	Nâr ile cennet yolını didiler
K67a	350	Kankı râhı kul iderse ihtiyâr	Halk ider anı aña perverdigâr
A186a	351	Anuñçün ihtiyâr oldu kula	Yevm-i maşşerde anuñla ehaz ola
	352	Eyyu idenler buliser cenneti	Yavuz iden bula nâr u niķmeti
	353	İhtiyârı gör ki hayre şarf iden	Nice itdi râh-ı 'aqlile gidan
	354	Gör bu nefse uymayanlar neyledi	Cânı koydı yola fıskı eylemedi
	355	Bir hikâye var idem anı beyân	Nefsi üzre oldu 'avret pehlevân
	356	İbn-i isrâ'il zamanı bir hatun	Var idi uhrâyı almışdı şatun
	357	Bir gün anuñ zevci eylemiş sefer	Kardaşına evi ısmârlar gider
	358	Fâsik imiş ol kişiniñ kardaşı	Hatuna ister kıla nokşan işi
	359	'Âşıkam dir saña aña sırrımı	Hukķa-i la'liñde şakla dürrimi
	360	Râziya olmaz aña hatun 'ayân	Ol kişi dir kıluram saña ziyân

342 — K

343b geldi : kendü K

344a iderse ihtiyâr : idinürse siper K

344 b idemez a'dâ aşlâ zarar : bulmaz a'dâ ol mene aşlâ zafer K

345 — K

346a ider : iderse K

347 — K

349b yolını didiler : yolın göstürdiler A

350b anı aña : aña anı K

351 — K

352 — K

353b nice itdi râh-ı 'aql ile gidan : niçe itdi 'aql-ı râh ile gidan K

354a bu : ki K

355b nefsi üzre oldu 'avret : gör bu nefse 'avret olmuş K

358a fâsik imiş : fâsik idi K

359a aña : şakla K

359 b şakla : gizle K

360b dir kıluram saña : der saña eylerem K

	361	<u>H</u> atun ider ne ziyân itseñ baña	Râziyam ben fısqâ râm olmam saña
	362	Bir nice kendü gibi fâsık bulur	Ĥâkime ol <u>h</u> atunı kem bildürür
	363	Anlar itdiler şehâdet <u>h</u> atuna	Görmüşüz bu 'avratı itdi zinâ
	364	Çünkü şâhidleri ĥâkim diñledi	<u>H</u> atunuñ recmine fermân eyledi
A186b	365	Biline varınca yere gömdiler	Taşlar ile <u>h</u> atunı recm itdiler
	366	Her gelanlar urur ol mazlûmaya taş	Zâr u feryâdından inler taş u taş
	367	Fevt olundu dir ferâgat itdiler	Seyr idenler dañi varup gitdiler
	368	İrmedi va'de ecel çün yaşına	Geldi 'aklı gice anuñ başına
	369	Gördi taşlar ile ezilmiş teni	Her yarasından revân olmuş kanı
	370	Didi yâ rabbî sığındım ben saña	'ırza noqşan işleri virme baña
	371	Geldi bir köy ketudâsı yanına	Gördi <u>h</u> atunı bilenmiş kanına
	372	<u>H</u> atun itdi beni ilet eviña	Çıl 'ilâcım ideyim <u>h</u> ızmet saña
	373	Aldı atı ardına anı kişi	Vardı dermân eyledi bitdi işi
	374	Mâ'il oldu ol kişi dañi aña	Söyledi ol <u>h</u> atuna râm ol baña
	375	Didi <u>h</u> atun râh-ı fısqâ gitmedüm	Recm olındım 'ırza noqşan itmedüm
	376	Mâcerâ'i ol kişiye söyledi	Ol işine anı vâkıf eyledi
	377	Şâdıka oldığını bildi kişi	Hemşirem ol didi yâ <u>h</u> atun kişi
	378	Ol kişiniñ bir 'areb kulı aña	<u>H</u> atuna itdi gönül virgil baña
	379	Aña dâñi olmadı râm ol zaman	<u>H</u> atunuñ qaşdına düşdi ol yemân
A187a	380	Ol ağasınıñ bir oğlu var idi	Çalbi anuñ ol uşağa yâridi

362a nice kendü : niçe kendi A

362 b ĥâkimine ol hatunı : yerin ĥâkimine K

363a itdiler : iderler K

363 b görmüşüz : gördiği iş A

365a yire : yere K

365 b hatunı recim itdiler : ol hatunı urdular K

366a gelanlar urur ol : gelen urur o K

366 b zar u feryâdınan inler taş u taş : zâr-i feryâdından inler kırı yaş K

367a fevt olundu dir : oldu zan idüp K

368b gire : giçe K

370 didi : itdi

371b hatunı bilenmiş kanına : yer içre bulanmış K

372a hatun itdi : didi hatun K

372 b ideyim : iderem K

373a atı : atıñ K

375a hatun itdi : didi hatun K

378b itdi : der ki K

	381	Ol 'areb varur uşaga bir gice	Anı yirinde boğazlar gizlüce
	382	Çanlı bıçağı getürür ĥatuna	Gizlüce çor yaşducağı altına
	383	Çanı hem sürer ĥatunun eline	Varur ol 'areb yatağı yerine
	384	Ata ana bir zaman uyandılar	Çana boyalı uşagı gördiler
	385	Gördiler oğlan boğazlanmış yatur	Mevtin uykusına talmışdur yatur
	386	Çanı izini izleyerek gitdiler	Ol ĥatunun yatağına yetdiler
	387	Gördiler anı yatağına yetdiler	Lakin elinde çanından var eser
	388	Yaşduğı yanında buldılar bıçağ	Ĥatun işitdi şadâ oldu uyâğ
	389	Gördi anlar ile kendü ĥâlini	Ol bıçağı ile eliniñ çanını
	390	Vâkıf oldu ol uşagın ĥâline	Gördi eli bilenmiş çanına
K67b	391	Kendüye kıılır mezenne anesi	Ağlar olmuş oğlanıñ dîvânesi
	392	Ĥatun and ider bu işi kıılmadum	Böyle râh-ı şerre aşlâ varmadum
	393	Dir uşagın anası sen eyledüñ	Bu benüm yavrumı çana buladıñ
	394	Zevci aña dir ayâ ĥatun kişi	Bil 'avrat kılmamışdur bu işi
A187b	395	Çaşd ideydi bu uşagın cânına	Hiç bulaşur mıdı anuñ çanuna
	396	Bu günâhi eylemişdür bir le'im	Buña bühtân eylemiş gâyet 'azim
	397	Ĥatunı dir bu zenî ister cânıñ	Ol sebep 'aybını örtürsin anıñ
	398	Gâliba anuñla kârıñ birdürür	Ol anuñçün yavricuğım öldürür
	399	Anı almakdur seniñ çaşdın kişi	İtdürem sensin aña böyle işi
	400	Ben aña çaşd eyledüm şimden gerü	Çoymazam bunda anı ben rû-berû

381a varur uşaga bir : uşaga varır ol K

381 b gizlüce : gizlice K

382b yaşducağı : yaşdığınıñ K

383a ĥatunun : ĥatunıñ K

383 b varur : varır K

384a ata ana : ate ane A

384 b çana boyalı uşagı : çan yere inmiş uşakdan K

385a oğlan boğazlanmış yatur : uşak boğazlanmış yatur K

385 b mevtin uykusına talmışdur yatur : mevtin uyhusına ol talmış yağur K

386a izleyerek : gözleyerek A

387a yatıyor : yatıyor K

387 b lakin elinde çanından var : lakin var elinde K

388b ĥatun işitdi şadâ oldu : eşidir ĥatun şadâ olur K

390 — K

391a kendüye kıılır : kendiye ider K

392b râh-ı şerre aşla varmadum : şerlü râhi aşla bilmedim K

393a anası : anesi K

394b bil 'avrat kılmamışdur bu işi : bir bu 'avrat kılmışdur bu işi K

395a çaşd ideydi : çaşdı olsa K

396 — K

398a kârıñ : işiyiñ K

400a eylerim şimden gerü : eyledüm şimden girür A

400 b koymazam bunda anı ben rû-berû : dâhi çoymam bunda anı rû-berû K

401	Añladı er çaşdı ider aña zenân	Virür ol hatuna on altun nihân
402	Didi hatuna yûri var işiña	Bir çaza iş irdürürler başiña
403	Ben saña şâhiblik itsem yaramaz	'Avrat ile kimse başa varamaz
404	Aldı başın bir köye vardı hatun	Gördi bir adem aşılmış ser-nigûn
405	Şordı anı dir on altun deyni var	Virmeğe anda bulunmaz iktidâr
406	Köy ağası aşdı anı ser-nigûn	Ta göre zaħmet adâk ile duyûn
407	Gitdi 'aqlı şimdi bayılmış turur	Virmese deyni çomağ ile urur
408	Viridi hatun deynini dâd eyledi	Ol yigidi andan azâd eyledi
409	Varup andan gitdi hatun işine	Geldi 'aqlı ol kişiniñ başına
A188a 410	Dir beni kimdür halâş itdi bu dem	Bu benim imdâdıma yetdi bu dem
411	Mâcerâyı didiger düşdi yola	Vardı ol hatunuñ ardınca yola
412	Yitdi aña didi iy hatun kişi	Sen mi kıldıñ baña bu iylik işi
413	Yetdi aña dir seni gel alayım	Kalmaşun kabıñ tehi ıoldurayım
414	Ol hatun dir var erim olmam kişi	Var selâmet iyleme nâ-ħaħ işi
415	Ol didi bâri çün almazsın beni	Baña râm ol sarayım câna seni
416	Aña dâhi olmadı râm ol zenân	Ol dâhi çaşdıña düşdi râyigân
417	Varup andan bir deñize irdiler	Bir gemi turur müheyyâ gördiler
418	Ol kişi ol gemüciye söyledi	Câriyemdir al bunu şatun didi
419	Hatun itdi sen yalanı söyleme	Hûrudur aşım baña bûhtân iyleme
420	Eyledüm dâdı saña olduñ silim	Yogemiş sende vefâ aşlın le'im

402a hatuna yûri var : ey hatun yûri git K

403a şâhiblik : şâhiblik A

404b aşılmış : aşılı K

405a anı dir : dirler ki K

405 b anda bulunmaz : bulunmaz anda K

406a köy ağası aşdı anı ser-nigûn : aşdı köy ağası anda ser-nigûn K

406 b göre : kıla K

407a aqlı şimdi : şimdi çün K

409a geldi 'aqlı ol kişiniñ : ol yigidiñ geldi 'aqlı K

410b bu benim imdâdıma yetdi : ol benim im dâdıma iren K

411a mâcerâyı didiger düşdi yola : mâcerâyı cümle didiler nola K

412 — K

413a yetdi aña dir seni gel alayım:gel seni nikah itdüreyim A

414a ol hatun dir var erim almam kişi : didi hatun var erim varmam kişi K

415a ol didi bâri çün almazsın beni : ol kişi dir bâri almazsın beni K

415 b sarayım cana seni :sarayım cânı teni K

419a ider sen yalanı : itdi sen yalan K

420b aşlın :aşlıñ K

	421	Kemlik işe iylik ider merd olan	Bilmez iylik kârını nâ-merd olan
	422	Dâ'imâ nâ-merdiñ işi bed- fi'âl	Eylik andan şâdir olunmak muhâl
	423	Eylice kemlik şeyâtinler işi	Eylik ider mi şeyâtin yoldaşı
	424	Lâyığın virsün saña rabbüñ 'aşîr	Kim baña zûlmü eyledüñ kılduñ esîr
A188b	425	Viridi gemici aña kırık altunı	Cebri kahrı aldı gitdi ħatunı
	426	Ol gemici dir ki vaşlıña irem	Ĥatun itdi ben kâra-veş degilem
	427	Ol gemici her zayânı söyledi	Ėarb idüp aña eziyyet eyledi
	428	Beddu'â kıldı o dem ħatun 'ayân	Fırına irdi gemiye nâ-gihân
	429	Ĥatuna ehl-i gemi itdi n'ola	Beddu'â kıldıñ bize irdi belâ
	430	Mâcerâyı bütün anlara didi	Yalvarur ħatuna anlar söyledi
	431	Ėıl du'â ref' olına bizden kaza	Biz seni kurtaralım görme ezâ
K68a	432	Yüz nefer âdem var idi gemide	İttifâkı kıldılar bir arada
	433	Biz virelüm bu zeniñ kıymetini	Kurtaralum bu deniden ħatunı
	434	Her biri bir haşşa virüp aldılar	Yüz kişi ħatuna mâlik oldılar
	435	Bu kahrının yüz oldu anuñ ağası	Arttı ol bî-çâreniñ da'dağası
	436	Dâr-ı miħmetdür bu dünyâ kaydı var	Her başın ħaddine göre derdi var
	437	Ley ki bunıñ cümleden derdi keşir	Ol bî-çâre yüz ere oldu esîr
	438	Ilıman oldu selâmet buldılar	Cümlesi nefsin yolına vardılar
	439	Ademi olmaz 'aceb 'ibret-pezîr	Oldılar ħod kahr-ı yezdâna başîr
A189a	440	Bir kaza ref' olsa tizce unudur	Râħağa irse dir devrân budur

421b kârını : işleri K

422b olunmak : olunmak K

424a lâyıgın virsün saña rabbüñ 'aşîr : lâyıgın rabbüñ saña virsün keşîr K

424 b eyledüñ : eyleyüp K

425a Viridi gemici aña kırık altunı : viridi kıymet ol gemici altunı A

426a ol gemici dir ki vaşlıña irem : gemici dir vaşlıña ħatun irem K

426 b itdi : ider K

429a ħatuna ehl-i gemi itdi n'ola : didi anlar ħatuna nettiñ n'ola K

431a kaza : belâ K

431 b biz seni kurtaralım görme ezâ : kurtarup itdümeyüz saña cezâ K

432b kıldılar bir : eylediler A

433a bu zeniñ kıymetini : kıymetine altunı A

434a virüp aldılar : aña virdiler K

436 başın : başıñ K

437a cümleden derdi keşîr : derdi cümleden 'aşîr K

438b nefsin : nefsiñ K

440a unudur : unudur K

441	Cümlesi ol <u>h</u> atuna meyil eyledi	Her biri vuşlat demini diledi
442	Çaldı ara yerde ol bî-çâre zen	Nidersin bilmez turur âvâre zen
443	Dir nidem bî-çâreyim <u>kan</u> ağladı	Cebri yıkar 'ırzımı bunlar didi
444	Yalvarı gördü <u>halâşa</u> çâre yok	Döndü râzın <u>hakka</u> dir ey 'avni çok
445	Hâlimi <u>hod</u> sen bilürsin ey <u>ğiyâş</u>	İş bu <u>ğâfillerden</u> it cânım <u>halâş</u>
446	'ırzımı kıldım emânet ben saña	Aña nokşan işleri virme baña
447	<u>Hâlıkına</u> 'arz-ı <u>hâlin</u> eyledi	Ol gemiye fırtınalar uğradı
448	Cümlesi <u>çıkdı</u> geminin üstine	Âlatına yardım için <u>kaşdına</u>
449	Düşdiler ol gemiden cümle şuya	Çark olundu uydılar çün bed- <u>hûya</u>
450	Hişşe al bundan eyâ zennâneler	Nefsine mahkûm olan dîvâneler
451	Gör bu <u>hatunıñ</u> şadâkat işine	Bunca aḥvâli irdi anıñ başına
452	Yüz kişi elinde olmuşken esîr	Hakḳdan özge yoḡ idi bir destegir
453	Gördi <u>hâliş</u> niyyetini ol kerîm	Bunca er içre anı kıldı selîm
A189b 454	Meylini ol fışka çün aḳdırmadı	Bunca ere 'ırzını yıkdırmadı
455	Böyledür zen pelevânın kuvveti	Basamadı yüz kişi bir 'avratı
456	Ey den-i nefse uyan dîvâneler	Nefsine böyle olur merdâneler
457	Yalıñuz 'avrat <u>kalur</u> ol gemide	<u>Hâlık</u> şükrân idüp bilmez nide
458	<u>Hâlıkı</u> oldu re'îs gitdi gemi	Hiç anı yañlış yere götüre mi
459	Rûzigârı virdi gemi gitdi yol	Taḥteḡâhı pâdişâha yetdi yol
460	Er kıyâfetile şâhıñ yanına	Vardı bulışdı anuñ dîvânına

441b her biri vuşlat demini diledi : her birisi baña râm ol söyledi K

442 — K

443a kan : zâr A

443 b cebri yıkar 'ırzımı bunlar didi : 'ırzımı cebri yıkar bunlar didi K

444b ey : yâ A

445a hod sen bilürsün ey ğiyâş : sen hûb bilirsin ya ğiyâş K

445 b ğâfillerden : zâlimlerden K

446a kıldım : virdim K

448b için : itmek K

450a al bundan eyâ : alıñ bundan ey K

450 b mahkûm : maḡbûm k

452a kişi elinde : erîñ içinde K

454b bunca ere : yüz kişiye K

455a böyledür zen pelevânın kuvveti : böyledir zen pehlivânıñ cür'eti K

456b nefesine böyle olur : böyle olur nefesine K

457a 'avrat kalur : kalur hatun K

457 b şükrân idüp : şâkir olur A

455b yere : ile A

459b yol : ol K

460a kıyâfetile şâhıñ : kıyâfesile şâhın A

	461	Ol sefine âdemi ğark oldu dir	Cümleniñ mâlı gemide ƙaldı dir
	462	Gönder adamlar anı hıfz eylesin	Gelse varışleri teslim idesin
	463	Şimdi sen halkın emîrisin hemîn	Cümleden halka bu ğün sensin emîn
	464	Ol meta'ı gemiden ƙaldurdılar	Bir emîn yere anı ƙaldurdılar
	465	Pâdişâh didi bu işi görmedüm	Böyle şâdık toğrı kişi görmedüm
	466	Böyle bir adem bulunmaz lâ-naızır	Ben gerek oldu bunu ƙılam vezîr
	467	Geydürüp hıl'at vezîr itdi hemân	Eyledi teslim umûrı ol zaman
	468	Bir zaman anda vezâret eyledi	'Alemi 'adliyle râhat eyledi
	469	Geldi ecel pâdişâha itdi râh	Eylediler ol vezîri pâdişâh
A190a	470	'Avrat olduĝın kimesne bilmedi	Ğayriler bu sırra vâkıf olmadı
	471	Virdiler niçe ƙarâ-veşler aña	Bahş iderler hûb perî-veşler aña
	472	Söyledi ol halka 'avratım bilin	Pâdişâh olmaĝa yararsam ƙılın
K68b	473	Halk aña didi bizim dil-havâhimiz	'Avrat isen bize maƙbûl şâhimiz
	474	Hâlîka yalvarı hâcet diledi	Her işe ƙâdir ilahımsın didi
	475	İtdi bir 'âciziñem sensin ilah	Her dü 'âlem cümleye sensin penâh
	476	Her dü 'âlem rehberisin hem velî	Râzı olduĝuñ yola ilet beni
	477	'Avni ƙıl ta ƙılmayam zûlm ü ğünâh	Hem ƙabûl eyle du'âmı o penâh
	478	Hakk aña her işi asân eyledi	Her negi istedi ihsân eyledi
	479	Her ne 'illetlü gelürse ol du'â	Eyleyince hâlîkı virür şifâ
	480	Şöhreti şây oldu cümle 'âleme	Müstecâb olur du'âsı her kime

462b idesin : eylesün K

463a halkın : halkıñ K

465a didi : itdi A

466b bunu ƙılam : ƙılam bunu K

467b umûrı : umûrı K

469a geldi ecel pâdişâha itdi râh : irdi ol şâha ecel ğitdi o şâh K

470 — K

471b hûb: hûp A

472a bilin : biliñ K

472 b ƙılın : ƙılıñ K

473a didi : itdi A

474a hâcet diledi : hatun söyledi K

474 b işe ƙâdir ilahımsın didi : umûrın haƙƙa tafvîz eyledi K

475 — A

476a hem velî : yâ ğanî K

476 b olduĝun yola : olduĝın yere K

477b o penâh : her zaman K

478a her işi : ta'âla K

479a gelürse : olursa K

479 b eyleyince : eyliyince K

481	Başladı 'illetlü olan gelmeğe	Her biri derdine dermân bulmağa
482	Ahmedî söyle bize ol demleri	Hatuna kaçd eyleyen ademleri
483	İtdiler hatuna anlar kem nazâr	Olmış a'mâ gözleri görmez eser
484	Çaynınıñ hem gözleri a'mâ zelîl	Elleri ayakları kötürüm 'alîl
485	Aldı qardaşı anı şâha gider	Bağlamış anı tavar üzere yeder
A190b 486	İletür şâha du'â kılsuñ aña	Uğradı yolu 'areb kıldan yaña
487	Ol dâhi talmış gözi teşvîşine	Ol dâhi uydı 'alîlîn pişine
488	Ol aşılan erin köyine geldiler	Bir gice anda müsâfir oldılar
489	Ol dâhi anlar ile uydı bile	Vardılar ol pâdişâh olan yere
490	Çün bu mücrimler o şehre girdiler	Ol dîvân-ı pâdişâha vardılar
491	Yalvarup dirler ayâ sulţanımız	Gelmişüz kapuña kıl dermânımız
492	Bildi şâh anları anlar bilmedi	Cürmüñüz ne söyleyin toğrı didi
493	Siz ne ile bu kazaya irdüñiz	Buña bâ'ış ne olupdur sün'iñiz
494	Kul kaşa işin kılur esbâbını	Kaşd ile açar kazanıñ bâbını
495	Hakq kılını boşına kılmaz 'alîl	Her kaşa işe kılın şun-i delîl
496	Kaşdı bu her birisi cürmin diye	Zevcini ahvâle vâkıf eyleye
497	Ol 'areb didi eyâ şâh-ı enâm	Bir kişiniñ pendesidüm ber-gulâm
498	Ol aĝam bir gün getürdi bir zenî	Pârelenmişdi anuñ cân u teni
499	Ol 'ilâc itdi aña buldı necât	Meyil kıldı itmedi zen iltifât
500	Ben de vuşlat diledüm râm olmadı	Zerrece meylini baña şalmadı

481a illetlü olan gelmeğe : ma'lûm olanlar gelmege K

481 b bulmağa : almağa K

484a hem gözleri a'mâ zelîl : gözleri a'mâ ü zelîl A

485b yeder : yider K

486a iletür : götürür K

487b ol dâhi uydı 'alîlîn pişine : uydı ol dâhi buların pişine K

488a ol aşılan erin ;ol şalb erin A

488 b aldılar : kaldılar K

490a gün : gör K

490 b irdiler : vardılar K

491a yalvarup : yalvaru A

492b söyleyin : söyleyiñ K

493a irdüñiz irdiñiz K

493 b buña bâ'ış ne olupdur sün'iñiz : buña bâ'ış ne olupdur cürmüñiz K

494 — K

495a her kaşa işe kılın şun-i delîl : ol kazaya şun'i kul olur delîl K

497a didi : itdi A

497 b bir kişinin : ben birinin K

498b pârelenmişdi anuñ cân u : yaralanmışdı anuñ cümle K

500a vuşlat diledüm : ibrâm eyledüm K

A191a	501	Ağamın oğlın boğazladum gice	Hatuna bühtânı kıldum gizlüce
	502	Çanlu bıçağı iletdüm hatuna	Gizledüm ol yaşducağı altına
	503	Gördiler yanında bıçağı ile çan	Hatunım didi budur iden ziyân
	504	Bildi ağam iftirâ olmuş aña	Didi var hatun olur yazuk saña
	505	Gitdi ol hatun aña ğadir eyledüm	Çanlu oldum inkisâre uğradum
	506	İş budur ef'âl ü ecrâmım benim	Bu kazaya irdi encâmım benim
	507	Şâh didi toğrı didüñ bu sözleri	Ol du'â kıldı açıldı gözleri
	508	Geldi ol şalûb olan adam 'ayân	Ol divân içre kıla hâli beyân
	509	Didi şâhım çan iderem ol hatun	Şalb olunışdum beni aldı şatun
	510	Deynimi virdi baña dâd eyledi	Ol belâdan beni azâd eyledi
	511	Vâkıf olup vardum aña yanına	Düşdi göñlim vaşlınıñ dermâna
	512	İltifâtı kılmadı aşlâ baña	Çaşdına vardum çulûm kıldım aña
K69a	513	Ol zen-i mazlûma bühtân eyledüm	Aşlı hürriidi çarâ -veş söyledüm
	514	Bir gemiciye virüp aldum bahâ	Oldum a'mâ inkisârından şahâ
	515	Şâh didi şâdıç durur sözün seniñ	Hakç ta'âla feth ide gözün seniñ
A191b	516	Açdı anuñ gözlerini ol ilah	Çaynına kıldı hııtabı pâdişâh
	517	Sen ne ile olmışın a'mâ 'alil	Bu çaza işe ne fi'lindür delil
	518	Ol didi yokdur günâhım irmişem	Bî-çabâhat bu belâyı bulmuşam
	519	İtdügi ef'âli şâha söylemez	Çardaşından utanur anı dimez
	520	Şâh ider toğrı dimezsiz olmaz ol	Ger du'â kılsam aña olmaz çabûl

501a ağâmın : ağâmıñ K

502b yaşducağı : yaşduğınıñ K

504a yanında bıçağı ile çan : bıçağı anda ol zaman K

504 b iden ziyân : çanlum hemân K

506a ef'âl ü : sulţânım K

507a didi : ider K

508b hâli : hâliñ K

509a didi : itdi A

511a olup : oldum K

512b çaşdına vardum çulûm kıldım : çaşdı çilub çulm işi itdim K

515a didi : ider A

515 b gözün : göziñ K

517a ile : kılduñ K

517 b işe ne fi'lindür : ne işin aldı K

518a irmişem : bilmişem K

518 b çabâhat bu belâyı : çürümem bu belayı A

520a ider toğrı dimezsiz : didi toğrı dimezsiz K

520 b aña : saña K

521	Gördi düşvâr oldı işi söyledi	İtdüğü ef'âli takrîr eyledi
522	Didi şâhım bu benim qardaşımıñ	Şâliha bi 'avratı var idi bunıñ
523	Ol baña ışmarladı gitdi yola	Râğıb oldum aña vuşlatkâr ola
524	Ol qadar ibrâmı kıldum ben aña	Zerrece göñlini virmedi baña
525	Ol zen-i mazlûma isnâd eyledüm	Şâhid-i zür ile isbât eyledüm
526	Zâniye diyu şehâdet kıldılar	Dilleri ezildi ahır öldiler
527	Virdüm ol hâkime vâfir altını	Ta kı recm itdürdüm anda hatunı
528	Ol zen-i mazlûma bühtân itmişem	Ol sebebden bu belâmı bulmuşam
529	Öyle mestûre zenî şây eyledüm	Kendü kendüm halka rüsvây eyledüm
530	Sır olan ef'âlim oldı aşikâr	Şimdi qardaşımdan oldum şer-mesâr
A192a 531	Minnet idi şimdi ölmek cânıma	Vâkıf olmayaydı qardaş hâlime
532	Şâh ider ıoğrı didüñ bu sözlerin	İlaqq vire şahhat saña hem gözlerin
533	Tevbe kııl işleme her kemlik işi	'İrzı gayre hayin olma yâ kişi
534	Kıldı sâlim gözlerin virdi ilah	Qardaşı ağladı itdi qatı ah
535	Öyle bir efgân ile ağladı ol	Ağladı anuñla anda hoca kul
536	Şâh didi gitdi burâderden ta'ab	Bu işe ağladuğın gayet 'aceb
537	Ol didi ben hatunıma ağlaram	Fırqat-ı nârına kalbi tağlaram
538	Baña ol hatunı hayin didiler	'İrzına nokşan eyledi söylediler
539	Andan ikrâh eylemişdüm yâ emîr	Şimdi bildüm şıdķını oldum habir
540	Eyledüm zâyi' ben eyle 'avratı	Bulmazam şimdengerü ben râhatı

522b bunıñ : anıñ K

523b aña : baña K

527b baña : anda K

529a öyle : eyle A

529 b kendü : kendi A

530a sır : şer K

532a sözlerin : sözleriñ K

532 b vire şahhat saña hem gözlerin : te'âlâ vire seniñ gözleriñ K

533a kııl işleme : ile kıılma K

533 b hayin : hâ'in K

534b qardaşı ağladı itdi qatı ah : ağladı ol qardaşı itdi bir ah K

535a eyle bir efganile ağladı ol : öyle efganile ağladı K

535 b ağladı anuñla anda hoca kul : anda ki halkıñ yüregiñ tağladı K

536a didi gitdi : itdi gitdi K

536 b işe ağladuğın gayet : işile ağlamak saña K

537b nârına kalbi : nârile bağrıñ K

538a hayin : hâ'in K

538 b eyledi : eylemiş K

539b bildüm şıdķını oldum : oldem şıdķına anıñ K

540a ben eyle : o şâdik K

540 b şimdengerü : şimdengerü A

	541	Çün yitirdüm öyle 'ırz ehl-i zenî	Yağaram firqat odına ben beni
	542	Gitdi fırsat iremem dermâna ben	Ölürem bu hüzn ile dîvâne ben
	543	Fırqat ile râhat olmam bu cihân	Ağlaram ta haşre varınca zaman
	544	Gözimün yaşı dinmez neyleyim	Ta ki varup haşre anı bulayım
	545	Şâh didi ağlama ey şâdık kişi	Böyle imiş taqdir-i yezdân işi
	546	Ol hatun 'ırzına virmiş cânını	Bizlere vaşfı eyle anuñ hâlîni
A192b	547	Ol didi şâhim nice vaşf eyleyem	Hulq-i hasen gitdi elden neyleyem
	548	Râzı idim cümle anuñ işine	Ne belâlar irmiş anuñ başına
	549	Ben anı velîyye bilirdüm şahâ	Kıymeten şatılsa olmazdı bahâ
	550	Saňa beñzerdi cemâli gözleri	Hem şadâsı hem lisânı sözleri
	551	Hep saňa beñzerdi îârızı hulki bol	Recm olunmasa dir idüm sensin ol
K69b	552	Şâh didi zannıñ itürme yâ kişi	Ben senüñ ol 'avratınam bil işi
	553	Bunca işleri görân 'avrat benem	Başıma geldi benim bunca elem
	554	Ben senüñ 'ırzına virdim cânımı	Ezdiler taşlar ile bu tenimi
	555	Gemiciye şatılan 'avrat benem	Bunca bühtân işlere 'ibret benem
	556	Cân u bâşı 'ırza kırbân eyledüm	İrmedi taqdir-i ecel ölmedüm
	557	Taqdir imiş göreyim bu miñneti	Şabrım ile bulayım bu devleti
	558	Yâ helâlîm kıl baňa haqqın helâl	İsterem dâr-ı fenâdan irticâl
	559	Didi yâ rabbî helâlîm 'ırzını	Şimdiyedek şakladuñ sâlim anı
	560	Bu namâz içre dilerem cânı ben	Saňa teslim ideyim al anı sen

541 — K

544a gözimün yaşı dinmez : gözlerimiñ yaşı diñmez K

545a didi : ider A

545 b böyle imiş taqdir-i yezdân : bu imiş taqdir-i yezdânıñ K

549a velîyye : vallahi K

551a hep : hem K

552a didi : ider A

552 b ben senüñ ol 'avratınam bil işi : zevciñem seniñ gider gül teşvîşi K

554b ezdiler taşlar ile : taşlar ile ezdiler K

555a gemiciye şatılan 'avrat benem: bunca bühtân işlere 'ibret benem K

555 b bunca bühtân işlere 'ibret benem : gemiciye şatılan 'avrat benem K

558a baňa haqqın helâl : helâli sen baňa K

558 b isterem dâr-ı fenâdan irticâl : var müncâtım benim haqdan yaňa

559b didi : itdi A

560b ideyim : eyleyem K

	561	Söyledi râzîn namâza turdı ol	Ol namâz içinde cânı virdi ol
A193a	562	Anuñçün cümle insân ağladı	Belki insân ile hayvan ağladı
	563	Bir rivâyetde didiler zevcile	Qaldılar bir müddet anuñla bile
	564	Geldi dört peygamber andan dâr-ı cihân	Emr ü nehy kıldılar halka beyân
	565	Böyle hatuna hezârân aferîn	Böyle hatunlar olur haqqa qarîn
	566	Müjde var mü'minlere bunda nihân	Ahmedî ihvaña anı kııl beyân
	567	Diñlediñüz hûb bu hatun vaşfını	Hem dahı a'dâya bunca luşfunı
	568	Sen bu hatun luşfına baq kolay iken	Qulların düşmana buğzı bol iken
	569	Geldi qapusına düşman haqîr	İntikâm itse, iderdi ol emîr
	570	İrdi çün a'dâları qapusına	'İrz-ı hâcât eyledi qapusına
	571	Qıldılar anlar qapusından şadâ	Cümlesinüñ kıldı me'mûlin edâ
	572	Qayd-ı intikâma zâhib olmadı	Anların 'aybın yüzine urmadı
	573	Anlara düşman iken oldu halîl	Luşf idüp anları kılmadı zelîl
	574	Qul iken düşmanı me'yûs itmedi	Hâcetin gördi tehi göndürmedi
	575	Yani rabbü'l -'aleminiñ bâbına	Yüz süreler secdeyi turâbına
A193b	576	Rahmet-i bâbından isterler 'ağâ	İçlerinden Ahmedî eyler şadâ
	577	Dir kerîmâ kapuña geldüm zelîl	Zebh ü 'ecrâm ile olmışam 'alîl
	578	Cümle'-i ahvâlîme sensin 'alîm	Cümle'-i dermânıma sensin hâkîm
	579	İsm ile kıldum mu'allel cismi ben	İrticâ kıldum o settâr ismi ben
	580	Perde'-i setrindedür cümle 'uyûb	Sensin ol settâr u gaffaru'z – zunûb

561a turdı : tuddı A

564b emr ü nehy kıldılar : emr i nehy kıldılar K

565a hatuna : zenne şad K

565b hatunlar olur : zenlerdir olan K

566a müjde : müzde A

567a diñlediñüz : diñle gör K

568b qulların düşmana buğzı : qulların düşmana kini K

569a geldi qapusuna düşman haqîr : geldiler payına a'dâsı hâkîm K

570b eyledi : itdiler K

571a kıldılar anlar : itdiler anuñ K

571 b kıldı : itdi K

572b anların : anlarıñ K

574b gördi : kıldı A

575b secdeyi : secde'i K

576b içlerinden : içlerinde A

580a setrindedür : setrindedir K

581	ulluğında eyledüm ğayet ¼uşur	'Avf iün ¼apuña geldüm yâ ğafûr
582	Ba¼ma no¼şan işlerime yâ kerîm	Hûsn-i zannım var saña ğayet 'azîm
583	Eylemem hıavfı velî ço¼dur ricâm	Her dü 'âlem dilerem 'avfı müdâm
584	ulların ef'âlidür cürm ü hatâ	Hâlîkın ef'âlidür 'avf u 'aâ
585	Eyledi cismimi ismim i'vicâc	apuña geldüm 'alîlim ¼ıl 'ilâc
586	Senden özge yo¼ hâkîm varayım	Mâ-sivâda yo¼ işim yalvarayım
587	Srrile ¼ıl rahmetin dermânımı	Ĝayriye şây itme su-'i ahvâlimi
588	ulların her derdine sensin hâkîm	Cümle 'illetden bizi eyle selîm
589	Gördiñüz mi şâliha zen işini	¼ılmadı 'işyânı virdi başını
590	Bir 'a¼ ile tutdı to¼uz şehveti	İrmedi kendüye nefsin afeti
A194a	591 Ey den-i nefse uyan dîvâneler	Böyle olur nefesine merdâneler
K70a	592 Ahmedî sen nice to¼uz 'a¼ ile	Bir den-i nefsi getürmezsin yola
593	Bir ¼arı deñlü bu ednâ nefşuña	Olmaduñ zâbit aña yazu¼ saña
594	Eylemişsin nefşüñi azgun hımâr	Toğrı yolu ¼ur ziyân işe şapar
595	Sen anı merkep idimişsin eger	Ol seni alup bile nâra gider
596	Merkep olan bilmez ateş adını	Girmeyince bilmez anuñ dadını
597	Ger dilersin idersin nefsi za'if	Anı ac eyle olur ğayet hayıf
598	Ĝayri eziyyet aña kâr eylemez	Her kötü işidürür 'âr eylemez
599	'Â¼il ol 'işyân işe itme murûr	Ol la'in şeytânı itdürme surûr
600	Şal bâzâr-ı 'a¼la iş bu nefsi at	Ol habîbu'llahı virün şalavât

584 — K

585a eyledi : eylemiş K

587a rahmetin dermânımı : rahmetiñ dermânını K

587 b ahvâlimi : hâlîmi K

588a ¼ulların : ¼ullarñ K

590b kendüye nefsin : kendiye nefsiñ K

592b yola : ilah K

596 — K

598 — K

600a bâzâr-ı 'a¼la iş bu nefsi at : pazâr-ı 'a¼la iş bu nefsi şat K

600 b habîbu'llahı virün şalavât : habîbu'llahı virelim şalât K

601 Okıyanı diñleyanı yazanı Raḥmetüñle yarlığa kııl yâ ğanı

FÎ BEYÂN-I MEBÛAS TALEB-İ DU'Â VE İSTİ'ÂNET

602	Aḥmedî iste merâmın teñriden	Zira oldur her merâmı yâr eden
603	Cümle 'âlem bende ḥalk olanların	'Aczi vardur sencilayın anların
604	Her ne dilersen ḥudâdan iste sen	Yalvar ancak ol ḥakiki doşta sen
605	Bu ciḥâniñ ḥalkı gelse bir yere	Nef'i yazar itmek içün bir ere
606	Ḥâlîk itmeyince anlar kılamaz	Hiç birisi tedbirini bilemez
607	Zar'i nef'i ki ḥudâmız ḥalkı ider	Ḥalk olunmayınca kul nice ider
608	Ḳullarıñ fi'linde ḳaşd-ı ihtiyâr	Ḳul diler ḥalk ider anı girdiğâr
609	Ḳulları birbirine kıldı sebep	Ol işe kul vâsıt ḥâlîkı rab
610	Cümle eşyâya sebep teñridir	Ḳulda virdiği 'ağâ' -i bâridir
611	Virdi vâsıtası ile ol saña	İyliğün bilüp olasın yâr aña
612	Bilmedikçe ol kişiniñ ḳadrini	Bilmezsin rabbîñ 'ağâsı ḳadrini
A194b 613	Gör ne fermân eyledi rabbü'l-enâm	Böyle ihlâş ile isteyin merâm
614	Her ûmûra vir ḥulûş ile nizâm	Ol ḥulûş ile bulınur her merâm
615	Bir gemi ḥalkına irince ṭufân	Mâ-sivâdan dilemez ḥalk-ı emân
616	Zâr ider ḥallâkına irince ṭufân	Şıdk ile ihlâş ile ider nidâ
617	Böyle yalvara baña ḳullar didi	Virürem cümle merâmın söyledi
618	Cümleniñ ḳaşd-ı merâmın bilürem	Ol murâdıncâ nizâmın virürem
619	Bir ḥikâyet saña irâd eyleyim	Diñle anı ḥoş rivâyet eyleyim
620	Ḳılur Mekke'de ḥâcılar 'avâfı	İderler devri ol beyt-i ṭavâfı

601 — K

602a merâmın : merâmıñ K

602 b yâr eden : yâr iden K

603a olanların : olanlarıñ K

603 b anların : anlarıñ K

604a dilersen : isterseñ

605 — A

606 — A

607 — A

608 — A

609 — A

610 — A

611 — A

612 — A

614 — A

615a irince : ki ire K

616a zor ider ḥallâkına bây u gedâ : yalvarır ḥallâkına pây gedâ K

616 b şıdk ile ihlâş ile ider nidâ ; şıdk -ı ihlâş ile eylerler du'â K

618a cümleniñ ḳaşd-ı merâmın bilürem : bilürem cümlenin ḳaşd-ı merâmın K

618 b ol murâdıncâ nizâmın virürem : murâdıncâ virin benim nizâmın K

619a bir ḥikâyet saña irâd eyleyim : münâsib bir ḥikâye söylemişler K

619 b diñle anı ḥoş rivâyet eyleyim : anı şıka rivâyet eylemişler K

620a ḳılur Mekke'de ḥâcılar : iderler bir sene ḥaccı K;620 b iderler : ḳılurlar K

	621	Görür bir <u>h</u> atun bir dervîş adam	İderdi sa'yini ol gice ol adam
	622	Aña ma'il olur ol demde dervîş	Düşer <u>q</u> albine ol va ^q itde endîş
	623	Elini ar ^q asına <u>q</u> or nihâni	Helâlîğa diler rabbîden anı
	624	İlahî dir niyâzım oldu saña	Bu <u>h</u> atunı müyesser eyle baña
	625	<u>H</u> ıyânet zan ider <u>h</u> atun merâma	Kesile dir eliñ urduñ <u>h</u> arâma
	626	Olur 'avrat irerler şehr-i Şâm'a	Girer ol dervîşim bir gün <u>h</u> ammâma
	627	Biri ider yüz altun sırka olan	İder dervîşin eşvâbında pünhân
A195a	628	Çıkar şâhib-i zer geyer <u>q</u> âbasın	Görür altun yok ister a'dâ'sın
	629	Aratdurdı <u>q</u> amuyı anda ol <u>h</u> ân	Bulur dervîşin eşvâbında pünhân
	630	Alup dervîşi <u>h</u> âkime giderler	Bu şâdık diyü elin <u>q</u> at'i iderler
K70b	631	Yatup iñler iderdi âh u zârı	İrişdi <u>h</u> atunun ol inkisârı
	632	İderler eline em buldı şahhat	Alur başım gider ide siyâhat
	633	Varur ol şehr-i Mışr'a ola sâ'il	Ne kılsun yokdur eli ola fâ'il
	634	Aña bir <u>h</u> oca devletlü olur düş	Alur anı yanına şaklaya <u>h</u> oş
	635	Görür <u>h</u> oca anı bir 'aql-ı kâmil	Şada ^q atle girür her işe kâbil
	636	İder anı eviniñ ket ^h udâsı	Bilür anı evin bây u gedâsı
	637	Virür ol <u>h</u> ânedâra <u>h</u> oş nizâmı	<u>Q</u> amu andan gürür eylik kelâmı
	638	Olur haste <u>h</u> oca âhir hayâtı	Bulur encâm-ı dünyâdan memâtı
	639	Aña techîz ü tekfiniñ kıtur bol	Mu'azzer muhterem <u>q</u> abre <u>q</u> oyar ol
	640	Gördi ket ^h udâ cümle umûrı	Eve göstermedi aşlâ <u>q</u> uşurı

621a görür : görür K

621 b iderdi sa'yini ol gice ol adam : idermiş sa'yini o gice ol dem K

622b va^qitde : va^qite bu A

623b Rabbî'den : Teñri'den K

625b kesile dir eliñ : elin dir kesile A

626a olur 'avrat irerler : giderler qâfile ile K

627a ider yüz altun : yüz altun ider K

627 b dervîşin : dervîşiñ K

628a şâhib-i zer geyer : zer şâhibi geydi K

629a qamuyı anda ol : qamuyı anda an K

629 b dervîşin : dervîşiñ K

631a iñler ider âh u : derdile eyler âh i K

631 b hatunun : hatuniñ K

632b ide : idi K

633a ola sâ'il : irdi bir şâl K

633 b ola fâ'il : ire ef'âl K

634a hoca : hoşca K

634 b şaklaya : göñlini kıtur K

635a hoca : hâce K

635 b görür her işe qâbil : görür her işi 'âmil K

636b evin bây u : eviñ bây i K

637a hânedana : hânedân A

638a hoca : hâce K; 638 b dünyâdan : bir gün ol K

639a techîz u : techîz i K

	641	Evin <u>h</u> atunına 'iddet dükendi	Anuñ taḥrik ü tedbîrin beğendi
	642	Bunu cezm eyledi <u>ḳ</u> alben nihânı	Ṭağıtmayım bu ḥâl-i âşıyanı
A195b	643	Evimüñ yoḳdur aşla bir <u>ḳ</u> uşûrı	Velâḳin baña var erlik <u>ḳ</u> uşurı
	644	Nikâḥ ile alayım ketḥudâmı	Uram zaḥm-i nihânıma devâmı
	645	Temâm olur daḥı <u>ḳ</u> almaz <u>ḳ</u> usurım	Gelür yerine evvelki ḥuzurım
	646	Nikâḥ ile alur ol ketḥudâyı	Bulur her bir derdine devâyı
	647	Sürer <u>h</u> atun ile <u>z</u> evḳ-i şefâyı	Unudur dervîşim cümle cefâyı
	648	İder bir gün aña <u>h</u> atun su'ali	Elin <u>ḳ</u> at'ine bâ'is söyle ḥâli
	649	Ḳamu aḳvâl ü ef'âlin şadâḳat	Olinmaz sende me'mûl u ḥıyânet
	650	<u>H</u> udâ <u>ḳ</u> aḥr eylemez şâdıḳ <u>ḳ</u> ulına	'Acebdür bu elin maḳtu' olına
	651	Didi ben uḡradum bir inkisâre	Ṭavâf-ı Ka'bede irdim o zâre
	652	Didi diñle beni sen yâ helâlim	Beyân idem saña ol vaşf-ı ḥâlim
	653	Ben ol beytû'l ḥarâmı devr idince	İderdi sa'yi bir <u>h</u> atun önümce
	654	Göñil düşdi o demde ol nigâra	Niyâz itdüm o dem perverdigarâra
	655	Ve <u>ḳ</u> albim içre yoḡidi ḥıyânet	Elim arḳasına urdum işâret
	656	Didüm Rabbî niyâzım oldu saña	Bu <u>h</u> atunı müyesser eyle baña
A196a	657	<u>H</u> ıyânet bildi itdi inkisârı	Elin didi kesile <u>ḳ</u> ıldı zârı
	658	Olan bühtân ile <u>ḳ</u> at'-i devâyı	Didi bir bir aña ol macerâyı
	659	Diyince böyle <u>h</u> atun <u>ḳ</u> ıldı ahı	Didi benem iden iş bu günâhı
	660	Benem ol nefr iden mücrime ma'lûm	Saña <u>z</u> ulm itmişem yâ merd-i mazlûm

641a evin hatunına 'idde : eriñ hatunın 'illeti K

641 b taḥrik ü tedbîrin : tedbîr i taḥrikin K

642b ṭağıtayım : tağıtayım K

643b velakin : vefikin K

647a şefâyı : şefâi A

647 b cefâyı : cefâ'ı A

648. elin : eliñ K

649a aḳvâl u : aḳvâl i K

649 b me'mûl u : me'mûl ı K

650b elin : eliñ K

654a nikâre : tikâre A

655a ve : bu K

656a didi Rabbî : didim Rabbîm K

657b elin didi : didi eliñ K

658a devâyı : devâi A

658 b mâcerâyı : mâcerâ'ı A

659b benem : benün K

	661	Saňa irmiş benem ol inkisârım	Ki bilmezsin saňa irmiş zararım
	662	Senüñ daħı murâduñ irgürilmiş	Benüm zevceligüm saňa virilmiş
	663	Ĥulûş ile olan anda du'âlar	Eğer eyü eğer yavuz bulalar
	664	Bu imiş taķdir-i bâri göresin	Cefâmı görüben beni bulasın
	665	Ĥelâl eyle baňa sen yâ Ĥelâlim	Ve illâ Ĥaşredek olur melâlim
	666	Ĥelâl ider Ĥatuna ol Ĥelâli	Olur raĤât gider göñli melâli
	667	Ĥalmadı anlara aşlâ bir kusur	İtdiler dâr-ı fenâ içre Ĥuzur
	668	Böyle ihlâş ile iste her dilek	Yogısa sende Ĥulûş itme emek
	669	Bir Ĥikâye var münâsib diñle râz	İñfi'âl irer seni eyler iķâz
K71a	670	Ĥazreti 'İsâ'ya didi bir ricâl	Ol du'âyı baňa ta'lîm it kemâl
	671	Kim anı ķande okurısan yâ kibâr	Meyyiti ihyâ kıılır perverdigâr
A196b	672	Enbiyâ cümle sehâvet kânidür	BuĤli bilmezler şifâ dermânıdur
	673	Aña ta'lîm eylemezse anı ol	Hem buĤul var hem kişi olur melûl
	674	Ol du'â-yı öğredür aña nihân	Dir ki Ĥalka sen bunu itme beyân
	675	Ol kişi varup okur bir meyyite	Bulmadı ol cânını varmış öte
	676	Geldi anı ol resûle söyledi	Oķudum meyyite ihyâ olmadı
	677	Girmede cânı o meyyit tenine	Geldi ol kişi resûliñ yanına
	678	Didi yâ 'İsâ oķudum ben anı	Ne'aceb bulmadı ol meyyit cânı
	679	Söyledi 'İsâ du'âmız ol du'â	Lîki nidem sende yok fem-i 'İsâ
	680	Her du'âya ister aģzı adamı	Adamı olmazsa boşadur demi

663a Ĥulûş ile olan anda : olunur anda maķbûli K

664b bulasın : olasın K

669a bir Ĥikâye var münâsib diñle râz : bir mişâlim var seni idem iķâz K

669b inñi'âl irer seni eyler iķâz : diñle ey cân kııl Ĥulûş ile niyâz K

670a didi : itdi A

670 b du'âyı : du'â'ı A

674a du'âyı : du'â'ı A

674 b beyânı : ayân K

675b bulmadı ol cânını : ol Ĥayâtı bulmadı K

676 — K

677 — A

678 — A

680b olmazsa : olmasa A

681	Olmaya <u>q</u> albinde <u>ş</u> übhe ye's ile	<u>Q</u> alb ile dil bir gerek <u>ih</u> lâs ile
682	<u>Q</u> albe lâzım ki <u>h</u> ulûşî derc ide	Dil gerek <u>q</u> albinden alup <u>h</u> arc ide
683	Olmasa <u>q</u> alb ile dilde ittifâq	Bâbı maqbûle <u>q</u> abûl olur ırâq
684	Ahmedî <u>q</u> albin dilin bir eyle sen	Her murâdı <u>h</u> ulûş üzere dile sen
685	Ol murâda açılır elbetde yol	Yâ bulur dünyâda yâ uhrâda <u>q</u> ul
686	İste anı <u>h</u> âlîka yalvarı gör	Her dü 'âlemde bulursan anı gör
687	Her umûrında <u>h</u> udâya kıl nidâ	Cümleniñ derdine andandur devâ
688	Mâ-sivâdan derde dermân isteme	Gayrilerden yardım utan isteme
689	<u>H</u> âlîkın tâ virmese <u>q</u> ul viremez	<u>Ş</u> âh-ı 'âlem olsa virin söylemez
A197a 690	İbn-i 'Abbâs 'ammisine ol resûl	Eyledi aña naşîhat ol uşûl
691	Söyledi kılın tevekkül teñriya	Eyleyin <u>h</u> âlîş 'ameller bî-riyâ
692	<u>Q</u> orkın Allah'dan cem'-i <u>h</u> âllere sen	<u>Q</u> urtulasın her <u>q</u> azadan şağa sen
693	Ol ricâ <u>h</u> avfı idin saña cenâh	Anlar ile uç fenâda bul felâh
694	<u>H</u> âlîkı zikr eyle yardımcı idin	İsti'ânet dileyin andan hemîn
695	Her cemi'-i işleriñ dermânı ol	Her cemi'i müşküliñ fermânı ol
696	Her kim andan isteye <u>q</u> almaz alu	Yerler ile gökleri ni'met çolu
697	Her merâmı oldur ancak yaradan	Mâ-sivâyı <u>q</u> aldur iş bu aradan
698	Yalvarınca şıdık ile olur <u>q</u> abûl	<u>H</u> âşâ mahrûm eyleye <u>q</u> ulları ol
699	İste andan perde yokdur arada	Yardım eyler hem bilişe hem yâda
700	Bâb-ı ihsânın küşâde eylemiş	<u>H</u> alka yağmadır alan alsun dimiş

682a lâzım ki : lâzım idi K

682 b qalbinden : ki andan K

683 — K

684a qalbin dilin : qalbiñ diliñ K

684 b murâdı hulûş üzere : merâmıñ hulûşan K

685 — K

686 — A

687b cümleniñ : cümleni' A

690b eyledi aña naşîhat ol uşûl : bu naşîhatı didi ol zî '-u^qûl K

691a kılın : kılın K

691 b eyleyin : eylegiz K

692a qorkın : qorkasın K

693a idin saña : saña eyle K

693 b uç : uc A

694b dileyin : dileyiñ K

695 — K

696b yerlerle gökleri ni'met : yerleri gökleri ni'metle K

697 — K

698 — A

699 — K

700b yağmadır alan alsın : yağma alın alşun A

	701	Ğâfir ü müşrik münâfık kulları	İstese andan tehi kalmaz biri
	702	Söyleyem saña münasib bir haber	Diñle anı key begâyet mu'teber
	703	Ğazreti Musâ ki Fir'avna varur	Da'ima anı dine da'vet kıılır
	704	Ol ider ta'ciz kılduñ sen bizi	Sen nice bir kerre dirsın bu sözi
	705	Ben senüñ sözün kulağa almazam	Ol senüñ dinüña toğrı dimezem
A197b	706	Saña bir söz idem kaç'ınca diñle	Virelim fayşalı araya böyle
	707	İdersin sen ki dinim toğrı hağdur	Ki birdür teñri andan ğayri yokdur
	708	Ve ben dâhı direm ki dinim evlâ	Görürsin kamulardan benem a'lâ
	709	İrer bunca diyâre hük-m-ü destim	Bu yer Teñrisiyem cümleden üstim
	710	Gel imdi bir iş idelim seniñle	Ki kaç' ola nizâ'imuzu anuñla
	711	Şabağ olsun seniñle varalım	Bu Nil ırmağına biz buyuralım
K71b	712	Ben emr idem ki dön girü yaña ağ	Sen emr eyle ki ađma tur baña bağ
	713	Kimiñ emrinde oldısa eğer şu	Anuñ dinile olalım kıavli bu
	714	Bu söze ittifâkı eylediler	Mısır halkına anı söylediler
	715	Kaçan Fir'avn ki ağşâma irişdi	Nice gün hâlıkı yalvarı düşdi
	716	Bilürdi hağkı lağın oldı mürted	'İñad ile iderdi hağkı ol red
	717	Ki evvelî adı sũfi velîdi	Getürmedi şanki aşlı denîdi
	718	Ğâm-ı dünyâyı virdi ol beğâya	Ferağ dünyâsını geydi beğâya
	719	Şöhret-i dünyâsına aldandı ol	Buldı şeytânı anuñla aña yol
	720	Görünürdi o vakte halka şeytân	Anuñla meşveret iderdi ol hân

701a kâfir ü müşrik : kâfir i müşrik K

702a söyleyem : söyleyim K

704a te'cizi : te'ciz A

705a sözün : söziñ K

705 b dinüña toğrı dimezem : teñriña baş indimezem K

706a saña bir söz idem kaç'ınca : sözüm var saña kaç'ı anı K

706 b fayşalı araya: araya fayşalı K

707a ne : - K

708a benem : benün K

709b teñrisiyem : teñrisinem K

712a ben emr idem ki dön girü yaña ağ : sen emr eyle şuya ki ađma durın K

712 b sen emr eyle ki ađma tur baña bağ : ben emr idem girü dön yukarı ağ K

713b din ile olalım kıavli : dinide olalım kıavil K

714a söze : kıavil K

714 b anı : cümle K

715 gün : gör A

716a hağkı lağın oldı : hâlıkı o şimde K

716 b hağkı : hâlıkı K

717 — K

718 — K

719a dünyâsına aldandı ol : dünyâyı aldanmışdı K

719 b buldı şeytânı anuñla : ðununla buldı şeytân çün K

720 — K

A198a	721	Didi ol gice var tenhâ odaya	Hemân yalvara gör anda hüdâya
	722	Ki andan özge böyle işi kılmaz	Aқан nehre 'ibâdın hükmi girmez
	723	Varup bir eve girdi o anda nihân	Şaқalından aşıldı itdi giryân
	724	Didi ey hâlık-ı 'âlem ilahî	Ki ancak kulların sensin penâhı
	725	Қамunıñ teñrиси sensin bilürem	Yalandan ben kurı da'vâ kıluram
	726	Beni halk eyledüñ sen itdiñ a'lâ	İden sensin bilürem anı mevlâ
	727	Тaleb ben kıldum istidirâcı yâ Rab	Baňa virdüñ fenâ maқsûdını hep
	728	Didüm ben eyle bu dünyâmı ma'mûr	Beқâmı yık olayım anda menfûr
	729	Ne kim ben istedüm virdüñ anı sen	Hacil itme dağı yarın beni sen
	730	Dilerim ki şu baş yukarı aқsun	İdüp Musâ ta'accüb aña baқsun
	731	Bu işi halka yarın aşikâr it	Beni şâd eyle anı şermesâr it
	732	Beni hor eyleme dünyâ içinde	Nidersen it baňa tāmû içinde
	733	İdince bu murâdum dağı ihsân	Rubûbiyyete gelmez zerre noқşan
	734	Eğerçi 'âşi mücrim қulunam ben	Dilerem bunı dağı kılasın sen
	735	Yaratmamaқ murâdıñ ger olursa	Vucûda gelmez ol zerre olursa
	736	Tazarru' zâr iderken anda mel'ûn	Göründi hikmet-i yezdâni ol dún
A198b	737	Girer Cebrâ'il adem şûretine	Gelir ol gice Fir'avnın қatına
	738	Didi şulţânım var 'arz-u hâlim	Sözümü eylemez var 'âşi қulum
	739	Girer yire 'atiyyem idişim itmez	Muğâlifdür baňa yolumca gitmez
	740	Ne қılam ol қula ey pâdişâhım	Baňa bir çâre eyle ol penâhım

721 — K

722 — K

723a bir eve girdi anda nihân : eve girdi gice ol hân A

723 b aşıldı itdi : aşıluş aldı K

724a hâlık-ı âlem : yerleri gökler K

724 b ancak kulların sensin penâhı: sensin her dü âlem pâdişâhı K

725a teñrиси : hâlıkı K

726a halk eyledüñ sen itdiñ : sen halk idüben kılduñ K

728a didüm ben eyle bu : bilürem eyledüñ K

728 b beқâmı yık olayım anda menfûr : Ki ben yıkdım beқâmı oldı meқhûr K

729a ne kim ben : neyi kim K

729 b dağı yarın beni : beni yarın dâğı K

730a ki şu baş yukarı aқsun : ben şubaş yukarı aқsın K

730 b baқsun : baқsın K

732a dünyâ : halk K

732 b nedersen it baňa : nidersen kıt beni K

734a қulunam : қulıñam K

734b dilerem bunı dağı kılasın sen: benim bu ҳacetim red eyleme sen K

735 — A

736a zâr iderken anda mel'ûn : eyler iken anda Fir'avn K

736 b göründi hikmet-i yezdâni ol dún : gör imdi ne kıılır hâlıkı K

738a ider şulţânım var 'arz-u hâlim : didi ey pâdişâhım diñle hâlim K

739a girer yire 'atiyyem idişim : benim yer ni'metimi işimi K

740a қılam ol қula : қatle ben o қula A; 740 b ol penâhım : ulû şâhım K

741	Didi var şimdilik bir teşvîşim var	Yarın gel göreyim şimdi işim var
742	Didi şâhım bu hâle kıılma te'hîr	Baňa eyler ihânet eyle tedbîr
743	Kerem kıl kıatline vir şimdi fermân	İder ol baňa yarın ulu tuğyân
744	Didi var ol kulu deryâya ğarķ it	Benim var bir ulu kıaydım yûri git
745	Didi ey padişâhım kırķaram ben	Kerem kıl dest-i hâttın baňa virsen
746	Elimde ol senüñ hâttın bulunsun	Anuñ ğarķı senüñ emriñle olsun
747	Ķalem kıâğıd getürmişem yaz anı	İdelim nicedür emrin biz anı
748	Yazar kıl ola mevlâsı 'âşi	Şuya ğarķ eyleyin oldur cezâsı
749	Budur hükümim bu yol ile gidüñüz	Ki fermânım budur icrâ idüñüz
750	Didi fermânımı icrâ ide gör	Anı icrâ târiķına gide gör
751	Şabah olsun o kulu netk ü dar it	Anuñ ğarķını halka aşikâr it
752	Ki andan 'ibret ire hâş u 'âma	İre andan 'iâ'at her ğulâma
A199a 753	Yazup ğarķına kendi virdi hâttı	Alup Cebra'il ol fermânı gitdi
754	Şabahadek la'în bidâri kııldı	Tazarru'la çıķa yalvarı kııldı
755	Nidâ kılsa aña bilişi yâdı	Bulur andan kıamu kıullar murâdı
756	Nebî olduğına Musâ tayandı	Sözim giçer diyu yatup uzandı
757	Şabah oldu Mısır halkı çizildi	Kenâr-ı Nile varuban düzüldi
758	O dem Musâ ile Fir'avn gelürler	Beraberce bile Nile tururlar
759	Du'âsını ider Musâ-i 'imrân	Tur imdi aķma Nile kııldı fermân
760	Anuñ fermânını kıutmadı aķdı	Ki mü'minleri ta'accüb itdi baķdı

741a var şimdilik : şimdi benim K

742a hâle : işe K

742 b eyle ihânet : düşman olupdur K

743a kıatline vir şimdi : şimdi var kıatline K

743b ider ol bana yarın: idiserdir yarın bir K

744a ol kulu deryâya:kim var o kulu şuya K

744 b var bir ulu kıaydım:bir ulu kıaydım var K

745a ol : ey K;745 b hâttın : hâttıñ K

746b ğarķı : emri K

747b idelim nicedür emrin : nicedür emrin idelim K

748a kıl ola mevlâsına : ki kıl ola mevlâya A

749a budur hükümim bu yol ile gidüñüz : aña hükümim budur ki öyle kıula K

749 b ki fermânım budur icrâ idüñüz : deñize ğarķ ideñ azdırdı yolu K

750 — K

751a netk ü : tenki K

752 — K

753a ğarķına kendi virdi hâttı : ğarķa kendü virdi hâttı K

754a kııldı : kaldı K;754 b çıķa yalvarı kııldı : eyleyüp yalvarı kıaldı K

755 — K

756b uzandı : uyandı A

757a Mısır : şehri K

758a o dem : yürür A ;758 b bile : gibi A

759a du 'âsını ider : du'â ider o dem K

	761	Bu kez Fir'avun dir baş yukaru ak	Hazer kıl saña hısmım imeye bak
	762	Yukarı ak ki 'âlem seni görsün	Beni teñri bilüp dinime girsün
K72a	763	Hudânın hikmeti var nice pinhân	Şu döndi baş yukarı tutdı fermân
	764	Ferahlar toldı qalbine la'îniñ	Melûl oldı o dem qalb-i nebîniñ
	765	İrince bir şeyin haddi kemâli	Yağın olmış aña zıddı zevali
	766	Didi Musâ ilahî hikmetüñdür	Bu Fir'avun la'în hod düşmanıñdur
	767	Nedendür sözi geçgel oldı saña	Nedür ba'is ki gâlib oldı baña
A199b	768	Hıfâb irdi niyki yâ Musâ kerîmem	Bilürsin hod ki Rabbü'l-'âleminem
	769	Münâfık kâfir ü müşrik ü tersâ	Yaratma kullarımdur baña Musâ
	770	Qulım benden dilese ben severem	Edâsını ben andan çok iverem
	771	Beni dostım veya düşmanım ansa	Çağırup beni imdâdımı umsa
	772	Virürem anuñ ol istedüğini	Dilemem me'yûs anuñ gitdüğini
	773	Qılıbam bâb-ı ihsânım küşâde	Olur andan 'atâ bilişe yâda
	774	Virince fırsatı düşmana devrân	Anuñla baña gelmez zerrece noqşan
	775	Qulıñ var ihtiyacı Rabbîne çok	Ve benden özge kullara viren yok
	776	Geran benem kamu halkın nizâmın	Viren benem kamu kullar merâmın
	777	Virüben kâfire hânkı-i 'âde	İrer ancak fenâsından murâda
	778	O mürted qulım istemişdi benden	Ne naqs olur virince keremimden
	779	Şabahadek baña ol zârı kıldı	Bilüp 'acziñi ol yalvarı kıldı
	780	İşin olmasını istedi benden	Anuñçün işi geçgel oldı senden

761b kıl saña hısmım imeye : eyle irer hısmım saña K

762a yukaru ak : yukarudan A

763a hudânın hikmeti var nice penhân : şu döndi baş yukarı tutdı fermân K

763 b şu döndi baş yukarı tutdı fermân : hudânın hikmeti var niçe penhân K

765a bir şeyin : biriniñ K

765b olmış: oldı K

766a hikmetüñdür : iş seniñdür A

769 — K

770b överem : iverem A

771b çağırup beni : baña ol çağırup K

772a anuñ ol : ben anuñ K

772 b anuñ : anı K

775 — K

776 — K

777a virüben kâfire hânkı : virürem kâfire hânkı K

777 b fenâsından : fesâdında A

778b virince : baña ya A

780a işin olmasını : işiniñ olmağın K

780 b anuñçün işi geçgel oldı senden : ol işiniñ olmağın dilemediñ sen K

	781	Ol işin olmağın dilemediñ sen	Bunu vir baña yâ Rab dimediñ sen
	782	Eger sen de diler olsañ virürdüm	Seniñ dañi murâduñ ir gürürdüm
A200a	783	Dileyen kıl bulur bizden 'inâyet	Dilemeyen bulur andan hacâlet
	784	Aña kılmışam istidrâcı târı	Ki kılmasun fenâda intizârı
	785	Aña dört yüz sene virdüm 'ümri	Sururan ol geçürdi yok kuşurı
	786	Dañi kalmadı ihtiyâcı anuñ	Temam oldu istidrâcı anuñ
	787	İrişdi işiniñ haddi kemâle	Beşâretdür irer yakın zevâle
	788	Sözün olmadı Musâ eyleme ğam	Senün dañi murâduñ iste virem
	789	Yakında aña virürüz memâtı	Bulasın din-i a'dâdan necâtı
	790	Varuñ iş bu gice hicret kılin tiz	Kenâr-ı Nile erkence varuñ siz
	791	Varup bunu didi kavmine Musâ	Olur hazır kamu ol gün müheyyâ
	792	Zenân-ı kavmi Musâya dir varalum	Zenân-ı kıbîiden ziyet alalum
	793	Alalım kıbîilerden eyyu zînet	Bize anlar kıla mâl ğanîmet
	794	Varup dirler bizüm var düğünümüz	Size geldük libâsa yâ ulumuz
	795	Size nükerlerüz vardır dilekler	Bize virün cevâhirden bezekler
	796	Ne deñlü var bezek libâsı 'avret	Virür anlara kıbîiler emânet
	797	Emânet virdiler ol deñlü eşyâ	Ĥesâb olsa gelür 'ukûla hayrâ
	798	Varur Mûsâ ile kavm ü kabile	Çıkar ol gice gizlü cümle bile
A200b	799	Vararağ yolları irer deñize	Gemi ister didiler şimdi bize
	800	Şabağı oldu kıbîiler bilürler	Varup Fir'avna anı bildürürler

781a ol işin olmağın dilemediñ : bunu kıl yâ ilahî dimediñ K

781b bunu vir bana ya Rab dimedin sen : bunu kıl ya ilahi dimedin K

782a de diler olsañ: dañi dilesen K

782b bunu vir bana ya Rab dimedin sen :anunçün işi geçgün oldu senden K

783a kıl bulur bizden : kıla dileriz K

783 b andan : ahir K

784a dârı : târı A

785 — K

786b oldu : olındı K

787b irer yakın zevâle : imiş zevâli K

788b iste virem : ir görürem K

789a aña : biz aña K

790a varuñ iş bu gice hicret kılin tiz : bu gice hicret kılin siz K

790 b erkence : irce A

791b olur hazır kamu ol gün : olurlar ol günü hazır A

793 — K

794a düğünümüz : günümüz A

796b emânet : selâmet K

797 — A

798a varur Musa ile kavmi : varır Musa ile kavmü K

799a irer : irdi K

800b varup Fir'avna anı bildürürler : bunu Fir'avna varup bildürürler K

	801	Didi Fir'avn koyuñ varsun işine	Ne lâzım düşelüm anuñ pişine
K72b	802	Didiler ki bilür misin nedipdür	Şu deñlü mâlımız alup gidüpdür
	803	Aña ey teñrimiz sen kııl hırâmı	Elinden mâlı al kııl intikâmı
	804	Tahavvüre gelür ol demde mel'ûn	Çerisile ider anlar şeb-hûn
	805	Sürüp irişür anlara nihânı	Görüp mü'minler iderler figânı
	806	O dem Musâya bakup ağıladılar	Bize irişdi kâfirler didiler
	807	Ve Musâ leşker-i küffârı gördi	Tazarru'la hemân secdeye vardı
	808	Didi yâ rabbenâ senden dilerüz	Bu mu'min kullara 'avni kıılıñuz
	809	O dem Musâ hudâdan diledi 'avn	O vaqtde istemedi 'avni Firavn
	810	Hıtab 'izzet irdi 'avn idelüm	'Aşâyı ur deñize yol virelüm
	811	Hemân urdı deñize çün`aşâ ol	Deñiz açıldı oldu on iki yol
	812	Du'â kııldı anuñ balçığı derhâl	Güneş urup kurutdı anı filhâl
	813	Yürüdiler o yolların içine	Giderken havf irişdi bir kaçına
A201a	814	Göreydüñ birbirimiz dir yürürler	Du'â kııldı kelim anı görürler
	815	Şamu şuları çıkup tırdı havaya	Açıldı hayme gibi oldu sâye
	816	Görür birbirini cümle giderler	Sevinü tesbih ü tehliil iderler
	817	İrüp Fir'avn deñiz kâ`rını gördi	Şurur havf ile aña heybet irdi
	818	Didi kavmine görüñ heybetimden	Şular şurur havada heybetimden
	819	Didi ardınca anların varuñ siz	Kıruñ anları hep baña gelüñ tiz
	820	Şurur havf ile gitmez ol yaramaz	Kuşunu gönderür kendi varamaz

801a varşun : varsın K

802a ki bilür misin nedipdür : kim bilür misin nedibdür K

802 b gidüpdür: gidübdür K

803a hırâmı: hırâmı K

804a gelür : gelüp K

804 b anlar şeb-hûn : anlara çib-kûn K;

805a irişür anlara : anlara irişür K

805 b iderler : itdiler K

806a o dem Musâya bakup : girüp Musâ'yı anı A

807a ve : ki K

807 b tazarru'la hemân : tazarru`eyleyüp K

808b kıılıñuz : eylesiz K

811a urdı : hemân dem K

811 b açıldı : açılıp K

813a yolların ; yollın K

814b kelim : kerim K

816a görür birbirini : görürler herbirin K

816 b tesbih ü tehliil: haqka tesbih K

817b şurur havf ile aña heybet irdi : anı heybet alup havf ile tırdı K

818a heybetimden: hey'etimden A

818 b şular şurur havada :hava üzre şurur şu K

819a anların varuñ : varuñ anlarıñ K

819 b anları hep baña gelün tiz:cümllesini hep baña gelüñ siz K

820b varamaz : varmaz A

	821	Ƙalur kendi eri denize girdi	Ʀaleb ƙıŝrağ ile Cebrâ'il irdi
	822	O mel'ûn ayƙır atlara biñerdi	Ƙaçan Fir'avnın atı iz gördi
	823	Hûcum itdi alamadı başını	Ecel meydanına çekdi leşini
	824	Ecel meydanca şaldı anı ol	Çeküp çengaline çaldı anı ol
	825	Ʀuran leşkeri anı görince yekbâr	Olur ardınca düzâğa giriftâr
	826	O dem Musâ'iler taŝra çıkarlar	Ʀurup leşker-i Fir'avna bakarlar
	827	Çerisile la'în ortayı buldı	Denizin çevre eŝrafı yıkıldı
	828	Bu kez teñriliği gitdi ırâğa	Anı teñrisi düşürdi düzâğa
	829	Olur eŝrafı şu ortaya düşdi	Ecel çengaline varup iliŝdi
A201b	830	O demde Cebrâ'il Fir'avna irdi	Ƙul için yazduğı haŝtını virdi
	831	Görür kendisi virmiş katil- haŝt	Ki ğarğ olacağını bildi mürted
	832	Görüp Mûsâ'i mel'ûn itdi feryâd	Meded Musâ baña sen eyle imdâd
	833	Ki bundan ŝoñra ben saña uyayım	Ne din ile olursun ben olayım
	834	Getürdi ol zaman imân ye'si	Velâkin olmaz anuñ fâ'idesi
	835	Ki devr-i ŝihhatinde ƙıldı küfrân	İmâna virmedi ol vakte giryân
	836	Ölüm vakti temeli yok imâna	Yapuŝan iremez dâr-ı emâna
	837	Deñiz balçığını cebrâ'il aldı	Anı fir'avnıñ ağızına çaldı
	838	İmân ehli olaydı eyle mürted	Aña olmazdı ol demde haƙâret
	839	Ʀutuldu anda dili gitdi veƙâr	Deñiz ƙavuŝdı ğarğ olındı yekbâr
	840	Hıŝâb irdi ƙı Musâ bunca seni	Çağırdı halâş itmediñ anı

821a denize girdi : anlara vardı A

822b ez : ƙıŝrağı K

823b ecel meydanına çekdi : alup gitdi o mel'ûnuñ K

824 — A

825a yekbâr : filhâl K

825b olur ardınca düzâğâ giriftâr : ƙamusı ardınca düşdi bera mahâl K

826a mûsâ'iler : mûsâ ile K

826b leşker-i Fir'avna : ol leşkeri ğarğa K

827b denizin : deñizin K

829a düşdi : girdi K

829 b ecel çengaline varup iliŝdi : o mel'ûnıñ başı ğavğaya irdi K

830a mel'ûna : Fir'avna K

830 b ƙul için : o kendü K

831a kendüsi virmiş katil haŝt : kendü virüpdür ƙatlina haŝt K

834b velaƙin : velîkin K

835b giryân ; girdân K

836a ölüm:ölim A

836 b yapuŝan iremez dâr-ı emâna : yapuşanlar irebilmez emâna K

837b anı Fir'avnıñ : o mel'ûnıñ hemân K

838 — K

839b olındı : oldı A

	841	Eger bir kerre çağırrsa beni ol	Halâş idüp virürdüm ben aña yol
K73a	842	Hulûş ile baña çağırrsa her kul	Aña 'avnim irer olur halaş ol
	843	Çamusı ğarķ olup irişdi nâra	Çabûl itmedi şu atdı kenâra
	844	Ne ki var anlar üzre savb u âlet	Anı mûsiler aldı ğanimet
	845	Gitdi devlet gitdi kuvvet salşanat	Bulmadı encâmı kârı meymenet
A202a	846	Gelince ğam feraĥ taķat yetürmez	Feraĥ cüz'idür ğama kuvvet yetürmez
	847	Ki bu 'âlem fenâdur ğam evidür	Feraĥ cüzdür fenâda ğam kavidür
	848	İsti'âb itdi ebed ğam-hâr anı	Târ u mâr oldu ĥadem haşem xanı
	849	Dönüp Musâ'iler Mışra gider	Ulu gündür diyu bayram iderler
	850	Hemân yalvara gör Aĥmedi ĥudâya	İrersin her dü 'âlemde 'aĥaya
	851	Gör ewel kâfir oldu 'avne îalib	Niçe Musâ kelîme oldu ğâlib
	852	Merâmı şıdk ile istedi buldı	Nebi istemedi teşvişe îaldı
	853	Sever yalvaranı isteyenî ol	Virür her isteyenîñ ĥâcetin bol
	854	Ki andandur kamu baĥın kılıdı	İrüşdürür ümide nâ-ümidî
	855	Çılupdur bâb-ı îĥsânın küşâde	Kim ister irüşür andan murâda
	856	Ganîdür ol ĥazânında kerem çok	Virür kullarına aşlâ dimez yok
	857	Ki zirâ yak ĥazâyinlerde yokdur	Degil lâzım kula yok ğayri çokdur
	858	Bulunma ğâfil umma ğayriden dâd	Ĥudâ ĥalk itmeyince yokdur imdâd
	859	Çıyaşım var mızân-ı 'aķluña ur	Tevekkül bezmine gel olmaĥıl dūr
	860	Aña erĥamdürür ĥod evlâdıma	Çaĥırsa ĥâlî 'usretde dâdına

841beni : baña K

841 b virürdüm ben : virürdüñ A

842 — K

844a ne ki var anlar üzre savb u:kim var anlar içre savb ı K

844b mü'minler:musî'iler K

845 — K

846 — K

847 — K

848 — K

849 — K

852a merâm-ı şıdk ile : merâmıñ şıdk ile K

853a isteyenî : isteyenî A

853 b isteyenîñ : isteyenîñ A

854 — K

855a kılupdur : kılubdur K

856a ğanîdür ol : ğanî oldur K

857 — K

860a aña erĥamdürür ĥod : añalar erĥâm şaĥır K

860 b çağırsa ĥâl-i usret de : ĥâl-ı usrında çağırsa K

A202b	861	Hudâ fermânı olmasa varamaz	O berzahdan anı ol kurtaramaz
	862	Hikâyem var münâsib diñle ey nâş	Hudâdur yardım iden kullara hâş
	863	Bir zamanda varidi bir pâdişâh	Virdi bir zaḥmet ayağına ilah
	864	Hep eḫibbâ bir yere cem' oldılar	Arayu anuñ 'ilâcın buldılar
	865	Didiler böyle şıfat oğlan gerek	Yaralar karnını anıñ tizerek
	866	Ayağın karnına anıñ koyasın	Böyledür dermânı rahat bulasın
	867	Pâdişâh emr eyledi tizce varın	Nirde var böyle şıfat oğlan bulın
	868	Gezdiler şehri temâmı ser-te-ser	Geldiler bir mektebe anlar meger
	869	Ol şıfatda bir uşağı buldılar	Alup anı pâdişâha vardılar
	870	Mekteb uşaqları feryâd eyledi	Varup atasına ḫâli söyledi
	871	Dirler oğlın karnı yarılsa gerek	Şâh ayakların aña koysa gerek
	872	Böyledür işi yürü var yanına	Görmedün mevti iriş dermânına
	873	Zâr ederek atası oldı revân	Ağlayarak şâha girdi dir emân
	874	Pâdişâhım birdür oğlım vir baña	Hiç revâ mı böyle iş itmek saña
A203a	875	Kıyma şâhım ol şabi oğlanıma	Ne kılursın kıl anuñçün cânıma
	876	Ol kişiye şâh önündan aldılar	Ol vezîrin meclisine vardılar
	877	Ol kişiye didiler olma hazîn	Şâhiledür aldığın bunda emîn
	878	Şâh olunmasa vilâyet yıkılır	İl vilâyet ayak altında kalur
	879	Gelür a'dâ bizleri gâret ider	Mâl u mülk ehl ü 'ıyâl elden gider
	880	İrmeden şâha ölüm vir oğlanı	Al bedel oğlan için diyyet kanı

861a hudâ fermânı olmasa : olmasa fermân-ı barî K

861 b o berzahdan anı ol : virmese kudret anı K

862a hikâyem : hikâyet K

863b virdi bir zaḥmet ayağına ilah : irdi bir zaḥmet ayağına nâ-gâh A

864b arayu : arayup K

866a ayağın : ayağıñ K

866 b bulasın : olasın K

867b bulın : oluñ K

868a tamamı : tamamet A

869a uşağı buldılar : oğlanı bulurlar K

869 b vardılar : gelürler K

872a işi : ḫâli A

873b ağlayarak şâha girdi dir emân : ağlayarak şâha vardı ol zaman K

874a pâdişâhım : didi şâhım K

874 b iş : kâr A

875b anuñçün : eyle benim K

876b vezîrin meclisine vardılar : vezîriñ meclisine geldiler K

877b olduğın : olduğıñ K

878b il vilâyet : hep ricâyâ A

879a gelür a'dâ bizleri : gelüben a'dâ bizi K

880b oğlan diyyet kanı : oğluñ yerine kanı K

	881	Eyle bil oğlan vefât aldı cânı	İletüp kabrine defn itdük anı
	882	Virdiler biñ altun itmedi şadâ	Gördi altun oğlını itdi fidâ
	883	Mühr-i haqqdur dünyâda altun gümüş	Anlar ile hâşıl olur cümle iş
	884	Gördiler geldi uşağın anası	Ağlar olmuş oğlunıñ divânesi
	885	Çaralar giymiş döker kendüzini	Pâre pâre eylemiş ol yüzini
	886	Ol saraya girdi biñ efgân ile	Şâha vardı ağlayarak zâr ile
	887	Ağlayu söyler ki evlâdım virin	Oğluma olan işi baña kılon
	888	Birdür oğlum andan özge yoğdurur	Birden artuğ oğlı olan çoğdurur
K73b	889	Alup anı da vezîre vardılar	Anuñ âhile kamusı yandılar
	890	Ol vezîr didi aña kim yâ hatun	Atasından oğlunu aldık şatun
A203b	891	Ol didi tarlama anı akmişem	Bunca yıllar zahmetini çekmişem
	892	Ata evlâdın ne bilsün qadrini	Qıymet aluban virür evlâdını
	893	Yok yere ağlama hatun didiler	Biş yüz altun aña dañi virdiler
	894	Altunu gördi mülâyim söyledi	Taş iken altun anı mum eyledi
	895	Ademide sîm u zer oldı 'azîz	Hep müşevveş işleri eyler temiz
	896	İtdi çün virdi atasın nidem	Evlâd anuñ ben niçün feryâd idem
	897	Ra'zı oldı ata ana bu işe	Düşdi halkuñ arasına endişe
	898	Pâdişâh kullarına emr eyledi	Şehrüñ ehli bir yere gelsün didi
	899	Her yaña kıldı münâdiler nidâ	Varıñız meydana ey bây u gedâ
	900	Emr ider şâh oğlanın atasına	'Avratıñla var bu halk arasına

881a eyle bil oğlan vefât oldı : öyle bil oğluñ vefât itdi K

882a itmedi şadâ : aña ol gedâ K

883 — K

884a uşağın : uşağıñ K

886a biñ efgân ile : bir efvâr ile K

886 b ağlayarak : ağlayurak A

887a ağlayu söylerki evlâdım virin : ağlayub dir ol evlâdım viriñ K

887b kılon : kıluñ K

888 — K

890 — A

891b zahmetini : zahmetin ben K

892a evlâdın ne bilsün : evlâdın ne bilsin K

892b kıymet aluban virür : kıymetile ol vire K

893b biş yüz altun aña dañi virdiler : aña dañi biş yüz altun verdiler K

895a sîm ü zer oldı : sîm i zer olur K

895 b hep : her A

896a virdi : virmiş K

896 b evlâd : oğul K

898b şehrüñ ehli : şehr-i halk K

899b bây u gedâ : bây i gedâ K

900a oğlanın : oğlanıñ K

901	Halka cümle bildürüñ oğlunızı	Şatun aldum kılmışam râzı sizi
902	Ata ile ana halka vardılar	Bir yüce yer üzere varup ırdılar
903	Söylediler yâ cemâ'at siz bilin	İş bu hâle cümleñiz şâhid olun
904	Almadı cebr ile şâh oğlumuzu	Şatduğ anı râzı eyledi bizi
905	Diyyetin alduk ne diler eylesün	Diler öldürsün diler bağışlaşun
A204a 906	İtdiler oğlana bildüñ mi bunı	Şatdılar ata ana şâha seni
907	Gördi oğlan ata ana işini	Ağlayu dökdi gözinden yaşını
908	Ağlayu atasına dönüp bakar	Gözlerinden yaş revân olmuş akar
909	Didi ey cânım ata gör hâlimi	Kıyma baña dökmesinler kanımı
910	Benden özge yokdur evlâduñ senüñ	Ben gidince arta feryâduñ senüñ
911	Ey ata 'âk almadum hod saña ben	Ne sebep virdüñ beni cellâda sen
912	Atası dir ben seni şatdum şâha	Ağlamakdan fâ'ide olmaz şâha
913	Gördi atasında çâre olmadı	Döndi bu kez anasına söyledi
914	Ey beni toğuran ana râhmin kanı	Sen dâhi altun alup virdüñ beni
915	Sen baña kıyma analık eyle sen	Yalvaruban pâdişâha söyle sen
916	Râzı olmasın bu hâle bile şâh	Bu işi kılmaz baña ol pâdişâh
917	Benden özge yokdur evlâduñ ana	Çalasıñ benden şonra yana yana
918	Cânınızdan çok severdiñiz beni	Gelmedi ol sevgünin eyu sonı
919	Anası dir şâha yalvar ey oğul	Çare yok bizden olındık şâha kul
920	Gördi ata ana kılmadı medâr	Döndi bu kez şâha yalvarur bakar

- 901a cümle bildürüñ : ki ben K
901 b kılmışam râzı : râzı kılmışam K
903s cümleñiz şâhid olun : cümle şâhid oluñız K
904a cebrile şâh : şâh cebrile K
904 b aña eyledi razı : anı razı eyledi K
905a eylesün : işleşün K
907b ağlayu dökdi gözinden : ağlayup dökdi göziniñ K
908a atasına dönüp : dönüp atasına K
908 b yaş : şu A
909a cânım ata gör : ata görürsin A
909 b dökmesinler : tökmesinler A
911b sebep : için K
912a şatdum : virdüm A
912 b olmaz saña : yokdur saña K
913a gördi atasında : atasında gördi K
914a ey beni toğuran ana rahmin : beni toğuran ana rahmin K
914 b altun alup virdün : şatduñ alup altun K
916a olmasın : olmazsıñ K
917a çalasıñ benden şonra : ben gidince çalasıñ K
918a çok : yek A
918 b eyyuşunı : eyişuñı K
919 ey : yâ A

A204b	921	Ꞑatlı için alduñ eyâ şâhım benı	Böyle zulme görmedüm lâyıķ seni
	922	Neyledüm cürmüm nedür Ꞑatle sezâ	Şormaya mı bu işı senden hıudâ
	923	Bir mene güc itseler şâha varur .	Oı kişiden şâh anuñ dâdın alur
	924	Sen ki şâhım güç idince neyleyem	Dâd için ben kime feryâd eyleyem
	925	Sen kerem eyle yazuķdur cânıma	Girme şulţânım bir avuc Ꞑanıma
	926	Şâh didi nidem ki vardır zaķmetim	Seniñ ölmeñ ile olur raķatım
	927	Gerçi ölmegin seniñ âhiledür	'Alemiñ raķatlıķı şâhiledür
K74a	928	Ben öürsem il vilâyet yıķılır	Sen ölünce il vilâyet yapılır
	929	Boynunu burdı baķar her yanına	Ya'ni bir imdâd irişe cânına
	930	Gördi oĝlan mâ-sivâdan çâre yok	Döndi haķdan yaña dir ey raķmi çok
	931	Ma'lûmuñdur rabbenâ hâlim saña	Bî-nevâyem zulm ider Ꞑullar baña
	932	Pâdişâh ister ki Ꞑarnım yardura	Ꞑarnıma ayaklarını ÷oldura
	933	Bu nice zulm işdür iderler baña	Ben ne hâcet söyleyem hâlim saña
	934	Mâ-sivâdan baña çâre olmadı	Senden özge de ümidüm Ꞑalmadı
	935	Geçdi benden ata ana gördi mâl	Sen Ꞑuluñdan geçmezsin yâ zü-l celâl
A205a	936	Yardımuñ muhtâcıdur 'âm ile hâş	Sen beni cellâd elinden kıı hâlâş
	937	Sen yaratmasan hâlâşı bulamam	Gayrilerden derde dermân bulamam
	938	Vir bu şâhın derdine dermânı sen	Ta bulam azâd için dermânı ben
	939	Böyle diyüp zârı giryân eyledi	Cümle halk anı görüben ağladı
	940	İtdiler efgânı anda neki var	Göklere çıķdı o feryâd ile zâr

920a ata ana kılmadı : kılmadı ata ana K

920 b bu kez şâha yalvarur baķar : şaha yalvaruban kıldı zâr K

921b görmedim : görmezem K

923a bir mene güc itseler şâha varur : güc olunca âdem şâha varır K

924a idince neyleyem : idersin nideyim K

924 b eyleyem : ideyim K

926a ider ben nidem var didi : nicidem ki vardır A

926 b ölmeyinle olur raķatım: ölmeñ ile olur şıķhatım K

927a gerçi ölmegin : gerçe ölmegin K

930 ey : yâ A

932a yardura : yardıra K

932b Ꞑarnıma ayakları ÷oldura : Ꞑarnımı ayaklar ile ÷oldura K

933b hâlim : hâli A

937a yaratmasan : yaratmasañ K

937 b bulamam : alamam K

938a şâhın : şâhıñ K

938 b tâ bulam azâd için dermânı : ta kı anuñla bulam fermânı K

939b cümle halk anı görüben ağladı : cümleniñ baĝrını büryân eyledi K

941	Öyle bir ağlamış düşdi <u>h</u> alka ki	Ağladı göklerdeki hem yerdeki
942	Bağdı şâh ol 'âlemiñ giryânına	Lerze düşdi ol zamanda cânına
943	Müstecâb itdi du'âyı ol kerîm	Pâdişâhıñ göñline şaldı rahîm
944	Aluban oğlanı başdı bağrına	Didi zâlimdür saña kim el suna
945	Kaynadı anda muhabbeti aña	Didi evlâd eyledüm seni baña
946	Ben bu renc ile ölürsem öleyim	Ta seniñ bu âh u zârın almayım
947	Çün <u>h</u> ulûşını görür şâhın <u>h</u> udâ	Keşf olundu aña hâtifden nidâ
948	Bir şadâ irdi o dem şâha nihân	Oğlanıñ gözi yâşı em rencuñân
949	Aldı oğlanın göziniñ yaşını	Sürdü rence gör hakîmiñ işini
950	Ayağını eyledi sağ ol tabîb	Eyledi ol şâha oğlanı habîb
951	Ol zaman fermân ider şâh oğlanı	Dürlü tonlar ile bezeyin bunı
A205b 952	Bu benim oğlumdurur şimden giri	İlûkm idüp zabt eyle sun cümle yeri
953	Ol şabi yalvardı çün Allah'ına	Gör nice maqbûl olundu şâhına
954	Ahmedî yalvara gör hakka hemân	Na'il-i maşûd olursın dü cihân
955	Sen aña yalvarmağa kıl 'âdeti	İste andan her dü 'âlem hâceti
956	<u>H</u> âlıkıñ ta virmeyince bir merâm	Virebilmez 'âlemiñ <u>h</u> alkı nizâm
957	Ol ganidür mâ-sivâ mahtâcîdur	Cümlesi kullandur serrâcîdur
958	Andan alur cümle erzâkı 'ibâd	Şarf iderler birbirine ola dâd
959	Görmeyince birbirinden menfa'at	Ademiler eylemezdi ünsiyet
960	Biz anuñ emlâk anuñ emvâl anuñ	Mâ-sivâ cümle kulu her hâl anuñ

941 — A

942a sâh ol ; anda K

942 b ol zamanda : pâdişâhıñ K

943 du'âyı ol kerîm : du'âi girdigâr A

943 b şaldı rahîm :rahîmi şalar A

945a anda : ol dem K

946s tâ seniñ bu âh u zârın : bu seniñ âh ile zârıñ K

947 — K

948 a şadâ irdi o dem şâha nihân : nidâ işdi hemân şâha o dem K

948 b yâşı em rencunan : yaşîdur saña em K

949a oğlanın : oğlunıñ K

951a fermân : ferzende K

951 b bizeyin bunı : giydirdi anı K

954a yalvaran gör hakka hemân : yalvar hudâya her zaman K

954 b olursın : olasıñ K

955a Sen ana yalvarmağa kıl : yalvarmağı eyle K

956a halıkıñ : halıkı K

957 — A

958b şarf iderler birbirine : birbirine şarf iderler K

959a görmeyince birbirinden : birbirinden görmelidür K

959 b âdemiler eylemezdi:tâ kılalar birbirile K

960a mâ-sivâ cümle kulu her hâl : biz emânet kân her yüz mâl K

	961	Her dü 'âlem biz anuñ muhtacıuz	Raḥmetiniñ acıyuz hem râcıyuz
	962	İstese bir pâre şâhdan bir gedâ	Virmez ol ta vir dimeyince hudâ
	963	Sen yapış esbâbına nesne dile	Ḥaqq virürse yardım ider kul kıla
	964	Diler kıpunda yâ Rab Aḥmediñdür	Ricâ eyler murâdı raḥmetiñdür
	965	Ḥaḳîrem 'âcizem sâ'il gedâyem	Saña lâyıq bulunmaz bir hedâyem
	966	Tehî destem saña yarar işim yok	Yaramaz işlerimden tuḥfeler çok
	967	Ḥalîlem düşmişem dergâha miskin	Ağsınâ yâ ğıyâşe'l – müsta'îşin
A206a	968	Eğer senden baña olmasa çâre	Ḳaluram her dü 'âlemde bî-çâre
K74b	969	Ne deñlü 'aşı mücrim pür ḥaḳâyem	Yine ḥâ hende'i luḳ u 'aḳâyem
	970	Ḳamu kıullardan ednâ kıulam ben	Bihâr-ı raḥmetinde fulfulem ben
	971	Gider acı günâhım rû-siyâhın	Ki sensin her dü 'âlemde ehl-i 'aḳâsın
	972	Bağışla bizlerin cürm ü ḥaḳâsın	Ki sen ehl-i kerem ehl-i 'aḳâsın
	973	Saña kıuluz ḥabîbiñ ümmetiyüz	Ḥâbibiñ ḥürmetine 'avf idiñüz
	974	Ḳamu aqvâl u ef'âlimizi hep	Rızâña kııl muvâfık cümle yâ Rab
	975	Niyâzımız budur dâr-ı fenâda	Bizi kııl beyne ḥavf ile recâda
	976	Recâ ḥavfin kıanadile uçalım	Ḥaḳarlu yerleri sâlim giçelim
	977	'İmân islâm ile şâbit olalım	Kemâl-i 'imân ile mevti bulalım
	978	Eger maḳbûle isteseñ merâmı	Yürüt önce şalavât ile selâmı
	979	Du'ânıñ ibtidâsı intihâsı	Şalavât ile şerîf olsa edâsı
	980	Biri rehber biri dümdâr olurlar	Alup dergâha anı uçururlar

961 — K

962apâdişâhdan : para şahdan A

962 b vir dimeyince : vimmeyince K

963a nesne : anı K

964a Aḥmediñdür : Aḥmedîñdür A

965a 'âcizem sâ'il : sâ'ilem 'âciz K

966a işimi : şe'im A

967a ḥalîlem düşmişem dergâha : 'alîlem düşmişem kıapuña K

968a olmazsa : olmasa A

970 — K

971 — K

972a bizlerin : bizleriñ K

974 — K

977a imân islâm ile : fenâda 'avni kııl K

977 b kemâle 'imân ile mevti bulalım : 'imânı kâmil ile ḥatim olalım K

978a isterseñ : dilersin A

978 b önce şalavât ile : evvel şalât ile K

979b şalavât ile şerîf olsa : şalât ile olur ise K

980a dümdâr : dindâr K

980 b alup dergâha anı uçururlar : uçurup anı dergâha varırlar K

	981	Arada perdeler var dâha gitmez	Mu'allakda kalur dergâha gitmez
	982	Ƙılâvuzdur şalât aña bulur yol	Açar perdeleri haƘƘa varur ol
A206b	983	Elin kaldur reşûle vir şalâti	Açar rabbûñ saña her müşƘilâti
	984	Rızâ'-i haƘƘ olursa istedügin	Geçer maƘbûle billah ol didiğün
	985	Fenâda olmadı yarın bulasın	BeƘâda bulduğın hoşnud olasın
	986	Rızâ-yı bâri olmazsa merâmın	Olunur yâ olinmaz ol kelâmın
	987	Olunursa saña Ƙılduñ ihânet	Olunmazsa saña irdi şiyânet
	988	Virelüm biz şalât ile selâmı	Bulalum her dü 'âlemde merâmı
	989	OƘıyanı diñleyanı yazanı	Rahmetüñle yarlığa Ƙıl yâ ğani

MEBİÂŞ-İ ŞÜKR Ü ĞAMD

	990	Şükri Ƙıl hâlîƘiña yâ Aħmedî	Ta bulasın her dü 'âlem rahatı
	991	'Usra sen ğamd eyle yüsra şükri Ƙıl	Kim bulur andan cilâ mir'at-ı dil
	992	Şükr ü şabdı ni'met maƘsûdadur	Ğamd kaydı ni'met mevcudadır
	993	Şükre ma'na vir dahi yâ Rab baña	Ğamde ma'na râziyam yâRab buña
	994	Şükre meyyâl olmaƘ istersin oğul	Senden ednâyı gözet bul şükre yol
	995	Senden a'lâya baƘup ah eyleme	Şükr-i nisyân itdürür şalar ğama
	996	Sen Ƙalb ile şükri Ƙıl çok bulasın	Rahat-ı dünyâya nâ'îl olasın
A207a	997	Her kimesne hâline şükr eylese	HâlîƘın ni'metleridür bu dise
	998	Arta anuñ ni'meti eksilmeye	Her dü 'âlem miñneti ol görmeye
	999	ŞâƘir olmayan ziyân iş eyledi	HâlîƘı ol Ƙula böyle söyledi
	1000	RızƘımı Ƙulum yese şükr itmese	RâzıƘım virdi diyü fikr itmese

981a arada : Ƙi zirâ K

981 b kalur : turur K

982a Ƙılavuzdur şalât aña bulur : Ƙılavuz taşlise bulur aña A;982 b varur : varır K

983a şalâti : şalavâti A

984 — K

985 — K

986 — K

987 — K

988 şalât : şalavât A

989 — K

990a şükri Ƙıl hâlîƘiña : hâlîƘiña şükri Ƙıl K

991a seyn ğamd eyle yüsra şükri Ƙıl : ğamd eyle ve yüsra Ƙıl şükri K

991 b mir'at-ı dil : 'aƘl-ı fikr K

992a şükr ü şabdı : şükr i şıdƘı K

993a ma'na : ma'ni A;993 b ma'na : ma'ni A

994a istersin : istersiñ K

996a sen Ƙalb ile şükri Ƙıl : Ƙalb ile Ƙıl şükri sen K

996 b rahat-ı dünyâya:rât dâreyne A

997b hâlîƘın : hâlîƘiñ K

999a şâƘir olmayan ziyân iş eyledi : hâlîƘa şükr etmeyenler neyledi K

999 b hâlîƘı ol Ƙula böyle söyledi : ol Ƙula hâlîƘı gör ne söyledi K

1000a Ƙulum : Ƙul K;1000 b diyü : bunı K

1001	Ŧurmasun ol kul yirimde söylemiş	Varsun zge teŦri arasun dimiş
1002	Yokdur andan zge teŦri hem yeri	Yiz gerek şukri kılalım yalvarı
1003	Ni'metinden hali kalmaz kul anuŦ	şerh idem ger var ise 'aqlın seniŦ
1004	Ni'meti dâ'im kula iş bu nefes	Râhatını anuŦla bulmiş kafes
1005	Bir nefesde iki ni'met var kula	Bir alup bir virmede râhat ola
1006	Cân gadâsıdur nefes ki cezb ider	Ten ğidâsı eklü şurbi ğaşb ider
1007	Ŧat' olunca cân gadâsı bu nefes	Mûrg-ı cân uçar kalur yerde kafes
1008	Ni'meti kullarına dâ'im anuŦ	şukri daŦi dâ'ima ister kuluf
1009	'Ademden halk iden hallâkıımızdur	Bize rızkı viren rezzâkıımızdur
1010	Ŧamu maŦluķı fi'len yâ maķâlen	Yitürmez şukrini anuŦ kemâlen
1011	Yitürmez şukri yâ Rab fikrler	SeniŦ 'ilmüŦ kadar saŦa şukrler
A207b	1012 ŦulıŦ noķsanı var dâ'im hudâya	Bâyın işsânı var dâ'im gedâya
1013	Her nemiz var ise ni'met bilelim	Biz gerek aŦa şukrler kılalım
1014	Setr-i 'avret savb-ı ni'met bil ehi	Ħaķķa şukri anuŦçün kııl daŦi
1015	Gr aŦa şukr itmeyenler hâlini	Naķl idem işit anuŦ aŦvâlini
1016	Bir rivâyet diyelim diŦle peyâm	HâlıķuŦa řâķir ol bulunma hâm
1017	Ħazret-i Musâ gider bir gün Ŧura	Ol dîvân-ı bâriye varup Ŧura
1018	Yolda bir kişi görür 'uryân Ŧurur	Ŧuma girmiş ta biline oturur
1019	Grdı anı didi aŦvâliŦ nedür	Ŧuma girmişsin bu ef'âliŦ nedür
1020	Ol didi fakre girifârem nidem	Yok şiyâbım 'avretimi setr idem

1001a söylemiş : söyledi K

1001 b varsun zge teŦri arasun dimiş : varsın zge teŦri arasın didi K

1002a zge teŦri hem yeri : ğayri teŦri muttaşıl K

1002b yiz gerek şukri kılalım yalvarı : gice gündüz yalvar aŦa şukri kııl K

1003 — K

1004 — K

1005 — K

1006 — K

1007 — K

1008 — K

1009a hallâkıımızdur : kim hallâkıımız K;1009 b rezzâkıımızdur : ol rezzâkıımız K

1010 — K

1011 — K

1012 — K

1013a ise ni'met bilelim : anı ni'met bılalım A

1013 b aŦa şukrler : kim günde şukri K

1014a bile ahi : bilmeli K

1014 b haķķa şukri anuŦçün kııl daŦi : anuŦçün haķķa şukri kıılmalı K

1015a itmeyenler : itmeyenler A;1015 b işit anuŦ : aŦa işit K

1016a diyelim: var idem K;1016 b halıķuŦa řâķir ol : hâlıķuŦa şukri kııl K

1017b bârile : bâriye K

1018a bir kişi görür : gördi bir kişi K

1019a didi aŦvâliŦ : söyledi hâliŦ K;1019 b kuma girmişsin : girmisen kuma A

	1021	Eyle muhtâcem mühimdür bir siyâb	Fâkr odıyla bağrım olmuşdur kebâb
K75a	1022	Yâ nebîyy-allah giderseñ Rabbüña	Bu sözim saña emânet dir aña
	1023	Baña virsün şavbı mestür olayım	Adem içre ben de sakın kalayım
	1024	Şavuk ıssile teni yandurmuşam	Vâdilerde turmadan uşanmışam
	1025	Vardı Musâ turıña itdi kıyâm	Hâlıkı didi aña ba'de'l-kelâm
A208a	1026	Ne sipariş itdi 'uryânım saña	'Âlimem aña velî söyle baña
	1027	Ol anı saña emânet eyledi	Var bunı sen Rabbüña söyle didi
	1028	Sen gerek anı emânet bilesin	Yerine teslim edesin anı eyleyesin
	1029	Her emânet nesneye hâfız olıñ	Hükminiñ icrâsına nâfiz olıñ
	1030	Ol nebî 'uryânı haqqâ söyledi	Ol kişiniñ hâlin i'lâm eyledi
	1031	Haqq ta'âla didi yâ Musâ o kul	Bed-lisânı var bulamaz halka yol
	1032	Halka varınca ider kavli girân	Zabını 'uryân ile kıldım yabân
	1033	Ol kişi hem cinsini bilmez şerif	Gül-ber yâbân ile olsun harif
	1034	Adem ile hoş tekellüm eylemez	Kendüni hem cinsini rahat kırmaz
	1035	Ger nedeñlü eylik olsa ol kula	Bilmez aşla şaymaz anı pir pula
	1036	Gayriler ahvâline eyler hased	Halk ile yok üfeti akvâli bed
	1037	Ol kulın akvâli şüm ef'âli şüm	Olsun ol virânelerde miş-i büm
	1038	Kılmışam bu fâni'i dâr-ı ta'ab	Her şeyi kesbine kıldım bir sebep
	1039	Söyle kıldum râhat anı bilsün ol	Vâde'-i ıssızda seyrân itsün ol
	1040	Kâr u kesbi eyleyüp şey dilemez	Eyle tarrar ademi şey bulamaz

1021a mühimdir : bu gamdır K

1022a giderseñ : gidersin K

1023a virsün : virsin K

1023 b sakın : varup K

1024a şavuk ıssile : ıssı şavukdur K

1025b itdi : didi K

1026a sipariş : şifariş A

1026 b 'âlimem : 'alimem K

1027b var bunı sen Rabbüña : varuban sen Rabbe K

1028b yerine teslim edesin anı eyleyesin : ol maħalline anı söyleyesin K

1029b hükminiñ : hükmine K

1031a didi : itdi A

1031 b bulamaz : bulmaz K

1032b 'uryan ile kıldım : 'uryânı kıldım bir K

1034a tekellüm : lisânı K

1034 b kendüni : kendini A

1035b aşla şaymaz anı : anı şaymaz almaz A

1036a zayriler ahvâline : gayrileriñ hâline K

1037a akvâli şüm ef'âli şüm : akvâli ef'âli şüm A

1038 — K

1039a söyle kıldum râhat anı bilsün : râhatın böyle kıldum bilesin K

1039 b itsün ; kılasın K

1040 — K

A208b	1041	Varsan anuñ yanına bil ğavrini	Söyle fermânun aña gör ğavlini
	1042	Söyle 'uryânım beni fikr eylesün	Hem lisânı hûb idüp şükr eylesün
	1043	Ol ğum ile setr-i 'avret eyledi	Kendine ikrâm anı bilsün didi
	1044	Azıma şükr eylesün çoğı virem	Ni'met ile râhatını bir görem
	1045	Vardı Musâ ol kişiye söyledi	Huş lisân olsun şükri kılsun didi
	1046	Saña virmiş hâlîkıñ şıhhat beden	Dañi niçe luğfı var şekvâ neden
	1047	Yogımiş halk ile ülfet hûb işin	Ol sebebden olmasın vâd-i nişin
	1048	Ol didi ben halka alçağ olmazam	Ademi oğlum da olsa sevmezem
	1049	Ademi şâh olsa itmem iltiyâm	Eylemem aña mülâyimce kelâm
	1050	Eylemem ülfet beher ademlere	Ben nefsimi harc idem bu kemlere
	1051	Halka hizmetkâr olup olmam deni	Ben niçün yoram bu cân ile teni
	1052	Oldı 'ankâ-ı tab akvâlim benim	Var mı lâyığ şükre ahvâlim benim
	1053	Vâdilerde sevbe muhtâc olayım	Böyle hâle şükri aña kılayım
	1054	Gördi ol dem bir kaşırğa irdi bol	Ol ğumı kaldırdı 'uryân oldı ol
	1055	Oldı 'avret yeri anda aşıkâr	Oldı Musâ mahferinde şermsâr
A209a	1056	Bir hacâlat irdi ğâyet kendüne	Ğaçdı andan gitdi ıssız vâdiye
	1057	Böyledür 'ankâ-yı tab olan işi	File beñzer ki yular almaz başı
	1058	Yir içre elden eyle bir kârı yok	Göstürür halka burun vağarı çok
	1059	Ahmedî sen söyleme acı sözi	Atma halkuñ ğalbine eteş közi
	1060	Ademiye hâlîkı vermiş 'ayâr	Herkese haddince virmiş i'tibâr

1041a varsañ : varsıñ K

1042a eylesün : eylesin K

1042 b eylesün : eylesin K

1043b kendine ikrâmı anı bilsün : kendüne ikrâm anı bilsin K

1044a azıma şükr eylesün : aza ol şükr eylesin K

1044 b bir göreyim : ir görem K

1045b hoş lisân olsun şükri kılsun : şükri kılsın hoş lisân olsun K

1046a virmiş hâlîkıñ : virmişdür hudâ K

1046 b niçe luğfı var şekvâ:niçe şükri var luğfâ K

1047a yogımiş halkile ülfet hûb işin : halkile yok ülfetile hûb işiñ K

1047b olmasın vâd-i nişin : vâdi-yi ğûldur K

1050b nefsim harc idemem bu : nefsi harc eylemezem K

1051 — K

1052b var mı lâyığ şükre : şükre lâyığ mı bu K

1054a irdi : geldi K

1054 b mahferinde : ha±retinden K

1056a ğâyet : ol dem K

1057a 'ankâ-yı tab : 'ankâ tab'ı A

1058 — K

1059b halkuñ : ğöñlüne K

1060a virmiş : virdi K

1060 b virmiş : virir K

1061	Sendedür şeng-i meheñk vezn-i uçul	Anlar ile bulunur a'yâr-ı kul
1062	Herkesi haddince bil kıl ünsiyet	Böyle oldı şugl-ı dünyâ maşlıhat
1063	Mâl için devletlüye itme riyâ	Şem'-i islâmında eksilür ziyâ
1064	Didi mu'min haqqına ol müste'ân	Birbir ile kardaş oldı mü'minân
1065	Herkese haddince eyle rağbeti	Halk arasında bulasın 'izzeti
K75b	1066 Hâlîka halk sözi nerm eyle sen	Her dü 'âlem içre şerm olmayasın
	1067 İhtiyâr it halk ile şirin lisân	Adem ile eyle bir hoş zendigân
	1068 Ademi üçdür biri ihsân kulı	Bir de adamlık biri lisân kulı
	1069 Vahşi tab' olma olagör âdemi	Ademiniñ boşına olmaz demi
	1070 Kulı fi'l-i deftere mestûr olur	Ol dîvân-ı bâride mañzûr olur
	1071 Olma gâfil itme halka kavli-zûr	Olmayasın halk ile Allah'a dûr
A209b	1072 Bir tefekkürle nazâr kıl kendüña	Bunca ikrâm eylemiş Rabbüñ saña
	1073 Şükrler eyle ol perverdigâra	Bizi yokdan var iden girdigâra
	1074 Yaratmasa cihâna gelmez idüñ	Dü 'âlem ni'metini bulmaz idüñ
	1075 Yaratdı bizi mü'min kıldı şâbit	Ve islâm üzre kıldı bizi râbit
	1076 Müdâmi ol imânın şükriñi kıl	Zevâle irmeye aña fikrini kıl
	1077 İmânın qadrini bilmezse insân	Gider encâmı olmaz aña dermân
	1078 Şükri elhamdü-lillah bî-nihâyet	Hâbîbine bizi kılmışdur ümmet
	1079 Hezârân şükr ü minnet ol refîk	Bizi ümmet kılubdur ol şefîk
	1080 Bizi kıldı ümemlerden mükerrrem	Nebimüz enbiyâlardan mu'azzam

1061a sengi : şanki K

1062b oldı : olmuş K

1063 — K

1064b birbirile kardaş oldı : oldı kardaş birbirine K

1065a rağbeti : ra'beti A

1066a hâlîka halk sözi nerm eylesen : haqqa halk sözi nerm eylesen K

1066 b olmayasan: olmayasañ K

1067 —K

1068a ihsân : lisân K

1068 b de adamlık biri lisân : dañi âdem biri ihsân K

1070b bâride : bâriye A

1071a itme : kılma K

1071 b olmayasın halk ile : olma halka bed – ziyân K

1072a bir tefekkürle nazâr kıl kendünâ : şol nazâr im'ân ile bir baqa saña K

1072 b eylemiş Rabüñ : eylemişdür haqq K

1073b var iden : getüren A

1075b kıldı : itdi A

1076a ol imânın : sol imânıñ K

1076 b zevâle irmeye aña : zevâlini aquban K

1077a imânın : imânıñ K

1078b hâbîbüne bizi kılmışdur : bizi kıldı o mañbûbına K

1079 — A

1081	Yaratdı bizleri 'âlemde insân	Ve 'ârif kıldı virdi 'aql u imân	
1082	Gerek şükr idelim bizler hudâya	Bizi ğarķ eylemiş luḡı 'aḡâya	
1083	Yahûdi yâhûd naşrâni kılaydı	Dü 'âlem içre aḡvâlin n'olaydı	
1084	Görürsin kâfiri ḡâli imândan	Şükrler kıl seni kılmadı andan	
1085	Ki yakılsa mariz-i mübtelâdan	Ki münfek olmayaydı hiç belâdan	
1086	Niçe olurdu seniñ ḡâlin eyâ kul	Saḡa virmiş beden raḡatını ol	
1087	Veya ḡıncır veyâḡûd kelb ideydi	Veya cinni şeyâḡin yaradaydı	
1088	Olurduñ her dü 'âlem ḡûr u maḡhûr	Olurduñ ḡurbet-i yezdâniden dûr	
A210a	1089	Yaratdı iblîsi 'âlemde merdûd	ḡalışardur cehennem içre meḡrûd
	1090	Olurduñ her dü 'âlemde bî-ḡâre	Cihânda ḡalurdun yüzi ḡara
	1091	Ne noḡşan yetdi ḡaḡḡın ḡudretine	Rububüyyetine salḡanatına
	1092	Bu 'âlem ḡaḡḡına kılmasa iḡsân	Anuñ ḡâtına gelmez zerre noḡşan
	1093	Yeter 'âḡil olana bunca pendim	ḡulaḡıñ ur beni diñle efendim
	1094	ḡudâ iḡsânlarından ḡerre saḡa	Beyân idem şükrler eyle aḡa
	1095	Cânidür cümle noḡşandan âridir	ḡamu noḡşan şıfatlardan beridür
	1096	Virüpdür cismüne ol bâri şıḡḡat	Yatup içüp yürürsün böyle râḡat
	1097	Virür şehr-i vucûda dem be-dem bâd	Girüp eyler vucûduñ şehrin abâd
	1098	İki göz saḡa virmiş ḡudret ile	Cihânı seyr idesin ḡikmet ile
	1099	Vucûduñ şehrine bunca melekler	ḡılur ḡızmet ider bunca emekler
	1100	Saḡa ḡuddâm idüpdür cümle 'uzvuñ	Anuñ sen ḡadrini bil eyle şükruñ

1081b ve 'ârif kıldı virdi 'aql u imân : ki 'ârif kıldı virdi 'aql u imân K

1082 — A

1083a yâḡûd : yâḡu A

1083 b dü : her K

1084a görürsün : görürsin K

1084 b şükrler kıl : şükr kıl ḡaḡḡ K

1085a ki : ve K

1085 b olmayaydı : olmayaydın K

1086a ḡâlin : aḡvâliñ K

1086 b ol : bol K

1088a olurduñ her dü 'âlem ḡûrur maḡhûr : olurduñ ḡurbet-i yezdâniden dûr K 1088 b

olurdun ḡurbet-i yezdâniden dûr : olurduñ her dü 'âlem ḡûrur maḡhûr K

1090 — K

1091a yedi ḡaḡḡın : irdi ḡaḡḡın K

1092b zerre : aḡla K

1094 — K

1095 — A

1096a virüpdür : virübdür K

1098 — K

1099b ider : virir K

	1101	Eger ol virmese a'dâya kuvvet	Olurdu şîl idebilmezdi şîhhat
	1102	Ömür sermâyesin virme hevâya	Urur zahmi iremezsın devâyâ
	1103	Virüpdür 'uzvuña kudret kemâli	Rızâsı yoluna hârc it me'ani
	1104	Gerek ki fikr idelim bunı her dem	Niçün geldi fenâyâ nesli-i âdem
	1105	Bizi kul hâlîkı vâhid bilelim	Anuñ nehyin atup emrin kılalım
	1106	Tehi gelmedi iş bu hâne kervân	Eger insân eger hayvan eger cân
A210b	1107	Bile hallâkıını hem bendekârın	Ola 'ârif göre miñnet diyârın
	1108	Fenâ zevkın dada cevr ü cefânın	Bile ta kadrini zevk ü şafânın
	1109	Bu miñnet hânıdur derdi firâvân	Tabîbidür şeri'at hükmi dermân
	1110	Metâ'in eyyusın al ol diyâre	Tehi varma hedâyasız o yâre
K76a	1111	Gelüpdür fâniye tâ'atiçün kul	Gerek ki şükri bile tâ'at kıla bol
	1112	Olupdur tâ'atı hâkka şükri-i 'ayn	Anuñla tâ'atın vechi olur zeyn
	1113	'ibâdet eylese kul şeb nehârı	Şükri kılmasa olmaz pâyedârı
	1114	Bir rivâyet var münâsib yâ kirâm	Diñle anı şükre meşğül ol müdâm
	1115	Ol beni isrâ'ilin vaqti iken	Bir gemiye girdi hâmile zenân
	1116	Çarkı varup pârelendi ol gemi	Kılmadı ol zenden özge ademi
	1117	Kaldı bir tahta üzerinde o cân	Bir adaya iletür anı nihân
	1118	Toğdı bir oğlana oldu nâ'ile	Hâlîkı emr eyledi 'Azra'ile
	1119	Var o hatûn ruhını kabz eylegil	Böyledür taqdir-i hükümim söyle bil
	1120	Varup anuñ ruhını kabz eyledi	Hâlîkı cibrile fermân eyledi

1101b şîhhat : şan'at A

1102b urur : urır K

1103 — A

1104b fenâyâ nesli : fenâ mülkine K

1105a bilelim : bilalım A

1105 b nehyin atup emrin kılam : emri nedür 'âmil olalım K

1107 — K

1110 — K

1111b ki şükri bile tâ'at kıla : dir şükri tâ'at kılalılar K

1112a olupdur : olubdur K

1112 b tâ'atın vechi : bize nûr tâ'at K

1115a isrâ'ilin vaqti iken : isrâ'iliñ vaqti zaman K

1115 b zenân : zen A

1117a tahta üzerinde o cân : tahtanıñ üstinde zenân K

1117 b bir adaya iletür anı nihân : a çaya iletür anı dalğa K

1118a oldu : olındı K

1118 b hâlîkı emr eyledi : hâkka te'âlâ emr ider K

1120b fermân : emr K

A211a	1121	Sen var ol mâ'sûm uşâğın yanına	Vir anasınıñ memesin ağzına
	1122	Ben anuñ ol anasını almışam	Gurbet ilde anı öksüz qoymışam
	1123	Sen var anuñ ol lâlası kıl selfim	Her işini gör ki olmasun elim
	1124	Kim benim katımda bir kul kıymeti	Yerlerimden göklerimizden key kıti
	1125	Vardı Cebra'il uşâğın yanına	Virdi anası memesin ağzına
	1126	Hatunun sağ yanını çürütmedi	Ol memenin südini kurutmadı
	1127	Lâla virmiş haqq aña Cibrilini	Yılca büyütmez mi anide anı
	1128	Büyüdi yire başar oldu ayak	Başladı meyve yemeğe ol uşâk
	1129	Meyve eşcâr ile zeyn idi ada	O uşâk anladan iderdi gadâ
	1130	Haqq aña aklı hidâyet eyledi	Halk iden lâbîd beni vardur didi
	1131	Aradı 'aql ile ol hallâkını	Buldı istidlâl 'ile rezzâkını
	1132	İtdi iş bu maḥlûkâtın bânisi	Vardur oldur cümlemizün teñrisi
	1133	Aradı 'aqlile ma'bûdı bulur	Aña tâ'at eyleyüp kullık kıtur
	1134	Haqq aña ilhâmı tâ'at eyledi	Haqqa anuñla ' ibâdet eyledi
	1135	Yoğidi bir kimse azaydı o kul	'Âbid zâhid idi gayet de ol
A211b	1136	Kılmadı 'işyânı aşlâ ol kişi	İrdi seksan bir sene anuñ yaşı
	1137	Defterinde tâ'at ile zikri çok	Lîki tâ'at 'ayn-i ra'nâ şükri yok
	1138	Gitdi dünyâdan ecel irdi aña	Gördi Azra'îl anı kaldı taña
	1139	Yarın ol maḥşer demi ola dîvân	Ol kişiyi getüreler ol zaman
	1140	Defterinde hiç günâhı yok anuñ	Tâ'ati ḥadden ziyâde çok anuñ

1122a ol anasını : vâlidesini K

1122 b öksüz : öksiz A

1125a uşâğın : uşâğıñ K

1126a hatunun : ḥâtınıñ K

1126 b memenin : memeniñ K

1128b yemeğe : yemege K

1129a adâ : aḥâ K

1129 b anlardan iderdi : eylerdi anlardan K

1132a itdi iş bu maḥlûkâtın : didi iş bu maḥlûkâtın K

1133a ma'budın bulur:ma'bûdı bilür A

1133 b tâ'at eyleyüp kullık : kullık eyleyüp tâ'at K

1134 — K

1136a kılmadı 'işyânı aşlâ ol kişi: bilmedi o kılmadı 'işyân işi A

1136 b sene : seneye K

1137b lîki tâ'at ayn-i ra'nâ şükri yok: lîki tâ'at ile zikri çok A

1139a maḥşerde mi : maḥşer günü K

	1141	İre hâtifden aña ol dem nidâ	Bir şu'al idem saña eyle edâ
	1142	Ṭâ'atüñle yâhud fazlımla seni	Cennete idhâl idem söyle anı
	1143	Ol kıl ider isterem ol rif'ati	Ṭâ'atimle alayım ol cenneti
	1144	Ṭa'atına mağrûr ola ol kişi	Döndüre 'aqsine ol demde işi
	1145	Hâlîkı ide cinânım çokdurur	Ṭâ'at ile kula cennet yokdurur
	1146	Ṭâ'ati kıldum vesile râhata	Ḳullarım fazlımla varur cennete
	1147	Bu senüñ cümle 'ibâdâtın kılım	Denk olur mı zerre luḡfıma benim
	1148	Yâ kılım gel vir hisâbıñı baña	Bunca in'âmım virilmişdi saña
	1149	Sen yoğidüñ ben seni var eyledüm	Atanıñ zehrin saña dar eyledüm
K76b	1150	Ananuñ râhmine indürdüm seni	Virdim anda şûret i cism ü cânı
A212a	1151	Ol vucûdın şehrine virdüm nizâm	Ḳıldum adem şûreti maḡlûkı tam
	1152	Eyledüm ol cife zulmetden halâş	Fâniye irdüñ selâmet fahr-i nâs
	1153	Toğdı anan gördı bunca zahmeti	Merḡâmet virdim ki kıldı şefkati
	1154	Memesine südi ihsân eyledüm	Saña emzirmeyi asân eyledüm
	1155	Hulkı virdim ki saña oldı hâlîm	Bisledi elde kucağında selîm
	1156	Ḳudreti virdüm yire başduñ ayak	Arzı ṭurdurdum saña kıldım ṭayaḡ
	1157	Büyüdüp yir üzere devrân eylediñ	Yerlere göklere seyrân eylediñ
	1158	Virdim ayak nire didinse vara	Virdim eller cümle işleriñ göre
	1159	Görmeği işitmeği ḡoklamağı	Virdim ağı lezzet için dimâğı
	1160	Diliñe virdim lûgat itdüñ kelâm	Kim ide izhâr ḡalbiñden merâm

1141a ire hatifden aña ol dem nidâ : aña hafifden ire ol dem hiṭâb K

1141 b şu'al idem saña eyle ada : şu'âlim var saña eyle cevap K

1143a kıl iderem : ider kim K

1143 b olayım : viresin K

1144a ṭâ'atına mağrur ola : ṭâ'ata mağrûr olana A

1145a hâlîkı ide cinanım çokdurur : söyleye hâlîkı cinanım yokdurur K

1146b varur : varır K

1147a ibâdâtın : ibâdâtıñ K

1148b virilmişdir : virilmişdi A

1149b atanıñ : atagıñ K

1151a vucûdın : vucûdıñ K

1151 b şûreti hey'eti A

1152b fahrî : şekli A

1153a toğdı anan : toğduñ anan K

1154b saña : seni K

1158a nire : ḡondı K

1158 b cümle işleriñ : hizmet ü fi'lin A

1159a görmegi işitmeği : görmağı işitmağı A

1160a itidi : itdüñ K

1160 b ide izhâr : beyân itdürdi K

1161	Rızkuñı virdim ki cü'ân olmaduñ	Şu saña virdim ki 'aışân olmaduñ
1162	Saña virdim ki kıanmağ ile ıoymağ	Hem sebilin ile râhat olmağ
1163	'Aklı virdim saña imdâd eyledüm	Fikri virdim saña irâd eyledüm
1164	Anlar ile arayup bulduñ beni	Şalmadum 'avn ile hâzlaña seni
1165	Saña tevfiķ eyledüm buldun haķķı	İstikâmet virdim olmaduñ şaķî
A212b 1166	İhtiyârı saña tevfiż eyledüm	Hıyra şarf itmege anı diledüm
1167	Her bir a'zâna virdim kıudreti	Virmişıdim her birine şan'atı
1168	Virdim enfi ol vucûduñ şehrine	Bâd-gir itdim hâret kıahrına
1169	Her nefes alup virince cismüñe	Virmedim mi rahât 'uzmâ saña
1170	Cümle a'zâyı saña râm eyledüm	Seni şâh anları huddâm eyledüm
1171	İçü ıaşuña melekler hıızmeti	İtdürüdüme bula cismiñ rahâtı
1172	Mahlûkıatın yegreki kııldım sizi	Ahsen-i takvîm diyu andım sizi
1173	Bunların gibi daħi nice hezâr	Luıf u in'âmımı gördüñ bî-şumâr
1174	Bunları ni'met saña bildin mi hiç	Her biriniñ şükrini kııldın mı hiç
1175	Bunca in'âm-ı 'aııyem hep saña	Bir gözüñ şükrini vir ancak baña
1176	Fânide bir kerre göge ru'yetin	Vezn olunsun anuñ ile îâ'atin
1177	Koyalar mizâna anları 'ayân	Ol gele ıağlarca îâ'atden girân
1178	Diyeler bunca 'ibâdet eyledüñ	Kanıyâ şükrân-ı ni'met neyledüñ
1179	Saña oldu bunca in'âmım benim	Anlar içün kıanıyâ şükrüm benim
1180	Kııladıñ 'ışyân ile küfri baña	Virmeyim nâr-ı 'azâbımı saña

1162b sebilin : sebilin K

1164a arayup : arayu A

1166b itmege : itmağa A

1168 — K

1169 — K

1171a ıaşuna : ıaşına K

1172a mahlûkıatın : mahlûkıatın K

1173a bunların : bunların K

1174b kııldın : kııldın K

1175a in'âm-ı 'aııyem : i'îâ-yı azımim K

1176a ru'yetin : ru'yetin K

1176 b îâ'atin : îâ'atin K

1178a diyeler : ideler A

1180a 'ışyân ile küfri : sen çünkü ıışyânı K

1180 b nâr-ı 'azâbımı : nârın 'azâbını K

	1181	Ṭâ'atiñ yolında cevân eyledüñ	Zeyn-i ṭâ'at şükr-i şâyân eyledüñ
A213a	1182	Fazlım ile kul görür cinânımı	Ṭâ'at ile girmez olur nârımı
	1183	Cennetim yok ṭâ'at ile virmeğe	Bende hakkın yok cinâna girmeğe
	1184	Cennet ile nârıma sen ol irâk	Var yüri a'râfa kesbe kıl yarağ
	1185	Ehl-i a'râf iş bu dünyâ gibidür	Cennet ile nârın ara yeridür
	1186	Anda olanlar ğadâ eker biçer	El emegin haşılın anda yiyer
	1187	Göndere a'râfa anı girdigâr	Ser-nigün olup vara ol şer-mesâr
	1188	Ṭâ'atiña sen güvenme yâ ricâl	İş bu kıssadan saña bir hisse al
	1189	Ḳılduğın ṭâ'atlerinden şubh-şâb	Onca nisyân işlerin var bî-hisâb
	1190	Ṭa'at ile başa varmaz işümüz	Fazlım bâri olmasa kulda işimiz
	1191	Ahmedî sen gör hudânın luğfını	Nice kılur kula luğfın 'atfını
	1192	Fazlını ihsân için ol kulına	Gör nice fikri viriser göñline
	1193	Evveli ol kulı me'yûs eyleye	Şoñra anı luğfa me'nûs eyleye
K77a	1194	Ḳalbine irdüre nisyân eyledüm	Ben niçün kendüme noğşan eyledüm
	1195	Ah niçün ben söylemedüm yâ hudâ	Baña fazluñla cinânı kıl 'ağa
	1196	Bunca yıl ya'ni 'ibâdet eyledüm	Bir nazâr dengi degilmiş bilmedüm
A213b	1197	Ben niçün bel bağladım bu ṭâ'ağa	Ben niçün mağrûr olam 'ibâdata
	1198	Çoğimiş kullarda ahğâğ-ı kâdir	Bilmedüm a'râfına oldum esir
	1199	Rahmeti baña bilürdüm key qarîb	Oldı ol zannım hevâya münkalib
	1200	Ben baña itdim diyu ah eyleye	Boynı buruğ ağlaya râh eyleye

1181 — A

1182a görür : bulur K

1184b kesbe kıl yarağ : kıl anda tırak K

1185b nârın : nârıñ K

1186a ğadâ eger : kamu eküp K

1186 b haşılın anda yirer : haşıl idüp anda yer K

1188 — K

1189 — K

1190 — K

1191a sen gör hudânın : gör sen hudânıñ K

1192b nice fikri viriser : ne fikri vire anuñ K

1194a irdüre : ire ki K

1194 b kendüme : kendime K

1197 — A

1198a çoğimiş : yoğimiş K

1200a eyleye : ide ol K

1200 b ağlayu rah eyleye : ağlayarak gide ol K

1201	Hâlıkından derdine dermân ola	Döndürin diyu anı fermân ola
1202	İde yâ kulum bu fikri eyledüñ	Anı evvelden niçün söylemedüñ
1203	Ol ide halk eyledüñ insânı sen	Virdüñ anlara haşâ nisyânı sen
1204	Ƙul ne deñlü eylese zulum ü irâd	Rahmetile 'afvı eyler istinâd
1205	Ƙulların ef'âlidür cürm ü haşâ	Hâlıkın ef'âlidür avf ı 'aşâ
1206	Ʀâ'aşâ mağrûr olup sehv eyledüm	Bilmedüm bilmezlig ile söyledim
1207	Vir baña fazlıñla ya Rab cenneti	Ʀa'atimiñ olmaya hiç minneti
1208	Hâlıkı ol Ƙula ihsân eyleye	Fazl ile cennetlerine yollaya
1209	Ahmedî var mı 'aceb bir şâ'atün	Hâlıkı yarar işin bir 'adetün
1210	Nice nârından halâş olsan gerek	Sen nice ol cenneti bulsañ gerek
1211	Hüsn-i zannım var bula derdim hakîm	Yok yarar işim velî Rabbîm kerîm
1212	Gerçi ben ecrâmile alüdeyim	Velî h'âhende'-i luğfı 'aşâyım
A214a	1213 Ƙul ne deñlü eylese şâ'ati çok	Fazl-ı hakık olmasa cenneti Ƙula yok
1214	Hizmetini Ƙıl velî yalvar aña	Rahmeti çokdur dile virür saña
1215	Yalvaran Ƙulını mağrûm eylemez	Güldürür encâmı mağmûm eylemez
1216	Sen hemân yalvara gör bulunma hâm	Yalvaran Ƙullar bulur âhir merâm
1217	Ƙulda bulunmaz behişt için bahâ	Fazl u va'dile virür Ƙula şahâ
1218	Seyyid-i adem ve mağmûb-ı hudâ	Server-i 'âlem Muhammed Muşafâ
1219	On sekiz biñ 'âlemiñ oldur begi	Bunca 'âlemlerde halkuñ yekregi
1220	Cümle 'abid zâhidin sulţanı ol	Cümle zikr ü şâ'atin 'ummânı ol

1201b döndürin diyu anı : döndürüñ anı diyu K

1202a yâ kulum : ey kulum K

1202 b anı evvelden niçün söylemedün : yâ niçün evvel bunu sen dimedin K

1203b virdüñ anlara haşâ : bizlere virdüñ 'aşâ K

1204a Ƙul ne deñlü eylese zulum ü irâd : ger ne deñlü eylese cürm i 'ibâd K

1204 b rahmet ile 'afvı : rahmet-i gufrâ K

1205a cürm ü :cürm i K

1205 b hâlıkın : hâlıkıñ K

1209a var mı 'aceb bir : seniñ var mı şükrüñ A

1209 b işin bir 'âdetin : işiñ 'ibâdetiñ K

1211a bula derdim : olur derde K

1212b velî : yine K

1213b olmasa : olmazsa K

1214a Ƙıl : bil K

1216a sen hemân yalvara gör bulunma hâm : yalvaran bulur aña merâm K

1216 b yalvaran Ƙullar bulur âhir merâm : sen hemân yalvarı gör bulunma hâm K

1217b fazl-u va'dile : fazl-ı 'adliile K

1218a Seyyid-i 'âdem ve Mağmûb-ı hudâ : server-i 'âlem Muhammed Muşafâ K

1218 b server-i 'âlem Muhammed Muşafâ :seyyid-i 'âlem Muhammed Muşafâ K

1219b bunca 'âlemlerde : on sekiz 'âlemde K

1220a zâhidin : zâhidiñ K

1220 b zikr ü şâ'atin : zikr i şâ'atin K

	1221	Cümleden merğûb anuñ her 'adeti	Cümleden maqbûl olınmış tâ'ati
	1222	Ol dañi didi cinânını ħudâ	Ṭâ'atimle eylemez baña 'aṭâ
	1223	Fazl-ı bârîle cinâna varuram	Luṭf u iḥsân ile anı buluram
	1224	Var kıyâs eyle sönük gibi ħaķîr	Fazl-ı bârî olmasa ger dest-gîr
	1225	Sen niçün bulsañ gerekdür cenneti	Ağla iste fazlı ile rahmeti
	1226	Sen târik-i ħaķķ ile Allaha var	Her dü 'âlem içre görmezsin zarar
	1227	Ol diler tağlarca cürmi yitürür	Zerrece tâ'at olıñsa bitürür
	1228	Râh-ı şer 'ile varur Allaha yol	Kim gider maħrûm kıomaz vallaħi ol
A214b	1229	Eylese kıul zerrece ħâliş 'amel	Anı yazâr dilese miş-i cebel
	1230	Ol dilese 'izze gelmez seyyi'ât	Maħv ider yazâr yerine ħasanât
	1231	Yâ ilaħ ol Muħammed ħürmeti	'Afvı kııl 'işıyânımız vir cenneti
	1232	Bizde yok cennetlere lâyıķ bahâ	İsterüz fazlıñla ey kâni saħâ
	1233	Şol târik-i ehl-i sünnetden bizi	Zerrece ayırmağıl izimizi
	1234	Bizlere virdüñ imânın ħil'ati	Şoyma bizlerden habibiñ ħürmeti
K77b	1235	Kılma ħâfiller ħûruhından bizi	Kıl rizâñ üzre kıamu fikrimizi
	1236	Bizlere bildür imânın kıadrini	Hem rizâñ üzre kıılalım şükriñi
	1237	Hem zevâlini unutdurma bize	Aña bâ'is kıarı itdürme bize
	1238	Şâķir olalım bula şâbit devâm	Ol ħâbibe vir şalât ile selâm
	1239	Okıyanı diñleyanı yazanı	Rahmetiñle yarlıgakıl yâ ħanı

MEBHÂŞ-İ NEFS-İ TİS'A

1240 Aħmedî kıalbe devâlar eyledüñ Kıalb-i emrâza şifâlar söyledüñ

1222a ol dañi didi : ol didi dañi K

1223b luṭf u : luṭf ı K

1225a niçün : eger A

1226b her dü 'âlem içre görmezsin zarar : görmesek billaħi andan bir zarar A

1227 — K

1228 — K

1229a eylese : kıılsa K ;1229 b anı yazâr : yazâr anı K

1230a dilese : dilerse K

1232a yok cennetlere : yokdur cennete K

1232b saħâ : 'aṭâ K

1233a şol : bu A

1234a imânın : imânı K

1235a ħûruhundan : belugunden K

1236a bizlere bildür imânın kıadrini : kıadrini bildür imânın şükriñi K;

1236 b hem rizân üzere kıılalım şükriñi : kıılayım bildür zevâli fikriñi K

1237 — K

1238a olalım bula şâbit:ol imân içün bulun K;

1238 b şalât ile selâm : şalât-ı merâm A

1239 — K

1240a eyledüñ : söyledün K

1240 b emrâza şifâlar söyledüñ : anuñla müzeyyen eyledüñ K

	1241	Söyledüñ <u>q</u> albin devâların faşîh	Eyledüñ ustâzı küll <u>h</u> alka naşîh
	1242	Bilmez üstâd <u>q</u> adrini illâ fûnûn	Yâ neylesün ni'meti 'aql-ı cunûn
A215a	1243	Her devâ ecrine taldüñ misl-i hût	Pend-i şettâlerle virdüñ cana küt
	1244	Eh-i 'irfâna <u>h</u> azine bu kitâb	Nef' ider bundan devâlar subh u şâb
	1245	<u>Q</u> albe açduñ bu tabîb dükkânını	Cem kılduñ her devâlar kânını
	1246	Lîki <u>q</u> albe var dañi ulu maraz	<u>Q</u> albe oldur eyleyen dâ'im ğaraz
	1247	Anları dañi bize yâd eyle sen	Bilmeyen mü'mine imdâd eyle sen
	1248	<u>Q</u> alb eger olmasa haqqâ müstaķim	Biñ naşihat eylesen olmaz fehîm
	1249	<u>Q</u> albe niçün <u>q</u> alb didi 'âkıldâne	<u>Q</u> alb demek ya'ni döner yandan yaña
	1250	İhtiyâr-ı cüz'i aña olmuş yular	Cerr-i ğâlib olınan yola döner
	1251	Cer ider 'aqlile nefsi anı müdâm	Her biri ister anuñla bula kâm
	1252	'Aqla uyarsa işi <u>h</u> ayr- <u>h</u> âh olur	Nefsine uysa teni gümrâh olur
	1253	'Aqla uydur <u>q</u> albimizi yâ ilah	Her dü 'âlem bizlere sensin penâh
	1254	<u>Q</u> alb-i mü'mine girer nice 'ayâr	Bir meheñk kıldum aña hoş yâdigâr
	1255	Ur aña <u>q</u> albi gör ol a'yânını	<u>Q</u> alb midur <u>h</u> âliş midur gör <u>h</u> âlini
	1256	Bil ne olmuş <u>q</u> albüña andan 'adû	Qıl 'ilâcını tabîb-i dükkânı bu
	1257	Yetmiş iki ğışş zeri <u>q</u> albi bozar	Diñle anı saña kıldum ihtişar
A215b	1258	İş bu ümmet râh-ı haqqâ vardılar	Şoñra yetmiş iki firqa oldılar
	1259	Her biri bir râhı kıldı ihtiyâr	Ba'zı gizlü kıldı ba'zı aşikâr
	1260	Bilmek istersen bu feni yâ ricâl	Var 'âkâyid dersini ustâddan al

1241a devâların : devâlarıñ K

1241 üstâzı : üstâdı K

1242a usta qadrini illâ fûnun : üstâd qadrini illâ fûn K

1242 b neylesün : neylesin K

1244a devâlar : cevâhir K

1246b eyleyen : eyleyan A

1247a dañi bize : bir bir bize K

1247 b bilmeyen : bilmeyan A

1248a olmasa : olmazsa K

1248 b sen olmaz : olmaz sen K

1250a cüz'i aña olmuş : cüzi aña oldı K

1250 b olınan yola : kanğı yol aña K

1251a cer ider 'aql ile nefsi anı müdâm : 'aql ile nefis eylemiş qalbe yol K

1251 b ister anuñla bula kâm : dir baña gelüp uysun ol K

1252a 'aqla varsa işi : 'aqla uyarsa K

1252 b teni : qati K

1253 — K

1254b meheñk : meheñ A

1255b qalb midir hâliş midir gör : qalbidür hâlişidür bil A

1257b anı saña kıldum : kıldum saña anı K

1259b kıldı ba'zı : ba'zı kıldı K

1260a istersen : isterseñ K

1260 b üstâddan : ustazâ A

1261	Yetmiş iki fırça <u>h</u> od meşhûredür	<u>H</u> alk içinde <u>ç</u> okuz menşûredür
1262	Anları bilmek münâsib mü'minün	Olmaya ta i'tikâdı tedrikün
1263	Anlarıñ bil 'ilmini itme 'amâl	İrresün ta i'tikâda bir <u>h</u> alel
1264	<u>H</u> aqq şaîna tevfiğ virsün Ahmedî	Bildür anları kılalım 'uzleti
1265	<u>Ç</u> okuz aqsâm oldı nefsi nâ-beğâr	Her biri bir nefsi kılmış ihtiyâr
1266	<u>H</u> aqqdan azub râh-ı nefse vardılar	Ehl-i bid'at ehl-i izlâl oldılar
1267	Diñle ey cânım ahi her dü <u>ç</u> ulağ	Gel bu ümmet bezmine olma ırâğ

NEFS-İ EMMÂRE

	1268	Nice azdı râh-ı şer'iden azan	Diñle bir bir anları idem beyân
	1269	Bir bölük râh-ı hudâyı itdiler	Nefs-i emmâre yolını tutdılar
	1270	Gice gündüz nefsinin emrindedür	Bilmez uhrâ havfı bunda <u>h</u> andedür
	1271	Oldı müştâğrik bu dünyâ dâdına	Ahîret hiç gelmez anlar yâdına
A216a	1272	Şuğl-ı dünyâyı yığıpdur başına	<u>H</u> alk olındı şanki dünyâ işine
	1273	Emr-i haqqın 'aqsini anlar tuțar	Dilleri <u>h</u> alk içre mü'minlik şațar
	1274	Ne 'ibâdet var ne <u>h</u> od 'ilm i 'amel	Bağlamış ahîr yolın tûl-i emel
	1275	Sözine bakınca mü'minler sözi	İzine bakısan münâfıklar izi
	1276	Gâlib oldı 'aqlı üzre nefleri	Dâ'ima fısqâ yiler hevesleri
	1277	'Aqlını nefesine kılmışdur nüker	Her fenâ işe anı cebri çeker
	1278	Şehvet ü hırş ile tölmiş gözleri	Kimseden aşıla utanmaz yüzleri
	1279	Fi'l-i fitne zevk ü hile işleri	Hiç ölümden yokdurur teşvişleri
K78a	1280	Bu gurûha oldı bu ümmet yavuzı	<u>Z</u> ahiri mü'min münâfık kendüzi

1261a meşhûrâdur : meşhurûdur K

1261 b menşûrâdur : meşurûdur K

1262a bilmek : bilmez K

1263a 'ilmini itme 'amâl : 'ilmine itme 'amel K

1263 b i'tikâda bir : i'tikâdıña K

1264a virsün : virsin K

1265b her biri : her K

1266a râh-ı nefse : nefsi-râha K;1266 b ehl-i izlâl :oldı hazalân K

1267a her dü : hoş çulağ K;1267 b bu : sen K

1269a itdiler : atdılar K

1270 — K

1271a dâdına : mâlîña K

1271 b hiç gelmez anlar yâdına : gelmez anuñ hayâline K

1272a şuğl-ı dünyâyı yığıpdur başına : halk olıñdı şanki dünyâ işine K

1272 b halk olındı şanki dünyâ işine : şuğl-ı dünyâyı yığıpdur başına K

1273a haqqın : haqqıñ K;1273 b halk içre : bu halka K

1274 — K

1275a sözine bakınca mü'minler : halk içinde söyleşür mü'min K

1275 b izine bakısan : gitdiği râh-ı münâfıklar K

1276a nefleri : nefşüñ K

1277a nefesine kılmışdur : ol nefesine kılmış K;1277 b çeker: yeder K

1279a fi'l ü fitne zevk ü : fi'l i fitne zevkı K ;1279 b yokdurur : yokdurır K

1280b zâhiri : âdidir K

NEFS-İ LEVVÂME

1281	Bir bölük de nefsi levvâm ehlidür	Bu Muhammed ümmetiniñ cehlidür
1282	Ṭâ'ati kıılır ider rağbet dine	Fısk ider olur pişümân işine
1283	Bâ'zı işde nefse virür kendini	Levm ider ol işde kendi kendini
1284	Fısk ider bulur nedâmetle elîm.	Tevbe ider üstine olmaz muķîm
1285	Ba'zı kerre fısk işe ider murâd	Lîki fıskın ķadri yanında kesâd
1286	Ṭâ'ate irse eli ṭâ'at kıılır	Fıskı olsa fırsatı rağbet kıılır
A216b 1287	Bu bölük bu ümmetin 'uşâtidür	Mâni' olan aña seyyi'âtidür
1288	Ahmedî bundan ferâgat eyle sen	Her dü'âlem içre raḫat bulasın
1289	Tevbe kııl gir tevbenin Pervâzına	Girmelisin dest-i ecel bâzına

NEFS-İ MUTMA'İNNE

1290	Bir bölük de kendine kıılmış oyun	Nefs-i mutma'inneye virmiş boyun
1291	Mâ-sivâya eylemezler rağbeti	Yâ'ni kıılurlar velîlik san'atı
1292	Kendini 'ârif bilür taşlar velfi	Yokdurur aşla kerâmetde eli
1293	Rağbet itmezler seḫilere bâya	Ya'ni yokdur ihtiyâcım ğayriye
1294	Vahşidür ṭab'ı ki bilmez ünsiyet	Eylemez kendine ğayre menfa'at
1295	Ac olursa ğayriye acım dimez	Ḳalsa 'uryân özgeden sevâbı istemez
1296	Aramaz rızķınıñ esbâbına yol	Her ne gelse ķani' olur az u bol
1297	Rızķınıñ azlığın itmiş ihtiyâr	Aña göre olmuş anıñ rızķı ṭar
1298	Her ne ki gelse yavuz eyyu başa	Ol muti' olur gücenmez ol işe
1299	Böyledür câhil olan zâhid işi	Bilmedi tefvîzi ol mağbûn kışi
1300	İhtiyârı münkir oldu böyle tûl	Mezheb-i cebriye varur iş bu yol

1282a kıılır : eyleyüp K

1283a ba'zı işde nefse virür:nefse virür ba'zı işde K

1283 b ol işde kendi : ol işde yine K

1284a bulur nedâmetle elîm : amma olur aña le'im K

1285a fısk işe ider murâdı : ol kıılır fısk irâd K

1287a ümmetin : ümmetin K

1287 b seyyi 'âtidür : seyyâtidür A

1288b bulasın : eylesen K

1289a tevbenin : tevbeniñ K;1289 b girmelisin : girmedin ol K

1290a kendine : yine A

1292a bilür taşlar : bilüp taşlar K

1293a saḫilere : saḫiye hem K

1294 — K

1296a aramaz rızķının esbâbına yol : rızķına ķani' olur ger az ı bol K

1296 b her ne gelse ķani' olur az u bol : bulmaz ol rızķınıñ esbâbına yol K

1297 — K

1298a her ne ki gelse yavuz eyyu : eyi yavuz her ne ki gelse K

1298 b gücenmez : darılmaz K

1299a câhil olan zâhid : ol zâhid-i câhil K;1299 b ol : bu K

1300a ihtiyâr-ı münkir oldu böyle tol: mezheb-i cebriye varır iş bu yol K

1300 b mezheb-i cebriye varır iş bu yol : aldemiş nefis anı mağbûn olmuş ol K

A217a	1301	Bu yolun mûcidi şeytân u la'în	Aldamış bu fırka'i itmiş karîn
	1302	Ahmedî varma bu yola yol değil	Ehl-i hâkık olanlara maqbûl değil
	1303	Çıldı dünyâyı hudâ dâr-ı ta'ab	Her işin kesbinde halk itdi sebep
	1304	Ol sebezsiz daî virse virir ol	'Âdet-i dünyâya böyle kıldı yol
	1305	Her işe bir vâsıta kıldı sebep	Dâr-ı mihnethdür göre kullar ta'ab
	1306	Rızkını kullara ol başt eyledi	Çul bula rızkı taleb ile didi
	1307	Çıl taleb rızkı ara olma seme	Kim uşak ağlamayınca yok meme
	1308	Bunlar ile gaşbı kul rızkınıñ	Nâ'il olur rızkına rezzâkınıñ
	1309	Bak şu hayvanâta rızkı yerde var	Gezmeyi kıldı sebep rızkın arar
	1310	Bir işi göster baña asân ola	Ol işi kullar sebezsizce bula
	1311	Böyle iş dünyâda yok cennetde var	Vâsıta yok anda her şey elde var
	1312	Rızk-ı râzıkdur viren kesbi sebep	Eylemiş kullar ide rızkı taleb
	1313	Gezme 'uryân ara iste sitreti	Farz olındı kula setr-i 'avreti

NEFS-İ MARZİYYE

	1314	Yoksa mâlın bunları dinile al	Râzıkın ider edâsın eyyi hâl
K78b	1315	Bir bölük ümmet daî yâd oldılar	Nefs-i marziyyeye münkâd oldılar
A217b	1316	İhtiyâr-ı cû'z'i inkâr itdiler	Mezheb-i cebri yoluna gtdiler
	1317	Şi'idür bunlar 'irâk ilinde var	Dirler anlar kulda yokdur ihtiyâr
	1318	Dirler anlar hâlîka biz teslimiz	Fi'limizde yok didiler şun'umuz
	1319	Ne nazar küfre ider ne hâk dine	Hâkık kulı cebri koyar dir her dine
	1320	Çula ne kılsa dir hudâsı itdürür	Ol kulı cebri o fi'le yetdirür

1301 — K

1302a yola : râha K

1303 b işin : işiñ K

1304a ol sebezsiz daî virse virir : virse ol vâsıtasız da virür A

1304 b böyle kıldı : kılmış böyle K

1305a vâsıta kıldı : nesne kılmış K

1306a kullara ol : kullarına K

1306 b rızkı : kaşdı K

1308 — A

1309a hayvânâta : hayvânâtı K

1309 b gezmeyi kıldı : gezmeyi kılmış K

1311 — K

1312a rızk-ı râzıkdur viren kesb-i sebep : ac olunca eyleriz rızkı taleb K

1312 b eylemiş kullar ide rızkı talebi : rızk- râzıkdur viren kesb-i sebep K

1313a ara iste : taleb kıl K

1314a yoḥsa mâlın : yoḥsa kudret K

1314 b ider edâsın eyyi hâl:eyler edâsın ey ricâl K

1317 — K

1318 — A

1319a ider ne hâk : iderler ne K

1320b cebür o fi'le : ol kaşla cebri K

1321	Hakk bizi halk idüp kul eylemiş	Taht-ı ahkâmında mecbur eylemiş
1322	Kullara rahmet vire yahûd 'azâb	Kul anı cebri bulur dirler cevap
1323	Bây iken yohsul olinsa gam yemez	Yohsulı bâyi olsa şükrân eylemez
1324	Eylemez hakkdan ricâ havf-ı merâm	Meşyet-i bârîdeyüz dirler müdâm
1325	Ol sebepten cennet arzu eylemez	Hem cehennem havfını fikr eylemez
1326	Bu iki yol kulların dir râhidür	Her biri ehline işret kâhidür
1327	Ol la'în iblis şaki'-i nâ-bekâr	Şimdi hâlâ mezheb-i cebri tutar
1328	Mezheb-i cebri ol icâd eyledi	Kulların fi'linde sun'ı yok didi
1329	Ahmedî sen bu yola olma yakîn	Gazâb-ı hak böyledür gayet şakîn
1330	Ol rica havfile uhrâya revân	Korğaruz nârından umarüz cinân
1331	Emridür hakkın furûzât-ı imân	Küfr ü işyân nehîdür iden yaman
A218a 1332	İhtiyârı var kulın virür cevâp	İhak budur vallahu a'lem bi's-sevâb
1333	İns ü cinden gayri olandan hayât	Cebri içinde halk olındı kâ'ina t
1334	Biz diriz cebridedir kevn ü mekân	Lîki tevfiż içredir ins ile cân
1335	Bizde sâbit oldı cüz'-i ihtiyâr	Kaşd iderüz halk ider perverdigâr
1336	Halk ider hâlîk kul anuñ kâsibi	Mezheb-i hak böyledür olma gabi
1337	İhtiyâri virmeyeydi kuluna	Emr-i nehyi koymaz idi yolına
1338	Darr u nef'a vâkıf itdi kulları	İhtiyâr ile bulalar anları
1339	Ta ki yarın diye anı diledin	Ben yaratdım anı sen kesb eyledin
1340	İtdüyi fi'lin cezâsını bula	Layığı her ne ise nâ'il ola

1323a bâi iken : bâyileri

1324a hakkdan : bunlar K

1325b fikr eylemez : aşla yemez A

1326a kulların : kullarıñ K

1328b kulların : kullarıñ K

1329a sen : - A

1329 b gazâb-ı hakk böyledür : hışım-hakk böyledür A

1330b korğaruz : korğarız K

1331a hakkın : hakkıñ K

1332a kulın : kulıñ K

1333 — K

1334 — A

1335a bizde sâbit oldı : kula sâbitdir o K

1336b böyledür : bundadır K

1339a diledin : dilediñ K

1339 b anı sen : sen anı K

1340a itdügi fi'lin : itdigi fi'lin K

1340 b layığı her ne ise nâ'il ola : ol niye lâyığ ise anı bula K

1341 Ehl-i cennet kulları 'işret bulur Nâra giren kulları zahmet görür

NEFS-İ 'ÂŞIKIYYE

	1342	Uydı nefsi-i 'âşıkına bir bölük	Yâ'ni 'aşk-ı hâkka itdiler sülük
	1343	Bu gürûh 'âşik ider kendüzini	Ma'şûk idinmiş güzeller yüzini
	1344	Hûb cemâl olana dir nazzârayüz	Ol mecâz ile hâkikate irerüz
	1345	Seyr iderüz dir ol şun'-ı bâriye	Vararuz anuñla dirler teñriye
	1346	Eylemişler halk içinden 'uzleti	Eylemezler farz olunan hızmetsi
A218b	1347	Emr-i nehî şakıt itdi işlemez	'Âşkî tutmuşdur 'ibâdet eylemez
	1348	'Âşikam dir Allaha din aramaz	Râh-ı şer'i atdı oldu yaramaz
	1349	Ṭâ'at emr oldu didiler anlara	Hâkka boyun egmeyan azgunlara
	1350	Ta ki ol îâ'atle münkâd olalar	Anuñ ile hâkka kurbet bulalar
	1351	Böyle olmaz hâlikîñ 'âşikları	Yañlışa vardı bu râhın rehberi
	1352	Bu mecâz-ı 'aşkı Ahmed ata gör	Ol hâkiki 'aşkı kalbe ıta gör
	1353	Şun'î hâkıkî arayanlar teñriniñ	Yağsun ol şemse yere göge anuñ
	1354	Şol güneş beş yüz sene yolu niçe	Seyr ider bugün gider gelür giçe
	1355	On iki sâ'atde beş yüz yıl yolu	İletürler rızalanmaz hiç biri
	1356	'Asker-i encüm ile bak kameri	Seyr iderler nice bunca yerleri
K79a	1357	Bak semâya hayme'-i otağına	Bunca 'âlem derc olınmış altına
	1358	Yok 'amûd ile tenef devrân ider	Gice gündüz turmayup cevân ider
	1359	Gice gündüzde şular ceryân ider	Bunca şu nirden gelir nirden gider
	1360	Hiç dükenmez kudret-i yezdâna bak	Mañlûkı tam olınan insâna bak

1341a kulları : ni'met K

1341 b giren : giran A

1342b 'âşıkına : 'âşığıye A

1342 b itdiler : itmişler K

1343a ider kendüzün : idinmiş özini K

1344a olana dir nazzârayüz : dir ki biz nazârayuz K

1344 b hâkikate irerüz : hâkika ireriz K

1345a ol : o K

1345 b varuruz anuñla dirler : varımız dirler anuñla K

1346b farz : emr K

1347a emr-i nehî sâkıñ itdi işlemez : nehî-i emri sâkıñ itmiş eylemez K

1347 b eylemez : dilemez K

1349a oldu didiler olındı diler A

1349 b egmeyan azgunlara : egmeye ol kullara K

1350b hâkka : 'aşka K

1351b râhın : râhıñ K

1353b yoksun : yoksın K

1354a niçe : nice K

1355 — K

1359 — K

1360 — K

	1361	Bunca <u>h</u> alk itmiş er ile 'avratı	Beñzemez birbirisine şüreti
	1362	Cümlesinden ademi tam eylemiş	Bunca ma <u>h</u> lu <u>ğ</u> ı aña râm eylemiş
A219a	1363	Qalbi virmiş 'a <u>ğ</u> lı fikri devr ider	'ilm ü dine her sana'a <u>h</u> ârc ider
	1364	Bunlar ile şun'-ı <u>h</u> a <u>ğ</u> kı <u>ğ</u> albe yaz	<u>H</u> ûb cemâle ba <u>ğ</u> up olma <u>h</u> illebâz
	1365	Mü'min oldur ire 'aş <u>ğ</u> ın <u>h</u> âşına	'Âşık olan dinine mevlâsına
	1366	Râh-ı şer 'ile vara cümle yola	<u>H</u> ızmet ile vuşlata nâ'il ola
	1367	Her rızâsında bulun 'aş <u>ğ</u> ile sen	<u>H</u> âlî <u>ğ</u> a 'âşık budur <u>ğ</u> ıl ol <u>h</u> asen
	1368	<u>H</u> âlî <u>ğ</u> a 'âşık olan emri tutar	İşlemez nehyi şer'i dâ'im atar
	1369	Ol Mu <u>h</u> ammed <u>h</u> azreti saña mişâl	Ru'yet-i rahmân ile buldı visâl
	1370	Andan ekmel yok <u>h</u> udânın 'âşıkı	Andan efdal yok <u>h</u> udânın şâdıkı
	1371	Aña görindi cemâl-i pür-kemâl	Hiç menend olsun mı aña bir ricâl
	1372	'Âşık idi emrin iderdi <u>ğ</u> amu	Emr-i sinanlara var idi <u>ğ</u> amu
	1373	Qılmadı 'ümrinde nehyu-İlahı ol	Böyle <u>ğ</u> ırdı 'âşıkıllaha yol
	1374	Bir misâlim var da <u>ğ</u> i saña o <u>ğ</u> ul	<u>H</u> ızmet için olmuşuz Allaha <u>ğ</u> ul
	1375	Geldi zirâ <u>h</u> a <u>ğ</u> kımıza ya'budün	Biz gerek tâtde ola <u>ğ</u> dün ü gün
	1376	<u>H</u> ızmetini itmeyen dost olmaz	Ol <u>ğ</u> ulı bizler rızâsın bulamaz
A219b	1377	İntisâb itseñ birine sen eger	<u>H</u> ızmetiçün ol seni ider nûker
	1378	İtmiseñ aña eger <u>h</u> ızmet işi	Bulmasın anuñ rızâsın yâ <u>ğ</u> işi
	1379	Ol saña ider bu er tarrar imiş	<u>H</u> ızmete yarar de <u>ğ</u> il a <u>ğ</u> yâr imiş
	1380	<u>H</u> ızmet efendiye olşun ırâk	Ol efendiden olamazsın çırâk

1361 — K

1362 — K

1363 — K

1364 — K

1365b 'âşık olan dinine : evvel ola 'âşık nöker K

1366b hızmet ile : hıdmetle K

1367a bulun : bulın A

1368b nehyi şer'i dâ'im atar : nehy işleri cândan kaçar K

1370a hudânın : hudânıñ K

1370 b hudânın : hudânıñ K

1372a emrin iderdi : emri işlerdi A

1372 b emr-i sinânlara var didi : itmeyene söyledi vardır ğamu K

1373a var daği saña : daği saña yâ K

1375 — K

1376a hızmetini itmeyen dost olmaz : hıdmetini itmeyen ğul olamaz K

1376 b ol ğulı bisler : besler ol ğulı K

1377b hızmet : hıdmet K

1378a itimiseñ aña eger hızmet : eylemezseñ sen aña hıdmet K

1378 b bulmasın : bulmazsın K

1379a saña ider : ider saña K

1379 b hızmete yarar değil ağyâr imiş: hıdmete yarar değil 'ayyâr imiş K

1380a hızmet efendiye : hıdmetin efendiden K

1380 b çırâk : çırağ K

1381 Kûl bulındıñ kulluğa eyle heves Hızmet-i yezdâniden al nefes

NEFS-İ NÂTIKIYYE

1382	Nefs-i nâtiqiyye tutdı bir kavüm	Bu bölükde yok şalât ile şavüm
1383	Emr-i haqqı eylemez avâredür	Bunlara dil bir oluser mâyedür
1384	Huş lisân itmiş hudâ ihsân aña	İşiden kimse olur hayrân aña
1385	Toğrı egri söz düzüp eyler kaçar	Müşteri olanlara anı şatar
1386	Bu bölükden geldi ekser şâ'irin	Şaymadı maqbûle anı şâri'in
1387	Anların zira olur mezhebi bol	Ba'zı şe'rinde kıılır küfr-i kabûl
1388	Şâri'in medh itdüğini kadh ider	Zem olan fi'li şeni'i medh ider
1389	Hecv ider mescidi 'ibâdehâneyi	Medh ider fıskı mey'i meyhâneyi
1390	'Alim ü şalihlere izâ ider	Zâhid ü taqvâya istihzâ ider
A220a 1391	Ol sözün ki zâhir aña dir	Şâ'irin başınıdadur ma'nâsı dir
1392	Kendiyi 'ârif bilür amma ki yâd	Bulmadı râh-i şeri'at içre dâd
1393	Hâlîka yok bunların hoş tâ'ati	Şi'r ile bulmuş fenâda şöhreti
1394	Terki kılmış haqqa yarar işini	Kâr-ı idbâra salıpdur başını
1395	Söylenilmiş sözlere sözler katar	Kâr idinmiş halka dâ'im söz şatar
1396	Ahmedî şükr eyle şâ'ir olmadın	Şi'r-i hedziyyâta mâhir olmadın
1397	Öyle lağviyyâtı şiri söyleme	Şer'a uymayan kelâmı söyleme
1398	Ba'zı şer'i var sahun buluşları	Keşf idipdür ol dağâyık işleri
1399	Ol hazânı sırr-ı haqqdan zerrece	Almış anlar neşr ider olmuş hoca
1400	Şâri'a uygun kelâmı söyle sen	Nazm ile halka anı şây eyle sen

1381 — K

1382b savüm : şavim A

1384a lisân itmiş : suhân kılmış K

1385 — K

1386a bölükden : bölükden A

1387a anların : anlarıñ K

1388a şâri'in medh itdüğini kadh : şâri'in medh itdüğini zem K

1389a hecv ider mescidi 'ibâdehâne'i : medh ider fıskı mey'i meyhâneyi K

1389 b medh ider fıskı mey'i meyhâneyi : hecv ider mescidi 'ibâdehâyi K

1390a âlim ü şalihlere ; 'âlim i şalihlere K

1390 b zâhid ü taqvâya : zâhid i taqvâya K

1391 — K

1392a kendiyi 'ârif bilür amma ki : kendüyi 'ârif bilür illâ ki K

1393a hâlîka yok bunların hoş : bu bölügüñ haqqa yokdur K

1394 — K

1395 — K

1396a olmadın :olmadıñ K

1396 b herziyyâta mâhir olmadın:hezeyana mâhir olmadıñ K

1397a öyle : eyle A;1397 b söyleme : eyleme A

1398 — K

1399 — K

K79b	1401	Nazm ile şer'i saḥun mellaḥ olur	Böyle kimse şâri'a meddaḥ olur
	1402	Nazm ile söyle şer'at sözlerin	Var rızâsı ḥâlîkîn peygamberin

NEFS-İ FÂKİRE

	1403	Bir bölük nefsi-fâkire oldu yâr	Ḥâl'-ı fakri eylemiş kendüye kâr
	1404	Bu bölüğün mâli mülki genci yok	Kibr ile giz ü ḥaşede renci yok
A220b	1405	Dirler anlara şugl-ı dünyâ mülk ü mâl	Kib ü kine şu'-i fi'le oldu dal
	1406	İstemezler mâl u mülki devleti	Ya'ni kılmışlar fenâdan 'uzleti
	1407	Şugl-ı dünyâ 'ile olmaz elleri	Hem kelâmına tolanmaz dilleri
	1408	İş bu dünyâ işlerine gâşbı yok	Aḥiret işinde daḥi kesbi yok
	1409	Ya'ni ḥayr u şerden itmişler firâr	Fikr ider ḥallâkını leyl ü nehâr
	1410	Farz olan ef'âle olmuşlar ırâk	Ḳayd u fikri ḥaḳḳa olmuşlar düşâk
	1411	Fikri kendülere tâ'at eylemiş	Boş batâllığını san'at eylemiş
	1412	Öyle fârîğdur şanasın kıl deḡil	Şer'a yarar yok işi maḳbûl deḡil
	1413	Ya'ni iderler riyâzat teñriye	Öyle fi'li yok ḥudâya yaraya
	1414	Ḳul bulındı ḥaḳḳa kulluḳ eylemez	Farzı kılmaz zikr-i ḥaḳḳı söylemez
	1415	Böyledür ol câhil nâdân işi	Yolunu azdurmış ol aḥmak kişi
	1416	Varma bu sevdâya olma müşteri	Yañlışa vardı bu râhın rehberi
	1417	Bu şifât bayḳuş olan bûma yarar	Yokdur andan emr ü nehyi girdigâr
	1418	Yok tekâlif ḳaydı virâne arur	'Uzlet ile sakin olur der-kenâr
	1419	Ḥâlîkîn zikrin olur lisanına	Ol sebep rızḳı gelür ayaḡına

1402a ḥâlîkîn : ḥâlîkîñ K

1403a bölük : bölük A

1403 b kendüye : kendine A

1404a bölüğün mâli mülki : bölüğün mülki mâli K

1404b kibr ile giz ü ḥaşede: kibr ü kin ile ḥâşedi K

1405a mülk ü : mülk i K

1406a mâli u mülki : vus'at ile K

1407b hem kelâmına tolanmaz : her kelâm ile dolanmaz K

1409b ider ḥallâkını leyl ü nehâr : iderler ḥâlîkî leyl nehâr K

1410b kayd u fikri ḥaḳḳa : emri kılmaz fikre K

1411b batâllığını : bu batâllığı K

1412a öyle : eyle A

1413b öyle : eyle A

1414b farzı kılmaz zikr-i ḥaḳḳı : emri kılmaz dilde zikri K

1415 — K

1416b râhın : râhıñ K

1417emr ü nehyi : emr i nehyi K

1418a -- : çün K

1418b uzlet ile saḳın olur der-kenâr: fikr ü zikir ider ḥaḳḳı leyl i nehâr K

1419 — K

	1420	Kendü mülkiñ olsa cennet ey <u>h</u> ace	Câhili <u>q</u> oymazdıñ aña <u>z</u> errece
	1421	Gör <u>h</u> udâ niçe sa <u>h</u> âvet kânidür	'Avf ider mücrimi ra <u>h</u> met kânidür
A221a	1422	Her dü 'âlem pâdişâhidi resûl	Aldı dünyâsında fakri gerçi ol
	1423	Nefsini kılmıştı efkâr kendü bây	Kılmadı ol bir nefsi 'ümrini zây
	1424	Gice gündüz <u>h</u> a <u>q</u> qa tâ'at eyledi	Cümle tâ'at ile cismi bizedi
	1425	Şavb-ı â <u>h</u> irrâdur tâ'at bize ayâr	Çılmadın uryân u <u>h</u> râ şermesâr

NEFS-İ FÂNİYE

	1426	Bir bölük de uydı nefs-i fâniye	Nefs-i fâni nice <u>h</u> a <u>q</u> kı tanıya
	1427	Onca yıllar kıletti kût eylemiş	Cism-i tuvânını bî-tâb eylemiş
	1428	Öyle bî-tâb ne ölidür ne diri	İdemez fıs <u>q</u> ı şevâbı yok feri
	1429	Tâ'ati yok <u>h</u> âlîka itmez sucûd	Şanki cânı yok bedende mişl-i bût
	1430	Din ü dünyâyı ferâgat eylemiş	Ya'ni ki <u>h</u> a <u>q</u> qa nızâyet eylemiş
	1431	Ne firâk oldu bu kavme ne vişal	Hem recâ'i <u>h</u> avfı bilmez mişl-i zâl
	1432	Eylemişler cû 'ile nefsi zebûn	Kalmamış aşla şu'ur olmuş gâbûn
	1433	Emr'-i bârî geldi didi anlara	Nefsi ol gümrah olan azgunlara
	1434	Nefsimiz yokdur ki fıs <u>q</u> a varalım	Fâni olduk nice <u>h</u> izmet kılalım
	1435	Bu diyânın <u>h</u> alkı bilmez bunları	Ol Yemen Hînd'de ara bul anları
A221b	1436	Hiç bula mı bu bölük <u>h</u> a <u>q</u> q ra <u>h</u> meti	Farzı terk ider kılurlar bid'ati
	1437	Nefs ile adem bulubdur <u>q</u> urbeti	Eylece <u>q</u> oyur ki ola tâ <u>q</u> ati
	1438	İtme zem <u>h</u> a <u>q</u> q kullarını A <u>h</u> medî	Kâhrına galib gelür çok ra <u>h</u> meti
	1439	Çok yedürme azgûn idersin anı	İltifâtı bilmez ol aşlı denî

1420 — A

1421 — A

1425a tâ'at bize : bize tâ'at K

1425 b kılmadır 'uryân uhrâ : kılmayan 'uryân olur huru K

1426b tanıya : tanıya K

1427a yıllar : bunlar A

1428a öyle : eyle A

1429a hâlîka itmez; eylemez haqqa K

1429 b cânı yok : yok cânı K

1430a din ü dünyayı: din i dünyâyı K

1430 b ki: kim K

1432b gâbûn: gâbûn K

1433a didi anlara: dirler kullara K

1434a fısqa: emre K

1435a diyânın: diyânñ K

1435b ara bul anları: oldı anları illeri K

1436b ider: idüp K

1437a ölüpdür: bulubdur K

1437 eylece qoyur ki ola: öyle qoyur ki buluna K

1438 — A

1440	Farz olundu mü'mine yeye kuvveti	Hızmet'-i rahmâna ola kuvveti
NEFS-İ KÂMİLE RAHMETULLAHİ TA'ÂLÂ		
1441	Toğuzuncu uydı nefsi-kâmile	Hakka vâsıl oldu irdi kâmile
1442	Girdiler bunlar şeri'at râhına	Varup encamı irer Allah'ına
1443	Râh-ı şer' ile varan buldı necât	Her dü alem bundadur emn u hayât
1444	Bu bölük şâri' kanad ile uçar	Emrini işler nevâhinden kaçar
1445	Her dü alem mâhlûkâtın serveri	Bu böligin oldu şâh'ı rehberi
K80a	1446 Zülmet cehli icre iken ademi	Geldi ol nur ruşen itdi alemi
1447	Hakk ile buldı vişâli kurbeti	Her dü alemde anuñ var rağbeti
1448	Şani'-i 'âlem o zâtı hakkına	Gizlü genc idi bu 'âlem halkına
1449	Aklı hâkim nefsi mâhkûm eyledi	Cümle şâ'at ile cismi toyladı
1450	Kimse bilmezdi o zâtı teñriyi	Tanımazdı ademiler teñriyi
1451	Ol gelip hakkı haberdar eyledi	Gayb ilini halka izhâr eyledi
A222a	1452 Rehber oldu râh'-ı hakka ol imâm	Uydı ümmet oldu aña hâş u 'am
1453	Anuñ ile irdi iren devlete	Her dü alem ni'metle râhata
1454	Âhmedî girdüñ bu şâhın râhına	İrdüñ anuñla hudâ dergâhına
1455	Ümmet içre fırka-i nâci budur	Ümmetin makbûll sertâcı budur
1456	Şükriñi kıl hoş tarikat bulmuşañ	Böyle bir sulţâna ümmet olmuşañ
1457	Ol mülâzim bulasın sulţâna yol	Buluşasın saña ümmet diye ol
1458	Ta varasın pây-ı 'arş eyvânına	Turasın anuñla hakk divânına
1459	Kim anuñla bulunan buldı necât	Cennet ile ru'yeti bâkî hayât

- 1441a uydı: oldu K
1441 b vâsıl oldu irdi: varup uydı anlar kâmileK
1442a bunlar: anlar K
1443b emn ü hayât: emn i hayât K
1444b nevâhinden: nevâhiden K
1445a mâhlûkâtın: mâhlûkâtıñ K
1447b anuñ var: var anuñ K
1449 — A
1450a teñriyi: bâñ'i A
1451b ilini halka izhâr eyledi : ilin ol halka izhâr olmadı K
1452a oldu: olur K
1452 b hâş u 'âm: hâş i 'âm K
1453a iren: iran A
1453 b her dü 'âlem ni'metle: anuñ ile irdi iren K
1454a şâhın : şâhıñ K
1455b ümmetin: ümmetiñ K
1456a bulmuşañ : bulmuşañ A
1456 b olmuşañ : olmuşan A
1457b buluşasın : buluşuban K
1458a varasın : iresin K
1459 — K

1460	Ol saña ta olmaya rehber vişâl	Görebilmezsin cemâli bî-mişâl
1461	Enbiyâ vü evliyâ münkâd aña	Ol imâm oldı kamu uydı aña
1462	Cümlesinde yekdür anuñ tertibi	Kurdu aña hâlîkı bu terkibi
1463	Bahtlı olur o cân kim aña uyar	Şer'inin kıtur ve aksini koyar
1464	Ol kimesne ümmetidur ümmeti	Buldu ol hür-i cinan-ı ru'yeti
1465	Yoluña ya Rab bizi eyle hadem	Bu yolında kııl bizi şâbit kadem
1466	Her dü 'âlem bizleri eyle selim	Ol habibiñ hürmetine ya kerim
A222b 1467	Ahmedî vallâhi hakkı bulmuşañ	Hamd' ü şükr it aña nüker olmuşañ
1468	Dâmen-i şer'ini sen elden koma	Şâhibiñin zıkrını dilden koma
1469	Kıl furûzâtı ve işle sünneti	Buldular anuñla râh-ı cenneti
1470	Râh-ı şer' ile ire gör hâlîka	Anuñ ile var bulı şulânına
1471	Vir şalavât Muştafâ'ya âline	Hem şahâbine ve hem etbâ'ına
1472	Her kim ol sulâna virsin çok şalât	Her dü alem ol kişi bulur necât
1473	Oldur her işde bize rehnümâ	Anuñ ile yüriyen buldı nümâ
1474	Ahmedî mevtâlara kur'anı okı	Sende var ehl-i imân ihvân hakkı
1475	Diliñ vaqf eyle mevtâya müdâmı	Okı anlara bulasın merâmı
1476	Ola gör anlar için hayra sâ'i	Fenâda olagör anlara da'i
1477	Bu gün anlar olupdur saña muhtâc	Diler senden taşadduk hayrı ol ac
1478	Gerek anları mâhrûm itmeyesin	Tehi anları atup gitmeyesin
1479	Saña anlar iderler inkisârı	Bulursın âhiri sen de o zârı

1462b kurdu : virmiş K

1463a bahtlı olur o cân : bahtlı ol cân kim A

1465b yolında : bölükde K

1467a Vallahi hakkı bulmuşañ : Vallahu hakkı bulmuşan A

1467 b hamd ü şükr it aña nüker olmuşañ : hamdi çok it aña nüker olmuşañ K

1469a furûzâtı : furûsatı A

1469 râh-ı : bulan A

1470a ire gör hâlîka : irmiş gir hânına K

1470 b anuñ ile var : vir şalâtı hem K

1471 — K

1472 — A

1473 — K

1475a dilin : diliñ K

1477a ölüpdür saña : ölübdür şâga K

1477 b diler senden taşadduk hayrı : elin açup taşadduk eyler K

1478b anları atup : anı birağup K

	1480	İderler nice kıldıñ bizi maḥrûm	Olasın bizcilayın sende maḥrûm
K80b	1481	İder ölüm seni de ḥayra muḥtâç	Elin açup olursın ḡayra muhtaç
A223a	1482	Ekin eḡan biçer ḡalmaz tehi ac	Ekini olmayanlar ḡayre muḥtâç
	1483	İdüp ḥayrâtı mevtâya virince	Gıdadur rûḥına ḥandân idince
	1484	Gidince anlara senden hedâya	Olursın sen dâḥi maḡzar du'âya
	1485	İderler saña mevtâlar du'âyı	Bulursın derdine yarın devâyı
	1486	Ḥadîsinde buyurdi şâh-ı 'âlem	Nebilir ser-firâzı mâh-ı 'âlem
	1487	Rahim ḡılmasa mevtâya fenâda	O kimse merhâmet bulmaz beḡâda
	1488	Ki mü'min mü'mine olundı ḡardaş	Gerek ḥayır işde ola cümle yoldaş
	1489	Raḡim ḡılmıḡa raḡmet bulasın	Beḡaya varıcak râḡat olasın
	1490	Şerik olunca ḥayrâtına mevtâ	Dime noḡsan ider ḥayrımı mevlâ
	1491	Virür hem saña mevtâya ez'âf	Olur razı idersin ona inşâf
	1492	Buña var ḥûb müñasib bir ḡikâyet	İşit ehl'-i imâna ḡıl tilâvet
	1493	Zamanda var idi bir 'âlim üstâz	Bilürdi ḡurbet'i yezdâniden râz
	1494	O müşikler küşâdıdı cihânın	Nice şâkirdleri var idi anuñ
	1495	Oḡudurdi 'ülûmı intifâ'i	İderdi ol tilâmizlere dâdı
	1496	Olur âḡir kiḡabuñ intihâsı	Tilâmizler ire tekmlile dersi
A223b	1497	Mizâcını bozar üstâz-ı kâmil	Bakar şâkirdleri aḡlayu mâ'il
	1498	Didi ol yâ oḡullar aḡlamayın	Ḥüzünli gönlümi siz ḡaḡlamayın
	1499	Baḡup üstâda iderlerdi zâri	Aḡıdup gözleri yaşı bu karı

1481b elin açup olursın ḡayra muḥtâç : eliñ açup olursun bî-nevâ âc K

1482 — K

1483b rûḥına ḥandân : rûḡlarına şâd K

1485a iderler saña mevtâlar du'âyı : saña mevtâlar eylerler du'âyı K

1488a olundı ḡardaş : oldı ḡarındaş K

1488 b ola : oluñ K

1489 — A

1490 ḥayrâtıña : ḥayrâtıma K

1490 b mevlâ : mevtâ A

1491b olur : olup K

1492b ehl-i imâna ḡıl : ḡıl ehl-i imâna K

1494a cihânın : cihânıñ K

1495b dâdı : sâi K

1496a olur âḡir kiḡabuñ : anuñ bir dersi ḡaldı K

1496 b ire tekmlil : tekmlil ire K

1497a mizâcını : mizâcın K

1497 b şâkirdleri aḡlayu mâ'il : boynı buruḡ şâkird-i 'âmil K

1498a aḡlamayın : aḡlamagiz K

1498 b ḡaḡlamayın : ḡaḡlamagiz K

1499 — K

1500	Didiler <u>q</u> orqaruz <u>ş</u> ayed gidesin	Bizi terk eyleyü yetim idesin
1501	Biz ağlaruz saña zâhmet irişdi	Bizim bir dersimiz noqşan düşdi
1502	Gerek sizden alayduq biz du'âyı	İdeydük derdimüze ol devâyı
1503	Didi ol şeyh irerse bize şıhhat	Oqudalım o dersi size râhat
1504	Ve illâ fevt olup kabre girem ben	Gelin kabrime ol dersi virem ben
1505	Hudâ kudret vire idem kelâmı	Vire Rabbim size anda merâmı
1506	Aña irdi ecel uçurdı cânı	Getürüp kabrine qoydılar anı
1507	Şabahı ol telâmizler varurlar	Mezaru çevre alup otururlar
1508	Oqur metni telâmiz ala dersi	Qabirden gelmez üstâdın şadâsı
1509	İder bir de aña şâkird hıhbatı	Görürler gelmez üstâzın cevâbı
1510	Giderler bir dâhi yarın gelürler	Şadâ gelmez yine birden vururlar
1511	İderler hıace'i zâhid bilürdük	Mezzenna'i kerâmetten bilürdük
1512	Bize hod kendüsi itdü gelüñüz	Mezarım üzere ol dersi aluñuz
A224a 1513	Üçünci gün olur bir de varurlar	Şadâ ider oqur tekmiil olurlar
1514	İderler yâ hoca nirde idüñ sen	Hisâbı görmeğe meşğül idüñ sen
1515	Bu üç günde gelürdük biz buraya	Oqunmadı nedür mani' araya
1516	Du'â kıılır ki tekmiil bulurlar	Cehâlet zulmetinden dur olurlar
1517	Didi sizler oluñ sâ'i' du'âya	Ki mevtâlara göndürün hedâya
1518	Bu üç günlerde ben devrânı kııldum	Varup gök ehline seyrânı kııldum
1519	Geçer biri mezârıstan öginden	Oqur bir fatiha cân'-ı gönülden

1500b bizi terk eyleyü : birağup bizleri K

1501a irişdi : irdi K

1501 b bir dersimiz noqşan düşdi ; bu dersimiz noqşaña vardı K

1502a du'â : du'âyı A

1502 b devâyı : devâ'ı A

1504b gelin : geliñ K

1506a uçurdı cânı : vimez emânı K

1507a varurlar : varırlar K

1507 b çevre alup otururlar : olup çevre otururlar K

1508a telâmiz ala dersi : telâmiziñ şadâsı K

1508 b üstâdın şadâsı : üstâdıñ edâsı K

1509 — K

1510b bir de varurlar : anda varırlar K

1511a bilürdüñ : görürdüñ K

1512a itdi gelüñüz : didi geliñiz K

1512 b oluñuz : olıñız K

1513b ider oqur tekmiil olurlar : geldi oqur anlar bilürler K

1514b görmeğe meşğül idüñ : girmeğe meşğül miydiñ K

1515b oqunmadı : oqutmaduñ K

1516 — A

1518b ehline : ehlini K

1519a biri : bir kul K

	1520-	Sevâbını virür ehl'-i imâna	Hudâ kıoyun anı dar'-ı emâna
	1521	Kerîm Allahumuz virdi sevâbı	Nice vaşf eyleyem olmaz hisâbı
	1522-	Sevâbı onca ki taldı felekler	Anı taqsime gelmişdi melekler
	1523	Qurulmuştu felekde ulu dîvân	Qamumuz anda idük ehl-i imân
	1524	Anı taqsime virdiler nizâmı	Bu üç gün içre kıldılar temâmı
	1525	Virildi nısfı anuñ okuyana	Ve nısfın virdiller ehli imâna
	1526	Bölünüp hisşeler virildi bize	Uhut tağı kadar her birimize
	1527	Kimiler oldılar anuñla mâğfûr	'Azabı gitdi kabri oldı ma'mûr
K81a	1528	Bizi ol kimse kıldı şâz u handân	Anı mâğfûr ide ol rabbi raḥmân
A224b	1529	Nice ol er bizi kıldı i'ânet	Anı rabbim kıla da'im selâmet
	1530	Aḥmedî virmez eger nesne elin	Oqusun mevtâlara bâri dilin
	1531	Âşinâ ol bunda sen mevtâlara	Sen ilet bundan hedâyaya anlara
	1532	Senden evvelce hedâyen göreler	Aşınamızdur bizim bu diyeler
	1533	Saña râci buluna elbet biri	Eylige eylik ide rabbü'l-ğani
	1534	Olma anlara bu gün bi-gâne sen	Varmalısın yarın ol yârâna sen
	1535	Eyle ḥayrâtı resûle vir şalât	İürmetine ḥalk olundı kâ'inât
	1536	Okuyanı diñleyanı yazanı	Raḥmetüñle yarlığa kııl ya ğani
	1537	Eyle ülfet Aḥmedî qur'an ile	Oqu anı sıdık ile imân ile
	1538	Her dü' âlem derdin ol dermânıdur	Cümle müşkil işlerin fermânıdur
	1539	Okıyanıñ yârıdur sırdaşıdur	Hem ferah hem ğam günin yoldaşıdur

1520b dâr-ı emân: dârü'l-emân K

1521a virdi: virmiş K

1524b gün içre: günlerde K

1526a bölünüp: bölündi A

1527a kimiler oldılar anuñla: kimisi andan ötüri K

1528a bizi ol kimse kıldı şâz u : o kimse eyledi bizleri K

1530a eger nesne elin: taşadduk çün eliñ K

1530 b dilin: diliñ K

1533a hedâyen hedâyeñ K

1533 b aşınamızdur bizim bu: saña yarın aşınamız K

1533 — K

1535a şalât: şalâvât A

1536 — K

1538a derdin: derdiñ K

1538 b işlerin: işleriñ K

1539b günin: günüñ K

	1540	Diñle <u>kur'anı</u> tilâvet eyleyen	Vird idüp kendüne adet eyleyen
	1541	O <u>kı</u> yâ devletlü <u>kı</u> ardaşım o <u>kı</u>	Gösteren oldur bize râh-ı <u>hakkı</u>
	1542	Hem o <u>kı</u> hem <u>kı</u> l anuñla sen 'amel	Düşme dünyâ işine tûl-ı emel
A225a	1543	Kim buinmezden mu <u>q</u> addem ciz ü nâs	Zulmet-i cehli içre idi 'am u <u>h</u> aş
	1544	Bu hidâyet râhı göndürdi celîl	Ol <u>h</u> abîbini buña <u>kı</u> ldı delîl
	1545	Bizlere olan kerem lu <u>ğ</u> f u 'â <u>ğ</u> â	Virmedi <u>ğ</u> ayrı umemlere <u>h</u> udâ
	1546	Hukm-i bâ <u>ğ</u> î nesh u tebdilden âri	Böyle <u>kur'an</u> ile virdi rehberi
	1547	Anu 'ile bulmuşuz nûr-ı imân	Anu 'ile bulmuşuz emn u emân
	1548	Böyle <u>kur'anı</u> o <u>kı</u> cânım o <u>kı</u>	Vardur üstünde anuñ bunca <u>hakkı</u>
	1549	O <u>kı</u> <u>hakk</u> ile idersin so <u>ğ</u> beti	A <u>ğ</u> urursın her dü alem rif'ati
	1550	Kim ki anuñla mu <u>ş</u> a <u>ğ</u> ib bulına	Lazım oldur aña <u>ğ</u> urbet olına
	1551	Yâ benim o <u>ğ</u> lım va <u>ş</u> iyetdür saña	<u>ğ</u> atma ol la <u>ğ</u> n-i te <u>ğ</u> anni sen aña
	1552	Ol te <u>ğ</u> anni her nede olsa <u>ğ</u> arâm	Bâ <u>ğ</u> uşusa <u>hakk</u> ın ola ol kelâm
	1553	Ol <u>ğ</u> arâm ayıtdı te <u>ğ</u> anni'i saña	Sen nice dırsın kelâm ile aña
	1554	Ol te <u>ğ</u> anni oldı bir al <u>ğ</u> a <u>ğ</u> şedâd	Hem mu <u>ğ</u> anniler olur al <u>ğ</u> a <u>ğ</u> şifât
	1555	Görmesin şedra olamazlar celîs	Şaff-ı ta'lini idinürler enîs
	1556	Nefse dâ'ir oldı söz ü sazları	Dâ'ima <u>ğ</u> alkın elinde gözleri
	1557	Bak ki <u>ğ</u> alkdan para aldıkları çok	Gitse bir gün arada beş para yok
A225b	1558	Kârına şeytânı <u>ğ</u> ılımış <u>ğ</u> işşedâr	Kesbinin orta <u>ğ</u> ıdur <u>ğ</u> işşe çalar
	1559	'A <u>ğ</u> l-ı dâne kimse anı diñlemez	Ol mu <u>ğ</u> annilerle so <u>ğ</u> bet eylemez

1540b kendüne: kendine K

1542 — K

1543a cizz ü nâs: cins i nâs K

1543 b 'idi 'âm u hâş : idi 'âm ı hâş K

1545a luğf u 'âğâ : luğf ı 'âğâ K

1545 b ümemlere: ümeme ol K

1546a nesh u: nesh ı K

1546 b kur'an ile: kuran ile K

1547 — K

1548a kur'anı: kuranı K

1548 b vardur üstünde anuñ bunca: oğuma ile bulur âdem K

1549a okı hakkile idersin: ol mûşâğib hakk ile kıl K

1549 b ağurursın her dü 'âlem rif'ati: buldılar anuñla bulan ğurbeti K

1550 — K

1551a yâ benim oğlım vaşiyetdür saña: ol teğanni lağni sen ğatma aña K

1551 b ğatma ol lağn-i teğanni sen aña: yâ benim oğlım vaşiyetim saña K

1552b bâğuşusa hakkın ola ol: bâğuşus ğalkın ola A

1553 — K

1554a alğağ: ednâ A;1554 b alğağ: ednâ A

1555a görmesin: göremezsin K;1555 b idinürler: idinmişler K

1556a nefse da'ir oldı söz ü sazları: cümlesinin nefse dâ'ir sözleri K

1556 b ğalkın: ğalkın K

1557 — K

1558 — K

1559b ol muğannilerle: öyle muğannile K

1560	Ol teğanni kârına itme heves	İtme cânım boşına h̄arc-ı nefes
1561	Her tehi k̄aldukca ol k̄urana baḡ	'Adet eyle günde andan bir varaḡ
1562	Var surûṭı diñle ey k̄arı sözim	Eyle şarḡ ile anı icrâ gözim
1563	Ey muşâhib h̄aḡḡ ile yârân olan	Ey kelâmı derdin dermâna olan
1564	Ol te'avvüzle yayḡa aḡzı ol	Tâ kelâm-ı h̄âlîḡa ola maḡal
1565	Maḡrecinde kıl edâ ḡarfi temâm	Ḳatma laḡn-i maḡrec ḡarfe ḡarâm
1566	Lafzını harfini kalbiñ añlasın	Oḡusun dilin k̄ulaḡın diñlesin
1567	Diñlemek farz-ı kifâye kıl anı	Okuması sünnet oldu bil anı
1568	Bu şurûta eyle raḡbet i'tibâr	Her dü 'âlem yarın ola girdigâr
1569	Yoksa ider saña k̄uran la'neti	Bulamazsın her dü cihânda râḡatı
1570	Râḡa t-ı dârına oldurur sebeb	'İzzet-i uḡrâyı diñle kıl taleb
1571	Gör ne buyurdu resûl-i bâ-şafâ	Enbiyâ Şâhı Muḡammed Muştafâ
1572	Kim ki k̄uranı tilâvet eylese	Vird idüp kendüne 'âdet eylese
1573	Ol kişi yanınki k̄abrine gire	Bir güzel sûretlü bir adem göre
A226a K81b	1574 H̄ûb liḡâ hoş bu ola şirin kelâm	Ḳabre virmişdür ziyâ 'ile niḡâm
	1575 Böyle göre k̄abrine mü'min taḡı	Fâniden ikrâh ide buldı bâḡî
	1576 Unuda ol âlîni evlâdını	Hem muşâhib yârını âhbâbını
	1577 Hoş meḡân imiş bu uḡanım diye	İş bu adem olsa yârânım diye
	1578 Ravza'-i cennetdürür iş bu meḡân	Buña lâzım bir muşâhib hoş zebân
	1579 Ol ide ben yârınam yârânınam	Her ḡaḡarlarda seniñ dermânınam
	1580 Ben o k̄ur'anım ki oḡurdüñ beni	Yalıñuz ḡoymam seni şimden geri

1561b varaḡ: sabaḡ A

1562a k̄arı: k̄arıyı K

1563 — A

1564a ol te'avvüzle yayḡa aḡzı ol: yayḡa aḡzı o te'avvüzle ezel K

1565b k̄atma laḡn-i maḡrec ḡarfe ḡarâm: h̄âlîḡa itme teğann ile kelâm k

1566b dilin k̄ulaḡın: diliñ k̄ulaḡıñ K

1567 — K

1568b yarın ola: ola yarın K

1569a yoksa ider saña k̄uranı yoḡsa k̄uran saña ider K

1569 b bulamazsın : bulmısın her A

1570a oldurur: oldurırK

1570 b 'izzet-i uḡrâ-yı: 'izzet-i uḡrâ A

1572b Kendüne: kendine K

1573b bir güzel şûretlü bir: k̄abri içre bir güzel K

1574a h̄ub. hoş K

1574 b k̄abre virmişdür ziyâ'ile: virmiş ol k̄abre ziyâ bir hoş K

1575b ide buldı bâḡî: idem bu muttaḡı K

1576 — K

1577a uḡanım: uḡanıyam A

1578b lâzım bir muşâhib hoş zebân: lazımdı muşâhibler hemân K

1579a yârınam yârânınam: ḡaşredek yârânınım K

1579 b dermânınam: dermânıñam

1581	Sen beni dünyâda kılmışdun enîs	Ben gerek seniñle olayım celîs
1582	Hem beni dünyâda kılmışduñ imâm	Ben gerek her işiña virem nizâm
1583	Mâhşere var sen bilece varuram	Her <u>h</u> atralardan seni <u>q</u> urtaruram
1584	Ol şırât üzere seni alup gidem	Ta selâmet cennete idhâl idem
1585	Rehnümânım cennete varanımam	Anda dahı yârınam yârânınam
1586	Âşinâ buluñ oğul <u>q</u> ur'an ile	O <u>q</u> ı ammâ şıd <u>q</u> ile imân ile
1587	Bilmezisiñ <u>h</u> atm ile <u>q</u> ur'anı sen	Fâtihâ o <u>q</u> ı bulursın anı sen
1588	Her dü 'âlem işiña yoldaş olur	Ġam gününde hâliña hâldeş olur
1589	Her kim ki yardağı <u>q</u> urân ola	Her dü 'âlem derdine dermân ola
A226b 1590	Her ne niyyetle o <u>q</u> ur iseñ anı	Ol merâm olur tehi <u>q</u> omaz seni
1591	O <u>q</u> usan her günde <u>q</u> urân âyeti	Rız <u>q</u> için görmezsin aşıla 'usreti
1592	Olsa dünyâ vus'at için niyyeti	Şıd <u>q</u> ile o <u>q</u> ı bulursın vus'ati
1593	Bir hikâye var anı diñle ata	O <u>q</u> ı <u>q</u> ur'anı iriş her râhata
1594	Şehr-i Başrâ da olurdı bir kişi	Fa <u>q</u> r ile me'lûf idi anuñ işi
1595	Ol Semerqandî diyârında bu er	Gelmiş ol tahşil-i 'ilim için meger
1596	Fa <u>q</u> rın odı irmiş anuñ cânına	Didi râğıb olayım dermânına
1597	Söyledi bir gün bunı fikr eyledüm	Ben filân 'âlîme varayım didüm
1598	Aña zannım var kerâmetde eli	Bir du'â kılsun baña olam ğani
1599	Varuban aña tahıyyât eyledüm	Hâl-i fa <u>q</u> rımı aña ben söyledüm
1600	Ol didi kıl ülfeti <u>q</u> ur'an ile	O <u>q</u> ı ammâ şıd <u>q</u> ile imân ile

1582a dünyâda kılmışduñ: kılmışduñ saña K

1583a var sen bilece: seniñle bile K

1584b idhâl: irsâl K

1585a Rehnümânım cennete varanımam : rehnümâñım cennete irsânıñım K

1585 yârınam yârânınam: yârıñım yârânıñım K

1586a buluñ oğul qur'an : bulun oğul qurân K

1587 — K

1588 — A

1589a yardağı: enîsi K

1590a oqur iseñ: oquduñsa K

1590 b qomaz: qoymaz K

1591 — K

1592 — A

1593a hikâye: hikâyet K

1593 b oqı qur'anı iriş her râhata: vird idin qurânı iriş râhata K

1596a faqrın odı irmiş: faqrıñ odı irdi K

1597a bunı: anı K

1598b kılsun: kılsın K

1599a varuban aña tahıyyât: varup aña ben tahıyyat K

	1601	Sen ğani elbet de olursın 'ayân	Yarı mâlın baña viresin nihân
	1602	Razı oluban buña oldum revân	Varuban bir câmi'a girdüm hemân
	1603	Anda ğur'anı tilâvet eyledüm	Niçe eyyâm anı 'âdet eyledüm
	1604	Bir ğün ahşâmı oturdum ğapuda	Bir ğâravaş geldi ğurur ğâpuda
A227a	1605	Ol meger baña getürmişdi ğıdâ	Ĥatunım göndürdi dir bunu saña
	1606	Ol baña otuz ğün ilendi ğa'âm	Ol ğarîğ ile ĥudâ virdi ğıdâm
	1607	Nâna muĥtâc idi evvelki ğünim	Şimdi dürlü ni'mete irdi elim
	1608	Geldi bir âĥşâmı baña söyledi	Ĥatunım ister seni buyur didi
	1609	Ol karâveş ile vardım bilece	Ĥatunıñ evine irdüm ol gice
	1610	Bir sarây içre beni aldı girer	Aldı eĥrâfım karâveşler ğurur
	1611	Bir peri kıldum ĥarâm urmuş niĳâb	Ķadd-i bâlâ şanasın bir afitâb
	1612	Ol baña virdi selâmı câna ĳût	Lezzetinden ĥayrete vardı vucûd
	1612	Ol didi iş bu şehir şehriñ midür	Yâ ğarib misin 'ayâlin var mıdır
	1614	Ben didim ki bir ğaribem burada	Olmışam şehir-i Semerĳanda arada
K82a	1615	Bi 'iyâlim bu diyâra gelmişem	Bir fakirem 'ilme tâlib olmuşam
	1616	Ol didi 'âlim olan olmaz fakir	Her dü 'âlem içre anlardur emr
	1617	Var ki 'ilmiñ devletim yok söyleme	Bundan a'lâ devlet olmaz ademe
	1618	Ben begendim yâ yiğit 'alim seni	Al ĥelâllığa begenürsen beni
	1619	Ben didüm ol devletim var mı benim	Sencilâyın cânımı ala cânım
A227b	1620	Râzı olduk ĳâdiya vardum hemân	Eyledüm 'akd-i nikâhı ol zaman

1600a ol: var K

1601b mâlın baña viresin: mâliñ baña viresiz K

1602a oluban buña: olup bu işe K

1603a ğur'anı: ğurânı K

1604b ğurur: ğurır K

1605a meger baña getürmişdi ğadâ: getürmişdi ğadâ virdi baña K

1606a otuz ğün ilendi: getürdi otuz ğünK

1606 b ĥudâ: baña K

1607a evvelki: evvelde A

1611a ĥarâm: ĥaram A

1613a şehir şehriñ midir: şehlyre kimdür A

1613b 'ayâlin: ayâliñ K

1617a devletüm yok söyleme: devletiñ yokdur dime K

1618a yiğit: yigid K

1620b eyledüm: eylediK

1621	Eyledüm aḥşamı olunca zifâf	Ol gice oldum anuñla sine -şâf
1622	Lezzet-i dünyâ imiş dünyâda kan	Yüzde bir cüz'idür nemûne'-i cinân
1623	Devlet-i dünyâ 'ile her kâme ben	Çalınmadı irdüm merâm u nâme ben
1624	Hayli dem kıldum anuñla 'işreti	Eyledüm irdi ecel'-i firqati
1625	Anı göndürdüm beğâ gülzârına	Ben teki kaldum fenâ bâzârına
1626	Kaldı baña hayli mâlı arş ile	İki yüz biñlik ğuruş mülki bile
1627	Cümle emlâkı virüp aldum bahâ	Lazım oldu ahdime idem vefâ
1628	Mâlımıñ nişfin ayırdım ben hemân	Aluban ol 'âlime vardım hemân
1629	'Arza kıldum aldı biñ altını ol	Bağısın virdi baña dir var oğul
1630	Akça'î virdüm metâ' aldum hemân	Eyledüm râh-ı Semerkanda revân
1631	Vardum ol şehrim bey' itdim metâ'	Bire bir tutdı metâ'im intifâ'
1632	Muşhavfı dört hisşe 'âdet eyledüm	Günde bir hisşe tilâvet eyledüm
1633	Ol kadar devleti baña virdi ħudâ	Gelmedi 'adde hisâbı idem edâ
1634	Ol Ebu'l-leysi Semerkandi taķı	Söyledi gördüm gözümle ol faķı
A228a	1635 Ol çıkarurdu zekât-ı mâlınıñ	İrişürdi yoĥsılına iliniñ
	1636 Eyle virürdi faķire mâlı bol	Faķir elinden kırtarurdu anı ol
	1637 Ol şehirde müsteĥaķķı bulmadı	Hep ğani oldu faķiri kılmadı
	1638 Elli yük mâlın zekâtın aldı ol	Yükledi ğayri diyâra tutdı yol
	1639 Ol giderken çün ĥarâmiler gelür	Yüklerini cümle elinden alur
	1640 Ğuşsa ile döndi bu kez evine	Ol ĥaber irdi ĥocânın kıvmine

1621a eyledüm aḥşamı: nikâh oldum K

1622b cüz'idür: cüzidür K

1623a devlet-i dünyâ ile her kâme: kılmadı irdüm kıamu merâma K

1623b kılmadı irdüm merâm u nâme: devlet-i dünyâ ile her kâme K

1624a dem kıldum anuñla: demler anu'ile A

1624 b eyledüm irdi ecel-i: irdi ecel aña yetdi K

1625 — K

1626b biñlik ğuruş: biñ esedi K

1628a mâlımıñ nişfin ayırdım ben hemân: hisşemiñ nişfin ayırdım ol zaman K

1628 b hemân: nihân K

1629a 'arza kıldum aldı biñ altını ol: aldı biñ altun kısürin olmadı K

1629 b bağısın virdi baña dir var oğul : var saña baĥ eyledüm anı didi K

1630a akça'î: mâlı K

1631a şehrim bey' itdim: şehre kıamu şatdım K;1631 b bire bir: birde bir K

1632a hisşe: baĥş K;1632 b hisşe: baĥşın K

1633b idem edâ: itdüm aña K

1634b gözümle ol faķı: gözümle muttaķı K

1635a ol çıkarurdu zekâtı: çıkarır idi zekâtın K

1636a mâlı: kıatı K;1636 b kırtarurdu: kırtarırdı K

1638a mâlın: mâlıñ K

1639b cümle: cebri K

1640a bu kez: ol dem A

1640 b irdi ĥocânın : yetdi ĥocânıñ K

1641	Geldiler ğam içre gördiler anı	Didiler niçün ğam idersin bunı	
1642	Ol didi mâlim zekâtın ben nihân	Ħabbe kıymaz virürüdüm râyığân	
1643	Ol zekâtıñ gitdigine yâ ulu	Ne olursın anuñçün ğayğulu	
1644	Yâ niçün aldı ħarâmî mâlumı	Ol ecilden şübhe aldı cânımı	
1645	Ħakkını ketm eyledüm şayed ki ben	Şüphelendüm sehvi kıldum belki ben	
1646	Gitdi bunıñ üzerine az zaman	Bir kişi geldi aña bir gün nihân	
1647	Yanına varup selâm itdi aña	Didi bir gizlü sözüm vardur saña	
1648	Bizler üçyüz adem idük cümle er	Herbirimiz ħub bahadır mu'teber	
1649	Biz senüñ dahi o deñlü mâlıñı	Ğaşb idüp aldık eliñden varıñı	
1650	Da'ima biz bekler idük yolları	Mâlları alup incidürdük elleri	
1651	Ol zamandan rence olduĝ mübtelâ	Her birimüz görürüz derd ü 'ana	
A228b	1652	Cehd iderüz varmaĝa gitmez ayak	Ol talan yerinde olmasuz düsâĝ
K82b	1653	Her birimiz bir belâya mübtelâ	Olmuşuz bizler ħamu renc-i 'anâ
	1654	Yol bulunmaz bize olmaz feth-i bâb	Dolanuruz yurdu miş-i afitâb
	1655	Yanıña anlar beni göndürdiler	Gelsün ol mâlını alsun didiler
	1656	Ħıldılar bu işe tevbe ba'de zân	İtmeyeler bir dahi fi'l-i yamân
	1657	Ol kişiye ħoca anda söyledi	Var ħelâl olsun size anlar didi
	1658	Sen beni kılduñ bu şübheden ħalâş	Tevbe'i bozmayın olıñ eyyu nâs
	1659	Şâd olup andan varur yoldaşları	Söyler iş bu ħâli ol ħâldeşleri
	1660	Ħişşelenürler o mâlı ħamusı	Hep ğani olup bulurlar nâmûsı

1641b niçün ğam idersin bunı : kim böyle bilmezdin seni K

1642b ħabbe kıymaz virürüdüm râyığân: ħoş ħisâb itdüm yola oldum revân K

1643 — A

1644a yâ niçün: ne sebep K

1644 b şübhe aldı cânımı : aldı ğam ef'âlimi K

1645b şüphelendüm: ĝuşşam oldurA

1647a didi: itdi A

1648a adem idük cümle: ademüz yol ucucu A

1648 b herbirimiz ħub bahadır mu'teber: illerin mâlın elinden alıcı A

1650 — A

1651a rence olduĝ mübtelâ: tenki ħayrân olmuşuz K

1651 b her birimüz görürüz derd ü 'ana: raħatımız gitdi giryân olmuşuz K

1653 — A

1654a gezerüz ol yeri: yol bulunmaz bize K

1654 b dolanuruz: ÷olanuruz A

1656a işe: kâre A

1657a ol kişiye ħoca anda: ħoca ol demde kişiye K

1658a şübheden: ĝuşşadan K

1658 b tevbe'i bozmayın olıñ: bozmayıñ tevbe'i oluñ K

1659a varur: varır K

1660b bulurlar: yolurlar A

1661	Tâ'ib olup evlerine vardılar	Her biri mün'im bâzırgân oldılar
1662	İmdi mâ'lûm oldu kuran okıyan	Râhata nâ'il olur her dü cihân
1663	Ahmedî gördüñ tilâvet vus'ını	Söyle uhrâda kırâ'at nef'ini
1664	Sen okı kuranı bulasın necât	Yetüren sulţânıma göndür şalavât
1665	Sen şalât ile selâm ilet aña	Ol getürdi din-i islâmı saña
1666	Oldurur 'âlemlere rahmet saçan	Oldurur cennet kapuların açan
1667	Her dü 'âlem ol durur sulţânımız	Ol durur her dü cihân dermânımız
A229a 1668	Söyledi iş bu hadîsi ol kibâr	Şah rivâyetdür kılalım î 'tibâr
1669	Didi vâveylâdur ol bî-çâreye	Uşagın okutmaya câhil kıoya
1670	Ben ırağım ol kişiden söyledi	Bu sözi üç kerre takrîr eyledi
1671	Uşagını okudanlar bulalar	Her hurûfa on şevâbı alalar
1672	Dört kimesne 'afv olına bilece	Atasile anası oğlan hoca
1673	Bir rivâyet idelim ey yâr-ı tâm	Oğluñ okut eyle aña ihtimâm
1674	Hâzreti 'İsâ yola bir gün gider	Bir mezâra uğradı yolu meger
1675	Gördi bir meyyite iderler 'azâb	Zâri zâri iñleyü görür 'ikâb
1676	Hâzreti 'İsâ didi yâ rabbenâ	Bu kulın cürmi nedür bildür baña
1677	Bir nidâ geldi aña kim yâ resûl	Ol kulın ecrâmı var gâyet de bol
1678	İzni yok haqqın şifâ'at kılmadı	Varup andan rahi oldu turmadı
1679	Varup anda birde geldi meyyite	Gördi al mücrim kul irmiş râhata
1680	Aña cennetden açılmış bir kapu	Çok melâ'ik hıızmet iderler şapu

1662a imdi: didi K

1664 — K

1666a oldurur: oldurır K

1666 b oldurur cennet: oldurır rahmet K

1667a oldurur: oldurır K

1667 b oldurur her dü cihân: oldurır her derdlere K

1669b okutmaya: okutmayup K

1670a söyledi: didi ol K

1670 b bu sözi üç kerre takrîr eyledi: iş bu kavli üç kerre buyurdı ol K

1671 a uşagını okudanlar bulalar: oğluna kuran okıdan bulalar K

1671 b on: ol K

1672b anası oğlan: anesi oğlan K

1673a ey yâr-ı tâm: size enâm K

1673 b oğluñ: oğul A

1675a bir meyyite iderler: ol bir meyyite olurK

1675 b iñleyü: iñleyüp K

1678 — K

1679a varup andan birde geldi: vardı geldi bir dañı ol K

1679 b mücrim kul: micrimi A

1680a açılmışbir : açılmışdur A

1680 b hıızmet : hıidmet K

	1681	İtdi yâ Rabbi nedür bu hikmetin	Gördi zahmet virdün aña cennetin
A229b	1682	Vahy olundı diñle yâ 'İsâ işi	'Âşî mücrin kulum idi ol kişi
	1683	Fâniden uhrâya nılet eyledi	'Avratını hâmile terk eyledi
	1684	Bir oğul toğurdı anuñ 'avratı	Büyüdüp oğutdı itdi diğkati
	1685	Besmele dersini aldı ol uşaq	Atası oldı 'azâbımdan uzak
	1686	Anuñ oğlı besmele ide cevab	Baña lâyıq mı aña idem 'azâb
	1687	Yarlıgadım oğıdam oğıdanı	Atasını anesini kendini
	1688	Yâ ilahi hamd ü şükr olsun size	Bunca ihsânın virilmüşdür bize
	1689	Ġayri ümmet ki göre bunca kerem	Hiç göre mi ümmet Âhmed elem
	1690	Vir bize hayrül-'amel itme telef	Qıl bizim neslimizi hayre'l-halef
	1691	Ahmedî evlâdını vir mektebe	Tergib it anı 'ulûma edebe
	1692	Ta ki ta'lim ideler qurân aña	Sayesile olına rahmet saña
	1693	Sen dañi ol aşına qurân ile	Sen müşâhib ola gör rahmân ile
	1694	Ulu sulţâna mühañibler yarar	Dâ'ima ihsân ider kılmaz zarar
	1695	Bundan a'lâ yok müşâhib ademe	Oğı anı dafî' olur her ğama
	1696	Şimdi kuranından ol dürlü sevâb	Yarın ol zâtından al dürlü hıñâb
A230a K83a	1697	Gözüñ mektup olan qur'ana baksa	Anuñ nurından irer göze hişşe
	1698	Şu'le'-i qur'an ile dâ'im yüri	Qalma anuñ şa'sa'âsından geri
	1699	Bağanlar şem'ine anuñ görürler	Anuñla râh-ı rahmâna varurlar
	1700	Bu qur'anıñ nûrına kim ki bakmaz	Qalır zulmet içinde râha çıkmaz

1681a itdi hikmetin : didi hikmetiñ K

1681 b aña virdüñ cennetin : aña virdüñ cennetiñ K

1683a fâniden uhrâya nılet eyledi : 'avratını hâmile terk eyledi K

1683 b'avratını hâmile terk eyledi : fâniden uhrâya nılet eyledi K

1684b büyüdüp : büyüdi A

1685b ırâk : uzak K

1686b aña idem : idem aña K

1687a oğıdam oğıdanı: atasın kendini A

1687 b atasını anesini kendini: anesini hem hoca âhındını A

1688b ihsânın virilmüşdür : ihsânıñ olunmuşdur K

1689 — K

1692b aña : saña K

1694 — K

1698a qur'an : quran K

1698 b geri : giri A

1699b varurlar : yürürler A

1700a qur'anıñ nûrına kim ki : qurân nûruna her kim ki K

1701	Miṣâlim var saña ey tâlib-i nûr	Çıra virmez dibine şu'le meşhûr
1702	Sebeb oldur ki görmez ol sirâcı	Anuñçün nûra vardur ihtiyâcı
1703	Göñil gözün ayırma envârından	Ki ta azmayasın anuñ yolından
1704	Delîl eyle bize kûrânı yâ rab	Umûrı saña tefvîz eyledüm hep
1705	İmâmdur delîlimdür bu kûr'an	Ṭarîķimdür ḥalîlimdür bu kûr'an
1706	Sen oķı kûrânı bul gel necâtı	Yitür sulṭânıma her dem şalâtı

KAŞİDE'-İ KUR'AN-I AZİMÜ'Ş-ŞÂN

vezin : Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

1707 Eyâ ihvân oķı kûr'an bunı tenzîl iden rahmân

Olursın ḥakķ ile yârân gice gündüz oķı kûr'an

1708 Budur kûrân budur fermân budur 'âlemlere dermân

Bulam dirsın eger rıdvânı saña vird oķı kûr'an

A230b 1709 Görün var mı bu 'âlemde bu ḥablu'llaha bir beñzer

Bulunur mu selâmetde sebilu'llaha bir beñzer

1710 Veyâ bu dâr-ı miñnetde kanı göster belâgatda

Bulunur mı feşâhatda kelâmu'llaha bir beñzer

1701b çıra virmez dibine şu'le : çirâg virmez dibine şu'le K

1703a göñil gözün ayırma envârından : gözün ayırma kûr'anuñ nûrından K

1704b eyledüm : eyle A

1705b kûr'an : kuran K

1706 — K

1708b dirsın eger rıdvân saña vird : dirsın eger rıdvân gice gündüz K

1710a bu dâr-ı miñnetde : dârı bu miñnetde K

- 1711 Budur hâdi budur şâfi budur dâ'i budur kâfi
Bulunur mı kula vâfi kelâmu'llaha bir beñzer
- 1712 Devâ var mı şifâ var kıllup içre ziyâ var mı
Azanlara hudâ var mı tarîku'llaha bir beñzer
- 1713 Uyan kimse buña hâ'if ü maḥzun olmadı aşlâ
Meserret melce'i var mı rızâu'llaha bir beñzer
- 1714 Şalât ile selâm olsun resûl-i seyyid-i halka
Bulunur mı halâyıkda habîbu'llaha bir beñzer
- 1715 'Aceb var mı tapularda tehi dönmeğe kullarda
Bulunur mı kapularda ulu dergâha bir beñzer

MEBĤAS-İ ÂH U HÂŞRET

	1716	Aḥmedî âh o dine yandur teni	Tâ cehennem yakmaya yarın seni
A231a	1717	Ateş-i hüzne yananlar fânide	Ol halâşı bulmâlıdur bâkide
	1718	İşitdüñ havf-ı yezdânı bulanlar	Anuñla ateş-i hüzne yananlar
	1719	Eyâ oğıl bu ğam külhânıdur yan	Ferah iklimine var eyle handân
	1720	Bunda aşına olan Allah ile	Gözlerinden yaşı akıdur âh ile
	1721	Böyle kılmış 'âdeti rabbû'l-kerîm	Aşinasını kıllur bunda elîm
	1722	Var mı enbiyâdan efđal ademi	Gördiler bunca fenâ içre ğamı

1713a buña hâ'if ü maḥzun : bu hâ'if ki maḥzuñ K

1713 b rızâu'llaha : kelâmu'llaha K

1715 — K

1716b yakmaya yarın seni : nârına yakmasın K

1718a bulanlar : bilenler K

1719a oğıl : oğlum K

1720b okıdur âh ile : akrâh ile A

1722a enbiyâdan efđal : efđal enbiyâdan K

1722 b bunca : bunda K

	1723	Böyle <u>ķurdı</u> 'âdeti adem peder	Ağlayu gelür ve ağlayu gider
	1724	<u>Havfı</u> bilen bunda olur <u>hâzinûn</u>	Bunda gülmez adem illâ <u>gafilûn</u>
	1725	Âh u <u>hasret</u> yurdu bu biz <u>kârübân</u>	Varmalıyuz ol feraḥ <u>mülke revân</u>
	1726	Düşde <u>havfı</u> görüp ağlayan kişi	Uyanık <u>hâlinde</u> gülmekdür işi
K83b	1727	<u>Havf-ı</u> <u>hakḳı</u> anub <u>âh</u> idenler	Gör ne didi <u>hakḳ</u> ta'âlâ anlara
	1728	Bir <u>ķulum</u> beni aḥup <u>âh</u> eylese	Āayriler de anıñ <u>âhın</u> diñlese
	1729	Anları 'avf eylerem <u>cürmi</u> gider	Ben severem <u>ķul</u> ki ağlar <u>âh</u> ider
	1730	Bir <u>ķulum</u> <u>âh</u> eyleyüben ağlasa	Cürmümi 'avf eyle yâ Rabbi dise
	1731	Biñ <u>melâ'ik</u> tesbiḥinde ol baña	Sevgülüdür <u>hâlikın</u> didi saña
A231b	1732	Ağla <u>Aḥmed</u> <u>âh</u> ile sen eyle <u>zâr</u>	Şuçlarım 'avf eyleye perverdigâr
	1733	Ol sever <u>iḥlâş</u> ile <u>âh</u> ideni	Râḥ-ı <u>hakḳ</u> ile merâm isteyen
	1734	Şanmayın ol <u>ķulunı</u> maḥrûm ide	Ol merâmından anı maḡmûm ide
	1735	Yapış <u>esbâb-ı</u> ef'âl-i şumûle	Muḳadderse gelür işin <u>ḥuşûle</u>
	1736	Irâķ yakın virilür <u>dünyâsına</u>	Veya şaķlar ol işi <u>uḥrâsına</u>
	1737	Eylemez <u>zâyi'</u> <u>ķulıñ</u> <u>âhını</u> ol	<u>Hâliş</u> olunca bulur dergâha yol
	1738	Nitekim buña münâsib bir <u>haber</u>	Söylemişlerdür begâyet mu'teber
	1739	Ol mübârek dirlerdi bir <u>ûlû</u>	İbn-i 'Abdullah'idi ol <u>baḥtûlû</u>
	1740	Ol didigim Ka'beye varmış idüm	Ka'beniñ bir yanına <u>ķurmuş</u> idüm

1723a ķurdı : ķılmış K

1723 b ve : - A

1724a bilen : bilan A

1725a âh u hasret yurdu bu biz kârübân : âh -ı hasret yurdu dur biz kârbân K

1725 b varmalıyuz : olmalıyuz K

1727a anub : aḥub K

1727 b gir ne didi hakḳ ta'âlâ : hakḳ ta'âlâ gör ne didi K

1728a anup beni : beni aḥup K

1729b ķul ki : her kim K

1731b hâlikın : hâlikıñ K

1732b şuçların : şuçlarıñ K

1733a ol sever iḥlâş ile âh idanı : der resûl iḥlâş ile âh ideni K

1733 b râḥ-ı hakḳ ile merâm isteyen : âh hakḳ ile merâm isteyen A

1734a şanmayın ol ķulun : şanmañız ki ol K

1735a yapış ef'âl-i esbâbı : duñş esbâb-ı ef'âli A

1735 b işin ḥuşûle : elbet zuhûra K

1736a virülür : virir bu K

1736 b ol işi : anı ol K

1737b olınca : olsa ol K

1739a ol mübârek dirler idi : dirler idi ol mübârek K

1739 b ol : bir K

1740a didigim : didi ben K

1741	Geldi bir <u>h</u> atunı gördüm ilerü	Ka'be'i kıldı <u>ṭ</u> avâf ol bahtulû
1742	Ol <u>ṭ</u> avâf içre yürürken nâ-gihân	Çökdi yere itdi bir âh ol zaman
1743	Kim meger hayzı anuñ râh eylemiş	Ol sebeden oturup âh eylemiş
1744	İtdi yâ Rabbi beni kılduñ elim	Bunda yokdur ihtiyârım yâ kerîm
1745	<u>H</u> od bilürsin ızırârı bu işe	İrdüm amma düşdi göñlim teşvîşe
A232a 1746	Sen beni beytiñe da'vet eyledüñ	Ne'idi cürmim ki zahmet eyledüñ
1747	Bu işi gayrileri kılsa baña	Ben şikâyet eyler olurum saña
1748	Sen kılınca ben kime şekvâ idem	'Arz idüp ahvâlimi kime diyem
1749	Sen benim ahvâlimi <u>h</u> ûn eyledüñ	Bu ecirlerden beni dür 'eyledüñ
1750	Böyle söyler âh ider efgân ile	Gözlerinden yaş ağıdur <u>ḡ</u> an ile
1751	Aldı iş bu 'arz-ı <u>ḡ</u> âli gitdi âh	Varup ol dergâh-ı <u>ḡ</u> akka itdi râh
1752	Yüregim acıdı anuñ <u>ḡ</u> âline	Ağlayu vardım ben anuñ yanına
1753	Söyledüm ne irdi saña yâ <u>h</u> atun	Gel bu âhın vir baña alam şatun
1754	Var benim otuz <u>ḡ</u> accım anlar saña	Sen bu âhın vir şevâbını baña
1755	Baña didi ol cemâl-i âfitâb	Ḳulluğınla sen bu deñlü <u>ḡ</u> acı hep
1756	Rahm idüp baña virürsin yâ eḡî	Teñri senden râzı olsun yâ eḡî
1757	'Arza kıldım ben bu ahvâli aña	Muntazıram bir cevâb ire baña
1758	<u>H</u> âlîkım senden seḡidir hem ḡani	'Afv ile yarlıgamaz mı ol beni
1759	Gördüm indi bir varak yeşil 'ayân	<u>H</u> atunun dizine <u>ḡ</u> ondı ol zaman
1760	Oḡuyup şundi baña dir al bunı	Gör nice yâd eylemiş mevlâ beni

1741a hatunı gördüm : hatun görürüm K

1742a yürürken : ṭururken K;1742 b itdi : eyledi K

1743b oturup : oṭurup K

1744a didi : itdi A

1745b düşdi göñlim : göñlim irdi K

1746a beytiñe : beytiña A

1747b olurum : oluram A

1749a hûn : ḡor K

1750a söyler : idüp K

1751a 'arz-ı ḡâlini gitdi âh : 'arz-ı ḡâlini o âh K

1752a ḡâline : cânına A

1752 b ben anuñ : anuñ ben K

1753a söyledüm ne irdi : söyledim ki n'oldu K

1753 b âhın : âhıñ K

1754a var benim otuz ḡaccım anlar : vardır oṭuz ḡaccım anlar hep K

1754 b âhın : âhıñ K

1755a ol cemâl-i âfitâb : ey kemâl-i pür edeb K

1755 b ḡulluğınla : ḡulluğınla K

1756a eḡî : seḡî K

1756 b Teñri senden râzı olsun yâ eḡî : ḡakḡ rızâsın bul hudâ senden seḡî A

1757a kıldım ben bu ahvâli : kıılmaşam bu ahvâlim K

1758 — A

1759a yeşil : yaşıl A

1759b hatunun dizine ḡondı : ḡondı hatunıñ dizine K

1760a şundi : virdi K

	1761	Alup anuñ haṭṭına kıldum nazar	Nûr ile yazılmış anda mu'teber
A232b	1762	Yazmış anı eyledüm ḥaccın ḳabûl	Cümle cürmiñ yarlıgadam bilmiş ol
	1763	Hem bu sene bundaki ḥuccâcı hep	Yarlıgadam cümle'i ahın sebep
	1764	Yarlıgandı cümlesi bir âh ile	Böyledür yârân olan Allah ile
K84a	1765	Aḥmedî ḥâliş eger âh eylesen	Râzı olduğu merâmı dilesen
	1766	Ol virür anı sen maḥrûm ḳomaz	Ḥasret odına seni mum eylemez
	1767	Bir ḳulın âhı ḥaḳıḳi âh ola	Ḥaḳḳa varup mâḳbûl-ı dergâh ola
	1768	Ḥasret ile âh iden gör ne bulur	Diñle maḳşûd nice nâ'il olur
	1769	Bir ḥikâyet dahi irâd ideyim	Diñle yâ oğlım seni şâd ideyim
	1770	Derc olunur Şâma ḥuccâc-ı cihân	Bir zaman andan olur râha revân
	1771	Ḥastelenür ḳalur anda birisi	Dir ki ey 'âlemleriñ yardımcısı
	1772	Ḳalmadılar gitdi ḥacca yoldaşım	Yâ ilahi bilmezem n'ola işim
	1773	Ḥâline meşğûl olup âh eyledi	Fırḳatin odına yandı iñledi
	1774	Ağlayu yatup ḳııurdi ḥasreti	Bir zamandan şoñra buldı şıḥhati
	1775	İrişür ḥuccâc 'arafat tağına	Bu kişi varmışdı kırklar tağına
	1776	Anda varup âh ider ḳılar namâz	Ağlayu ider ḥudâya 'arz-ı râz
A233a	1777	Âh idüp yaşın döker dir yâ ḥudâ	Ben niçün olam bu ḥaccımdan cüdâ
	1778	Cümle ḥuccâcın merâmın yâ celil	Virdüñ anlaruñ beni ḳııduñ ḥalil
	1779	Zâhirâ 'indiñde maḳbûl olmadum	Ol sebep nedür merâmım bulmadım
	1780	Âh idüp ḥasret çeküp töker yaşını	Âh odinile iñledir tağı taşı

1761b yazılmış anda : gördüm yazılmış K

1762a anı eyledüm ḥaccın : anda eyledüm ḥaccıñ K

1762 b yarlıgadam : 'avfı kıldım K

1763b ahın : ahıñ K

1764b böyledür yârân : böyle olur dost K

1765a eylesen : eyleseñ K

1765 b olduğu merâmı dilesen : olundığı işi dileseñ K

1767 — K

1768 — A

1769a ideyim : idelim K;1769 b oğlım seni şâd ideyim : oğul seni şâd idelim K

1770a ḥuccâc-ı cihân : ḥuccâc ol zaman K

1770 b bir zaman andan olur râha : bir sene ṭurup yola olur K

1771a ḥastelenür ḳalur anda : ḥâştelendi anda ḳaldı K

1771 b dir ki ey : ider ol K

1772a ḳalmadılar gitdi : ḳalmadı gitdi ḳamu K

1773b fırḳatin : fırḳatiñ K

1774a yatup : yaṭur A

1775a 'arafat : 'arefe A;1775 b varmışdı kırklar : dahi varır kırk K

1776a anda varup ah ider ḳılar : varup tağa ṭuruban ḳııur K

1776 b ağlayu ider ḥudâya 'arzı-râz : ağlayu ağlayu eyleş keş-i râz K

1777a yaşın döker dir : ḥasret çeküp der K

1777 b ben niçün olam bu ḥaccımdan cüdâ : olmuşam ḥaccımdan aluban gedâ K

1778b ḥalil : 'alil A

1779b sebep nedür merâmın : sebebden ol merâmı K

1780 — A

1781	İ̇hasret ile derd ile âh eyledi	Ahı anuñ göklere râh eyledi
1782	Gördi hâliş hasretini âhını	Ol kerimallah virdi râhını
1783	Geldi bir adam selâmvirdi aña	Didi söyle hasret-i ahıñ baña
1784	Ol didi cânım benim ağladuğım	İ̇hasret ile göñlimi tağladuğım
1785	Cidd ü cehd ile irişdim Şâma ben	Bî-murâdım irimedim merâma ben
1786	Ben bî-çâre kalmışam hacdan gerü	Ol sebebden ağlaram yâ bahtulû
1787	Ben eger maqbûl olaydım hâlîka	Ol beni hacca kııurdı lâyıka
1788	İ̇hâcılar varur 'arafâta âhi	Ağlaşaydım bile olsam ben dahı
1789	Ah n'olaydı anlar ile yâ ahi	Ağlaşaydım bile olsam ben dâhi
1790	Ol didi yâ hasret-i âhi kıııan	İ̇tur ayağa hasreti şâdıı olan
1791	Hâlîkıñ luıfan seni koymış geri	Ta olasın zaımet-i yoldan beri
1792	Gel benim arçama sen olma elim	İ̇resin maışûdıña raıat selım
1793	Bindi arçasına didi yum gözi	Söyleme bir dem lisân ile sözi
1794	Yumdı didi aç gözün kııapasını	Açdı ol gördi 'arafat taıını
1795	Vardı huccâca kııarışur gör işi	Koydı anı ğâ'ib olur ol kııişi
A233b 1796	Vardı ol huccâc ile oldı hâci	Böyle olur hâlîka yalvaracı
1797	Aımedî hâliş ide gör hasret âh	İ̇rdürür maışûda seni ol ilâh
1798	Mü'miniñ hayr istegi olur kııabûl	Anı vaıtinde virir olma 'acûl
1799	Te'hir belki şıyânetdir saña	Tizce virse sum'a ire kııalbûña
1800	Ba'zına tiz ba'zına te'hir ider	Belki ol te'hir ile kııul hayr ider

1781 — A

1783a aña virdi selâm : selâm virdi aña K

1783 b hasret-i âhiñ baña : nedür hasret-i âhından merâma

1784a ağladuğım : ağladığım K

1784 b tağladuğım : tağladığım K

1786a ger : 'alû A

1787 — A

1788a varur 'arafâta ahi : varır bu gün 'arafâta K

1788 b ağlaşaydım bile olsam ben dahı : görmedüm ben irdim iş bu hasrete K

1789 — A

1791a geri : giri A

1791 b olasın zaımeti : bulasın zaımet K

1792a olma elim : yâ bahtlı K

1792 b raıat selım : yâ ulu K

1793a bindi : geldi A

1794a didi aç gözün : gözün didi ac K

1794 b ol gördi 'arafat : gördi ol 'arefe A

1795a vardı huccâca kııarışur gör işi : kııoydı anı ğâ'ib oldı ol kııişi K

1795 b kııoydı anı ğâ'ib olur ol kııişi : vardı huccâca kııarışdı bu kııişi K

1797b irdürür maışûda seni ol : ir görür maışûdıña seni K

1798a mü'miniñ : mü'minâ A

1798 b anı vaıtinde : vaıtı var anı K

1800 — A

1801	Sum'a ile <u>katilur</u> bala buzâk	Mağşûduñ olsa bulamazsın mezâk
1802	Belki niçe niçe hikmet <u>dahî</u> var	Gayriler bilmez bilür perverdigâr
1803	Añ günâhıñ çoklığını ağlayu	Tâ'ati içre buluñ âh eyleyü
1804	Ağlamazsañ bâri âh eyle hüzün	'Afv ide seni ilâhe'l-'âlemin
K84b 1805	Gördüñ âh ile kılanlar <u>hasreti</u>	Nice buldı ol merâma vuşlatı
1806	<u>Hasret-i âhı</u> ola şer'a kılun	Mağbûl ider anı billahi bilin
1807	Çokdurır 'avnı <u>hudânıñ</u> bî-'aded	İrişür qalmışlara andan meded
1808	Bu fenâda yâ beğâda ol işi	Bulmalıdur eyyi vechi ol kişi
1809	<u>Hayr</u> olan ef'âli bir kıl dilese	Qılmağa ol işi qâdir olmasa
1810	Hasreti <u>hâliş</u> olursa ol işe	Defterine yazılır qalmaz boşa
1811	Niyyet ile olur anuñ fâ'ili	Ecrini virür aña rabbü'l-ğani
1812	Ol tehi niyyeti <u>hâliş</u> kılalım	Ta ki andan ecr-i a'zamı bulalım
1813	Şıdık ile âh eyle ağla bu merâm	Vir habibine şalât ile selâm
A234a 1814	Oқыyanı diñleyanı yazanı	Rahmetiñle yarlığa kıl yâ ğani

MEBĦAŞ-İ ÇEŞM-İ NEM

1815	Ağmedî sen <u>hod</u> ricâ bulmamışañ	<u>Havf</u> -ı bâriden emin olmamışañ
1816	Niçün ağlamasın var mı necâtın	<u>Halâş</u> -ı nâra aldın mı berâtın
1817	Pükâr eyle gözün yaşını her bâr	Ol mağşer günü her derdiñe yâr
1818	Yoluñ uğrağıdur nâr-ı cehennemî	Gözüñ yaşı anuñ derdine merhem
1819	Añup ağlamadıñsa anı bunda	İnan ağlayasın billahi anda
1820	Ki biñ yıl ağlamağdan anda kişi	Gözün fânide yek bir tamlı yaşı

1801a katilur : atilur K

1803 — K

1804 — K

1806a hasret-i âhı ola şer'a : olsa hasret-i âhı K

1806 b mağbûl ider anı billahi:anı mağbûl ider Allah K

1807 — A

1809b kılmağa ol işi : ol işi kılmağa K

1810a hasreti hâliş olursa : şadıqâne hasret olsa K

1811b ecrini virür aña rabbü'l-ğani : virir anuñ ecrini aña ğani K

1812a ol tehî : evvelâ K

1813a ağla bul : bul hağdan K;1813 b vir habibiñe : hem habîbe vir A

1814 — K

1815a bulmamışañ ; bulmamısan A;1815 b olmamışañ : olmamısan A

1816a niçün ağlamasın var mı necâtın : halâş-ı nâra var mıdır berâtın K

1816 b halâş-ı nâra aldın mı berâtın : niçün ağlamazsın var mı necâtın K

1817b ol mağşer günü her derdiñe : ol mağşer demi her derdiña A

1818b anuñ derdine : olupdur nâra K

1819a añup ağlamadıñsa anı:anup ağlamadınsa narı A

1819 b inan ağlayasın:ne ağlarsın inan K

1820a ki biñ yıl ağlamağdan anda : anda biñ yıl ağlamağdan bir K

1820 b gözün fânide yek bir tamlı : bunda yekdir göziniñ qaıre K

1821	Hudâ <u>h</u> avfını anup eyle giryân	Anuñ <u>h</u> avfın bilenlerdür müslimân
1822	Didi <u>h</u> allâkı-ı 'âlem kılmazam ben	İki <u>h</u> avfı kulumu virmezem ben
1823	Fenada <u>h</u> avf idenler güle yarın	Gülenler bunda <u>h</u> avfı bula yarın
1824	Bu <u>tağ</u> lar görmesin <u>h</u> avfından ağlar	Gözinden ağıdur yere pü-kârlar
1825	Münâsıb bir rivâyet idem anı	İşit <u>h</u> avf-ı <u>h</u> udâdan ağlayanı
1826	Gördi 'İsâ <u>h</u> azreti bir gün eyâr	Göz göz olmuş bir cebelden şu aķar
A234b 1827	Didi yâ <u>h</u> ayy u <u>ķ</u> adim u bî-zevâl	Vir bu <u>tağ</u> a dil baña bildüre <u>h</u> âl
1828	Gözlerinden ağıdur bunca şular	<u>h</u> ikmeti bildür baña yâ girdigâr
1829	İñleyü geldi dile <u>tağ</u> ol zaman	Diñle <u>h</u> âlim yâ resûl-i müste'ân
1830	Bir kişi geldi baña baķup didi	<u>h</u> aķķ kelâmından bir ayet oķudı
1831	Ayet-i incili andan diñledim	Söyledi ma'nâ <u>ş</u> erîfin añladum
1832	Adem ile <u>tağ</u> u <u>tağ</u> ı yarın ola	Ol cehennem nârına bunlar <u>ı</u> ola
1833	Ateşe <u>ķ</u> uvvet ola bunlar didi	<u>ķ</u> orķup andan gözlerim <u>ķ</u> an ağladı
1834	İşidenden ol kelâmı yâ kibâr	Ağlaram <u>ı</u> urmaz gözüm yaşı aķar
1835	Bu aķan şular gözümüñ yaşı aķar	<u>ķ</u> orķmayan andan münâfık işidür
1836	<u>ķ</u> orķaram ki ben de ol <u>tağ</u> dan olam	<u>ı</u> obraķ oluban <u>h</u> acîme atılam
1837	Cehennem <u>ķ</u> orķusundan ağlaram ben	Gözüm yaşını yire <u>ç</u> ağlaram ben
1838	Böyledir <u>h</u> âlim benim bil yâ resûl	Dilerem sen baña yarın <u>ş</u> efi' ol
1839	'İbret al cânım bu <u>tağ</u> ın işine	<u>h</u> avf-u <u>h</u> aķķ ile ne irdi yaşına
1840	Şunup emri günâh itmedi anlar	<u>ı</u> ariķ-i iblîse gitmedi anlar

1821 b anuñ havfın bilanlardur : hudâ havfın bilendir K

1822a hallâkı :hallâkı A

1823a fenâda : ki bunda K;1823 b havfı bula : bula havfı K

1824a görmesin havfından : havf ider bârîden K

1824 b yere : yire K

1826b göz göz olmuş bir cebelden : bir cebelden gözler olmuş K

1827a itdi yâ hayy u ķadim u : didi yâ hayy i ķadim i K

1827 b baña bildüre : disün nedür bu K

1828 — K

1829b resûl-i : resûl-ü A

1830a geldi : gelüp K

1831b söyledi ma'nâ şerîfin : böyledür ma'nâ şerîf K

1832a tağ u : tağ ı K

1832 b nârına bunlar : içine yarın K

1833b ķan : yaşı A

1834a kelâm-ı ya kibâr : kelâm-u girdigâr K

1835 — K

1836a ki ben de : ben dañi K

1837 — K

1838a böyledür hâlim benim bil yâ resûl : budur hâlim benim yâ maķbuli ķul K

1838 b sen baña yarın şefi' : yarın sen şâfi' A

1839 — K

1840a anlar : tağlar K

1840 b ıariķ-i iblîse : uyup nefse fenâ K

	1841	Yine <u>h</u> avfından ağlar zâri zâri	Gözünden ağıdur yire pü-kârı
	1842	Ben-i adem işi cûrmile 'işyân	Uyup nefse kılaruz emr-i şeytân
	1843	Dilimizde dirüz <u>h</u> avf eyleriz biz	Derûnı yok lisânen söylerüz biz
K85a	1844	Niçün <u>q</u> albûñ lisânile bir olmaz	Lisânıñ söziniñ gayrını bilmez
A235a	1845	Diliñ söyler cehennemler adını	Niçün <u>q</u> albûñ fikrlenmez dâdını
	1846	Getürmiş adem oğlu nâra imân	Niçün kılmaz anuñ zaħmine dermân
	1847	Bu fenâ dârında Aħmed ağla sen	Ateş-i <u>h</u> avf ile bağı dağla sen
	1848	'Ahd-i mişâk ile geldüñ fâniye	Adem ister ol mişâkı tanıya
	1849	Cürm ü 'işyân u <u>h</u> açarlar sende çok	Ağlamağdan özge saña çâre yok
	1850	Cürm ile geldi fenâya âdemi	Adem ister ki göre ol mâtemi
	1851	Ĥağğ bize <u>q</u> ur'an ile gösterdi yol	Kim 'ilâ rabbiñ fergâb' didi ol
	1852	Ya'ni zârı ağlayın âh eyleyü	Yalvarın her hâlde baña ağlayu
	1853	Ĥullarım yalvarşa işidem 'ayân	Ger ne deñlü <u>q</u> albe ola nihân
	1854	Virürem her derdine dermânı ben	Her <u>q</u> amu müşkillerin fermânı ben
	1855	Ağla cânım çeşm-i yâş indür yüze	Diñle anıñ eyliğin idem size
	1856	Göz yaşıdur tãm nârın söndürür	Ol gelürken anı gerü döndürür
	1857	Bir <u>h</u> adis ile rivâyet diñle cân	Gözleriñden yaşı akıt tırma yan
	1858	Emr-i <u>h</u> ağğ ile kıyâmet olıçak	Hep ölenler <u>h</u> aşre varup tırıcak
A235b	1859	Ol zaman emr eyleye rabbül'celil	Var cehennemi getür yâ Cebrâ'îl
	1860	Ehl-i mahşer işide bu heybeti	Ĥalmaya ol dizleriniñ tãkati

1841 — A

1842a işi cürm ile : işidür cürmi K

1842 b emr-i şeytân : emri'l-şayâtın A

1843a dilimizde : dilimizle A

1843 b lisânen : lisânı K

1844a lisân ile : lisânıñla K

1845dilim : diliñ K

1845 b fikirlenmez : fikirlemez K

1846a niçün kılmaz anuñ zaħmine dermân : 'aceb ki ağlamaz bu işe insân K

1847a dârında : yurdunda K

1847 b dağla : tağla A

1848a 'ahd-i : 'ahd-ü K;1848 b tanıya : tanıya K

1849a cürm ü 'işyân u : cürm ü 'üşyân ı K

1850 — K

1852a ağlayın : kılıgız K;1852 b yalvarın : yalvarıñ K

1853a qullarım yalvarşa : yalvarılsa baña K

1853b qalbe ola: gizlü oldısa K

1854a virürem : virirem K

1854 b müşkillerin fermânı : müşkillerin âsânı K

1855a cânım çeşm-i yâş : ey çeşmin yâşı K

1856a nârın söndürür :odın söndürân A

1856b anı gerü döndürür:gerü anı döndürân A

1857b gözlerinden : gözleriñden K

1858b varup : yarın K

1860b qalmaya ol : gide andan K

1861	Ehl-i maḥşer ḥavf u haşyet bulalar	Gözlerini 'arşa diküp ıralar
1862	Varup ide yâ cehennem yûri var	Maḥşere ister seni ol girdigâr
1863	Ḳorḳa sözden cehennem ditreye	Ne sebep ister beni Rabbim diye
1864	Yâ emîn Allah nedür söyle bu ḥâl	Ḳorḳaram ḥışım ide baña zül-celâl
1865	Zül-celâliñ nârı cüzdür ḥışımınuñ	Ḳorḳa nârı ḡayrı ḥışımından anuñ
1866	Diye Cebrâ'il aña kim ol emîn	Ol saña ḥışım eylemez ister hemîn
1867	Varidi dünyâda bunca bed-fi'âl	İntikâm eyler seniñle zül-celâl
1868	Ṭaḳalar ol nâra zencirden yular	Ola a'dâdı anuñ yetmiş hezâr
1869	Yetmişer biñ ḥalka her bir zenciri	Diñle anıñ ḥalkasınıñ her biri
1870	Çıksa bir ḥalka bu dünyâ yüzine	Ḳoysalar bir ulu ṭaḡıñ üstine
1871	Eridüp ol ṭaḡı ideydi zade	Ḳalmayaydı cânlu aşlâ dünyâda
1872	Zenciriñ ḥalkasını yâ ata	Her birin yetmiş zebâniler ṭuta
1873	Ol zebâniñ biri kuvvet ide	Yedi ḳat yeri gögi alup gide
A236a 1874	Ol ḳadar kuvvetle anuñ her biri	Yapuşalar heybetle her biri
1875	Hey'et-i câmus şifâtında ola	Ḥaddi-i cürmin ḥâlîḳı ancak bile
1876	Eyle bir heybetle ḥalka yüriye	Halkıñ ol demde iligi ḳuruya
1877	Maḥşer ehlini görünce ḳuşana	Ol zebâniler elinden boşana
1878	Şıçraya bir kez cehennem ol zaman	İsti'âb için ola ḥalka revân
1879	Yüriye biñ yıl bu ḥalkın ḳasdına	Maḥşer ehli düşe yüzi üstine
1880	Heybetinden enbiyâlar ürkeler	Dizleriniñ üzerine çökeler

1861a ḥavf u haşyet : ḥavf ı ḥaşyet K

1861 b diküp : diküb K

1864a Allah: ah K

1865zül-celâlin : zül-celâliñ K

1866a diye : ide A

1867b eyler : ider A

1869a ḥalka her bir : ḥalka anıñ K

1869b ḥalkasınıñ : ḥalkasınıñ A

1870a ḥalka : ḥalka K

1870 b bir ulu ṭaḡın : ḥalka bu dünyâ K

1871a ideydi zade : eylerdi zad K

1871 b ḳalmayaydı cânlu aşlâ dünyâda : ḳoymazdı cânlu aşlâ fânide K

1872a zenciriñ ḥalkasını : zencirin ḥalkasını A

1874b her biri : yer yeri A

1875a câmûs şifâtında : câmûş şfatında K

1875 b ḥaddi : cediti K

1876a eyle bir heybetle ḥalka yüriye : öyle bir demde ki heybet yürüye K

1876 b ḳuruya : ḳuruya A

1879a ḥalkın : ḥalkıñ

	1881	Yakın olunca 'arâşât ucına	Düşe vâveylâ bu halkıñ içine
K85b	1882	Çağrışalar ideler vâveyletâ	İrdi bize nâr-ı firqat hasretâ
	1883	Ol zamanda emr ide rabbü'l-Celîl	Yığduğın şular kanı yâ Cebrâ'il
	1884	Ol habîbe ilet anı şaçâ	Yoksa halkı nâr alur ucdan uca
	1885	Cebrâ'il ol şuyı alup getüre	Ol Muḥammed ḥazretine yetüre
	1886	Şaç bunı diye cehennemden yaña	Emr kıldı ḥalığıñ böyle saña
	1887	Şaçâ ol şuyı cehennem yolına	Ol cehennem ögine sed olına
A236b	1888	Ḳorkâ ol şudan cehennem salına	Girü döne vara 'arşuñ şolına
	1889	Cümle 'âlem ḳorḳudan olan emin	Biline hem raḥmetel'lil-'âlemîn
	1890	Bileler kâfir ü müşrik ol zaman	Bu imiş sulṭân-ı a'zam dü cihân
	1891	Diyeler fevt oldı firşat bilmedük	Âh niçün biz buña ümmet olmaduk
	1892	Faḥr-i 'âlem söyleye yâ Cebrâ'il	Buna şudur baña göndürdi celîl
	1893	Ol ide dünyâda ağlayanların	Gözleriniñ yaşıdur mü'minlerin
	1894	Ḥavf-ı ḥaḳḳdan ağladılar fâide	Ol şuları derc kıldum orada
	1895	Şaçlar idüm bu gün içün yâ emîn	Şaçasın anı bu halk ola emin
	1896	Göz yaşı nâr-ı cehennem söndürür	Gayri şular ḳoysalar tavlandurur
	1897	Baḳ şu 'âlem şularınıñ ḳaşdına	Derc olup aḳar cehennem üstüne
	1898	Daḥi biñ yıl var iken nâr ucına	Maḥv olur bir ḳatre inmez ucına
	1899	Berr-i baḥriñ şuyı aña inmese	Yerde şey bitmezdi ḥâ'il olmasa
	1900	Aḥmedî ağla gözüñ yaşı şıza	Ḳatre ḳatre çeşm-i nem insün yüze

1883b yığduğın : yığdığın K

1884a anı : bunı K

1884b yoksa : yoḥsa K

1885a alup : varup A

1886a emr : emri K

1887b ögine : yolına K

1888a şalına : alına K

1888 b girü : giri K

1889b hem raḥmete'li'l-'âlemîn : ol raḥme'il'lil-'âlemîn A

1891a ideler fevt oldı firşat bilmedük : diyeler fevt oldı firşat bulmadık K

1892a söyleye : şora kim K

1893a ide dünyâda ağlayanların : didi dünyâda ağlayanlarıñ K

1893 b mü'minlerin : mü'minleriñ K

1894b şuları derc kıldum : suyu derc eylemişdim K

1896b şular ḳoysalar : şuları ḳosañ K

1898a ucına : üstine K

1898 b ucına : bestine K

1899a berr-i baḥriñ : berr-ü baḥriñ A

1899 b şey : şey' K

1900a yaşı şıza : arına A

1901	Göz yaş ile yayқа yüzüñ ârına	Sed ola yarın cehennem nârına
1902	Atañ ağladı üç yüzyl perişân	Ki şofra buldı haqqdan 'afv ı gufrân
1903	Senüñ ağladuğın defter olınsa	'Aceb üç gün olur mı derci bulsa
1904	Göz yaşdır derd-i işyâna hakîm	Göz yaşdır söndiren nâr-ı cehennem
A237a 1905	Añ günâhıñ ağla kalbi kıılma taş	Ağla cânım dök gözünden acı yaş
1906	Ferc yurdu degil rahat bulasın	Hisabuñ görmeden nice gülesin
1907	Ta ki yarın derdiñe dermân ola	Şuçlaruñ 'afv olmağa fermân ola
1908	Hiç añamısın kıyâmet günini	Eşidürsin hod cehennem usı
1909	Niçün havf ile hâmuş olmayasın	Hisâbıñ görmedeñ nice gülesin
1910	Necât-ı haşre aldıñ mı berâtı	'Aceb geçdin mi ol cıs-i şırâtı
1911	Ne fikr ile gülersin böyle günde	Ne duzahlar hâzırlamış öginde
1912	Güler mi zî 'aklı gamm-hânelerde	Ki gülmez bûm olan virânelerde
1913	Bir a'zıñ var iki 'aynıñ eyâ cân	Gülince bir iki ağlaya insân
1914	İki sem'in lisânı bir virilmiş	Ki bir söyle iki diñle dinilmiş
1915	Gözün ki şuyı şızmaz olmadı göz	Olur ecâm-ı a'mâ böyledür söz
1916	Gözün yaşı göze meyve dimişler	Olur andan devâ derde dimişler
1917	Bu göz yaşı olındı derde dermân	Halâş olur anuñla nice insân
1918	Münâsib var hikâyet eyleyelüm	Gözün yaşı nice emdür bilelüm
1919	Bir zaman içre olurdı bir kişi	Fısk ile me'lûf idi anuñ işi
1920	Bir seher urup işine gitdi ol	Düşünürdi itdügi 'işyânı bol

1900a yaşı sızma : ârına A

1902b buldı haqqdan 'afvı : buldılar 'avf ile K

1903a ağladuğın defter olınsa : ağladuğın defterli olısa K

1903 b olur mı derci bulsa : ola mı derc olınsa K

1904 — K

1905a kıılma : itme K

1905b dök : tök K

1906 — K

1907 — A

1908 — A

1909 — A

1910a aldın : aldıñ K

191a ne : ki K

1912a zî 'aklı gamm-hânelerde : bûm olan virânelerde K

1912 b gülmez bum-olan virânelerde : gülmezdi 'aklı gamm-hânelerde K

1913a a'zın var iki 'aynın : a'zıñ var iki 'aynıñ K

1914a sem'in : sem'in K

1915a şızmaz : şızmaz A

1916a meyve : mive K

1917a olındı derde dermân : olur 'işyân işe em A

1917 b insân : adem K

1918b yaşı nice emdür : yaşdır em derde K

1920a seher : zaman K

1920 b itdügi 'işyânı bol : itdigi 'işyânı ol K

K86a	1921	Dir ki yâ Rabbî <u>h</u> açalar bende çok	Her <u>h</u> açalar derdine em sende çok
A237b	1922	İnfi'âl irmiş aña <u>h</u> avf eylemiş	Baña rahmet eyle yâ rabbi dimiş
	1923	Bir şokağa irer üsti örtülü	Çamlar andan başına bir kaçre şu
	1924	Didi yâ ev şâhibi direm saña	Bu şu tâhir mi necîs mi di baña
	1925	Bir <u>h</u> atun avâzı geldi didi ol	Yayka sen belki münâsibdür oğul
	1926	Ol şu nâ-mahrem şuydur yâ kişi	Yayka anı görme gayri teşvîşi
	1927	Yaykar anı 'ümri sürer ol zaman	İrdi ecel oldu uhrâya revân
	1928	Gördi ruyâsında anı bir velî	Ravza'-i cennet anuñ kabri yeri
	1929	Ravza'-i cennet anuñ kabri yeri	Hıdmetinde nice gılmân ı hûri
	1930	Ol velî dir sende yok <u>h</u> ayre cezâ	Sen ne ile olduñ in'âma sezâ
	1931	Ol velî aña şordı kim yâ kişi	Baña bildür bu saña olan işi
	1932	Ol didi kim rahmete ben irmişem	Gayriniñ vâsıtasile bulmuşam
	1933	Fânide bir gice vardum yoluma	Düşünürdüm kılduğım 'işyânıma
	1934	İrdi yolım bir şokağa üsti var	Örtülü üsti iki yanı divar
	1935	Üsti bir <u>h</u> atunun evi altı yol	Zâhidâ <u>h</u> atun imiş tâ'âti bol
	1936	Secdeye koymuş başı şıdkı bütün	<u>H</u> avf-ı hâkktan ağlar imiş ol <u>h</u> atun
	1937	Ağlar imiş secdede iken başı	Çaçre kaçre yire inermiş yaşı
	1938	Düşdi andan başıma bir çamlâ yaş	Ol sebebden mağfiret buldı bu baş
A238a	1939	Lâyık itdi <u>h</u> âlıkım bu rahmete	Ol sebebden vâsıl oldum cennete
	1940	<u>H</u> atunun gör kaçre çeşm-i âbına	Düşdüğüçün gayriniñ esvâbına

1922 irmiş : idüp K

1923a şokağa : şokağa A

1924a didi : itdi A

1925 — K

1927a anı 'ümri sürer ol : anı 'ümri sürer az K

1928a gördi ru'yâsında anı : anı ru'yâsında gördi K

1928 b ravzâ-i cennet anuñ kabri yeri : ol kişiye mağfiret kılmış belî K

1929 — A

1930a ol velî dir sende yok : yoğ idi sende 'amel K

1930 b sen ne ile olduñ : sen nice olduñ bu K

1931 — K

1933a yoluma : yolıma K

1933 b kılduğım : kıldığım K

1934a şokağa : şokağa A

1935a hatunun : hatunıñ K

1937a iken : anuñ A

1938a çamlâ : kaçre K

1939b sebeble vâsıl oldum râhata : sebebden vâsıl oldum cennete K

1940a hatunun : hatunıñ K

1941	'Afv olındı buldı 'izz-i sermedî	Dök gözün yaşın yere yâ Ahmedî
1942	Ġayrını azâd idince çeşm-i nem	Gösterir mi şahibine ol elem
1943	Ġıl 'ibâdet gicelerde ağlayu	Añ günâhın çoklığını yalvaru
1944	Her seher gökler kapısı açılır	Mü'min ü dâ'îya rahmet saçılır
1945	İrişür maşûdına kâşid olân	Her seher mevlâsına zâri kılan
1946	Ġavf ile eyle tazarru' itme 'âr	Biz anıñ muhtâcıyuz leyl ü nehâr
1947	Ġüzn ü mâtem yeridür iş bu cihân	Ağlamayana kişi bulmaz cinân
1948	Ana erham oğluna 'ibretle bak	Şüdi virmez ağlamayınca uşak
1949	Ağladuñ ıflen ananın şübine	Ağla teklifinde haqqıñ odına
1950	İndi cennetden yer ata ana	Ağladılar her biri üç yüz sene
1951	Cürm ile indi yer çün âdemi	Oldı dünyâ dâr-ı habs-i mâtemi
1952	Ġavf-ı yezdân ile giryân oldılar	Ağlamayınca rızâ bulmadılar
1953	Böyle kurdı 'âdeti anlar göze	Ağlamak arı oldu anlardan bize
A238b 1954	Ağla anañ gibi dünyâ habsine	Ta irersin cennetiñ a'lâsına
1955	Ġıl saña Ġavf u ricâ'i dü kanâd	Anlar ile tayrân eyle bul necât
1956	Şer'a uyğun olsa fi'l ü sözimüz	Ağlamaz uhrâda aşla gözümüz
1957	Yâ ilahî şer'a bizi şâbit it	Ġavl ü ef'âlimiz aña râbit it
1958	Ol Ġabîbe vir şalâtile selâm	Ağla iste Ġâlîkıñdan merâm
1959	Ahmedî zikr eyle esmâ-yı haqqı	Ta bulasın ol müsemmâ-yı haqqı
1960	Sen anuñ esmâların zikr eyle tâm	Ġalbün içre 'aşkı ola müstedâm

1941a dök: tök A

1942a Ġayrını : Ġaynyı K

1942 b gösterir : göstürür : A

1943a ağlayu : yalvaru K

1943 günâhın çokluğunu yalvaru : gönâhın çokluğunu ağlayu K

1944ab mü'min ü dâ'îya : mü'min i dâ'îya K

1946a itme : kıılma K

1946 b leyl ü nehâr : leyl i nehâr K

1947a Ġüzn ü matem yeridür iş bu cihân : ağlamak mâtem yeri oldı K

1948a ibretle : Ġibretle A

1949a ağladuñ ıflen ananın : tıfl iken ağladuñ anañ K

1949b ağla teklifinde haqqıñ : mükellef ağlayıñ zâtıñ K

1951a cürmile indi yere çün: kııldı cürmi indi yere K

1954b ta iresin cennetiñ a'lâsına: iresin ta dib-i haqq rızâsına A

1955a Ġavf u ricâ'i: Ġavf ı ricâyı K

1955 b tayrân eyle bul: tayr iden bulur K

1956 — K

1957 — K

1960b 'aşkı ola: ola 'aşkı K

	1961	Rûz u şeb ismine anuñ zâkir ol	Ta ki zikr ile bulasın aña yol
K86b	1962	Ne deñlü mâhlûkâtı var müsebbih	Gice gündüz iderler anı tesbîh
	1963	Ƙoyma Ƙalbe iş bu dünyâ fikrini	Vird idin dâ'im hudânıñ zikrini
	1964	Ƙoysañ anuñ zikrini Ƙalbe müdâm	Oı virür uhrâ ömürine nızam
	1965	Ma'rifetler nehri aƘar Ƙalbüña	Şavurur bustân-ı Ƙalbi her yaña
	1966	HâƘƘa yarar ma'rifetler bitürür	Fikr-i fâsîd hubb-ı dünyâ yitürür
	1967	Ğıll u ğış buhl u ğased seven ki var	Ƙalbüñ içre cümle olur târ u mâr
A239a	1968	Olanlar zikr ile buldı vilâyet	Anuñ fikr ile buldılar kerâmet
	1969	İder yâr ile yârân ülfeti çok	İderler birbirile şöhbeti çok
	1970	Olur kermiyyet anlar arasında	Olur ednâsı a'lâ sâyesinde
	1971	O zikriñ arasında Ƙıl münâcât	Sever ol isteyen Ƙulını ol zât
	1972	Eyle Ƙalbüñ zikr ile abâd u şâd	Oı beƘâ milkin daħi olur ziyâd
	1973	Kim ki dünyâ içre zikri eyleye	Diñle hâƘƘ cennetdeaña neyleye
	1974	Hâdisinde buyurdı şâh-ı adem	Nebîler serfirâzı fâhr-i 'âlem
	1975	Didi mirâca oldum bir gice râh	Yolım uğradı cennetlere nâgâh
	1976	O cennetlerde gördüm çok melekler	Çalışuban iderler hoş emekler
	1977	Kimi altun gümüñ hoş evler yaparlar	Kimiler yapduğını bozup yıƘarlar
	1978	Kimiler bağ ile bustân ekerler	Kimiler ekdüğin bozup çekerler
	1979	Kimiler işlemez sakin tırurlar	İşe hazır muheyyâ bulurlar
	1980	Görince bunlar ben Cebrâ'ile	Su'al itdim baña bunları söyle

1961a rûz u şeb ismine anuñ: gice gündüz ismine sen K

1962b anı: zikr ü K

1963a koyma Ƙalbe iş : Ƙalbüña koyma K

1964a koysañ anuñ zikrini Ƙalbe: sen anuñ zikrini Ƙalbe Ƙoy K

1964b uhrâ: Ƙalbüñ K

1966b yitürür: arturur K

1967a ğıll u ğış buhl u ğased seven ki: ğıll ı ğış buhl ı ğased her ne ki K

1967b târ ü mâr: târ i mâr K

1968a bulan zikr ile bulmuşdur: olanlar zikr ile buldı K

1969b birbirile: birbirine K

1970 — K

1971a o: ve K

1971 b ol zât: bil-zât K

1972a eyle Ƙalbüñ zikrile abâd u şâd: Ƙalbüñ ile zikrile abâd ı şâd K

1974a hâdisinde: hâdis ile A

1976b hoş: çok K

1977b yapduğını: yapığını K

1978a kimiler: kimisi K-

1978b kimiler ekdüğin bozup çekerler : kimisi ekdüğin söküp dökerler K

1979a kimiler işlemez sakin tırurlar: kimisi işlemez sakin tırurlar K

1979b bulurlar: oğurlar K

	1981	Didi bu cennetiñ fâ'illeridür	O zâkir ümmetiñ bennâlarıdur
A239b	1982	Virürler bunlar ücret fenâda	İderler hıızmeti bunlar burada
	1983	Hudâniñ zikridür bunlara ücret	Virâne bunlar işler bunda şan'at
	1984	Kaçan zıkr olına bunda yaparlar	Ferâğ olsa ıurup bunlar baqarlar
	1985	O zâkir ümmete işler melekler	İderler dürlü şan'atlu emekler
	1986	Kaçan kim itseler ğaybet fenâda	Yıkarlar yapığı bunlar burada
	1987	Ğıybet Aħmed ıolandurma lisân	Yapılan yerlerü ki kıılma virân
	1988	Vir burada ücret-i fâ'illerin	Koyma cennetde tehi bennâların
	1989	Kâniya zıkrin kıılursan böyle lâf	Var mıdur bennâların itme ğüzâf
	1990	Hûbb-ı dünyâ kablamış fikrin seniñ	Hakka yarar kâniyâ zıkrin seniñ
	1991	Nefs-i levvâme seni yâr eylemiş	Fikr-i dünyâyı saña kâr eylemiş
	1992	Şuğl-ı dünyâya esir itmiş seni	Zıkr hakkı unudupsın ey deni
	1993	Hâ uyarşın eñlü şürbi arzusına	Kani' olmazsın bu rızkın azına
	1994	Nefsüñe ıoyanca virürsın ta'âm	Fikrin almışdur ğadâ kayd-ı müdâm
	1995	Zıkrı kııl ola melâ'ik çâkirîn	Olmaya cinn ü şayâtin nökerîn
	1996	Şol vücûdın şehrinin bekler melek	Cinnilerden hıfz ider kıılur emek
	1997	Kııl melekleri saña her demde yâr	Bu vücûduñ şehrinin kıılşın hişâr
A240a	1998	Söyleme kıızbi kaçırma anları	Def' ide senden 'aduv şeyânları
	1999	Her kaçan yalan lisânından çıkar	Bir kerîh koħı dimâğıñdan çıkar
	2000	Ol melekler koħudan ider firâr	Cinniler girüp tene ider qarâr

1981a cennetin: cennetiñ K;1981 b ümmetin: ümmetiñ K

1982b hıızmeti: hııdmeti K

1983b virâne: virirse K

1985 — K

1986a ki iderler ğaybet: kaçan kim itseler ğıybet K;1986 b yapıduğun: yapığın K

1987b yerlerü ki: ol evleri K

1988b bennâların: bennâları K

1989a zıkrin kıılursan böyle: zıkrıñ kıılursan halka K

1989b bennâların: bennâlarıñ K

1990a hııbb-ı dünyâ kablamış fikrin: hakka yarar kâni yâ zıkrıñ K

1990b hakka yarar kâni yâ zıkrin: hııbb-i dünyâ kablamış fikriñ K

1992b unudupsın: unudubsın K

1993a eñlü : eñli K

1993 b rızkın: rızkıñ K

1994 — K

1995a ola melâ'ik çâkirîn: olın melâ'ik çâkeriñ K

1995b cinn ü şayâtin nükerîn: cinn i melâ'ik nükeriñ K

1997 — A

1998b defi' ide senden: tâ ki defi' ide K

1999a İlsânından: lisânıñdan K

1999b bir kerîh koħı dimâğıñdan çıkar: bir keriyeye koħı dihânından aqar A

2000a koħudan: koħudân K

2000 b ider: eyler K

	2001	Ol 'aduvlar zabıtına alur teni	Alıkor zıkr ü 'ibâdetden seni
	2002	Bilmezem hâlim n'ola yâ Rab benim	Cinniler elinden aḥvâl-i tenim
K87a	2003	Cinniler eṣrâfım almış kati çok	Hakkâ yarar fikr ü zıkrım bende yok
	2004	Bağlamış yollarımı tûl-ı emel	Qoymaz idem hakkâ yarar bir 'amel
	2005	Ah ki 'ümrüm mâyasın virdim yele	Gitdi 'ümrüm boşına bile yele
	2006	'Avn-ı bârî olmasa baña defil	Cinnilerden bulmazam hakkâ sebîl
	2007	Yâ ilahî sen 'inâyet kıl bize	Zıkrîñi sevdür bizim qalbizime
	2008	Ol rızân olan işi fikr idelim	Dilimizde tevḥîdi zıkr idelim
	2009	Hâfız ol yâ rab ağşınâ yâ gıyâş	Cinnilerden bizleri eyle hâlaş
	2010	Vir bize sen âşinalık içre dilde dâd	Ta ki tevḥîdi kılalım dilde yâd
	2011	Efdal-ı zıkrı anuñ tevḥid-i zât	Söyle anı her dü 'âlem bul necât
	2012	Anuñ o efdal-i zıkrini eyle	Ki lâ ilaheillallâh söyle
A240b	2013	Bunuñla bulmısam dünyâda rahat	Bunuñla bulunur gufrân u rahmet
	2014	Diñle tevḥidün beḳâda nef'ini	Ğam günüñ yoldaşdır bulur seni
	2015	Fâḥr-i 'âlem ol resûl-i müste'ân	Bu ḥadısi eyledi halka beyân
	2016	Rûz-ı maḥşerde ola 'alî divân	Hayrı şerri vezn ide kuluñ mîzân
	2017	Az u bol kullar 'âmeli vezn olur	Nicedür keyfiyyeti hâlık bilür
	2018	Bir kefine ḥayrı qor bir keffe şer	Zerrece olınsa itmez nef' ü zar
	2019	Hayr olan kef olına nûr-ı ziyâ	Şer olan cânib ola zulmet 'aña
	2020	Anda iner aşagı yeñli olan	Ağır kalkar ola halka 'ayân

2002b elinden aḥvâl-i: elinde aḥvâlim K

2003a cinniler eṣrâfım almış kati çok: yok benim zıkrım melekler tende yok K

2003b hakkâ yarar fikr ü zıkrım bende yok: cinniler eṣrâfım almış kati çok K

2004a bağlamış yollarımı: toğrı yolım K

2004 b idem: ol dem K

2005a âh ki: âh K

2005 b boşına bile: bu fenâ fikri K

2008a rızân: rızâñ K

2012a ol: bu A

2013 — K

2014a diñle: gör bu K

2014 b günüñ : günü K

2016a ola 'alî: olunur hakk K

2016 b vezn ide kuluñ: olunur vezne K

2017a az u bol kullar 'âmeli vezn olur: vezn olur halkıñ 'âmeli az ı bol K

2017b nicedür keyfiyyeti hâlık bilür: zerrece olsa daḥi yutmaz oğul K

2018a kefine ḥayrı qor bir keffe şer: keffeye koyılısar ḥayr-ı nâs K

2018b zerrece olınsa itmez nef'ü zar: bir keffeye qortar andan şer-i nâs K

2019a kef olına: kefi ðla K

2020a aşagı yeñli: aşaga yeyni A

2020 b 'ayân: beyân K

	2021	Ol mizânıñ ögüne gele bir er	Ola 'ișyânı anuñ tağlar qadar
	2022	Eylemiş tâ'at velî defterde yok	Qıldığı 'ișyân işi defterde çok
	2023	Qoyalar mizâna seyyi'âtını	Bulmaya cüz'i qadar hayrâtını
	2024	Ol kișiyi ol günâh olan göze	Qoyalar ta görine cümle göze
	2025	Bir münâdi halka anı bildüre	Bu filân ibn-i filân adam diye
	2026	Ol kiși ŧerriyle kalkup görüne	Mağŧer eğline ol adem biline
A241a	2027	Ol kișiniñ işi ola anda zâr	Boynı buruq semigünü ŧermsâr
	2028	Ağlayup der ben beni ŧây eyledüm	Bunca halka beni rüsvây eyledüm
	2029	İre hâtifden nidâ kim yâ kiși	N'oldı havfiñ eyledüñ bunca işi
	2030	Bu hisâb ile mizânı añmaduñ	Bunca 'ișyan eyledüñ uyanmaduñ
	2031	Mü'min olup haqq ile yâr olasıñ	Ne 'aceb bunca haqalar kılasıñ
	2032	Ol ide itdim haqa işler saña	İüsn-i zannım varidi gayet saña
	2033	Hayr-ı a'mâlim umardım ola çok	Liki anuñ ekŧeri defterde yok
	2034	İdeler aña sözüñ vâki' kiși	Eyledüñ hayrı fena itdüñ işi
	2035	Hayr işi itdüñ anı ŧây eyledüñ	Sum'a alduñ kalbüña zây eyledüñ
	2036	Ben bileydım bilmeyeydi anı nâs	Ol 'âmel maqbûl olurdı baña hâŧ
	2037	Tâ'atüñi setir kılayduñ o gün	Setr iderdım ben de 'ișyânıñ bu gün
	2038	Eyledi ta'zirini itdi melûl	Hâtırını almağa göstere yol
	2039	Diye bunca eyledüñ cürm i haqâ	Ne idi zannın anı söyle baña
	2040	Ol hacâletden sükût ile ŧura	Söyle kulum deyu aña fermân ola

2021a mizânın ögüne: mizânıñ ögine K

2022b kıldığı 'ișyân işi: kıldığı 'ișyân anuñ K

2023a qoyalar mizâna seyyi 'âtını: bulmaya cüz'i qadar hayrâtını K

2023b bulmaya cüz'i qadar hayrâtını: qoyalar mizâna seyyi 'âtını K

2024a ol kișiyi ol günâh olan: ol 'âmel ŧâhibini ağır K

2024b görüne : görine K

2025a bildüre: bildire K

2025 b ibn-i : yerlü A

2026a görüne: görine K

2026 b ol: o K

2027a ol kișiniñ işi ola anda zâr: anda ola ol kișiniñ işi zâr K

2027b sernigünü : sernigün A

2028a ağlayup der: ağlar ider A

2029b havfın: havfiñ K

2032 — K

2033 -- K

2034 -- K

2035a hayır işi: gerce hayır K

2037b ișyânın: ișyânıñ K

2038a eyleyüp ta'zirini ide: eyledi ta'zirin ima itdi K

2039a diye bunca eyledüñ cürm i haqa: ide bunca eyledüñ cürmi saña A

2039 b zannın: zannıñ

2040a hacâletden: hacâletde K

2040b söyle kulum deyu aña: söyle yâ kulum deyu K

	2041	Oı diye ben ne yüz ile söyleyem	Yok 'amel hayrım ki i'lâm eyleyem
A241b	2042	Ba'zı îâ'at hayrı kılmışdım selef	Sum'a ile kılmışam anı telef
	2043	Ba'ña eyyü söylediler fânide	Oı 'amelden bulmadım bir fâ'ide
	2044	Kılmışam ben ba'ña kemlik yâ hudâ	Defterimin hayrı yok cümle ha'â
K87b	2045	Ûa'atim yokdur anı şorma ba'ña	Rahmetüne şıgınuş geldüm sa'ña
	2046	Eyledüm yâ rabbenâ cürm ü ha'â	Zan iderdım rahmetin olur 'a'â
	2047	Râhmetüñle eylemişdim ilticâ	Geldi gâlib havfıma yâ rab ricâ
	2048	Ben bileydım rahmet olmazdı ba'ña	Hiç günâh ile gelürmiydım sa'ña
	2049	Kulların dirdim işi cürm ü ha'â	Hâlıkın ef'âlidür 'afv ı 'a'â
	2050	Bir hacâletle divâna gelmişem	Kulunam emruña ma'kûm olmuşam
	2051	Her ne kıldım şimdi münkâdem sa'ña	Sa'ña lâyıķ olanı eyle ba'ña
	2052	Böyle derken bir pâre kâğıd 'ayân	Gelüben mizâna ine ol zaman
	2053	Hayrını ağır kıluş bula kerem	Oı kuluñ derdine anda ire em
	2054	Ehl-i ma'şer bu işe seyrân ola	Key ta'accüb eyleyüp hayrân ola
	2055	Aluban kağıda nâzır olalar	İki sa'ır yazı anda göreler
	2056	Ki lâilahaillallah yazılmış	Der Muhammed resûlu'llah yazılmış
A242a	2057	Oı kişiye ire hâtifden nidâ	Bu kelâmı bir seher kılduñ edâ
	2058	Uykudan uyanuban didiñ bunı	Bî-riyâ hâliş o dem andiñ beni
	2059	Şıdķ ile tevhidimi yâd eyledüñ	Rahmeti kendüne irâd eyledüñ
	2060	Hüsn-ü zannı eylediñ çünkü ba'ña	Zannın üzre eyleyem rahmet sa'ña

2041a diye: ide A

2042a kılmışdım: kılmışdır K

2042 b kılmışam anı: anı kılmışam K

2043a söylediler: söyleyeler K

2044 hudâ: ilah K

2044b defterimin hayrı yok cümle ha'â: defterimiñ hayrı yok cümle günâh K

2046a eyledüm yâ rabbenâ cürm ü ha'â: itmişem yâ rabbenâ cürm i ha'â K

2046b rahmetin: rahmetiñ K

2047a rahmetünle eylemişdim: eyler idim rahmeti ben K

2048a ben: ger K

2048 b günâh ile gelür miydım sa'ña: günâh işi ider miydım K

2049 — K

2050a pür: bir K

2050 b kulunam emruña: kulıñım emriñe K

2052a derken: dirken A

2053a hayrını ağır kıluş bula kerem: ol şevâb yanı ağır kıla o dem K

2054b eyleyüp: eyleyü A

2055a aluban: olup ol K

2055 b yazı: yazı A

2056b der: — A

2058a uykudan: uyhudan K

2058 b andiñ: añdıñ K

2059 — K

2060 — K

2061	Raḥmet ile seni mağfûr eyledüm	Luḫfım ile seni mesrûr eyledüm
2062	Raḥmet ile mağfıret bula o kıl	O feraḫ birler cinâna vara ol
2063	Ruḫşat-ı iḥsân ider ba'zı kula	Söyledür derdine dermânın bula
2064	Ḳudret-i nuḫkı virüben söyledür	Ol sebeble anı mağfûr eyledür
2065	Raḥmete bir vâsıta ister kula	Ta ki anuñla kılı raḥmet bula
2066	Aḫmedî tevḫıdi söyle her seher	Bâd-ı maḫbûl ol seherlerde asar
2067	Bunca 'iṣyânı olan mücrim kişi	Bir seher tevḫıdi ile bitdi işi
2068	İletür maḫbûl-ı dergâha anı	Ḳurtara nâr-ı cehennemden seni
2069	Her seher sen daḫı tevhide buluş	Bâd-ı raḥmet elbet olur aña düş
2070	Her seher vaḫtı irişince güne	Bir melek iner bu dünyâ gögine
2071	Ol nidâ kıılır bâzârı ḫurmışam	Ben günâha müşteriyem gelmişem
A242b 2072	Tevbe ile bay' idenden aluram	Raḥmeti-i yezdânı kıyimet virürem
2073	Bâyî' olan uyḫudan ḫursın beri	Vaḫtidür virsün günâh olsun âri
2074	Şavuşur vaḫt-i bâzârı mü'minün	Ġâfil olmayan ulaşır tâ'ibün
2075	Yâ ilahî kıl bu bâyi'den bizi	Her seher bay' idelim dinimizi
2076	Ol vaḫıtde sen bizi iḫâz kıl	Tevbe'i tevḫıdi yâ rab rûzı kıl
2077	Sen didüñ lâ taḫneḫû min raḥmeti	Hüsn-i ḫannım var bulalım raḥmeti
2078	Hâlıkı fikrinde dâ'im bil müdâm	Ol senüñ her işüña virür niḫâm
2079	Hızmet itdügin efendiniñ işin	Eyleseñ olmaz mı raḫatda başın
2080	Ḳor mı ol seni yalın muḫtâc ac	Ġayre itdürmez seni ol iḫtâc

2062 — K

2063 — K

2064 — K

2065 — K

2066b seherlerde: seher vaḫtı K

2067a 'iṣyânı olan: 'iṣyân eyleyan A

2068a iletür: ilet K

2068 b ḫurtara: kurtarur A

2069 — A

2070 a irişince: irince ta K

2070 b iner: ire K

2073a uyḫudan: uyḫudan K

2074a şavuşur vaḫt-i bâzârı: şavuşur vaḫt-i bâzârıñ K

2074b olmayan: olmayañ K

2075b dinimizi: zenbimüzi A

2077a sen didüñ: söyledi K

2077 b —: ol K

2078 — K

2079 — K

2080 — K

	2081	Ya'ni rabbü'l- 'âleminiñ hızm ^h metin	Eyleyen bulmaz mı her dem rahatın
	2082	Hiç ider mi ğayre muhtâc ol seni	Cümleden oldur kerîm oldur ğani
	2083	Ey düşen zıkr ü muhâbbet göñline	Zıkrı me'nûs eyleyenler diline
	2084	Hâlîk ^h ın dir beni zıkr iden kıl ^ı	Ben de zıkr idem anı kıl velî
	2085	Bunı kudsî hâdis ^h ile buyurdı	Hâbibine anı tenha tıuyurdı
	2086	Didi bir kılımı sevsem anuñla	Olur anuñ işi cümle benüml ^e
A243a	2087	Nevâhinden kaçup emri ider ol	Dilinde zıkrımı da'im ider bol
	2088	Buña idem münâsib bir hikâyet	İşit cânım idem anı rivâyet
	2089	Didi Zannûn-ı Mışri Nile vardum	Kenâr-ı Nile ben tenhâca tıurdum
	2090	Bir adem irdi baña ol mihmân	Yüzünde gördüm anıñ 'aşk-ı yezdân
	2091	Çararmış gül yüzi hayvâya dönmiş	Süzülmüş gözleri hayrâna irmiş
	2092	Selâm virdi baña aldım selâmı	Dimez dili dañi özge kelâmı
	2093	Kelâm-ı dünyâyı terk eylemiş o	Dilinde zıkrını vird eylemiş hû
	2094	Didim nirden gelürsin ol didi hû	Didim nire gidersin söyled ⁱ hû
K88a	2095	Didim aña ne dilersin didi hû	Didim hû dan murâdıñ ne didi hû
	2096	Didim 'âşık mısın haçka didi hû	Didim maqsûduñ Allah mı didi hû
	2097	Çaçan Allah'ın adını işitdi	Didi hû cânını ol teslim itdi
	2098	Varup techiz ü tekfinin getürdüm	Gelüp bulmadım anı ben itirdüm
	2099	Didim yâ Rabbî dervişiñ ni'coldu	Nidâ irdi gelüp yerini buldı
	2100	Bizi ol fâni içre şıñhatinde	Ayırmadı derûnında dilinde

2081 — K

2082 — K

2083 a düşen : düşan A

2083 b eyleyenler : eyle neyler A

2084b kıl : kılâm K

2085a bunı kudsî hâdisile : hâdis-i kudsile anı K

2087a nevâhiden kaçup emri : nevâhiden kaçup emrim K

2087 b da'im ider bol:vird eyle ol kıl K

2088a idem : vardır K

2088 b idem anı : anı idem K

2091a gül yüzi : yüzleri K

2091 b hayrâna : hayrâna K

2092a irdi : itdi A

2092 b dimez dili dañi özge : dañi dimez dili ğayrı K

2093a kelâm-ı dünyâyı : kelâm-ı fâniyi K

2094b nire : kande K

2095b hû'dan muradıñ ne : maqsûduñ Allah mı K

2096b maqsûduñ Allah mı : hû'dan murâduñ ne K

2097a Allah'ın adını: ol laf zatı'llah K

2097 b ol: — K

2098a techiz ü tekfiniñ: techiz i tekfin K

2100b derûnında: lisânından K

A243b	2101	Bizim virdimize olmuşdı tilmiz	Umûrını bize kılmışdı tefviz
	2102	Fenâda fikri zıkr idi anuñ hû	Murâdı vaş-ı didârım idi o
	2103	Rızâma 'âşıkdı ol bilürem	Anuñ kaydını cümle hep görürem
	2104	O bizden ğayriye olmadı serrâc	Anı biz kılmazuz ğayriye muhtâc
	2105	Benim zıkrım ile buldı ol baña yol	Bulamazsın arama nirdedür ol
	2106	Benim 'âşıklarım dünyâda hayrân	Gelüp baña cemâlin ide seyrân
	2107	Gelüp buldı merâmın itdi hâşıl	Rızâ mıydı murâdı oldu vâşıl
	2108	Ahmedî bu sırrı sen de ara bul	Şem'iniñ fânûsına pervâne ol
	2109	Böyle hû söyle cemâle şıdık ile	Yohsa hû demek gerekmez her dile
	2110	Ol cemâli bâ-kemâle eyle hû	Çalbüñi eyler mücellâ böyle hû
	2111	Hû diyene açılır bâbu's-semâ	Çok melekler olur aña rehnümâ
	2112	Perde vardır aradan ref' ider ol	Ŧoĝru zât-ı kibriyâya gider ol
	2113	Vâşıtasız varur ol kıldan hedâ	Hakık kabiltu diyu ben ider nidâ
	2114	Zıkr-i hakık eyle dâ'im dilde yâd	Ta bulasın aşinalık içre dâd
	2115	Zâkir ol bunda o zâtın adına	İrişürsin yarın anuñ zâtına
	2116	Bir mişâlim var anı idem saña	Diñle cânım zâkir ol hâlîkuña
A244a	2117	Dağ ide bir kul kapusın bir gedâ	İşidür elbet de andan bir şadâ
	2118	Yâ şadâsı gelmeyüp ola ırâk	Darb-ı destinden şadâ alur kulak
	2119	İşidür oldu şadâ andan kişi	Boşına olmaz biter sem'i işi
	2120	Bâb-ı kıldan ki tehi dönmez gedâ	Döndüre mi boşına kılı hudâ

2101b umûrını bize kılmışdı: umûrın eylemişdi bize K

2102a fikri zıkr idi: fikrî zıkr idi K

2103b cümle hep: ben ancak A

2104b kılmazuz: kılmazız K

2105a benim zıkrım ile buldı ol bana: bizim ol zıkr ile buldı bize A

2107 — A

2109a söyle cemâle: gerekdir K

2109b yohsa hû demek gerekmez: yoksa hû demek ka gezdür A

2110a cemâli bâ-kemâle: cemâliñ arzusına K

2111a diyene: diyana A

2112a perde vardır: perdeler ider A

2112 b toĝru: toĝrı A

2113a varur: varır K

2113 b kabiltu diyu ben ider nidâ: kabıl it diyu ben eyler şadâ K

2115a ol bunda o zâtın: olunca o zâtıñ K

2115b irişürsin yarın anuñ: irişür ol kurbetîne-K

2116b hâlîkuña : hâllâkıña K

2117a ide: ider K

2118b kulak: ırâk K

2119b olmaz: dönmez K

2120b döndüre: döndire K

	2121	Eylesen hay kimseye günde hııâb	Ol saña lâ-bud virür bir gün cevab
	2122	Her nidâ kılsañ ider lebbeyk aña	Ol anı bir gün işitdürür saña
	2123	Yâ ilahî kıl 'inâyetler bize.	Şevkı zıkr ü fikri vir ıalbirüze
	2124	Fıkr-i fâsidden bizi eyle ırak	ıalbirüzi zıkrüña eyle ırak
	2125	Din-i a'dâya ıarın itme bizi	Kâmil imân ile kıl mevtumızı
	2126	ıaşır idince bizleri maşşerde mi	ıılma tağ bir bizler kıl âdemi
	2127	Ol levâ'i hamdiniñ altında biz	ıaşır idüp göster bize sulânımız
	2128	Rahim kıl eyle hisâbımız yesir	Ol şıraı üzre bize ol dest-gır
	2129	ııl ıarargâhımızı dârü's-selâm	ıûr-i ğilmânı bize eyle ğulâm
	2130	Ol cemâliñle müşerref kıl bizi	Ol lezâ'izle şafâlandur bizi
	2131	Ol cemâle tâlîb olanlar ricâl	Ol habibu'llaha bul evvel vişâl
A244b	2132	ıılmayınca tâ habibine nazır	Bulamaz kuvvet cemâle bu başar
K88b	2133	Teşliye zıkr ile var yârânına	Anda buluşasın ol yezdânına
	2134	Vir şalavât enbiyâ sulânına	Âline evlâdına aşhâbına
	2135	Okıyanı diñleyanı yazanı	Rahmetiñle yarlıgagil yâ ğani

MEBİAŞ-İ 'AŞK-İ CELLE ŞÂNE

	2136	Ahmedî 'aşk-ı haıkile işin	Var mı ol meclisde âşnâ bilişin
	2137	Gel bu 'aşkıñ bezmine seyrânı kıl	Aşınâ-yı haıkı gör yârânı kıl
	2138	'Âşık ol 'âşıkların sulânına	Rehnümâ oldur saña yezdânına
	2139	Eser 'aşkıñ yeli ıolmuş cihâna	'Aceb aldın mı andan hişşe cânâ
	2140	ıudâ 'aşkıle 'âlemler ıolupdur	Anuñ şevkıle cevlnâna gelüpdür

2121a eylesen hay kimseye günde: eyleseñ hay kimseye her gün K

2122a ider: diye K

2123b zıkr ü fikri: zıkr i fikri K

2124a fıkr-i fâsidden bizi eyle: fıkr-i fâsidlerden it bizi K

2124b ıalbümüzi zıkrüña: ıalbirüze zıkrüñi K

2127b haşır idüp göster: haşır kıl göstür A

2128a rahim kıl eyle: rahimiñ eyle kıl K

2128b üzre bize ol dest-gır: üzere bize ol deste-gır A

2129a ıarargâhumızı: ıarargâhımızı K

2129b hûri: hûru K

2130b lezâ'izle: lezâ'izden K

2131a olanlar: olan zen K

2131 b bul: kıla K

2132a habibiñe: o mir'âtâ A

2132 b ol baıar: bu başar K

2133b buluşasın ol yezdanına: buluş cânıñ cânına K

2135 — K

2136a haıkile işin: haıkııden işiñ K

2136 b bilişin: bilişin K

2138a 'âşıkların: 'âşıkların K;

2139b aldın : aldıñ K

2140a ıolupdur: ıolubdur K

2140b şevkı ile cevlnâna gelüpdür: 'aşkıle cevlnâna gelüpdür K

	2141	Anuñ 'aşkıle devr ider felekler	Anuñ cünbüş-i 'aşkıında melekler
	2142	Akar bunca şular 'aşk ile anuñ	İde seyri bulur şevk ile anuñ
	2143	Bağ-ı 'aşkından dimâgâ irdi bu	Ûadrini bil şükriñi kııl virdi hû
	2144	'Aşkı bunda bulmısan zerre meşâm	Söyledüñ anuñla ta bunca kelâm
	2145	Aşınâsın aña şöhet vir biraz	Ol 'arûs-ı kalbe zînet vir biraz
	2146	Gir bu 'aşkın râhına meydana gel	'Âşık-ı şâdıkdan ol merdâne gel
A245a	2147	Sâkisinden iç şarâb-ı vahdeti	Gic fenâdan kııl kenâra 'uzleti
	2148	'Aşık-ı şâdıkların kııl fil'ni	Ta bulasın 'aşk-ı vahdet sırrını
	2149	İdeyim 'âşıkların fi'lin beyân	Diñle 'aşk-ı bâriye tâlib olan
	2150	Nehy-i hâkıkı git emr ile sen	Her rızâsında bulun 'ümr ile sen
	2151	Bir helâl işe yapış eyle taleb	Râzıkıñ rızkı virür kesb-i sebep
	2152	Kılkal ile sen kaña'atle rızâ	Ol muhâlf nefsüña eyle cezâ
	2153	Şakla nâ-meşru' olanlardan gözüñ	Az ide gör halk ile dünyâ sözüñ
	2154	Ol hâkıkı 'aşkıña itme yakın	Ġayri 'aşkı sen aña katma şakın
	2155	Böyledür 'âşık olanlar 'âdeti	Böyle buldılar hudâyâ kurbeti
	2156	Mâ-sivâlar hubbını katma aña	İrişür andan ziyân ahir saña
	2157	Bir hikâye var münâsib yâdigâr	Diñle anı kııl bu 'aşka itibâr
	2158	'Alemin fahr-i Muhammed Muştafa	Otururdu bir gün ol kân-ı şahâ
	2159	'Alemüñ şâhzâdesi Hasen Hüseyin	Geldiler hocalarından nûr-ı 'ayn
	2160	Anları alup oçurtdı dizine	Bakdı anların münevver yüzine

2142 — K

2143 — A

2144a bunda bulmısan: burdan buldı çok K

2144b söyledüñ anuñla ta : söyledi ol zerreden K

2146a 'aşkın: 'aşkıñ K

2146 b 'âşık-ı şâdıkdan ol: 'âşık-ı şâdik olupK

2147a ic: ol A

2147 b fenâdan kııl kenâra: fenâ dünyâdan eyle K

2148a şâdıkların: şâdıkların K

2149a ideyim 'âşıkların: idelim 'âşıkların K

2150b bulun: buluñ K

2151b râzıkıñ rızkı virür kesb-i sebep: râzık-ı râzıkdır viren ol işe sebep K

2152b cezâ: izâ A

2153a gözüñ: gözün K

2153 b halka: halk ile K

2154b katma: ğâyet K

2155a olanlar: olanın A

2157a hikâye: hikâyet K

2158b otururdu bir gün ol kân-i şahâ: otururdu bir gün ol kân-i şafâ K

2160a oçurtdı: oçurur A

2160 b anların: anların K

A245b	2161	Söyledi k̤ur'an okıyın göreyim	Yâ gözüm nûrı sizi diñleyeyim
	2162	Oğur anlar meyl ider ol c̤ânlara	Eylemiş bir dem muğabbet anlara
	2163	Ohşayu öper H̤asen'iñ ağzını	Ol H̤üseyin şâhın öper boğazını
	2164	İrdi Cebra'il- emîn aña nâgâh	Virdü üç gömlek kızıl şaru siyâh
	2165	Söyledi aña bu şaru gömlegi	Ol H̤asen şehzâdeye giydür bunu
	2166	Öpdügiçün ol dudağından anı	İçürem ağı aña dir ol ğani
	2167	Bu kızıl gömlegi H̤üseyin añnına	Geysun ol daği boyana kıanına
	2168	Öpdügiçündür boğazından anı	Öpdügi yerden boğazladam anı
	2169	Bu kıara gömlegi sen gey yâ resûl	Anların mâtemlerine ol melûl
	2170	Bir nidâ kıldı aña rabbül ğani	Yâ ğabibim niçün öpdüñ anları
K89a	2171	Kalbiñ itdiñ bir nefes benden ırâk	İrdi saña bu melâlet bu firâk
	2172	Benden özgeniñ muhabbeti muğâl	Bâki durmaz irişür aña zevâl
	2173	Bu 'itâbı eyleyince müsta'ân	Bir ğacâlet irdi aña ol zaman
	2174	Ol ki ibrâra olunmışdur sevâb	Ol muğarreb eylese bulur 'iğab
	2175	Ya'ni mü'min oğlını öpse sevâb	Enbiyâ öpse olur aña 'iğab
A246a	2176	Bu 'itâbı göricek peygamberi	Ağmedi kıaldıñ muğabbetden geri
	2177	'Aşk-ı ğakkı eyledüñ ğayre fedâ	Nic'ola ğâlin senüñ yarın gedâ
	2178	Mâ-sivâya eyledüñ kıalbi turâk	'Aşk-ı ğakkı kılmışañ aña ırâk
	2179	Ol muğabbetler ki kılmısan yâda	Ğatı' olur kıalmaz birisi arada
	2180	Ğıl kıavi ğakkı muğabbet ülfeti	Bâkidür kıalur muğabbet sermedî

2161a söyledi k̤ur'an okuyun: didi k̤ur'an okuyun ki K

2162a c̤ânlara: ğânlara A

2162 b eylemiş: eyledi K

2163b şâhın: şâhıñ K

2164a nâgâh: âğâh A

2165a söyledi aña: didi Cebra'il K

2166a dudağından: tudağından A

2166b içürem ağı aña: aña içürem ağı K

2167b boyana: bulanur K

2168a dir: ol K

2169a sen gey: gey sen K

2169 b anların: anlarıñ K

2170b öpdün: öpdin A

2171b bu melâlet bu: gör melaletle K

2172b durmaz: talmaz A

2173b ğacâlat: ğacâlat A

2175a sevâb: ğelâl K

2175 b aña 'itâb: lâ-bed melâl K

2176b geri: giri A

2177b ğâlin: ğâliñ K

2178b kılmışañ: kılmışañ A

2179a kılmısan: olınur çün K

2179 b olur: olup K

2180b muğabbet: saña ol A

2181	'Aşk-ı hâkî kı kalbũña eyle kıavi	Mâ-sivâya eyleme ülfet evi
2182	Ƙalb-i mü'min der nazargâh-ı 'alim	Ol kıulı ister ola kıalb-i selim
2183	Ol diler kıalbe rızâsını müdâm	Bundan özge itstemez kıalbe nizâm
2184	Dosta hıbbı ğayre bu'zı ister ol	Dilemez bunlardan özge kıalbe yol
2185	Vay aña kim ğayre muhabet ide	'Aşk-ı hâkî kıilmeye yâ unuda
2186	Diñle maşşerde anuñ hâli n'ola	Hâlıkı ol kıulına ğör ne kııla
2187	Ol kıul ide rabbenâ sevdim seni	Sen cehennemden hâlâs eyle beni
2188	Hâlıkı ide hılâf itme şadâ	Eyledüñ sen 'aşkıyı ğayre fedâ
2189	Sen fulân ile iderdün ülfeti	Ƙalbün aña virmişdüñ ğâyeti
2190	Ƙalbũña nâzır olurdum dâ'imâ	Sevdüğin anı bulurdum kıâ'imâ
A246b	2191 Emr ide ğetürelers sevdüğini	İde dünyâda muhabet itdüñ bunı
2192	Sen buña kıılduñ muhabetüñi hâs	Bu seni kıılsun cehennemden hâlâs
2193	Ƙılmaduñ buğzı itdüğime buğzı sen	Yâr idindüñ virdüñ aña ağzı sen
2194	Yok muhabetin baña yârânıma	Sevdüğüñle varınız ol nârıma
2195	Haşş olup anuñla vara nâra ol	Sevdüğile irişş ğamm-hâra ol
2196	Bu 'itâbı eyleyince zü'l-celâl	Niye müñcer ola ağvâlin ricâl
MEBİAŞ-İ DUĦÂN		
2197	Ey zamane halkı n'ola hâlimiz	Ol dîvân-ı bâride ağvâlimiz
2198	Şimdi halkımız duĦân yârânıdur	Gice ğündüz sevgülü yârânıdur
2199	Bûs idüp ağzını emdüğin duĦân	Yarın üstüñe ğelüp olur duman
2200	Haşş olınursın anuñla kıılmış ol	Böyle buyurdu Ħadis ile resûl

2181a 'aşkı-ı hâkî kı kalbũña eyle: kıalbe eyle bu muhabeti K

2181b eyleme: eyle bir K

2185b kıilmeye yâ: kıalduruban K

2188a itme: itdüñ A

2190b sevdüğin: sevdüğiñ K

2191a sevdüğini: sevdüğini K

2191 b ide: diye K

2192b bu seni kıılsun: ol seni kıılsın K

2193a itdüğime: itdüğime K

2194a muhabetin: muhabetiñ K

2194b sevdüğünle varınız ol: sevdüğüñle var ğiriñiz K

2195 — K

2196bb ağvâlin: hâliñ yâ K

2198a duĦân yârânıdur: duĦânıñ yârıdur K

2198b sevgülü yârânıdur: sevdüği dildândur K

2199a bûs idüp ağzını emdüğin: her zaman ağzını bûs eyler K

2199b üstüñe ğelüp okur duman: üstüñe ğelüp ola tuman A

2200a olınursın : oluna A

	2201	Ol didi yarın ola maḥşer demi.	Ḥaşr oluna sevdügile ademi
	2202	Ger muḥabbet eyler olsa bir kişi	Sevse dünyâsında göñli bir taş
	2203	Ḥaşr ola ol taş ile yarın o kul	Böyle buyurdu ḥadisinde resûl
	2204	Bu ḥadisî aḥladiñ mı yâ eḥi	Tütüna şübhe olunur mı dahı
A247a	2205	Ülfetin vardır muḥib olmuş saña	İçmeyince bakmazsın evlâduña
	2206	Nefsîñ anı yâr idinmiş kendine	Ol seni şalmış duḥânın bendine
	2207	Gice gündüz fikri girer ḳalbuña	Ḳanı rağbet ta'atüña zikrûña
	2208	Hâliḳa kılsan iki rek'at namaz	Ḳalbuñi fikr-i duḥan elden ḳomaz
	2209	Ten ibâdetde vü fikrinde duḥân	Olmadı mı bu muḥib saña yârân
K90a	2210	Yâr idinmiş arzular göñlin içre	Ekser-i evḳâtın anunla geçer
	2211	Bu muḥabbet değil aña yanadur	Bu muḥib değil diyan divânedür
	2212	Nesl-i adem gelmişsen dünyâya tam	Uyma şeytan işine bulunma ḥam
	2213	Bir işin ki mücidi şeytan ola	Ol la'în ki ademe düşman ola
	2214	Andan eylik umulur mı ademe	O götürür ademi cehenneme
	2215	Bir hikâye bulmuşam icadına	Gör neden irmişdür aḥ-ı dâdına
	2216	Bir veliden var rivayet ya ricâl	Dinle insaf ile irer infi'âl
	2217	Evliyâ gözinde perde yok hemîn	Görinür ba'zına şeytân-ı laîn
	2218	Ol dimiş şeytâna bir gün uğradum	Ol duḥan ekmiş nedür bu söyledüm
A247b	2219	Dar-ı kafirden didi getirmişem	Dar-ı islama eküp bitürmişem
	2220	Ben aña didim eya mel'un-ı cân	Bunda bir megrîñ var anı kııl beyân

2203a ol taş ile yarın : yarın o taş ile K

2204a ḥadisî aḥladiñ mı : ḥadise mu'tikadsın A

2204 b tütüna şübhe olunur mı : duḥâna şübhe kıılır mısın K

2205a ülfetin : ülfetiñ K

2205 b bakmazsın evlâduña : bakmasın evlâduña A

2206a nefsiñ anı : yaḥud nefsin K

2206 b duḥânın : duḥânıñ K

2207a fikri girer ḳalbuña : megrî girmiş fikrûña A

2207 b zikrûña : zikriña K

2208b fikr-i duḥân : megr-i duḥan K

2209a 'ibâdetde vü fikrinde : 'ibâdet içre fikrinde K

2209 b muḥib saña : muḥabbetle K

2210a idinmiş arzular göñlin : idindüñ arzular göñlüñ K

2210 b ekser-i evḳâtın : ekser evḳatıñ A

2211b muḥib değil diyan : muḥibbi dilin K

2212a gelmişeñ : gelmişen A

2213b ki : çün K

2214b ol götürür ademi : ademini iletür K

2215a hikâye : hikâyet A

2215 b neden irmişdür aḥ-ı dâdına : ki andan irdi ecdâdına K

2216a var : bir K

2218a a ol dimiş şeytâna bir gün : bir gün ol şeytana didi K

2218 b ekmiş : ekmiş K

2220a didim : itdim A

2220 b megrîñ : megrîñ K

	2221	Ben bilürem ıoğrı kârîñ yokdurur	Halk-ı 'ama megri alıñ çokdurur
	2222	Ol didi mekkâriyem 'alemlerüñ	Ben ebed düşmaniyem ademlerüñ
	2223	Bir kerîh otdur bu halka içürem	Ağzınıñ meleklerini kaçuram
	2224	Terbiye bevlimden almışdur mezâk	Ademiyye kılmayan bunı ıuzâk
	2225	Bunuñile eldeyem ben ademi	Bunu ile boşına gitsün demi
	2226	Bir kişi gördüm hâkka tesbiğ okur	Her hurûfa bir melek halk olunur
	2227	Çok melekler eylemiş anı hişâr	Varamadım yanına itdüm firar
	2228	Fâriğ oldı tesbiğinden ol kişi	Ol melekler gitmez ider cünbüñ
	2229	Söyledim melekler fâriğ idiñ	Eylemez tesbiği siz varın gidiñ
	2230	Didi onlar tesbiğın var neş'esi	Anuñ ağzında bir anuñ teşnesi
	2231	Mü'minüñ bu karıña hile kuram	Gör ne kılıser o mel'ün-ı ebed
	2232	Ol nefes aldıqça anı çoklarız	Cümle a'dâlardan anı saklarız
	2233	Dir baña lâzım buña hile kuram	Bu melekleri kaçurup ayıram
	2234	Fikr idüp girdim bu hile râhına	İrdi yolum aru qovânına
A248a	2235	Gördüm ol aru qovânına duhân	Üfürürler anlar olur ıarmatağan
	2236	Bundan aldım halka anı içürem	Ağzınıñ melekleri kaçuram
	2237	Her kerîh qoğu da nirde karar	ıurmaz ol yerden melek ider firâr
	2238	Kâfiristân içre olurdu duhân	Anlar içre bilmezidi mü'minân
	2239	ıoydı bir aşâr-ı seyyi 'e la'în	ıoldı duhân kâş ile rû-zemîn
	2240	Mübtelâdur şimdi mü'min mü'minât	Hâkim ü 'âlim kibâr müfti kudat

2221a ıoğrı kârîñ : ıoğru kârîñ K

2221 b megri alıñ : megri âlin A

2223a kerîh : kerîye A

2224a bevlimden almışdur : bulmadan almışdum K

2224 b ıuzak : duzak A

2225 — K

2226b bir melek halk : biñ melek halka K

2227a melekler : melâ'ik A

2227 b varamadım : varımadım K

2228a ol melekler gitmez ider : gitmeyüp eyler melekler K

2229a söyledim melekler fariğ idin:ben didim melekler fâriğ idiñ K

2229 b varın gidin: varıñ gidiñ K

2230a tesbiğın K

2230 b bir anuñ teşnesi : var anuñ neşnesi K

2231a mü'minüñ bu karına : mü'mine bu hâline A

2232 — A

2233b kaçurup ayıra : ayırup kaçıraram K

2234b aru qovanına : ayrılık evine K

2235a qovanına: qovanında K

2235 b anlar olur ıarmatağan:aru olur dârdığân A

2237a kerîh qoğu : kerîye qokı A

2237 b yerden ider melek : yerde melek ider A

2239b ıoldı duhân kaşile rû-zemîn : mübtelâdur halkımız şimdi hemîn K

2340 — K

	2241	Her kaçan içer duhânı mü'minûn	Tagılur andan melâ'ik hâzinûn
	2242	Zikr ü olsa tesbih anlar yığılur	Acı tütün olsa kaçup tagılur
	2243	Tâ ki siñe ağzıña bû-yı 'acib	Ol melekler ola mı saña qarib
	2244	Hürmetine yok diyu ayet hadis	Sen bu aqvale ehi olma haris
	2245	Ol habîb-i ekrem zamanında duhân	Olmadı ki hakkına ine beyan
	2246	Hakk bilür dirsın niçün bildürmedi	Hakkına nüçün ayet göndürmedi
	2247	Rabbimiz a'lam bilürdi bu 'anâ	Ümmet-i Ahmed oliser mübtelâ
	2248	Ol habîbim muğber olmasın didi	Belki anuñçün aña bildürmedi
	2249	Bulmadım aşla tarik eyliğine	Var edilemez anuñ kemliğine
A248b	2250	Ol resül-i fahr-i âlem söyledi	Şofra benden ola ne bid'at didi
	2251	Bid'at oldu seyyi'e ba'zı hasen	Seyyi'e şu oldu kıılma anı sen
	2252	Bid'at-i su 'oldığına şübhe yok	Hilline olma ta'aşşüb aşlı yok
K90b	2253	Olma zâhib hilline ey nig u nâm	Çâh-ı hüsrâna irersin olma hâm
	2254	İblisiñ tergibidür nefsiñ aña	Meyl ider anı devâ diyu saña
	2255	Ol la'în ad eylemiş aña 'ilâc	Hod bilürsin kavli anuñ i'vicâc
	2256	Her 'ilâc otı şıgır eyle gadâ	Ol sebebdenür odı tersi devâ
	2257	Ne 'aceb duhân otını yimez ol	İltifatı aña aşla kıılmaz ol
	2238	Olduğıçün bevl-i iblisden zuhûr	Ümle hayvan yimez anı oldu hır
	2259	Sen devâlar iste benden yâ oğul	Göstürem saña devâlar kııl kabûl
	2260	Cümle emrâza şifa didi habîb	Hubb-ı sevdâ şerbeti bâldur tabîb

2241b hâzinûn : hâzinûn A

2242b acı tütün : ehi dühân A

2243a ta ki siñe : yani sine A

2244a hürmetine yok : hakkına yokdur K

2244b : aqvâle ehi : ahvâle dahı

2245b hakkına ine : ine hakkına K

2246 — K

2247 — K

2248 — K

2250b ola ne : olına K

2251a oldu bid'at : bid'at oldu K

2251 b kıılma : itme K

2252a bu duhân : bid'ati K

2253a nîg u nâm : nîg i nâm K

2253 b irersin : inersin A

2254a İblisin : iblisiñ K

2254 b anı devâ diyu : devâ duyubdurur A

2255a ad eylemiş : bir ad ister K

2256b sebebdenür odı tersi : sebeb tersi odı oldu K

2259a devâlar iste benden yâ : devâ isterseñ ey cânım K

	2261	Nefsüñ arzu eylemez anı niçün	Var devâ anda helâl olduğıçün
	2262	Nefs-i emmâre uyar şeytaña çok	Ol sebedendür helâle meyli yok
	2263	Bir dañi aña adilla yâ oğul	İkiden hâli degil ef'al-i kul
	2664	Fî'l ü aqvâlinde var hayrile şer	Bunlar ile muttaşıfdur 'avrat er
A249a	2265	Var iki melek kitfelerde gezer	Şağ melek hayrı şolı şerri yazar
	2266	Defterinde yazılır elbet duhân	Çanki defterde münâsib kıl beyân
	2267	Defter-i şerde anı bulsañ gerek	Maşşer içre şermesâr olsañ gerek
	2268	Tu dimeyince iki kez adına	Dile gelmez ne alışdıñ dâdına
	2269	Gezdürürsin terkiye mişl-i kibe	Onca 'anber olsa koymazsın cibe
	2270	Acuram ben saña 'âmî zâde sen	Mişlini göstür baña uhrâda sen
	2271	Bizde var uhrâda ateşle tütün	Yok cinân içre cehennemler bütün
	2272	Bunda bildüñ sol duhânıñ aşlını	Ol cehennemlerde bulduñ mişlini
	2273	Bunca aqvâlim yerişmez mi saña	Bakalım inşaf eyle bir kez aña
	2274	Mişl-i nârı kendiñe kâr eyleme	Nefs-i şeytânı saña yâr eyleme
	2275	Ahmedî sen tevbe eyle tütüne	İ'tibâr itme bu şeytân otuna
	2276	Hod bilürsin ol icâd itdi bunı	Ayırur bunca meleklerden seni
	2277	Şol muşarrebler veya ebrâr anı	İçdi mi illâ içer şarrâr anı
	2278	Her içenlerden duhânı şormışam	Cümle dir nâdim püşimân olmışam
	2279	Bir megir işdür giriftârem aña	Düşmişem bir derde çâreler baña
A249b	2280	Gör göre malım bakaram nâra ben	Bakî Allah beni kurtara direm ben

- 2261 var devâ anda helâl : anda hayli menfa'at K
2264a fî'l ü aqvâlinde: fil i aqvâlinde K
2265b şağ melek : şağdaki K
2266b münâsib kıl: münâsibdür K
2267a bulsan : bulsañ K
2267 b maşşer içre şermesâr : ehl-i maşşer içre şerm K
2268b dile gelmez ne alışdıñ dâdına : bak o mekrûhın adına dâyına A
2269a gezdürürsin terkiye mişl-i kibe : gezdürürsün dergîse mişl-i kibe K
2270a acuram : açuram A
2270 b baña : bize K
2271a bizde : sizde K
2271 b cehennemler : cehennemde K
2272a duhânın aşlını : duhânıñ ehlini K
2273 — K
2274a kendiñe: kenduña A
2276a meleklerden : melâ'ikdenK
2279a megir işdür giriftârem aña : megirdir mâl ataram odına K
2279b düşmişem bir derde çâreler baña : ce'alallah beni kurtara dir K
2280 — K

2281	Nağdim ile ilden anı aluram	Ben anı bâd-ı hevâya virürem
2282	Virmesem hevâ yire bitmez işim	Terki kılsam ağırur başım dişim
2283	Çuvveti alur humâr ider teni	Alıkor zıkr ü 'ibâdetden seni
2284	Bir sehel fayşal virilse arası	İçmesem alur beni ğam yarası
2285	Kim içenler birbirile yâr olur	İçmeyenler arada ağyâr olur
2286	Birbirine şunup olurlar delîl	İçmeyen ademlere dirler şakîl
2287	Olmadı alifte ülfet dilemez	Keyfini bilmez tabi'at añlamaz
2288	Bu mıdur ülfet tütün mecburısan	Bu mıdur keyfi anuñ mañmurısan
2289	Def-i ğam dirler duhâna aşlı yok	Lîki ğamlı adem içer anı çok
2290	Eylemez def'-i ğamı toyurmaz ac	Bunlarıñ hiç birine olmaz 'ilâc
2291	İçmeden evvel duhânı merd-i hâş	Çıl te'emmül nazâr itme heves
2292	Diñle anuñ megrine me'luf olan	Vardır inşâfın eyâ hâkķı bilan
2293	Baña çok sözlü dime ben yârınam	Acuram ğâyet saña ğamhârınam
2294	Ol 'acem kârıñı dirler nargüle	Geldi islâma gezer elden ele
A250a 2295	Hortumı oddan demi hacerededür	Ha virür alur işi hırhırdadur
2296	Mişl-i mâr l mârihini kendiña	Yâr idüp şeb-rûz olursın ağzıña
2297	Ateşi yapandan istersiñ azık	Ol ğarağ eyler saña ğâyet yazık
2298	Bus ile emersin ağz-ı bârını	Ol kuşar ağzıña zehr-i mârını
2299	Nefsüñ anı keyf idinmiş kendine	Fendile almış seni ol bendine
2300	Eylemiş seni nefsiñ seni aña nûker	Sevmiş ol duhânı bağrına çeker

2281 — K

2282 — K

2283b seni : beni A

2284b içmesen alur beni ğam yârası : içmeseñ alur seni hâm yazası K

2285 — K

2286b içmeyen : içmeyen A

2287 — K

2288 — K

2289a def'-i ğam dirler : def'-ü ğam A

2289 b ğamlı : ğamlu A

2290b bunlarıñ hiç birine olmaz : bunların hiç biren itmez A

2291b te'emmül nazâr temellile K

2292b inşâfın eyâ hâkķı bilan : inşâfıñ eyâ hâkķı bilem K

2293a baña çok sözlü dime ben yârınam : bir sözüm dañı saña vardır benim K

2293 b acuram ğâyet saña : ğâyet acıram saña K

2294 — K

2295 — K

2296a mârihini : kişi duhânı K

2297a istersiñ : istersin K

2297 b eyler : ider A

2298a bûsile : bûs idüp K

2300b sevmiş ol duhânı bağrına çeker : yazığıñ gelmez mi kendüñe meger K

K91a	2301	Böyle midür 'aıklı dâna işi	Acuram saña eyâ din kardeşi
	2302	Nice 'abdullah olasin re'is	Nefsiñ ol keyfine olasin be'is
	2303	Rabb-i Ka'be haqqı bilürsin duhân	Her dü 'âlem nef'i yok illâ ziyân
	2304	Münşif ol darılma sen aqvâlime	Acuram billah için ihvânıma
	2305	Varılsa dargın bu sözler saña pes	Eyleme bu acı duhaña heves
	2306	Söyleme dahil eyledi haqqımuza	Vâkı-i hâli beyân idem size
	2307	Rabbim ikrâh itdüre andan sizi	Rahmetile 'afv ide cümlemüzi
	2308	Hâlikiñ esmâların ol ağzıña	Çok melâ'ike halk ide rabbüñ saña
	2309	İdeler hizmet saña fermânile	Sen kaçırma anları duhânile
	2310	Yakın olma mecâz-ı mâr-ı 'aşka	Düşersin bî-vefasın nâr-ı 'aşka
A250b	2311	Mecâz-ı 'aşka düşersin hor-ı menfûr	Hudâ 'aşkıında olan oldı ma'mûr
	2312	Şırâta onlar görünürler fakir	Sırâta anlar durur sulân emir
	2313	Fakrile me'lûf olur ekser velî	Şâz olur vaqı' velilerde gani
	2314	Kim velî olan riyâzetle olur	Zahmet-i cû'ânile anı bulur
	2315	Ağniyâ nefse virür dürlü ta'âm	Nefsini tarrâr ider bilmez nizâm
	2316	'Aşkıllah olanlar câyi'ün	Eylemiş acılığile nefsin zebun
	2317	Öyle 'aşkılarıñ âhından şakin	İncinerek kârına olma yakın
	2318	Anlara dâ'im hudâ bâbın açar	Beddu'ası hem du'ası tiz geçer
	2319	Anlarıñ sen dâ'ima göñlini yap	Ta olasin her dü 'âlem behre yap
	2320	Gör nice olur hudâ 'aşkıları	Ol rizâsında olan şâdıkları

2301a 'aıklı-ı dâna : 'âkı-u dâna A;2301 b acuram : acıram K

2302 — K

2304a darılma : şarılma A;2304b acıram billah için : acuram billah için A

2305 — A

2306 — K

2307a itdüre : itdire K

2308a hâlikiñ : hâlikın A

2309a hizmet : hidmet K

2310a yakın olma mecâz-ı mâr-ı 'aşka : dolaşma bu ben hâr-ı mâr-ı aşka K

2310 b düşersin bî-vefasın : düşersiz bir vefâsız K

231a mecâz-ı 'aşka düşersin hor-menfûr : mecâz-ı 'aşık olan hor-menfûr A

2311 b ma'mûr : mâğfûr K

2312b durur ; durır K

2314a velî : -K

2315 — K

2316 b acılığ'ile : acılık ile K

2317a öyle : eyle A

2318b geçer : giçer K

2319a anların sen dâ'ima göñlini yap; anlarıñ göñlini yab K

2319b yap : yab K

	2321	Bir münâsib var hikâye söyledi	Ol mürîdi anı taqrîr eyledi
	2322	Söyledi Zânnûn-i Mışri Ka'bede	Bir sene kaldum mücâvir arada
	2323	İrdi 'avdet vaḳti vardım ben hemân	Ka'beye kılam vedâ' olam revân
	2324	Vardım adâb ile irdim Ka'beye	Yapışı virdim elim bir halkaya
A251a	2325	Söyledim yâ beyt-i Ka'be bil beni	Yevm-i maḥşerde şefâ'at kııl beni
	2326	Eyledim andan vedâ'ı Ka'beden	Bir avâz irdi baña bir guşeden
	2327	Varup andan yaña gördüm bir eri	Şaņasın ki ḥastedür beñzi şarı
	2328	Gördüm anı ben selâm itdim aña	Ol selâmı aluban didi baña
	2329	İtdi yâ Zânnûni 'âşık olasın	Bunca yıl da'vâ-yı 'âşkı kılasın
	2330	Sen nüçün taşdan umasın ḥâceti	Böyle midür 'âşık olan 'adeti
	2331	N'oldı saña ḥaḳḳa tefviziñ kânı	Bu işiñden ben 'aceb gördüm seni
	2332	Hâlıkıñdan iste cümle ḥâceti	Böyledür 'âşık olanıñ 'adeti
	2333	Söyledi bu sözleri ol dem baña	Ben didim aduñ nedür söyle baña
	2334	Didi bir kıulum adım mevlâya şor	Ol nice vire cevâbı anı gör
	2335	Ben didim yok mertebem onca vara	Ġayib ilinden çağıram avâz ire
	2336	Bu sözümi işidince ol kişi	Hu didi aḳıtdı gözünden yaşı
	2337	Ağlayarak didi yâ Zânnuni er	Yoksa onca merteben diñle er
	2338	Söyle yâ Rabbi beyân it bu eri	Ḥürmetiñe bu şusuz ūdaḳları
	2339	Ol zaman didim eyâ ḥayy-i ḳadım	Bu ūdaḳlar ḥürmetine yâ başır
A251b	2340	Bu kıulıñ aḥvâlini bildür baña	Hem benim kıurbet merâmım vir baña

2321a hikâye: hikâyet K

2323a vardım ben hemân: irdim ben nihân K

2324b vedâ' olam revân: vedâ'ayı ol zaman K

2324b yapuşıvirdim elim bir halkaya: iḥtirâmile yapışdım halkaya K

2325b yevm-i maḥşerde şefâ'at kııl beni: kııl şafâ'at sen baña maḥşer günü K

2326a andan: ol dem K

2327b ki ḥâştedür: bir ḥastedür K

2328a gördüm anı ben selâm itdim aña: anı görince selâm verdim aña K

2329a itdi yâ zannûni 'âşık olasın: didi kim yâ zannûn 'âşık olasın K

2329b da'vâ-yı 'âşkı: da'va-ı 'âşkı A

2330a sen niçün: sen yine K

2331a tefviziñ: tefviziñ K;2331 b işinden: işiñden K

2332a iste cümle ḥâceti: dilesen cümle işi K

2332b olanın 'adeti: olanlar cünbüşi K

2333a ol dem: çünkü K

2333b ben didim aduñ nedür söyle su'al: aña ben itdim adıñı di baña A

2334 a didi bir kıulum: bir kıulum didi K

2335a onca: bunca K

2336a işidince: söyleyinçe K;2336 b gözünden: gözlerden A

2337b yoksa onca mertebem: yoḥsa onca merteben K

2338b bu şusuz : teşne bu A

2339a didim eyâ ḥayy-i ḳadım: ittim eyâ ḥayy-u ḳadir A

2340b hem benim kıurbet merâmım vir baña: rütbesi bulmuşdurur kıurbet saña K

	2341	Gayb ili keşf olunup irdi hıfâb	Hu hâfili geldi üç kerre cevâb
K91b	2342	Hayrata varup itirdüm kendümi	Heybet irdi garğa virdüm kendümi
	2343	Öyle bir lezzet baña irdi nihân	Vaşf olıñmaz aña 'aciz bu lisân
	2344	Hamdulillah irdim ol üstâza ben	Mürşîdile irdim ol irşâda ben
	2345	Gördi bu ahvâlimi çün ol velfi	Oldı vâkıf hâlîme bildi hâlî
	2346	Didi yigirmi senedür nâzını	İşidürem hu hâfîl avâzını
	2347	Öyle bir zevk ü şafâsın buluram	Yeme içme bilmezem unuduram
	2348	Kalbimi kılmış ihâta 'aşkı hû	Hamdulillah irdi baña 'aşkı hu
	2349	Çoy yanayım bunda 'aşkı-ı nârına	Ta ki vaşıl eyle yarın didârına
	2350	Didi zannun ol velfi'niñ yüzine	Gördüm inmişdür sinekler gözine
	2351	İstedim sineklerini uçuram	Virmeye zahmet yüzünden kaçuram
	2352	Ol didi zannun uçurma anları	Çoy yığılsunlar baña hayvanları
	2353	Hod bilürsin Hazret-i Eyyub eri	Çalmadı cisminde lahmile deri
	2354	Yidi kırtlar tenin âh itmedi	İncinüp andan birini atmadı
A252a	2355	Gör düşeydi kırdınıñ biri yere	Yerden alup anı kırdı yerine
	2356	Bu seniñ rızkını imiş dirdi resûl	Yedürürdi etin kırtlara ol
	2357	Dost olan dost zahmetiñe incimez	Her kazâsına turur gayra dimez
	2358	Bir muqarreb dostını göster baña	Zahmet-i dünyâ irişmemiş aña
	2359	Adem ata geldi bu dünyâsına	Nice ağlatdı anı üç yüz sene
	2360	Ol Hâfîl'in atdı Nemrûd odına	Yunus'ını virdi hotın bañına

2342a kendimi: Kendümi A;2342 b kendimi: kendümi A

2343a öyle: eyle A

2343b olıñmaz aña 'aciz bu lisân: idemez aña 'acizdür lisân K

2344a hamdulillah: hamdulillah A

2345b hâlî: beni K

2346b işidürem: işidirem K

2347a öyle: eyle A

2347 b yeme: içme K

2348b hamdulillah: hamdulillah A

2349b eyle yarın didârına: ide yarın envârına A

2350b inmişdür sinekler: inmiş sınaqlar A

2351a sineklerini: sıñaklarını A

2352b baña hayvanları: yüzüme bunları K

2354a kırtlar teninin âh itmedi: kırdlar hiç birini atmadı K

2354b incinüp andan birini atmadı: ol zahminden incinüp âh itmedi K

2355b yerden alup anı kırdı yerine: alup anı kıyardı ol yine K

2356a imiş dirdi resûl: dirdi ol resûl K

2356b yedürürdi etini kırtlara ol: yidürürdi etini kırdlara ol K

2357a dost: yâr K

2357 b turur: turır K

2358a dostını göster: yârini göstür A

2358 b irişmemiş: irişmeye K

2359 — K

2360 — K

	2361	Gözden itdi Hâzreti Yağub'ını	Qırtlara kıldı ğadâ Eyyûb'ını
	2362	Zebha virdi Hâzreti Yahyâ'sını	İki şak itdi hızar çerçisini
	2363	Yusuf'ı kul bend-i zindân eyledi	Ol habîbine 'adular neyledi
	2364	Dostına dünyâda zahmet yaradur	Qurbeti bulmağa keşfi aradur
	2365	Bu sinekler hod benim tenim yemez	Gövdemi mecrûh idûp kanımı yemez
	2366	Ol baña minnetdürür yüzüm siler	Zahmeti görmem gözüm yaşın siler
	2367	Qoy anıñ sinekleri ûşsin baña	Ta ki yarın ideyim şekvâ aña
	2368	Ne idi cürmim diyem cânlara	Sen beni yalatduñ ol hayvânlara
	2369	Zahmeti virdi baña anlar o gün	Zahmetime isterem rahmet bu gün
A252b	2370	Bir sinek yerine biñ mücrim kılı	İstemeliyem yarın andan anı
	2371	Did zânnun ey gözüm nuri baña	Söyle gönliñ ne diler alam saña
	2372	Ol didi gönlim diler didârı hu	Bil benim arzum vişal-i yârı hu
	2373	Buluşaydım ahiret sulţânına	Andan ireydim vişâl-i yârına
	2374	'Aşk-ı hû olmuş baña bunda ğida	Çün dilersin idesin hizmet edâ
	2375	Bir içim şu var getir şimdi baña	Vireyim nefsim murâdını aña
	2376	Ol denî bulsun bu gün merâmını	Dahi işitmem anuñ ol zârını
	2377	Ol dahi şudan bu gün bulsun mezâk	Vâkti irişdi ola benden irâk
	2378	Nefsim yigirmi senedür şu diler	Gönlim yigirmi senedür hu diler
	2379	Hû hayâsından şuyı virmem aña	Nefsimüñ arzusudur uymam aña
	2380	Virmedim toyınca şu aşla aña	Ta ik hükmi olamaya ğâlib baña

2361 — K

2362 — K

2363 — K

2364a yaradur: nâzıdur A

2364 b aradur: râzıdur A

2365a sinekler hod benim tenim yemez: sinâklar hod tenüm yemez A

2366a yüzüm siler: hizmet kılar A

2367a sinekleri ûşsin: si'ekleri ûşsün A

2368b yalatduñ: talatduñ A

2369b rahmet: ücret A

2370b istemeliyem yarın andan anı: isterem ben yarın andan bil anı K

2371a didi zânnun gözüm: itdi zânnunı gözüm A

2371b gönlin: gönliñ K

2372b bil benim arzum: arzum olmuşdur K

2373a buluşaydım: buluşaydım A

2374b çün dilersin idesin hizmet edâ: çün dilersin kılasıñ hizmet baña K

2376a merâmını: dildârını K

2376b işitmem anuñ ol: işitmeyem anuñ K

2377a ol dahı şudan bugün bulsun mezâk: ger bugün almazsa ol şudan mezâk K

2377b irişdi ola benden irâk: irdi el-vedâ'il-firâk K

2378a nefsim yigirmi senedür: yigirmi senedür bu nefsim K

2378b gönlim yigirmi senedür: yigirmi senedür gönlim K

2380a aşla aña: ide ğadâ A

2380b hükmi olmaya ğâlib : ğâlib olmaya hükmi K

	2381	Didi Zânnûn şuya ben oldum revân	Tizce varup şu getürdüm ben hemân
	2382	Geldim anuñ yanıña kıldım nazâr	Fâniden kılmış beğâ mülke sefer
	2383	Bir nida geldi o dem içre baña	Cennetin şuyın içürürüz aña
	2384	Eyle görince anı itdim bir âh	Bir şu içeydi didim bu yâ ilah
A253a	2385	Dost olanı hasretile fâniden	Göçürüp virürüz merâmın bâğîden
K92a	2386	Ol kişi yigirmi seneden berü	Virmedi nefsine ol çoynca şu
	2387	'Âkıbet dünyâ şuyile biz anı	Çandurur mı yüz seniñ 'aqlın kanı
	2388	Vardım anuñ techiz ü tekfinine	Aluban anları geldüm yanıña
	2389	Bulmadım ol cism-i pâki orada	Söyledim yâ rabbi dostuñ nirde
	2390	Bir nidâ geldi ki anı arama	Biz iletdük yerine sen arama
	2391	Ol habîbim ümmetidi hem halîl	Her ömüründe anı kıldı delîl
	2392	Bir kulıñ ki ola Ahmed rehnümâ	Ol kul anuñla gelüp ire baña
	2393	Ol habîbim ümmeti dostlarına	Nice elîfîm olur yârânına
	2394	Ol benim 'âşıklarım maşşer günü	Nâr anı görince söne tütüni
	2395	Yarın anlardan zebâniler kaçâ	Şavuşa anuñla nârımdan niçe
	2396	Yıldırım gibi sıraı giçeler	Cennetimde hûr-ı 'ayni kocalar
	2397	İşidüp zânnûn didi yâ rabbenâ	Ol velîniñ bildür ef'âlin baña
	2398	Ne idi dünyâda anuñ 'âdeti	Kim anuñla buldı bunca kırbeti
	2399	Bir nidâ geldi aña kim ol kişi	Ol baña yarar kıldurdu her işi
A253b	2400	Nehyime kılmadı meyli kâ'imâ	Ol rızâmı gözedürdi dâ'imâ

2381a didi: itdi A

2382b fâniden: ol meger A

2383b cennetin şuyın içürürüz aña: mâ'-i cennetden içirürüz aña K

2384a eyle görince anı itdim: öyle görünce anı kıldım K

2385b göçürüp virürüz merâmın: göçürüb virür murâdını K

2386a seneden: yıllardan A

2386b nefsine ol: ol nefsine K

2387b çandurur mı yüz seniñ 'aqlın kanı: fânidirir miyüz seniñ 'aqlıñ kanı K

2388b yanıña: yerine A

2390b arama: çarama K

2391b kıldı: itdi A

2392a bir kulıñ ki ola Ahmed: bir kûla olsa habîbim K

2392b ol kulıñla gelüp ire baña: ol anuñ ile gelüp irer baña K

2395a zebâniler kaçâ: zebâni kaçalar K

2395b şavuşa anuñla nârımdan niçe: sayasile savuşalar niceleri K

2397a didi: ide A

2398b kim anuñla buldı bunca: ne ile buldı bu deñlü K

2399a ol: yâ A

2401	Bilmedi ol kibr-i 'ucbi dâ'imâ	Buḥl u sum'a kin ü ḥased ğıybeti
2402	Kendine her ne şanurdu ol kişi	Ğayre dahi anı şanmaḳdı işi
2403	Rızık için aşla yemezdi ğuşşa ol	Her ne virsem râzıydı az u bol
2404	Nefsini za'file koydu şayrûya	Virmedi göñlini benden ğayriye
2405	Gözlerinde nem dilinde zikrimiz	Göñlüne ıolmuşdı 'aşk-ı fikrimiz
2406	Ol recâ ḥavfı idinmişdi cenâḥ	Anlarile uçuban buldı felâḥ
2407	Anlara olur ḥabîbim rehnümâ	Bulalar anlar cemâlimle nümâ
2408	'Âşık olanlar baña böyle olur	Vaşlıma irüp dîdânımı görür
2409	Aḥmedî şal bu fenâ ğavġâsını	Ol ḥakîki 'aşkıñıñ sevdâsını
2410	Gelmiseñ iş bu fenâ bâzârına	Müşteri olma bunıñ azârına
2411	Ḳıl bu 'aşkıñ bezminiñ seyrânını	Gör anuñ sulṭânınıñ bâzârını
2412	Ḳul lara ḳurmuş bâzâr-ı ihtiyâr	Nef' ider ba'zı kimi ider zarar
2413	Ol zarar ef'âle olma müşteri	Saña rehber ḳıl ulu peygamberi
2414	Ḳıl temâşâ bârgâh-ı vâḥdeti	Sâķîden nüş eyle vâḥdet şerbeti
A254a 2415	Ol şarâb-ı vaşla bunda ḳana gör	İntizâr-ı ateşine yana gör
2416	Gelmiseñ bu fâniye cins-i enâm	'Aşk-ı ḥakḳı şakla ḳalbüñde müdâm
2417	'Aşk-ı ḥakḳa enbiyâlar irdiler	Mu'cizât-ı ḥakḳa nâ'il oldılar
2418	'Aşk-ı ḥakḳıñ zerresinden şemmedâr	Söyleyen ta añlaya 'aklıñ yazâr
2419	'Aşk-ı tamı anlara virdi ḥudâ	Zerre olmaz rızâsından cüdâ
2420	Anları 'aşka eylemişdür ist'âb	Her ḳazâ-yı ḥakḳı bilürler sevâb

2401a ol kibr-i: kibrile K

2401b buḥl u sum'a kin ü ḥased: buḥl ı sum'a kin i ḥased K

2402a kendine: kendüne K

2403b râzıydı az u bol: razı olurdu o ḳulK

2405a dilinde zikrimiz: ıolandı fikrimiz K

2405b ıolmuşdı 'aşk-ı fikrimiz: ıoldurdu 'aşk-ı zikrimiz K

2407a olur: ola A

2407 b cemâlimle: vişâlimle K

2408b görür: görür K

2410 — K

2411a bezminiñ: bezmine K

2411 b bâzârını: yârânını K

2412b nef' ider ba'zı kimi ider zarar: ba'zı nef' eyler kimi eyler zarar K

2413 — K

2414b vâḥdet şerbeti: câm vâḥdeti K

2416a gelmiseñ: geldüñ K

2418 — A

2420a 'aşka: 'aşkı A

	2421	Her <i>każâya</i> uğrasa ah eylemez	Zahmeti görür anı gayre dimez
	2422	Enbiyânın cümlesi cennetdedür	Mertebesine göre rü'yetdedür
	2423	Evliyâlarda bu 'aşkıñ cûz'i var	Buldılar kırbet kerâmet oldılar
	2424	Râh-ı şer'i kıldılar bunlar delil	Vardılar ol yola oldılar hâlil
	2425	Bunların kadri ulı olmuş havâş	Bunlarıñ muhtâcıdur 'avâm-ı naş
	2426	Bunların ucu kesilmez şüredeki	Hem rızâ-yı bârîdedür göredeki
K92b	2427	Zahmeti görmez irerler cennete	Mertebesine irerler ru'yete
	2428	Bizlerin 'aşk-ı rızâsın gözlemek	Haqq'a varan yolu dâ'im izlemek
	2429	Geldi zirâ haqqmuza ya'budûn	Biz gerek ki olmayalım gâfilûn
	2430	Ol bize ayât ile kıldı beyân	Söylemişdür küllü men 'aleyhâ fân
A254b	2431	Ya'ni şol kim ma-sivâyı câniden	Ölmelidür gitmelidür fâniden
	2432	Hem didi fevt olmaz illâ müslimûn	Ta olasin ol beka'da sâlimûn
	2433	'Aşk-ı imânile cânı vir ota	Ta ki varup iresin ol vuşlata
	2434	İş bu fânide cemâl-ı kibriyâ	Görmedi görmez ve illâ Muştafâ
	2435	Andan özge kim dise gördüm anı	Bil anı merdûd olup azmış yolu
	2436	Görmek istersin eger yarın cemâli	Ol habîbullaha bul evvel vişâli
	2437	Görmeyince ol habîb-i yârini	Görebilmezsin hudâ didârını
	2438	Kılmayınca ta umır ata nazâr	Qıuvveti bulmaz cemâliçün başâr
	2439	Andan evvel göstereydi ru'yeti	Olmazidi ol habîbi kıymeti
	2440	Ol cemâl-i bâriyi görse başâr	Gayre kalmaz ihtiyâc ide nazâr

2421b zahmeti görür anı gayre dimez: rahmet-i hâlîkı gayre söylemez K

2422a enbiyânın: enbiyâlar K

2422 b mertebesine: mertebesince A

2423b oldılar: aşikâr K

2425a bunların kadri ulı olmuş: bunlarıñ kadri ulu oldı K

2426a bunların: bunlarıñ K

2426 b hem: ol K

2428a bizlerin: bizlere K

2429b ki: kim A

2431a kim: ki A

2431 b ölmelidür : almalıdur K

2432b olasin: olası K

2434 — K

2435 — K

2436a istersin eger yarın cemâli: isteseñ eger yarın cemel K

2438a kılmayınca: itmeyince K

2439a göstereydi: göstüreydi A

2439b olmazidi ol habîbi : ol habîbiñ olmazidi K

2440a başâr: nazâr K; b nazâr: başâr K

	2441	Anda <u>h</u> atm olur lezâbizler tamam	Teşne kalmaz mâsivâ dahi merâm
	2442	Bir ğınâ hâşıl olunur o deme	Ol kimesne sermedî irmez ğama
	2443	Gösterir evvel habîb-i yârini	Şoñra 'araz ider kûla cemâlini
	2444	Ya ilahi 'aşkûñ ile sen bizi	Aşınâ kıl unudâk dünyâmızı
	2445	Ķalximüze koy heves-i ru'yeti	Ol habîbiñle bulalım vuşlatı
A255a	2446	Râhmetüñle sen ğadâlandur bizi	Ol cemâliñle şafâlandur bizi
	2447	Bahr-i 'aşkıñ kaçresinden zerresin	Dâm dimâĝ Aħmed'e 'aşk eylesün
	2448	Ta ki anuñla saña 'aşıķ ola	Râh-ı 'aşkıñla gelüp vuşlat bula
	2449	Senden olmasa 'inâyetler aña	Düşer ol hâzlaña yol bulmaz saña
	2450	Görmek isterseñ cemâl-ı pâk-i zât	Bul habîbe ĳurbeti gönder şalât
	2451	Oķıyanı diñleyanı yazanı	Raħmetüñle yârlıĝagil yâ ğanı
		MEBİİAŞ-I 'AŞK-I MUĶAMMED	'ALEYHİ'Ş-ŞALAVATÜ'S-SELÂM
	2452	Aħmedî meydân-ı 'aşķa gir yine	Aşınâsın demlerini sür yine
	2453	Dal bu 'aşkıñ bahrine bul gevheri	Nûrâ vaşıl ola göresin rehberi
	2454	Râh-ı 'aşķ ile yûri var rehber	Ta ki vaşıl ide seni envere
	2455	Sen anuñ 'aşķile aña vara gör	Vuşlat-ı dildârı yalvara gör
	2456	Oldurur raħmet ĳapuların açan	Oldurur 'âlemlere raħmetşaçan
	2457	Hâlîķından soñra sev ğâyet anı	Oldurur oddan hâlâş iden seni
	2458	Vir bize 'aşķ-ı Muħammedden haber	Bu ĳuru tenlere vir cândan haber
	2459	Ķabîb-i 'âlem ol sulţânımızdan	Haber vir bize ol dermânımızdan
A255b	2460	Anı raħmet virüpdür hâlķa yezdân	Cehâlet derdine ol virdi dermân

2441 — K

2442 — K

2443a gösterir: göstürür A

2443 b cemâlini: didârını K

2444b unudaķ: atalım K

2447a bahr-i 'aşkıñ kaçresinden zerresin: bahr-i 'aşkın kaçresiniñ zerresin A

2447b eylesün: eylesin K

2449a olmasa: olmazsa K

2449 düşer ol: ol düşer A

2450a isterseñ: istersin A

2450 b gönder şalât: göndür şalavât A

2451 — K

2453a dal: ıal K

2454a var: ol K

2454 b ide seni: olasın K

2455 — K

2456a oldurur: oldurır K

2456 b oldurur: oldurır K

2457b oldurur: oldurır K

2458a 'aşķ-ı Muħammedden: 'aşķ-ı muħabbetden K

2458b bu ĳuru tenlere: şun bî-cana A

2459b haber: ceber A

2460a virüpdür hâlķa: virübdür bize K

2460 b virdi: ĳıldı K

	2461	Zulmet-i küfr içre iken bu cihân	Ol yetürdi 'âleme nûr-î imân
	2462	Getürdi 'âleme ayât-ı kûrân	Yetürdi ademi derdine dermân
	2463	Gelüp bu hâlıkı itdi ol haberdâr	Bu hâlıkâ gayb ilini kıldı ızhâr
	2464	O'dur cümle bu cânlarıñ yücesi	O'dur üstâz-ı gül 'âlem hocası
	2465	Ki hal itdi cem'-i müşkilâtı	Aña lazım virelim biz şalâtı
	2466	Ki var mı ancılâyın ulu devlet	Ki buldı kırbet-i vuslat-ı ru'yet
	2467	Hâlık-ı 'âlem olan ol bî- zevâl	Aña dünyâsından gösterdi cemâl
	2468	Ol cemâli gördi mâhşûş ol habîb	Andan özgeye bu olmadı naşîb
	2469	Açdı ol bâb-ı vişâl-i ru'yeti	Ol bize gösterdi râh-ı kırbeti
K93a	2470	Var kıyâş eyle anuñ gibi ulu	Her dü 'âlem var mı böyle bahtlı
	2471	Gelüpdür şânına levlâke levlâk	Ki sen hâlık olmasañ olmazdı eflâk
	2172	Bu 'âlem falıri olmaduğı demde	Çalurdı cümle 'âlemler 'ademde
	2473	Anuçün kıldı haqq 'âlemleri var	Cemâlınden kemâlin kıldı ızhâr
	2474	Anuñla dile geldi tağ ile taş	Sözile oldu kırumış ağac yaş
A256a	2475	Akıtdı barmağından şular ol cân	İçüp andan barındı ins ü hayvân
	2476	İşaret kıldı barmağıle nûra	Çamer şak olunub indı huzûra
	2477	Ne deñlü mu'cize ki enbiyâya	Virilmişdi virildi Muştafâ ya
	2478	Çılamaz medhîni diller tamamı	Bilür 'ârif olanlar bu kelâmı
	2479	Yok lisânın medhine virem nizâm	'Ârif olanlara besdir bu kelâm
	2480	Anı kim medhı ide perverdigârı	Anuñ medhine kul virmez çararı

2461a zulmet-i küfr içre : küfr zulmâtında K

2461b yetürdi 'âleme nûr-ı imân : getürdi 'âleme nûr-ı cihân A

2463 bu hâlıkı itdi ol : ol eyledi hâlıkı K

2464a bu cânların yücesi : bu yücaların yücası A

2464 b üstâz-ı gül : üstâd-ı gül K

2465b şalâtı : şalavâtı A

2466a ulu : bula K

2467a hâlık-ı 'âlem olan : cümle 'âlem hâlıkı A

2467 b gösterdi : göstürdi A

2469b gösterdi : göstürdi A

2471a gelüpdür şânına levlâke : gelüpdür şânına levlâki K

2471 b ki sen hâlık olmasa : seni hâlık itmem K

2472a bu : o A

2473a 'âlemleri haqq var : haqq 'âlemleri var K

2494b oldu kırumış : oldılar kırın K

2475 — K

2476 — K

2477 — K

2478 — K

2479 — A

2480a ide perverdigârı : eylemişdür zü'l-celâl K

2480b anuñ medhine kul virmez çararı : çullaršanuñ medhîni kılamak mañâl K

	2481	Olsa meddâhı anuñ cümle enâm	Binde bir cüz medhîni kılmaz tamam
	2482	O'dur bu ins ile cinniñ nizâmı	O'dur halka viran vâhdet nizâmı
	2483	Yaradılmış ne deñlü vara ibrâr	Anuñ 'aşkile haqqâ oldılar yâr
	2484	Anı sev gir yolına eyler devrân	Odur saña iki alemde dermân
	2485	İşit peygamberin sevüb olan yâr	Nice hâfız olur ol kûla settâr
	2486	Bir rivâyet diñle bu zikre maḥal	Sev resûli kıl hadîsile 'âmel
	2487	Ḥazret-i Nuḥ'a getürmişdi imân	Bir koca qarı gelürdi her zaman
	24s88	'Aşk-ı vaḥdet girmişidi cânına	Ümmet alup hâdimidi dinine
	2489	Bir inegi var idi südi âri	Ol südile giçinürdi ol qarı
A256b	2490	Ba'zı günde anı iderdi yogurt	Nuḥ'a anı getürürdi ide kut
	2491	Dir muḥabbetle imân getürmişem	Şâdıķâne âyiniñe girmişem
	2492	Ol iufan işi baña bildüresin	Ol gemiye ben za'ifi koyasın
	2493	Va'de irdi ol gemiye girdiler	Ol qarı kaldı anı unuttılar
	2494	Seksân adam 'avrat vü er taldılar	Cins-i ḥayvandan birar çift oldılar
	2495	Altı aylık eklü şürbi aldılar	Ol gemi içre zehâyir koydılar
	2496	Altı ay şu aldı iş bu 'âlemi	Garğa vardı cânlu ḥayvan ademi
	2497	Ṭağ u yazı dere tepe taldı şu	Kırkar arşun her birinde kaldı şu
	2498	Her yerin ḥamli beraber bulına	Cümle yerlere 'adâlet olına
	2499	Şu çekildi ol gemi indi yere	Çıkdılar cânlu olan başdı yere
	2500	Nuḥ oturırdı aşḥâb evlâd ile	Gördiler geldi qarı yoğurd ile

2481 — K

2482 — K

2483b haqqâ oldılar: oldı hâlîķa A

2485a peygamberin sevüp olan: nebisin seveni ey K

2487b bir koca qarı: bir qarı aña K

2488a 'aşk-ı vaḥdet girmişidi cânına: ümmet olup girmişidi dinine K

2488b ümmet olup hâdimidi dinine: 'aşkı te'sir eylemişidi cânına K

2489b giçinürdi : gecinürdi K

2490a iderdi: eylerdi A

2490 b getürürdi. getürirdi K

2491a dir muḥabbetle: dirdi muḥibbem A

2491b ayiniñe: âyinuña A

2492a bildüresin: duyurasın A

2494 — K

2495a eklü şürbi aldılar: ekli şürbü buldılar K

2495b koydılar: kıldılar K

2497a ṭağ u yâzi dere tepe: ṭağ yazı dere depeler K

2497b kaldı: tırdı A

2498a yerin: yerin K

2498 b yerlere: yere A

2500a oturırdı aşḥâb: otururdi şahâb A

	2501	Viridi yogurdu didi ol yâ nebi	İrse ũfâhıñ gemiye ol beni
	2502	Hikmet-i yezdâni anlar gördiler	Hikmet-i yezdâña hayrân oldılar
	2503	İrdi Cebrâ'il ide hâli beyân	Söyledi bil yâ resûl-i müste'ân
	2504	Dir resûlini severse bir kişi	Her dü 'âlemde bulur rahat başı
A257a	2505	Her dü 'âlemde beni sevmiş olur	Ol rizâm üzere yürür rahmet bulur
	2506	Ol karı sıdık ile sevmişdi seni	Hâfızı oldu anuñ rabbü'l-ğani
	2507	Sen olduñ karınıñ hâline agâh	Velikin söylemediñ inşaallah
	2508	Sen unuttuñ ol unutmaz kulunu	Bâhuşusan yârınıñ yârânını
	2509	Hazret-i Nûh didi yâ hâtûn kişi	Görme ũfaña dañı sen teşvîşi
	2510	Ol ũfân işi tamam oldu hâtûn	Hakk seni hıfz eylemiş sıdık-ı bütün
	2511	Ol karı itdi ne vañitde oldu ol	Galiba ol günde idi yâ resûl
	2512	Geldi bir gün inegimüñ ayağı	Çamura girmişdi anuñ ırmağı
	2513	Belki ũfân ol gün idi bilmedim	Fikr iderdim anı seni görmedim
	2514	Hazret-i Nûh didi aña yâ hâtûn	'Aşk-ı hakk almış seni sıdık-ı bütün
	2515	Ol sebebden görmedüñ ũfânı sen	Ol sebebden görmedüñ noķsanı sen
K93b	2516	Hâlikun hıfz eylemiş seni heman	Ol gazabdan hakk seni kılmış nihân
	2517	Altı ayı saña bir gün eylemiş	Ol sefine havfını göstermemiş
	2518	Böyle olur yâr ile yârân olan	Böyle olur 'aşk ile hayrân olan
	2519	Cân u dilden kıl muħabbet Aħmedi	Sev resûliñdür Muħammed ĥazreti
	2520	Ali evlâdını sev hem cân gibi	Baķ aduvlarına da düşman gibi

2501a yogurdu didi ol: ol yogurdu didi K

2501 b ũfânıñ: ũfânın A

2502a hikmet-i yezdâni anlar gördiler: hıfız olan yârana seyrân oldılar A

2502b hikmet-i yezdâña hayrân oldılar: hıfız olan yârâña seyrân kıldılar K

2503a irdi Cebrâ'il ide: geldi Cebrâ'il kıla K

2504a dir: ger K

2504 b başı: işi A

2505 — K

2506a sevmişdi: sevipdür K

2507a sen olduñ karınıñ hâline agâh: karınıñ aħvâline sen ol zaman A

2507b velikin söylemediñ inşaallah: söylemedi inşaallah ol mekân A

2509a didi: itdi A

2509 b ũfana dañı sen: ũfân için bu K

2511a ol karı itdi ne vañitde oldu ol: ol hâtûn didi ki ne vañt idi ol K

2511b günde idi: gün olupdur K

2513a ol gün idi bilmedim: idi ol gün görmedim K

2513b anı seni: ĥaffızını A

2514a didi: itdi A

2515a sebebden: sebeble K

2515b görmedüñ: bulmaduñ K

2517a bir: beş A

2517 b havfını göstermemiş: zaħmetini vimmemiş K

2519a cân-ı dilden: cân-u dilden A

2519b resûlindür: resûlindür A

2520 — A

A257b	2521	Resûlini seven ol 'avratı sen	Ṭûfânı görmedi al 'ibreti sen
	2522	Resûli sev kulağ ur pendine sen	İzile var gidesin kendüne sen
	2523	Seni da'vet iden oldur beğâya	İrüşdüren seni oldur liğaya
	2524	Anuñ sözile olsa biri 'âmil	Olur rahmetle cennetlere vâsıl
	2525	Ne deñlü gör severdi ümmeti ol	Anuñ cüz'i kadar seve kendini bol
	2526	Müdâmi ümmetiçün ağlar idi	Bağışla ümmeti yâ rab dir idi
	2527	Giceler zâr iderdi şubh olunca	Dilinde düşmedi ümmet olunca
	2528	Ki andan ulû şâhib ümmete yok	Hudâdan sonra seve ancak anı çok
	2529	Biz râh-ı hudâyı göstüran ol	Hadisile haberleri viran ol
	2530	Didi her kim beni sevüp ola yâr	Hudâyı sevmiş olur oldu ibrâr
	2531	Namazı kim seve aşhâbıma yol	Bulupdur ol sever aşhâbımı ol
	2532	Seven aşhâbımı oldu baña yâr	Sever kur'anı ümmet oldu ahyâr
	2533	Seven kur'anı sevmişdür mesâcid	Olur ol beyt-i yezdânide sâcid
	2534	Mesâcidler hudânıñ dâridir ol	Seven anı hudânıñ yâridir ol
	2535	Süpürse anı kılsa hizmeti kûl	Alur ücret hudâdan cenneti ol
	2536	Mü'mine vardur nişân idem anı	Mescide girse ferâh bulur cânı
A258a	2537	Hic aña gelmez o şan itse celîs	Ol 'ibâdet hânına olmuş enîs
	2538	Ger münâfık kıysa mescide başı	Habse girmiş gibidir anuñ işi
	2539	Bunuñla bilinür mü'min münâfık	Ara kalbün bunıñ biri muvafık
	2540	İlahi kıl selâmet üzere başı	Bize sevdür rızâñ oldığı işi

2521a seven: sevan A

2522a kulağ: kulağ A

2522 b kendüne: kendine K

2523a irüşdüren: irüşdüren A

2524b olur rahmetle cennetlere : ola cennetlere ol kimse K

2525a ne deñlü gör severdi ümmeti ol: anuñ cüz'i kadar sev kendini sen K

2525b ünuñ cüz'i kadar sev kendini bol: ve âmil ol anuñ her pendini sen K

2526b ümmeti yâ rab dir idi: ümmetim yâ rab deridi K

2528a ümmete: bizlere A

2528 b sev ancak anı çok: ancak sevani çok A

2529a bize râh-ı hudâyı gösteran ol: hadisinde buyurdu şâh-ı 'âlem K

2529b hadisile haberleri viran ol: nebiler serfirâzı mâh-ı 'âlem K

2530a sevüp ola : sever olur K

2531a seve: sever K

2531 b bulupdur: kurubdur K

2532b ümmet oldu: oldu ümmet K

2533a kur'anı sevmişdür mesâcid: kur'an olan nazm-ı kerîmi K

2533b olur ol beyt-i yezdânide sâcid: sevibdür ol hudâ mescidlerini K

2534 — A

2535a anı kılsa hizmeti kûl: kılsa hizmeti aña yol K

2535 b ol : kulK

2536a nişân idem anı: nişanım dir ğani A

2538b habse girmiş gibidür anuñ işi: habse girmişdür şaflaşın ol kişi K

2539b biri: kanfi K

2540b olduğu: olduğu K

	2541	Sev resûli hem şaḥâbı âlini	İşle ef' âlini tut aḳvâlini
	2542	'Aşkıımız aña tutalım sözünü	Yolına varup görelim yüzünü
	2543	Ümmetim dirsün aña aḳvâlile	Sünnetin işler misün her ḥâlile
	2544	Biz gerek ol yâra 'âşık olalım	Mâḥşere varınca anı bulalım
	2545	Anuñ 'âşıkları dilzârı kıldı .	Anuñ yolına cân isârı kıldı
	2546	Bir ḥikâyet dinle idem yâ ulu	Râvisi oldu Enes ol baḥtlu
	2547	'Aşık-ı ḥaḳka ṭâlib erbâbı gör'	Görmedim 'âşık olan aḥbâbı gör
	2548	Ateş-i 'aşka giren ḥâbbâbı gör	Anda devrân eyleyen kebâbı gör
	2549	Bir melik var idi kafirden meger	Adına dirler Ḥabib ey mu'teber
	2550	Nâme gönderir aña faḥr-i cihân	Ol melik ola müslimân ol zaman
A258b	2551	Dinlemez ol nâme'i anda fuḫûl	Şandugüle ḳor ḥazine içre ol
	2552	Ġayriye göstermez anı ol denî	Ta ki terk itmeyenler bâṭıl dini
	2553	Varidi bir oğlı anuñ taze cân	Adına dirleridi Ḥâbhâbı Civân
	2554	Girdi ḥaznedârına ol mâh-ı rû	Gördi bir şanduk divara aşılı
K94a	2555	Varup anı atasına söyledi	Yâ baba ne var o şandukda didi
	2556	Ol didi lazımlı nesne yok oğul	Bir kişiniñ nâmesi var bilmiş ol
	2557	Fa'idesiz sözleri yazmış baña	Şorma anı nef'i yok oğul saña
	2558	Ol toğınca ḳara toğdı günimiz	Oldurur her dinler bâṭıl oldu dinimiz
	2559	Oldurur her dinleri bâṭıl iden	Ḥalk içinde bir yeñi din yürüden
	2560	Dininin vaşfını yazmış baña ol	Key şaḳın aldanma aña cân oğul

2541a resûli hem: resûlinile A

2541b ef'âlini tut aḳvâlini: fi'lin tut anıñ aḳvâlini K

2542b yolına: izine A

2543a dirsün: dirsün K

2543 b işler misün: işler misen A

2544 — K

2545a dilzârı kıldı: görünce yanmış K

2545b cânı isârı kıldı: cân isâr kılmış K

2546a diñle idem: var idelim K

2546 b Enes: mürîd K

2547b görmeden 'âşık olan aḥbâbı gör: görmedeñ 'âşık olan aşḥâbı gör K

2548a giren: giran K

2548 b eyleyen: eyleyan K

2550a gönderir: göndürür A

2551b ḥazine içre: ḥazinesine K

2552a göstermez: göstürmez A

2553a bir oğlı anuñ: anuñ oğlı A

2553 b civân: cüvân A

2554b şanduk: şandık K

2555b baba: ata K

2556b bilmiş ol: Ġayri yok A

2557b nef'i yok oğul: nef'i yokdurur oğul A

2559 — A

2560a yazmış baña: baña yazmış K

2560 b cân: yâ K

	2561	İrdi gice vardı oğlan nâgihân	Ol hazine evine girdi nihân
	2562	Ol acup şandığı bir kağıd görür	Ol hidâyet râhını anda bulur
	2563	Ki lâilaheillallah yazılmış	Muhammed resûlullah yazılmış
	2564	Hem yazılmış kim gelürse bu dine	Ol gire yarın hudâ cinânına
	2565	Kafire olmaz hudânın rahmeti	Hem harâm aña hudânın cenneti
	2566	İhtiyâr itdi hidâyet buldı ol	Tevhidi didi müslimân oldı ol
A259a	2567	Geldi çün ismi Muhammed yadına	'Âşık oldı ol Muhammed adına
	2568	Görmeden aqdam aña 'âşığı gör	Yolına başı viren şadığı gör
	2569	İrdi 'aşkuñ bû-yı gül dimâğına	İrmek ister 'âşk-ı gülşen bâğına
	2570	Ağlayu didi eyâ rabbü'l-ğani	Qıl müyesser gereyim yâ rab anı
	2571	Vâşlına irdür beni sen yâ eñâd	Kapusında kul olayım ta ebed
	2572	Key ta'accüb atam itmez raqbeti	Böyle bir sulţanın olmaz ümmeti
	2573	Ayını mur içre bulmuş kendüni	Bilmemiş bu din mezâkı kendini
	2574	Hakka düş olup tururdu bu civân	Anası gelür yanına nâgihân
	2575	Anası görür anuñ hayrânını	Çaşşa varup vire yazdı cânını
	2576	Ağlayu varup melike söyledi	Oğlunuñ hâlin aña 'arz eyledi
	2577	Ol melik emr itdi iki kulına	Varup oğlın yetürürler yanına
	2578	Varup anlar gördiler 'âşık yüzi	Ağlayu ağlayu söyler bu sözi

ŞASİDE-İ HABHÂB RAHİMALLAHU 'ANH

	2579	Saňa kurban ola cânım Muhammed	İki 'âlemde dermânım Muhammed
	2580	Seni görmezden evvel şevk-i 'aşkıñ	Baňa kâr eyledi yârim Muhammed

2561b evine: dârına A

2562a açup: açar K

2564b ol gire yarın hudâ cinânına: ol girer yarın hudâ cennetine K

2565a hudânın: hudânıñ K

2565 b hudânın: hudânıñ K

2567b ol Muhammed adına: olındı Muhammed fâtına A

2568 — A

2569a bû-yı gül: bû-yı çün K

2570 — A

2571a irdür: ir gör K

2571b kapusunda kulolayım: kulı olam kapusunda K

2572a key ta'accüb atam: ne 'aceb ki eyâm A

2572b sulţanın: sulţanıñ K

2573a mur içre: murdâra K

2573 b bilmemiş: bilmemiş A

2574a tururdu bu civân: turur hayrân-ı cân A

2574b gelür yanına: yanına geldi K

2575a anuñ: bunuñ K

2577b yetürürler: yetüreler K

2578b ağlayu ağlayu: söyler dinde A

2580a evvel: iğdam K

2580 b eyledi yârim: itdi cânanım K

	2581	Hayâliñ göñlüme naqş oldı çıkmaz	Cemâlin oldı seyrânım Muḥammed
	2582	Yaḡar 'aşquñ odı cism ile cânı	İriş dermâna luqmânım Muḥammed
A259b	2583	Ölürsem ger yoluña pâre pâre	Fedâ olsun saña cânım Muḥammed
	2584	Vişâliñ teşnesiyem eylerem ah	İşit sen zari giryânım Muḥammed
	2585	N'olaydı irebilsem hâk-ı pâye	Geçürsem anda devrânım Muḥammed
	2586	Diler Aḡmed ğani ümmet fakiri	Göre maḡşerde sulṡânım Muḥammed
	2587	Alup anı atasına vardılar	Çevre eṡrâfın aluban šurdılar
	2588	Gördi oġlı hâlini ol bed-kemân	Gözlerinde anı öpdı ol zaman
	2589	Söyle oġlum iş bu aḡvâlin baña	Kimden irdi hâlet-i ġiret saña
	2590	Ol didi ben nâme'i gördüm nihân	Anda buldum râh-ı ḡaḡkı râyegân
	2591	Âyini bâtılu itdim târ i mâr	Din-i islâma girüp itdüm karar
	2592	Ben getürdüm efđalı halka imân	Oldurur peyġamber-i âḡirzaman
	2593	Sen niçün ata aña inanmasın	Söyledüġi rah-ı ḡaḡka varmasın
K94b	2594	Çün işitti atası bu sözleri	Key gazub alup karardı gözleri
	2595	Ḳapdı oġlanı heman çaldı yere	Depme ile đarb ider ki öldüre
	2596	Bildiler aşḡâbı aña geldiler	Oġlanı yalvarup andan aldılar
	2597	Didiler nitdi urursın biline	Ol didi gimmiş Muḥammed dinine
A260a	2598	Didi anlar vir naşihat kılalım	Biz anı eski dinine koyalım
	2599	Alup andan ol cevânı gitdiler	Âyini bâtılu terġib itdiler
	2600	Didi anlar ey cevân eski dini	Sen niçün atduñ ḡadim-i âyini

2581b cemâlin: cemâliñ k

2582a cânı: cânım K

2583a ölürsem ger: ölünürsem A

2588b anı öpdı ol zaman :dir n'oldı saña A

2589a söyle oġlum iş bu: didi oġlum söyle K

2590a nihân: 'ayân K

2590b anda buldum râh-ı ḡaḡkı: râh-ı ḡaḡkı buldum anda K

2591a itdim târ i mâr: atdim izi nar A

2592b oldurır peyġamberi: oldurur peyġamber A

2593 — K

2595a heman: urub K

2596yalvarup: yalvarı A

2598a didi anlar : anlar itdi A

2599bâtılu terġib: bâtılları 'arş K

2600a didi: itdi A

2601	Sen niçün nâme izine varasın	Bilmedigin dine niçün giresin
2602	Yâ cûvân alma kazalar başuña	Öldürürler seni yazık saña
2603	Ol didi bu bed-nasihatlar baña	Kâri kılmaz varmazam andan yaña
2604	Ben o bâtıll âyini terk eyledüm	Din-i haqqı kalbime berç eyledüm
2605	Din Muhammed dinidur gayri yalan	Çoydum anuñ yolına bâş ile cân
2606	Çatıl olunursam bu yoldan dönmezem	Âyini bâtılla dahi varmazam
2607	Cümleñuz ğâfil ve bâtıll dinüñüz	Cümle yañlışdur tarıķ-i âyiniñiz
2608	Atası andan işidine buni	Yine alup yere urdı oğlını
2609	Yerlere sürdi cûvânıñ yüzini	Çana döndürdi yüzünü gözünü
2610	Arşa vardı âh u zârı oğlanıñ	Ol mekan iñlerdi zârinden anuñ
2611	İşidenler yanına derç aldılar	Oğlanı cebri elinden aldılar
2612	Didiler çahr itme aña şabır ol	Girmez aliñâ dahı böyle oğul
A260b 2613	Sen bize vir alup anı gidelim	Cânına dürlü cezâlar idelim
2614	Alup anı ol aradan gittiler	Yalvarup evvel mülâyim didiler
2615	Gördiler yok çare bi-hâb itdiler	Harb-ı şiddetile tâb itdiler
2616	Ol cûvânı hâb deriye şardılar	Bir güneş meydana anı saldılar
2617	Gün çıkar işkence ider cânına	Çaş iñilerdi anuñ giryânına
2618	Arpa etmegi tuzlu itdiler	Günde bir def'a aña yedürdiler
2619	Virmediler bir içim su içmeğe	Çasd ider her biri çanın içmeğe
2620	Çün buñaldı belki döne didiler	Ata anası yanına geldiler

2601a izine: sözine K

2601 b bilmedügin: bilmedügiñ k

2602a cûvân alma kazalar başuña: cevân alma kazalar başıña K

2602b öldürürler seni yazık saña: öldürürler seni yazık başıña K

2603a bu bed-nasihatlar: bu pendî nasihatsız K

2603b kari kılmaz varmazam: ya'ni söylersiz dönmem K

2604b berç: perç A

2606a çatıl olunursam: öldürürlerse K

2606 b varmazam: girmezem K

2607a ğâfil ve bâtıll diniñüz: bâtıllıñız yok diniñiz K

2608b yine alup yere urdı oğlını : çapdı yene yere urdı oğlanı A

2609a sürdi cûvânın: sürdi cevânıñ K

2610a vardı âh u zârı oğlanıñ: irdi âh i zârı oğlanıñ k

2611a işidenler: işidanler A

2612a didiler: itdiler A

2612b girmez aliñâ: aluña girmez A

2614b yalvarup: yalvaru A

2615a bi-hâb itdiler: anı bi-cevân itdiler A

2615b çarb-ı şiddetile: çarb-ı şiddetile A

2616a cûvânı: cevânı K

2617a çıkar işkence: çıkar işkence A; b taş: taş taş K

2618a arpa etmegi tuzlu itdiler: arpa etmegini tuzlu kıldılarK

2618b def'a aña yedürdiler: kerre aña yidürdiler K

2619a içmeğe: içmeğe K;2619 b içmeğe: içmeğe K

	2621	Didiler oğul sözimizi diñle sen	Gel bu sevdâdan ferâgat eyle sen
	2622	Yazığın gelsün bize hem cânıña	Dön bize bilenmeden ol kanuña
	2623	Anası dir oğul ben râcınam	Ûatlı iderler seni oğul acıram
	2624	Atası didi ferâğ it bu dini	Dönmeziseñ Ûatlı iderem bil seni
	2625	Didi oğlan bendesiyem Teñriniñ	'Âşkıyam ol habîb-i yârınıñ
	2626	Ûalbim içre 'aşkı anuñ yâ peder	Öyle tolmış 'âlem-i dünyâ kadar
	2627	Biñ bunıñ gibi izâlar idesiz	Pâre pâre gövdemi tağıdasız
A261a	2628	Dönmezem billahi bu dinden didi	Her ne deñlü var cezâ kılın didi
	2629	Olmuşam 'aşkıñ çomâgile harîş	Cân-ı cismim çarbe olmuşdur enis
	2630	Ûuvvetim yetmez size avâreyem	Bâz elinde bülbül-ü biçâreyem
	2631	Ol Muħammed dinine ben girmişem	Cânımı yolına anuñ koymuşam
	2632	Cân gerek cânân için ěurban ola	Ûan gerek yolına seylân ola
	2633	Her dü 'âlemde ben anuñ yâriyam	Din-i islâmın da ěizmetkârıyam
K95a	2634	Yâ ata aklıñ varise kıılma 'âr	Ol müselmân it bu dini ihtiyâr
	2635	Saña yazuě varma küfrüñ râhına	İletür seni cehennem çâhına
	2636	Atası gördi ki çâre yok buña	Yetürin didi çobanları baña
	2637	Böyle imiş 'âdet ol dem anlara	Ölüm arını virür çobanlara
	2638	Varuban çobanları getürdiler	Ol melikiñ ěatına vardılar
	2639	Didi bu oğlan muħâlifdür baña	Razıyam varın 'azâb idin aña
	2640	Ol çobanlar alup anı gitdiler	Bend idüb dürlü cezâlar itdiler

2622a yazığın: yazığın K

2622 b hem: ol A

2623a dir : itdi A

2623b Ûatlı iderler seni oğul acıram: öldürürler seni ěâyret acıram K

2624a didi: itdi A

2624 b Ûatlı iderem bil : öldürürem ben K

2625a didi oğlan: oğlan itdi A

2626a 'aşkı anuñ: anuñ 'aşkı K

2626 b öyle: eyle A

2627a izâlar idesiz: ezâlar idesin K

2627 b tağıdasız: tağıdasın A

2628b ceza kıılın: cezalar kııl K

2629a harîş: harîş A

2629 b cân-ı cismim: cân-u cismim A

2630a size: saña A;2630 b bülbül: bilbil A

2631a dinine ben : ayininine K;2631 b yolına : uğruna K

2632 — A

2633 — K

2634a 'aklıñ varise : varılsa 'aklıñ K;2634 b müselman ; müsülmân A

2635a yazuě : yazık K;2635 b İletür seni : ol seni şalur K

2636b yetürin didi : getürüñ dir K

2637 — K

2638ěatına vardılar : yanına yetürdiler A

2639didi bu oğlan : didi oğlum K

2639 b varın 'azâb idin : varıñ 'azâb idin K

	2641	Çekdürürler şu kıuyudan gündüzi	Bend iderler gice bulmasun izi
	2642	Gecdi bunıñ üzerine nice gün	Ṭâkati gitdi kıati oldı zebün
	2643	Bir gice 'aşkıle bir âh eyledi	Ol habîbiñ vuşlatını diledi
A261b	2644	Didi yâ rabbi niyâzım var saña	Ölmeden maḥbûbımı göster baña
	2645	Bu benim fahrimdürür yâ müste'ân	Din için ben olayım zaḥmet- keşân
	2646	Ƙoyma uḥrâ mülke intizârımı	Fânide göster baña dildârımı
	2647	Aḥmedî gördiñ mi 'aşkı-ı 'aşığı	Böyledür 'âşıqlara 'aşkın ḥakkı
	2648	Yanmayınca şem'e pervâne ezel	Vaşl-ı dildâra olur mı maḥal
	2649	Ƙâniya 'aşkıñ kıurı laf eyleme	'Âşık-ı yârâna güzâf eyleme
	2650	'Âşık olan görmelidür zaḥmeti	Fânide bulmazlar anlar raḥatı
	2651	Enbiyâlar 'aşkı-ı ḥakkı buldılar	Bunca zaḥmet bunca şiddet gördiler
	2652	'Aşık ucundan görmedi mi evliyâ	Bunca miḥnet fâni içre etkıyâ
	2653	'Aşık olanıñ birin göster baña	Fâni içre irmeye zaḥmet aña
	2654	'Âşık ucından enbiyâlar zaḥmeti	Görmedi mi bunca derdi miḥneti
	2655	Virdi rabbün bu dini raḥat saña	Din ucundan virmedi zaḥmet saña
	2656	Miḥnetile imtiḥan itse seni	Şabr ider miydin aña sen ey deni
	2657	Sabrimız yok rabbenâ sensin 'alîm	Ḥamd ü şükür olsun bizi kııldıñ selîm
	2658	Urdı raḥm-ı 'aşkı yârânına	Soñra göndürdi anı dermânına
	2659	Bendile maḥzûn otururken cüvân	Bendi açıldı ḥalâş oldı nihân
	2660	Uyķu virdi ol çobanlara ḥudâ	Almadı ol dün kıulakları şadâ

2641a Çekdürürler şu kıuyudan : şu kıuyudan çekdürürler K

2642a gecdi : gitdi A

2644a didi : itdi A

2644 b göster : göstür A

2645a din için : din ucında A

2646b göster : göstür A

2647a Aḥmedî gördiñ mi 'aşkı-ı : añladığımı Aḥmedî sen 'aşığı A

2648a ezel : evvel K

2648 b vaşl-ı dildâra olur mı : vaşılı dildâra olamaz A

2649a kıâniya : var mıdır K

2649 b güzâf : güzzâf A

2650b bulmazlar : bulmaz için K

2651 — K

2652a 'aşık : din K

2652 b miḥnet fâni içre : fâni zaḥmeti K

2653 — A

2654 — A

2656b ider miydin aña sen ey : ider miydiñ 'aceb aña K

2658b göndürdi anı : irsâl eyledi K

2659a otururken cüvân : otururken cevân K

2659 b nihân : revân K

2660a uyķu : uyḥu K

2660 b ol dü kıulakları : kıulakları ol dem K

A262a	2661	Zikr-i hâkî vird idindi diline	'Azm-i râh itdi Medine iline
	2662	Bir kûla rehber olınca hâlîkî	Azduramaz anı 'âlem mahlûkî
	2663	Var rivâyet hayli aġnâm uydılar	'Aşkile râh-ı hâkka irdiler
	2664	Vardılar 'uşşâka seyrân olmaġa	Hâlîka maqbûl-ı kurbân olmaġa
	2665	Seksen üç fersah yeridi gıtdiler	Ol gıce içre merâma yetdiler
	2666	Ol Medine şehrine varup girür	'Âmir adlu bir şahâb anı görür
	2667	Varır anuñ yanına ol bahtulu	Gördi âh ider ve ġâyet ġuşşâlu
	2668	Didi 'Âmir yâ oġıl aġlama sen	Bu hüzünlü ġöñlimi daġlama sen
	2669	Sende var ol teşne'-i nûr-ı İmân	Görinür 'aşk-ı hâkîkiden nişân
	2670	Sen ġarib olmaġ gereksin di baña	Acmısan yimek getüreyim saña
	2671	Ol didi ġöñlüm dilemez yemeġi	'Aşk ile mestem ki aclık bilmezem
	2672	Añlu Şürbi kılmışam 'aşka fedâ	Araram bu derdime bulam devâ
	2673	Didi 'Âmir söyle 'aşkıñ bileyim	Mümkün olursa 'ilâc kılalım
	2674	Ol şahâbe oldıġın fehm eylemez	Havf ider ahvâli aña söylemez
K95b	2675	Didi ben esrârımı her kimseye	Söylemem ahvâlimi ben özgeye
A262b	2676	Didi 'Âmir söyle hâlîñ bilelim	Ol Muġammed hürmeti setr eyleyim
	2677	Şaklayım esrârıñı cânım kadar	Söyle ahvâliñ baña itme hazar
	2678	Didi şeyhim hâlîmi görir misin	Ol Muġammed hazretin bilür misin
	2679	Didi 'Âmir ben resûl aşhâbıyam	Dinine girmiş ġulâm aşhâbıyam
	2680	Ol didi ol nirdedür göster baña	Rehberim ol ġuşşamı idem saña

- 2662a rehber olınca : iki rehber ola A
2662 b azduramaz : azdıramaz K
2663b râh-ı hâkka irdiler : râh-ı ma'sûk oldılar K
2664a vardılar: irdiler A
2664 b maqbûli : maqbûl A
2665a seksân üç fersâh yeridi : seksen üç fersah yolidi K
2665b gıce içre merâma : gıcede köyi yâra A
2667a varır : varır K
2668a didi 'Âmir : 'Âmir itdi A
2668 b daġlama : taġlama A
2669a ol teşne'i nûr-ı imân : teşne'-i eșer nûr-ı imân K
2670b acmısan : acmısın K
2671a yemeġi : yimeġi K
2671 b mestem ki : mestem A
2672a añlu : añlı K
2672 b bu derdime : ahvâlîme A
2673a didi 'Âmir : 'Âmir itdi A
2674b ahvâli : ahvâlin K
2675a didi : itdi A
2675 b söylemem ahvâlimi ben : söyleyebilmem bu hâlî A
2676a didi 'Âmir söyle hâlîñ bilelim : 'Âmir itdi söyle hâlîñ bilalım A
2676 b eyleyim : idelim K
2677b ahvâlin : ahvâliñ K
2678a didi şeyhim hâlîmi görir misin : ol didi şeyhim digil ahvâli sen A
2679a didi 'Âmir ben resûl aşhâbıyam : Amir itdi ben resulin yarıyam A
2680a ol didi ol : didi hâbhâb K

	2681	'Âmir itdi bilûrem ol serveri	İletem aña seni bul rehberi
	2682	Ol didi çün yâr olıñduñ sen baña	Söyleyem aḥvâl-i esrârım saña
	2683	Ol Muḥammed ḥazretine 'âşıkam	Vaşlına irmek dilerem sâdıqam
	2684	Ben anuñ 'aşkile giryân olmışam	Ben anuñçün terk-i evtân kılmışam
	2685	Ben anuñ seyyâḥıyam ta göreyim	Ayağı tozına yûzler süreyim
	2686	Bu yakadan indi Cebrâ'il yere	Ḥaḳḳ selâmın virdi ol peygambere
	2687	Söyledi aña eyâ din ulusu	Ol senüñ 'âşıklarından birisi
	2688	Geldi saña adı Hâbhâb-ı Cüvân	Sen de aşâbile karşı ol revân
	2689	Ḥayli zaḥmet gördi maḳbûldür bize	Bizden ol tuḥfe hedâyâdur size
	2690	Ol tehî ta gelmeye dîvânüña	Ḥayli eḡnâmile gönderdim saña
A263a	2691	Din yolında gördi bunca şiddeti	Ḥaḳḳ katında vardır anuñ kıymeti
	2692	İḥazret-i Eyyûb'ın ecrince şevâb	Ḥâlîkîñ virdi aña kim bî-ḥisâb
	2693	Ḥâlîkîñ dir severem Hâbhâbı ben	Sevdügiçün ol seni sevanı sen
	2694	Bildürüp Cibril anı itdi 'urûc	Oldı aşâb-ı resûl itdi ḥurûc
	2695	Vardı Hâbhâbına karşı müctebâ	Görüp anı kocub itdi merhaba
	2696	Merhabâ yâ 'âşık oğlum merhabâ	Merhaba yâ sâdıq oğlum merhabâ
	2697	Merhaba ey ḥaḳḳı 'aql ile bulan	Merhabâ ey dinde zaḥmetler gören
	2698	Ol aradan alup anı geldiler	Söyledi aḥvâlini hep bildiler
	2699	Çünkü aḥvâlini bir bir söyledi	Ḥâline aşâbı giryân eyledi
	2700	Ağladılar anda aşâb-ı şafâ	Söyledi Hâbhâb'ına ol Muştafâ

2681a 'Âmir itdi: didi 'Âmir K;2681 b iletem aña seni: gösterem saña anı K

2682a yâr olıñduñ : yâd olınmadın A

2682b aḥvâl-i esrârım: aḥvâli sertâser K

2684b kılmışam: olmışam A

2685a ben anuñ seyyâḥıyam ta göreyim: gelmişem böyle anı görmege K

2685b yüzler süreyim: yüzüm sürmege K

2686a indi Cebrâ'il yere: irdi Cebrâ'il yire A;2686 b selâmın: selâmını K

2687b 'âşıklarından: 'âşıklarından K

2688a Hâbhâb-ı cüvân: Hâbhâb-ı cevân K

2688b aşâbile: aşâbıñla K

2689b hedayadur : hediye A

2690b gönderdim: gelmişdür A

2691 — K

2692a Eyyûb'ın: Eyyûb'ın K

2693b sevanı: sevâli A

2694a bildürüp: bildürüben K

2695a müctebâ: Muştafâ A

2696 — A

2697b gören: görân K

2698a alup anı geldiler: gelüp aldı anı K

2698b aḥvâlini hep bildiler: birbir aña aḥvâlini K

2699a birbir: Hâbhâb K

2700a ağladılar anda aşâb-ı şafâ: ağladı aşâb-ı yârân-ı şafâ K

	2701	Didi yâ oğlum buña olma melûl	Din yolında rahat olmaz eyi kûl
	2702	Cennete girmek olur vâcib aña.	Şimdi ol vâkı' olıñmuşdur saña
	2703	Yâ ilahî Aħmediyyi şâdıķ it	Ümmet olmışdur ħabîbe 'âşık it
	2704	Vir şarâb-ı 'âşkı ol nûş eylesün	Vaşl-ı dildârı anub ħoş eylesün
	2705	'Âşık olmayan ne bilsün yâri ol	'Aşkıñı yok tanımaz dildârı ol
	2706	Ya'ni kim 'âşık olan peygambere	Sünnetin işler irer ol servere
A263b	2707	Rabbenâ sünnet yolına al bizi	Rahmetiñ deryâlarına şal bizi
	2708	Her dü 'âlem birledim yâ rab seni	Şermesâr itme dü 'âlemde beni
	2709	Her dü 'âlem rehberimdür ol ħabîb	Her dü 'âlem derdime oldur ħabib
	2710	Muħabbet ide görÜN Muştafâya	Bizi oldur irüşdüren likâya
	2711	Muştafâya 'âşık ol tut pendini	Vir şalavât ta bulasın kendini
	2712	Okıyanı diñleyanı yazanı	Rahmetiñle yârlıgagil yâ ħani

MEBİAS-İ ŞALAVÂT-I ŞERİF

	2713	Şükri kıl Aħmed tarikat bulmışañ	Böyle bir sultana ümmet olmışañ
	2714	Dâmen-i şer'ini elden koma hic	Nefs-i dünyâ megrine aldanma hic
	2715	Oldurur peygamber-i âħir-zaman	Halk olındı ħürmetine bu cihân
	2716	Evvel ve aħir gelan ebrâr aña	Hep bilür anı ider ikrâr aña
K96a	2717	Çıldı rabbü'l-'âlemin anı ħabîb	Çullarınıñ derdine kılmış ħabib
	2718	Baħr-i cürme ħalmış yâ Muştafâ	Dest-gir ol bizlere yevme'l-cezâ
	2719	Dest-gir itmiş kûla her dü cihân	Her dü 'âlem andadır dermân-ı kân
	2720	Çarķa varmışam elim al yâ nebî	Ey kerem kânı mürüvvet ma'danı

2701a didi: itdi A;

2701b eyi: eyyu A

2704a eylesün: eyleye K

2704 b anup ħoş eylesün: añup cûş eyleye K

2705a bilsün: bilsin K

2705 b tanımaz: tanıamaz k

2707 — K

2708 — K

2709 — K

2710a muħabbet ide görüñ: ide görsün muħabbet K

2710b bizi: seni K

2711a Muştafâ'ya: ol ħabîbe K

2712b yârlıgagil: yârlıgagil K

2713a bulmışañ: bulmuşan A

2713 b olmışañ: olmuşan A

2714a dâmen-i şer'ini: adını şer'ini K

2715b olındı: olmışdı A

2716a evvel ve aħir gelan: evvelî aħir gelen K

2716b hep bilür: bilüben K

2717b derdine: derdiye A

2718b bizlere: sen baña K

2719 — A

	2721	Doğru kânım yok kâmûsı i'vicâc	Sen şefâ'at eyleseñ ulu 'ilâc
A264a	2722	Dü siyaham hâlîka ben varamam	Yok yarar işim varup yalvaramam
	2723	'Arz idem ewvel saña aqvâlimi	Sen ilet dergâha bu ahvâlimi
	2724	Hâlîkı bir sen habîbi bilmişem	Cümle bed-kârıma nâdim olmuşam
	2725	Ben severem sizleri bundan âyim	Yokdurur size yarar aşla işim
	2726	Biz saña ümmetlerüz rahmana kûl	Bilmedim cürmim şefi' ol yâ resûl
	2727	Hamd ü şükür olsun saña gaffârımız	Setrü kılduñ 'aybımı settârımız
	2728	Ahmedi'iniñ cürmini rabbü'l-kerîm	Ol habîbiñ bilmesün olur eñim
	2729	Ger bileydi Ahmedi cürmin habîb	Her dü 'âlem saña olmazdı habib
	2730	Yâ ilahî setri kıl her dü cihân	Ma-sivâya 'aybımızı kııl nihân
	2731	Senden özge yokdurır settârımız	Senden özge yokdurır gaffârımız
	2732	Rabbim a'lam sen cem'-i hâlîme	'Arz-ı hâlîm var nebi sulţânıma
	2733	'Arz-ı hâlîm içre ancak yâ imâm	Ahmedi'den var şalâtile selâm
	2734	Sen buyurduñ ümmetüña bu işi	Bir şalavât virse baña bir kişi
	2735	Var melekler yerde seyyâhun olur	Ol şalavât ile alup baña gelür
	2736	Hakık ta'âla bir melek halk eyleye	Ol gelüp kabrimde baña söyleye
	2737	Ol gelüp kabrimde baña söyleye	Şol fulan adam bunu virdi diye
	2738	Şol fulan yerde fulan ibn-i fulan	Bir şalavât virdi saña sâdikân
	2739	Şâd olurum işidince ben anı	Yârlıgâsun hakık anı andı beni
	2740	Râzı olayım ben andan ol zaman	Göndürem dergâh-ı hakıka armagân

2721a doğru: doğru A

2723a aqvâlimi: ahvâlimi K; 2723 b bu ahvâlimi: 'arz-ı hâlîmi K

2724a hâlîkı bir sen habîbi: hâlîkım bir seni habîb K

2724b bed-kârıma: su'i-kâra K

2725a ben severem sizleri: ben muhabbet sizlere K

2725b size yarar: yarar size A

2726b bilmedim: bilmeden A

2727a gaffârımız : rabbü'l-ğani K

2727b setrü kılduñ 'aybımı settârımız: setri kılduñ 'aybımı bilmez nebi K

2728b habîbiñ bilmesün olur : habîbe bildürüp itme K

2729 — A ; 2730 A ; 2731 A

2732a a'lam sen cem-i hâlîme: a'lamın benim her hâlîme K

2732b nebî: benim K

2734a ümmetüña bu işi: ümmetiñden bir kişi K

2734b bir kişi: gör işi K

2735 — K

2736 — A

2737 — K

2738 — A

2739a olurum: olayım A

2739 b yârlıgâsun hakık anı andı beni: yârlıgâsın hakık anı andı beni K

2740a râzı olayım ben andan ol zaman: razı olam ol kişiden hemân K

2740b göndürem dergâh-ı hakıka armagân:gönderim dergâh-ı hakıka ol-zaman K

	2741	Oİ ferîşte vara 'arşîñ altına	'Arz ide hâli hudâ hazretine
A264b	2742	Rabbim a'lamsan fulan ibn-i fulan	Oİ selâm itdi habîbe şıdķılan
	2743	'Arz-ı hâli geldi ol dîvânına	Oİ da gönderdi ulu sulţânına
	2744	Râzı oldu ol kûlından ol habîb	Oİ kûla rahmet diler ola tabîb
	2745	Hakk ta'âla ide yâ meleklerim	Şâhid olıñ ol kûla rahmet virem
	2746	Çün habîbimi o kûl yâd eylemiş	Bir şalâtile anı şâd eylemiş
	2747	Oİ kûlımı yârlıgaram siz bilin	Hem şalâtını ne kılam bir görüñ
	2748	Oİ şalâtıñ her hurûfı başına	Bir melek halk ide anuñ işine
	2749	Her melek de üç yüz altmış baş ola	Her başında üç yüz altmış yüz kıla
	2750	Her yüzinde üç yüz altmış ağız var	Her ağızında üç yüz altmış dili var
	2751	Bunca diller ile tesbîh eyleye	Oİ kûlıñ cûrmine 'avfı dileye
	2752	Ne sa'âdet ne kerâmet ol kûla	Bir kelâm ile bu ikrâmı bula
	2753	Bir debi buyurdi fahr-i kâ'inât	Oİ nebîler serveri müşkil-küşâd
	2754	Söyledi kılin du'âlar hûb olur	Perdeler var arada maħcûb olur
	2755	Ta şalavât virmeyince ol baña	Vâşıl olmaz ol du'â hakkdan yaña
	2756	Evvelfinde ahirinde olsa ol	Perdeler açılır ola aña yol
A265a	2757	Bir dâhı didi hadis ile bize	İtme ol buhı vasiyyetdür size
K96b	2758	Adıma her kim şalavât vermeye	Oİ bahil olur cinânı görmeye
	2759	Olma ğâfil vir şalavât adına	Aşınâ bulın varasın zâtına
	2760	Bir dâhı añdı Salât ile beni	Añsa anı buluram maħşer ğünü

2742a a'lamsan: a'lamsın K

2742 b Şıdķılan: Şâdıķân K

2743b gönderdi ulu: göndürdi dir A

2744a râzı oldu ol kûlından ol habîb: ol habîbiñ râzı oldu yâ ilah K

2744b ola tabîb: senden penâh K

2745b şâhid olıñ ol kûla rahmet virem: şâniķ olıñ ol kûla ne vireyim K

2747a ol kûlımı yârlıgaram siz bilin: yârlıgadım ol kûlımı söz bilin K

2747b bir: siz K

2748a ol şalâtıñ her: ol şalâtın A

2749a her: ol K

2749 b kıla: ola K

2751b ol kûlıñ cûrmine 'avfı: ol kûla vire ve 'avfı A

2754a söyledi kılin: didi kim olan K

2756a ol: ger K

2756 b perdeler açılır ola aña yol: ol du'âyı uçurup alup gider K

2757 — K

2758b olur: oldu K

2759 — K

2760a añdı: didi A

2760 b aña: ansa A

2761	Bir rivâyet var münâsibdür buña	Diñle ey cânım şalavât eyle aña
2762	Ol kıyâmet kıpıcağ ola dîvân	Nefsi ve nefsi diyeler cümle cân
2763	Bir bölük kavmi zebâniler ala	Ol cehennem yolına râhi ola
2764	Anlar ide ey zebâniler bizi	Çande iletürsünüz idin sözi
2765	İdeler şamu emir oldı size	Siz ne milletdensünüz diyn bize
2766	Eylerüz size ta'accüb biz nihân	Sizde yok ehl-i cehennemden nişân
2767	Ne ta'accüb kara degil yüziñüz	Hem dañi ezdağ degildür göziñüz
2768	Ellerü ayaklarıñuz yüziñüz	Revnağı vardır mülâyim söziñüz
2769	Anlar ide 'âr ider kendümize	Dimeziz ta'zir idersiniz bize
2770	Siz bilürmisiz bizi ne milletüz	Refik idün bizlere biz hüb ümmetüz
2771	Anlar ide siz ki 'ârî şayasız	Ol Muhammed ümmeti olmayasız
A265b 2772	Gayri milletle tekellüm itmenüz	Şavt-ı aqvâlin dañi işitmenüz
2773	Anlar ide söylemeğe var mı yüz	Biz Muhammed ümmetini 'uşatıyuz
2774	Rifkile tutun bizi hoş milletüz	Ol imâm-ı enbiyâ ümmetüz
2775	Biz furûzâtı kılırduğ sünneti	Liki 'işyân itmişüz gayet kıti
2776	Nefse uyup eyledün yazık bize	Mesken itdün şamuyı kendümize
2777	Ümetiydün biz anı bilüridük	Hem şalâtile selâm virüridük
2778	Ol zebâniler ide ol bâ-şafâ	Ne 'aceb ki kılmadı size vefâ
2779	Key 'aceb sizler anı görmeyesiz	Ol şefâ'at-kânına irmeyesiz
2780	Ağlaşalar ideler sulţânımız	Görmedi bizi şefâ'at-kânımız

2762a kıpıcağ: kıpıcağ A

2763a ala: al K

2763 b ola: ol K

2764b çande iletürsünüz idin sözi: iletürsüz çanceru idün sözi A

2765a ideler şamu: şamuya varmağa K

2765b sizde yok ehl-i cehennemden nişân: eylerüz buña ta'accüb biz nihân K

2767a ne ta'accüb kara degil: ne 'aceb kara degildür yüziñüz K

2768a ellerü ayaklarıñuz yüziñüz: elleri ayaklarıñız öziñiz K

2769a anlar ide 'âr ider kendümize: diye anlar 'ârî var kendümize K

2769b dimeziz ta'zir idersiniz bize: söylemenüz ta'zir idersiz bize K

2770 — A

2772a milletle tekellüm itmenüz: ümmete tekellüm itmeziz K

2772b şavt-ı aqvâlin dañi işitmenüz : hem şada şavtını biz işitmeziz K

2773a söylemeğe: söylemeğe K

2773 b ümmetini: ümmeti K

2774 — K

2775b itmişüz: eyledün K

2776a yazık: yazık K

2778b kılmadı: kılmaya K

2780a ağlaşalar: ağlaşuban K

	2781	Ey zebâniler bize mühlet viriñ	Bir sehil ağlaşalım bunda turıñ
	2782	Anlar ide emir olunmuşdur bize	Refik idelim ol tabi'atca size
	2783	Bunca te'hire hudânıñ kudreti	Vardurur bu işde anuñ hikmeti
	2784	Eglemezdük sizleri bu arada	Nâra atarduk sizi bir lahızada
	2785	Ağlaşanlar ide yâ Ahmedâ	Düşe ol maşşer içine bu şadâ
	2786	Anlarıñ işiyde Ahmed önini	Döndüre anlara ol dem yönini
A266a	2787	İrişe ide zebâniler turuñ	Ümmetimdr anları baña virüñ
	2788	Secdeye varup ide yâ rebbenâ	Va'de kılmışduñ vefâ eyle aña
	2789	Geldi bunlardan şalavâtlar hedâ	Eylerem bugün şefâ'at ben aña
	2790	Ümmetimdür virdiler baña şalavât	Va'd-i lufluñla bula anlar necât
	2791	Şuçlarıma göre kılmasan cezâ	Saña lâyıq olanı eyle sezâ
	2792	Bir nidâ ire başın kaldur aña	Anları al git bağışladum saña
	2793	Hürmetiñ katımda var olma elim	Gönder anları cinâna ol selim
	2794	Anları koşup cinâna göndüre	Kendüsi maşşere yönin döndüre
	2795	Ahmedî sen gör hudânın fazlını	Kıldığı 'uşâta ihşân bezlini
	2796	Nâra varan kûlları eglendürür	Ol habîbini şefi'ân göndürür
	2797	Fazlını ihşân idince kûllara	Bir sebep vâsıta eyler anlara
	2798	Gör ne deflü var habîbiñ kıymeti	Söyleşür zebâni ile ümmeti
K97a	2799	Gayri milletden ola mücrim enâm	Söyleyebilmez zebânile kelâm
	2800	Söyler olsa sözlerini añlamaz	Şefkati yoçdur kulağı diñlemez

2781a virin: virin K; b turin: turıñ K

2783a hudânın: hudânıñ K

2784 — K

2785a ağlaşa anlar ide: ağlaşalar ideler K

2786a anların işiyde server : anlarıñ işiyde Ahmed A

2786b döndüre: döndire K

2789a şalavâtlar hedâ. hedâyâlar baña K

2789b eylerem bugün şefâ'at ben aña : irdi anlardan baña bunca gadâ A

2790b va'd-i lufluñla bula anlar: va'de'-i lufluñla bulalar K

2792a başın: başıñ K

2792 b al git : cümle K

2793a hürmetin: hürmetiñ K

2793 b gönder: göndür A

2794a göndüre: göndire K

2794 b yönin: yüzün K

2795a sen gör hudânın : gördüñ hudânıñ K

2795 b kıldığı: kıldığı K

2796a eglendürür: eglendirür K

2796 b göndürür: göndirür K

2797a ihşân: ikrâm K

2798b söyleşür zebâni ile : ol zebânilerle söyler K

2799a milletden: ümmetden K

2800a söyler olsa sözlerini : söyler olsa çün sözünü K

2800b yoçdur: yoç söz K

	2801	Biri yetmiş biñ kişi şalar ğama	Bir ayağıle atar cehenneme
A266b	2802	Añladuñ mı ğadrini ol serverüñ	Añ şalâtile ki oldur rehberüñ
	2803	Cümleden efđal ğabîbi sever	Ümmetiñe rahmet-i ağdam irer
	2804	Gör bize ğalığ ne ikrâm eylemiş	Bu ğarik-i ğağğı in'âm eylemiş
	2805	Oldurır cümle kerîmin ikrâmı	Oldurır cümle rahimiñ erhamı
	2806	Ol resûliñ ruğına her şubĥ u şâm	İltizâm eyle şalâtile selâm
	2807	Kim aña her günde göndiren selâm	Ol ğarîb olur aña bulur merâm
	2808	Bir rivâyet var Mürîdî'den ğarîb	Vir şalavât Muştafa'ya ol ğarîb
	2809	Bir gün aşĥâbile oldı Muştafa	Ol mürüvvet ma'danı kân-ı vefâ
	2810	Geldi Cebrâ'il aña virdi ğaber	Şimdi meclise gelür bir 'âşık er
	2811	Geldim anı saña ta'rif eyleyem	Ol saña 'âşıkdur anı söyleyem
	2812	Gönderir günde hedâyâlar saña	Ēalığıñ dir eylesün 'izzet aña
	2813	Ol şalâtile selâmı şubĥ u şâm	Gönderir dergâha anı müstedâm
	2814	'Âşıkıñdur görmez ol ğavf-ı ğazîn	Sen de ikrâm eyle aña kıl ğarîn
	2815	Gördiler geldi bir adam nâğihân	Anlara virür selâm ol gök-i cân
	2816	'Âşıkidi gizlü ol peyğambere	Dide'-i 'aşkile bağdı rehber
A267a	2817	Ol cemâl-i yâri seyrân eyledi	Buldı Luğmânını dermân eyledi
	2818	İrdi bir zevğ ü şefâ lezzet aña	Lezzetinden irdi bir ğayret aña
	2819	Aña yer gösterdi yanında resûl	Ēâyet i'zâz eyledi aña üşûl

2801 — K

2803a efđal ğabîbi: ağdam ğabîbini K

2803 irer: iver A

2805a kerîmiñ ikrâmı: rahimiñ erhamı A

2805b rahimiñ erhamı: kerîmin ekrâmı A

2806a resûliñ: resûlin A

2807 — A

2808b ğarîp: ğarîb K

2809a aşĥâbile oldı: oğurır aşĥâb K

2810b meclise gelür: irer meclise K

2811b saña 'âşıkdur anı söyleyem: 'âşıkından ol saña bildüreyim A

2812a gönderir: göndürür A

2812 b dir eylesün: der eyleyin K

2813b gönderir: göndürür A

2814a 'âşıkıñdur: 'âşıkındur A

2814 b ikram: 'izzet K

2815b selâm: selâmı K

2816a gizlü ol peyğambere: gizlüce ol servere K

2818a zevğ ü : zevk i K

2818b lezzetinden irdi bir ğayret aña: vaş olınmaz ben nice idem saña K

2819a gösterdi: göstürdi A

	2820	Ol resûl emrin yerine getürür	Ol yigit varup yanında oturur
	2821	Ol şahâbe dir 'aceb bu kim ola	Böyle bir sulţânile kırbet bula
	2822	Birbirine ol şahâbe bakışır	Birbiri ile bil'işâre sorışur
	2823	Fahr-i 'âlem nim tebessüm eyledi	Bu eri ta'rif idem size didi
	2824	Ümmetimden bu kişiden baña çok	Ol şalâtı gönderenden böyle yok
	2825	Çok hedâyâlar virüpdür baña bu	Hazne-i bâride derc olmuş kamu
	2826	Hâlikımdan böyle emr oldı baña	Ol sebebden eylerem 'izzet aña
	2827	Kim karîb olmağı isterse baña	Çok şalâvât eylesün benden yâña
	2828	Hem günâhlarına keffâre ola	Yârın ol maşşerde baña yol bula
	2829	Cân u dilden virse bir dem şalât	Kâ'il- i sâmi'leri bulur necât
	2830	Bir hikâye diñle yâ ümmet kişi	Vir şalâvât bulâsın rahat başı
A 267b	2831	Ol İİasen Başrı zamanı bir qarı	Geldi aña söyledi ey din eri
	2832	Bir kızım varidi gayet de güzel	Hüsn içinde yogidi aña bedel
	2833	Fevt olup gitdi fenâdan ol kızım	Gice gündüz akıdur yaşı gözüm
	2834	Fırkat-i odına yândurdu beni	İsterem rü'yâda göreydim anı
	2835	Baña bir şey söyle anı kılâyım	Ol kızımı vâkı'amda göreyim
	2836	Ol imâm didi bu gice eyle sen	Yüz şalâvât ol resûle söyle sen
K 97b	2837	Varup ider ol imâmın sözünü	Gördi rü'yâsında mevtâ kızını
	2838	Gördi arkasında kaçıranlı şiyâb	Yânar anlar ol kız olunur kebâb
	2839	Şordı andan ne bu ahvâlin kızım	Bu 'azâba ne sebep iki gözüm

2820a getürür : getirir K

2820 b oturur : oturur K

2821a bakışur: bakışur A

2821 b sorışur: sorışır K

2823a nîm : nebîm K

2823 b size: bliñ K

2824b şalâtı gönderenden: şalâvât göndüren A

2825a hedâyâlar gönderenden: hedâyâ göndürüpdür A

2826a böyle emr oldı: emr olunmuşdurK

2827b eylesün: eylesin K

2828a hem günâhlarına keffâre ola : her günâhlanna keffâret ola K

2829a cân u dilden virse bir dem: cân-ı dilden virse bir adam K

2830a hikâye: hikâyetK ; b başı: işi A

2831b ey: yâ A

2834a yandurdu: yandırdı K

2834b göreydim: görem ben K

2835b ol kızımı vâkı'amda göreyim: vâkı'amda ol kıızı ben A

2836a didi: itdi A

2837a imâmın: imâmıñ K

2838b kız olunur kebâb: kıza olur gâdâb K

2839a ahvâlin: hâliñ K

	2840	Ne idi dünyâda ef 'âlin senüñ	İrdi bu giryâna encâmuñ senüñ
	2841	Söyledi anasına yana yana	Kaçmadım nâ-maḥrem erden ey ana
	2842	Ol sebebden baña iderler 'azâb	Oluram ateş libâsile kebâb
	2843	Şubḥ olunca uyḡudan tırdı ḡarı	Az iken çok eyledi âh u zârı
	2844	Vardı Ḥâsen Başrı'ye anı didi	Böyle gördüm vâḡı'amda söyledi
	2845	Ah n'olaydı görmeyeydim anı ben	Yaḡmayaydım ateşine cânı ben
A268a	2846	Ol Ḥâsen Başrı yatur irte gice	Ol kızı rü'yâda gördi eyyüce
	2847	Ravzâ'-i cennetde görür ol kızı	Ḥulleler giymiş ve nûr olmuş yüzi
	2848	Didi kızım baña añañ söyledi	Ben 'azâb içre anı gördüm didi
	2849	Dün gice saña olına bu 'azâb	Bu gice raḡat bulasın ne sebab
	2850	Ol didi kim biz mezar içre tamam	Beş yüz elli adam idük yâ imâm
	2851	Eylemişdük fânide fi 'l-i ḡarâb	Olunurdu bizlere dürlü 'azâb
	2852	Ol mezarımız öginden bir kişi	Gideriken eyledi bir ḡûb işi
	2853	Ol ḡâbibullâhı aḡup söyledi	Hem şalâtile selâm aña didi
	2854	Ol şalâtın nûrı bizi ḡabladi	Ol 'azâb iden melekler bulmadı
	2855	Bizleri terk eyleyüp gitdi ḡamu	Gitdi bizlerden 'azâbile ḡamu
	2856	Ol şalât ḡürmeğine ḡaḡḡ bizi	Yârḡıladı 'afvile cümlemizi
	2857	Raḡmeti bulsun hudâdan ol kişi	Bizleri ḡıldı ḡalâş anuñ işi
	2858	Şubḥ irince ol Ḥâsen olur revân	Eyledi ol ḡarıya ḡâli beyân
	2859	Ol kızınıñ raḡat olduḡın bilür	Ol şalât virdine meşḡûl olur

2840 -- K

2841a anasına: kız ağlayup K

2841b ey: yâ A

2843a olunca uyḡudan: irince uyḡudan K

2843b âh u zârı: âh i zârı K

2845a anı ben : ben anı K

2845b cânı ben : ben cânı K

2846a yatur: yaḡur K

2846b gördi eyyüce: görür ol ḡâce K

2847a görür: görür K

2847b olmuş: olınmış K

2848a didi kızım baña anañ: itdi yâ kız saña anan A

2849a saña olına bu 'azâ b: azâb ola ta'âb A

2849b ne sebab: ne 'aceb K

2850a biz: bir A

2851b dürlü: anda A

2854a şalâtın nûrı bizi ḡabladi : şalâtın nûrı bize uşdılar K

2854 b bulmadı : ḡacdılar K

2855---A

2856b yârıḡâ 'afvile : 'afv idüb yârıḡâdı K

2857a raḡmeti bulsun hudâdan: raḡmetün bulsun hudânın K

2858a olur revân : Başrı hemân K

	2860	Gör hâbibe bir şalâvât yâ ünâs	Beş yüz elli sâmi 'i kıldı hâlâş
	2861	Söyleyanlar yâ halâş olmaya mı	Rahmetü rızânı ol bulmaya mı
A268b	2862	Sen de uhrâda bulam dirsın necât	Sev resûli kııl sözini vir şalât
		MEBÛŞ-İ MU'CİZÂT-I ENBİYÂ-YI 'İZÂ M'ALEYHİMÜ 'S-SELÂM	
	2863	Mü 'cizât-ı enbiyâ-yı Aḥmedî	Bizlere bildür mu'azzam devleti
	2864	Andan a'zam var mı devlet ademê	Andan ekrâm var mı rif'at ademe
	2865	Diñle cânım enbiyânın huḫbesin	Anlayasın ta ki anlar rûḫbesin
	2866	Enbiyâldur hâvâş ender hâvâş	Anluruñ muḫtâcudur 'âm ile hâş
	2867	Enbiyâdan şâdir olur mu'cizât	Evliyâdan şâdir olur kerâmet
	2868	Mu'cizâtile kerâmet nicedür	Mu'cizâtın mertebesi yücedür
	2869	Cümleden a'lâ nebîler rif 'ati	Bil vilâyetden ulu nübüvveti
	2870	Hep berâberdür nübüvvetde nebî	Lîki efḫaldür resûller yâ ebi
	2871	Cümle maḫlûḫâtın efḫal yegregi	Oı Muḫâmmed'dür iki 'âlem begi
	2872	Hâş olındı enbiyâyâ mu'cizât	İdemez anlardan özge maḫlûḫât
	2873	Mu 'cizâtın hâlîkı ancak hudâ	Ara yerde vâşıḫadur enbiyâ
	2874	'Aşḫ-ı bârîde nebî bulmuş kemâl	Her dü 'âlem anlara yoḫdur zevâl
	2875	Enbiyâlar hic kebâ'ir kıılmadı	Hic birisi nâra lâyıḫ olmadı
A269a	2876	Zelle yâ'ni cüz ḫaḫası bulunur	Ademiyet ḫâlidür vâḫı' olur
	2877	Geydiler anlar nübüvvet ḫıl 'ati	Zelle sâḫıḫ eylemez nübüvveti
	2878	Ḳahr-ı bârî anlara yoḫdur hemîn	Oldılar anlar emân içre emîn
	2879	Enbiyâyâ yoḫ 'azâbile ḫamu	Cennetile müjdelenmişler ḫamu

2861---K

2863b bildür : söyle K

2864---K

2865 --K

2866b 'âm ile hâş : a'vâm | hâş A

2867a olur: olan K

2867 b olur: olan K

2868b mu'cizâtın mertebesi yücedür: mü'cizâtın mertebesi nicedür A

2872a hâş olıñdı enbiyâyâ : enbiyâyâ hâş olındı K

2873---K

2874a nebî bulmuş : bulubdurlar K

2875---K

2876---K

2877b zelle sâḫıḫ eylemez: zelle ile düşmez ol K

2878b emân : 'azâb K

2879a yoḫ 'azâbile: yoḫdurır aşlâ K

2880 Ger dilersen bulasız oddan necât Anların ruhlarına gönder şalât
MEBİAŞ-İ KERÂMET EVLİYÂ-YI KİRAM RAHİMU'LLÂHU

K98a	2881	Ahmedî sen râh-ı şer'a sâbit ol	Kayd olun habline anuñ râbıt ol
	2882	Gerçi aqvâlin velî fi'lin velî	Evlüyâ-yı hâlîka dirsın belî
	2883	Oı kerâmet fi'lini eyle temiz	Nice varır kırbet-i yezdana iz
	2884	Gösteren çokdur 'acâyib işleri	Mü'min ihvâna virür teşvîşleri
	2885	Söyle ahvâl-i ğarâyibden bize	Naşş idelim anları kalbimüze
	2886	Zî kerâmet evliyâyı seçelüm	Oı kerâmet taşılayandan kaçalım
	2887	Evlüyâ gerçi hudâ serrâcîdur	Lîki enbiyâların muhtâcîdur
	2888	Rehber olmışdur 'umuma enbiyâ	Ümmet olmayınca olmaz evliyâ
	2889	Anların kavliyle kıldı hızmîti	Anların râhile buldı kırbeti
	2890	Çün nebî râhile irdi devlete	Lâyık oldu ol kıpuda hıl 'ate
A269b	2891	Oı nebîsi mu'cizâtından hudâ	Virdi cüz 'i kılâ hızmîti edâ
	2892	Her ne ki virdi kerâmet ol ere	Mu 'cizedür olduğı peygambere
	2893	Ta biline haqq nebîye uymış ol	Anuñ ile kırbet-i haqq bulmuş ol
	2894	Velîler râh-ı şer'iden şaşalar	Velâyetden kerâmetden düşeler
	2895	Ki anlar ol emân izine işler	Hâşârı şol emana girmemişler
	2896	Emânıñ ilticâsı cennet oldu	Nebîler cennetile müjdelendi
	2897	İmân islâmile gitdiler anlar	Hudânın cennetile yetdi anlar
	2898	Velîye müjde yokdur bunda cinân	İmânile gider mi kıan-ı bürhân
	2899	Var mişâlim gör ki bunlar haqqına	Gör nebîle evliyânın farkına

2880---A

2881b olın habline: olun habsine K

2882a aqvâlin velî: aqvâlin denî K

2883b nice varır kırbet-i yezdana iz : niçe varır kırbet-i rahmana iz K

2885a ğarâyibden: ğarâyibeden K

2887b enbiyâların: enbiyâlarıñ K

2889a anların kavliyle kıldı hızmîti: anların kavliyle kıldı hızmîti K

2889 b anların: anlarıñ K

2890b kıpuda hıl'ate: kıpudan hıdmete K

2892b olduğı: uydığı A

2895b şol emâna girmemişler: ol emâne girmemişler A

2896a emânıñ ilticâsı: emânın ol hâşarı A

2897a hudânın cennetile yetdi : hudâ cennâtına yetdiler K

2898a bunda cinân : dâr-ı ferman K

2898 b bürhân : pürhân K

2899a gör ki bunlar haqqına: enbiyâlar haqqını K

2899 b gör nebîle evliyânın farkına: görmekiçün gör velîniñ firqati K

	2900	Bağ bu islâm pâdişâhınıñ işi	Buña teşbih eylemişler yâ kişi
	2901	Pâdişâh itdi vüzerâ-yı i 'zam	Vireler bu 'âlem-i hâlkâ nizâm
	2902	Bu şeri'at hükmini icrâ kıla	Hâlk-ı 'âlem ta ki islâmın bula
	2903	Ulu hizmetdür bu hizmet 'âleme	Bunlarile rahat irer ademe
	2904	Bunlar ider şâh işin adem işin	Şâh anuñçün 'alî kılmışdur başın
A270a	2905	Var muqarreb kulları şâhın enâm	Olmış ancak hizmet şâha gulâm
	2906	Hizmeti kıılır müdâmi şâha çok	Hâlk-ı 'âma anların bir işi yok
	2907	Ol muqarrebler ne deñlü hizmeti	Kılsalar ol pâdişâha 'izzeti
	2908	Ol melik katında anlar olamaz	Bir vezîrin mertebesin bulamaz
	2909	Ol muqarrebler görünce bir vezîr	Bûs ider dâmenini bilür emîn
	2910	Sen kıyâs eyle bunı 'âkil kişi	Kalbûña yol bulmaya zındık işi
	2911	Kıl bilâ-teşbih hudâ-yı pâdişâh	Hem vezîr gibi peygamber 'Alî-câh
	2912	Şol muqarrebler gibidür evliyâ	Hizmetile kurbete oldı sezâ
	2913	İrebilmez evliyâlar dü cihân	Bir nebînin mertebesine 'ayân
	2914	Tâ'at içündür velîler hâlîka	Kılmasa kurbete olmaz lâyıka
	2915	Geldiler ahkâm için peygamberân	Bundan a'lâ hizmet olmaz dü cihân
	2916	Bağlı hem hakkı izhâr itdiler	Hâş u 'âmın hizmetile gtdiler
	2917	Enbiyâile velîniñ hakkını	Añladıñuz inşa'allâh farkını
	2918	Bu islâma budur râh-ı haqiqat	Budur haqqa giden râh-ı şeri 'at
K98b	2919	Velî yemez harâm itmez günâhı	Şeri'atca yürür da'ima râhı

2901b bu : ta A

2903a hizmetdür bu hizmet : hizmetdür bu hizmet K

2904a ider şâh işin adem : ide şâh işin 'âlemK

2904 b şâh : haqq A

2905a şâhın: şâhıñ K

2905b hizmet : hizmeti K

2906a hizmeti : hizmeti K

2906 b anlrın : anlrıñ K

2907a hizmeti : hizmeti K

2908b vezîrin : vezîriñ K

2909b bilür : bulur K

2910b bulmaya : bulmayan K

2911a bilâ : velâ K

2911 b vezîr gibi peygamber 'Alî-câh : vezîr gibi peygamber penâh K

2915b hizmet : hizmet K

2916a bağli hem : bağlâ A

2916 b hâş u 'âmın hizmetile : hâş u 'âmın hizmetile K

2917b añladıñuz: añladılar K

2918b giden: gidan A

2919b yürür : yürür K

A270b	2920	Hulûşile şeri'atca yürürler	Varup ol bezm-i yârânı bulurlar
	2921	Ki zira oldu bu şer'-i muḫahhar	Ṭarîḫ-i evliyâyâ oldu rehber
	2922	Anuñla bulunur râh-ı kerâmet	Anuñla bulunur hâv-i selâmet
	2923	Ḳılırsa hâriḳ-i 'âde bir adem	Olursa şer'a uygun hâli her dem
	2924	Kerâmetdür iden kimse velîdür	Anı ḫaḳḳ bilürüz yol rehberidür
	2925	Velîydür ol velîydür ol hâlîlim	Ḳabûl itdüm benim oldur delîlim
	2926	İderse biri da'vâ-yı velâyet	Yalandur işine dimem kerâmet
	2927	Ki zira ihtiyârı eylese şây	Velâyetden düşer işi olur zây
	2928	Velâyet sırrı ızırâr-ı ifşâ	Olunursa yakındur naḳl-i uhrâ
	2929	Dahı bulmaz fenâ dârında rahat	Gider uhrâyâ ol şâhib kerâmet
	2930	Nedür sırr-ı velâyetden delîliñ	Göziniñ perdesi yokdur velinin
	2931	Görürler ğayb ilin sırrını ba'zı	Bilür amma dimez özgeye ağzı
	2932	Vilâyet rütbesi kırıldur müḫevvel	Olur keşf-i ḳubûr anlara evvel
	2933	Yürürler rütbe rütbe dîde bana	Ayâḳ bir bir başarılar nerdu bana
	2934	Velî 'âlim gerekdür zühde sâlik	Deli olmaz velî câhil kezâlik
A271a	2935	Bulunur câhil ademde şalâḫat	Olur şâlih olamazdı kerâmet
	2936	Kerâmet 'ilm ile irer enâma	Ḫalâvet ızozile irer ızâ'ama

MEBĤAŞ-İ MECNÛN-I DİVÂNE

2937	Deliden şâdir olur söz muvâffak	Hudâ söyletdürür rağbet kıla hâlk
2938	Alupdur nefsinı 'aqlını yezdân	Muvâffak söyledür râhm ide insân
2939	Niceler anlarile yola aşdı	Velî şandı velîsiz yola düşdı

- 2922a bulunur: bulınur K
 292 b bulunur hâv-i selâmet: bulınur râh-ı selâmet K
 2923a hâriḳ-i 'âde :hâriḳ-i 'âde K
 2923 b hâli : işi K
 2927b zây: zây K
 2929a fenâ dârında: fenâ dünyâda K
 2931b ağzı : ğayri K
 2933a yürürler : yürürler K
 2934b deli : velî K
 2935a bulunur : bulınur K
 2936--K
 2937a olursa : olur söz K
 2937b söyletdürür rağbet kıla : söyletdürür rağbet ide K
 2938a alupdur : alubdur K

2940	Velî olsun mı 'aklı yok dîvâne	Gider a'râfa girmez ol cinâna
2941	<u>Hudâniñ</u> kıldur insaña beñzer	Anuñ ki 'aklı yok hayvana beñzer
2942	Ki 'aklı nefse mâlik olmadılar	Şerâfet pâyesini bulmadılar
2943	Şerâfet anlarile buldı insân	Bulupdur gayrilerden kurb-i raḥman
2944	Anuñ 'aklı ve nefsi yok perişân	<u>Hudâniñ</u> bir kıldur miş-i hayvan
2945	'Akli cevher mişâli ḥaqq virüpdür	Ḳûla ḥaddince anı ir görüpdür
2946	'Akli biñ cüzdürür biri enâm	Ṭağılmışdur bu bir cüz ḥâş u 'âm
2947	Ḳalan ol cümle eczâ 'aklı mevlâ	Ḥâbîbiñe virüp kılmışdur evlâ
2948	Velîniñ var delîli kıl semâ 'î	Delîniñ nefsi yok bilmez cimâ 'i
A271b 2949	Fi 'ilde yok kıluda yok ihtiyârı	İder aqvâl-i fi 'i-î ızırârı
2950	Yazılmaz ḥayri şerri bî-k'alemdür	İtürmiş 'aklını gülmez elemdür
2951	Olursa ḥâlka şerri yok dîvâne	Yene mürşid degüldür ins ü câna
2952	Görür gayb işini anlarda ba'zı	Anı söyleyemez bağludur ağızı
2953	Ve ba'zıdan işaret gösterür ḥaqq	Besâretdür ḥaberdâr olına ḥâlķ
2954	Ve 'avret yerini örten deliden	Umulur 'aklı var ola velîden
2955	Kerâmeti ola ḥâlķ izlemişdür	Deliyem diyu kendin gizlemişdür
2956	Velîler idebilmez keşf-i 'avret	Eğer itse düşer andan kerâmet
2957	<u>Hudâ</u> 'avnile kıldum bu cevâbı	Budur vâllâhu-a'lâm bi's-sevâb
2958	Saḳın dîvâneye itdürme zâri	Geçer dergâh-ı ḥaqqka inkisârı
2959	Anuñ göñlini alup eyle ḥandân	İder râbbüñ kamu aḥvâlin asân

2942 — K

2943a anlarile buldı insân : 'aklı nefsi bu insân K

2943 b bulupdur : bulubdur K

2944a 'aklı ve : ki 'aklı A

2945 — K

2946 — K

2947 — K

2948 — K

2950a ḥayri şerri : şeri ḥayri A

2951b ins ü câna : ins i câna K

2952a görür: görür K

2953a gösterür : göstürür A

2955a izlemişdür : izlemişler K

2955 b gizlemişdür: gizlemişler K

2957b vâllâhu- a'lâm : vâllâhi- a'lâm K

2959b aḥvâlin: ef'âliñ K

MEBĤAŞ-İ 'İLM-İ CÜFER

	2960	Bilürler 'ilm-i cefri kâmil erler	Virürler olacak işden haberler
	2961	Bu 'ilm-i cefer olındı bir işaret	Olur anuñlâ ızhâr-i beşâret
K99a	2962	Binâsı fahr-i 'âlemden kurulmuş	'Alîyye'-l- Murtazâdan nakil olunmuş
A272a	2963	Didi ol fahr-i 'âlem nûr-ı envar	Benem şehir-i 'ulûm kapusu Haydâr
	2964	Degildür bu kerâmet yâ sihirbâz	Büyük bir ma'rifetdür bileni az
	2965	Mışır'da şehir-i İstanbul'da çokdur	Velî bilür anı hâlk aşlı yokdur
	2966	Fünûn içre bu bir fendür muvâfık	Gelür ol fa'ili olursa hârik
	2967	Olinacak işe oldı delâlet	Bu fenni bilmeyen şanur kerâmet
	2968	Kerâmet gayridür bu ma'rifetdir	Temiz iden bunu pür ma'rifetdir
	2969	Kerâmet 'ilm ü takvâ zühde muhtâc	Bu fenniñ tâlibi üştâda muhtâc
	2970	Velîlerden olur şâdir bu şan'at	İder amma dimez aña kerâmet
	2971	Olur şâlih ve tâlihden bu şâdir	Değil mani' bilen her kimse kâdir
	2972	Bu fen şâbit değil zıll-ı hayâlât	Çıılır bunu 'amelle misl-i şan'at

MEBAŞ-İ 'İLM-İ SİMYÂ

	2973	Ve ba'zı kimse bildi 'ilm-i simyâ	Anuñla buldılar efsûn-ı esmâ
	2974	Riyâzat eyleyüben dilemişdür	Hudâsı aña bahşış eylemişdür
	2975	Habâsetle olunmaz 'ilm-i simyâ	Bu ef'âle olur tuhrile benâ
	2976	Bu fenle gösterür dürlü 'acâyibât	Degildür bu kerâmet bir hayâlât
	2977	Sihir mertebesidür 'ilm-i simyâ	Degildür aşlı şâbit misl-i rü'yâ
A272b	2978	Görürsen âyine içinde şûret	Degil ol anda şâbit bir hayâlet

MEBĤAŞ-İ SİHİR

	2979	Sihir vâki 'olur kem ademîden	Ki fâsıkdan veya kâfir denîden
--	------	-------------------------------	--------------------------------

2960b olacak : gelicek K

2962a kurulmuş : kuruldı K

2964b bileni : bilanı A

2965a Mışırda : Mışır'la A

2965 b bilür anı hâlk: dirler idana aşlı K

2966b hârik : hâzik K

2967a olınacak : olunacak K

2967 b bilmeyen: bilmeden A

2968----A

2969a 'ilm ü takvâ : 'ilm i takvâ K

2969 b tâlibi: şâhibi K

2970a velîlerden olur şâdir: velîden şâdir olıñür K

2972a zıll-ı hayâlât : zıll-u hayâlât A

2973a bild : buldı K

2975a olunmaz : bulunmaz K

2975b ef'âle olur tuhrile bana : ef'âle olur tahrile siña K

2976a gösterür: göstürür A

2977b aşlı şâbit: şâbit aşlı K

2978----K

2980	Kebâ'irdür sihir murdâra muhtâc	Anı kılan olur şeytâna serrâc
2981	Ṭarîk-i hâkktan azdurmış yolını	Ki istidrâce irdürmüş elini
2982	Sihirler iki dürlü biri 'işyân	Biri küfre varur iderse insân
2983	Küfür olan işi kavli iderse	Olur kâfir o hazlâna giderse
2984	İder ol sihri gösterür 'acâyib	Ve bilmez bunların hiç biri ğâ'ib
2985	Ve yok sihrille esmânın sebâtı	Binâsı yok nice bulsun hayâtı
2986	Ḳamunıñ mûcidi hâlîk -ı yezdân	Zuhûra ol getürür ider a'yân
2987	Bilin ol muzmerâtı gayyibâtı	Ḳamu ef'âli aqvâl-i lugâtı
2988	Ḳamu kılın maḳâsıdın bilen ol	Ḳamu kullar merâmını viren ol
2989	Virüpdür ademiyye ihtiyârı	Bula anuñla dünyâsında kârı
2990	Kimi yâhşi kimi yâvuz olurlar	Beḳâda lâyığın varup bulurlar
2991	İudâ hazırlamış nârı cinânı	Ki bulsan ihtiyârile kulanı
A273a 2992	Râbbenâ sen bizleri eyle selîm	Vir bize cennetlerin kılma elîm
2993	Ol hâbibine şalât ile selâm	Göndürelim bizlere oldur imâm
2994	Virelim ol habîbe çok şalâtı	Ki bildürdi bize her müşkilâtı
2995	Oldurur cennet kapuların açan	Oldurur 'âlemlere rahmet saçan
2996	Okıyanı diñleyanı yazanı	Rahmetiñle yârlıgâgil yâ ğanı

MEBHÂŞ-İ MEDH-İ ÜMMET

2997	Aḫmedî şükr eyle ki bulduñ kerem	Olmadı nâ'il aña gayri ümem
2998	Gör neler ikrâm idüpdür hâkḳ bize	Cümle ümmetden keremi çok bize
2999	Diñle ḳardaşım seni ikaz idem	Bizim ümmet bâğına pervâz idem

2982---K

2983b olur: olan K

2984a gösterür : göstürür A

2984 b bunların: bunlarıñ K

2985a esmânın: esmânıñ K

2985 b nice : niçe K

2986a mucidi hâlîk-i yezdân: hâlîk-ı vâhid-i yezdân K

2987---K

2988a kılın : kılın K

2988 b viren: viran A

2989a virüpdür ademiyye: virüpdür kılınna cüz K

2989b bula : bulur K

2990a bulurlar: yürürler A

2990 b lâyığı: lâyığın K

2992a râbbenâ sen: yâ ilâhî K

2992b vir bize cennetlerin: vir cinânı bizleri K

2993---K

2994---K

2995---K

2996---K

2997a şükr eyle ki bulduñ: şükrile bulmuşsañ K

2998a idüpdür: idübdür K ;2988 b keremi : 'aḳâsı A

2999---K

	3000	Diñle yâ ümmet kulâk uruñ söze	Ne beşâretler olinmuşdur bize
	3001	Hâlîka 'ilmi kadar medh ü senâ	Kim bize virmiş habîbile nümâ
	3002	Gör ne kulın nice ümmeñin aña	Gör neler ikrâm olinmuşdur saña
K99b	3003	Eyledi ümmet bizi ol servere	Ol hidâyet kıldı koşdı rehbera
	3004	Şefâ'at kânını virmiş bize ol	Ṭâbîb kılmış kamu derdimüze ol
	3005	Ḳılıpdur gayri ümmetden mükerrerem	Nebîmiz enbiyâlardan mu'azzam
	3006	O'dur 'âlemlerin a'lâ refi'i	O'dur yevmü'l- cezâ hâlkın şefi'i
	3007	Ḳamu ümmetler içre bizi mevlâ	Nice gör menzilimiz kıldı a'lâ
A273b	3008	Habîbini bize dâd eylemişdür	Bize mü'min diyu ad eylemişdür
	3009	Ki âşına dimekdür mü'min isme	Muvâfık eyle cânım ismi cisme
	3010	Mü'min adın su'i da'ir söyleme	İsmüña cismüñ muğâyir eyleme
	3011	Hâlîka şükr eyle ümmetsin aña	Bil anuñ kadrin ebed devletdür saña
	3012	Ḳadrini bilmek kılasın sünneti	Ol dahı yarın saña dir ümmeti
	3013	Ümmet ol ümmet işini pîşe kııl	Fi'lini işle sözüñ endişe kııl
	3014	Bir mişâlim var aña anla kıyâs	Ḳıl şefâ'at aña göre iltimâs
	3015	Yâr olup birile ülfet eyleseñ	Hayli dem anıñla şöhet eylesen
	3016	Âşınâ olur seniñle ol kişi	Şâd olunur arada dostlık işi
	3017	Birbiriniñ her rızâsın kıılmalı	Hızmeti olan işinde olmalı
	3018	Sen anuñ hızmet işini kıılmasan	Söyledügi kavle razı olmasan
	3019	Anuñ yanında feyziñ onca olmaz	İder ol dahı işlerinde igmâz

3000a kulâk urun : kulâğ açın A

3001---K

3002---A

3004b kılmış : itdi K

3005a kıılıpdur : kıılıbdur K

3006a 'âlemlerin : 'âlemleriñ K

3007b nice gör menzilimiz : nice menzilimiz gör K

3011b devletdür: tursun A

3013b sözün: sözün K

3015a eyleseñ : eylesen A

3015 b eyleseñ : eylesen A

3016b şad: sed K

3017---K

3018a hızmet işini kıılmasan: bir hızmet işin kıılmasañ K

3018 b kavle razı olmasan: söze dahı uymasan K

3019a feyiziñ onca: hayz u feyziñ K

3019b işlerinde : işlerine K

	3020	Murâdîñ olsa bir nesne kıatında	Qabûl itmez sözüñ olmaz yanında
	3021	Ümmetim dirsən aña yâ Aħmedî	Şâfi'im dersin Muħammed ħazreti
A274a	3022	Qılmayasan sünnet olan işleri	Böyle mi sevmek olur peygamberi
	3023	Varmadın sünnet tarîkı izine	Müttehimsin baqamazsın yüzine
	3024	Yârın anı görmeğe utanasın	Yâ nice andan şefâ'at umasın
	3025	Sünnetile kılmayanlar ûşûli	Qıyâmetde göremezler resûli
	3026	Nice ümmetsin ey ihvân-ı dındaş	Varalım sünnet ile yola yoldaş
	3027	Bulam dirsən eğer yarın emânı	Resûliñ sünnetile var bul anı
	3028	Bir rivâyet var idem diñle ħaber	Sen nice ümmetsin aña kııl nazâr
	3029	Ĥazreti Mûsâ kelîm girdigâr	Ĥazreti tevrâtını açup baqar
	3030	Gördi ħaqq bir ümmeti medħ eylemiş	Gelmeye bir öyle ümmet söylemiş
	3031	Söyledi yâ râb bunı virgil baña	Bir nidâ irdi ħudâsından aña
	3032	Ol ħâbîbe ümmet itdim anları	Aña mahşûş eyledim ol cânları
	3033	Bir daħı tevrâtına baqdı kelîm	Gördi bir ümmet ki medħ itmiş selîm
	3034	Ĥaqqâ yalvarup tazarru 'eyledi	İş bu kavmi baña ümmet kııl didi
A274b	3035	Bir nidâ irdi aña kim yâ kelîm	Ol Muħammed ümmetidür selîm
	3036	Bir daħı tevrâta baqdı ol ulu	Gördi uħrâda bir ümmet baħtulu
	3037	Getüreler mahşere bu ümmeti	Cümle ümmetlerden a'lâ rif'ati
	3038	Cümle ümmetlerden ola izdiyâd	Yüzleri envâr ola baħtı küşâd
	3039	Cümleden evvel ħisâba duralar	Cümleden evvel cinâna gireler

3020a murâdîñ: murâdın A

3021a dirsən: dersin K

3021b dersin: dirsin A

3022a kılmayasan: kılmayasın K

3023---K

3024a görmeğe: görmege K

3025a sünnetile kılmayanlar: sünnet özde kılmayasın K

3025b göremezler: göremezsın K

3027a dirsən: dersin K

3028b aña kııl: it saña A

3029a girdigâr: ħaqqâ yâr K

3030b öyle: eyle A

3031b aña: yâña K

3032a anları: bunları K

3033b ki medħ itmiş selîm: yine medħ-i 'azîm A

3034a yalvarup: yalvaru A

3035a irdi: geldi K

3038b baħtı: kıalbi K

3039a duralar: ðuralar A

	3040	Didi Mûsâ yâ ilâhe'l-'âlemîn	Bunları kııl baña ümmet yâ mu'în
	3041	Bir nidâ geldi niyâz itme kıati	Gayre virilmez Muḥammed ümmeti
	3042	Ol ḥabîbim ümmeti medḥi daḥı	Okı tevrâtı bulursın sen daḥı
	3043	Ḥâşılı tevrâtile gelmiş tamam	İş bu ümmet ḥaḳkına kırık biñ kelâm
	3044	Gördi Mûsâ bunca luḫı neyledi	Anlara meyl-u muḥabbet eyledi
	3045	Didi yâ râbbi bu kıavme böyle iş	Bunca ta'zimâtile itdüñ biliş
K100a	3046	Söyle sen bu ümmeḫin kıarı nola	Ḥazretinde şol kıadar 'izzet bula
	3047	Bir nidâ kııldı aña ol bî-zevâl	Diñle Mûsâ anları eyle ḥayâl
	3048	Ma 'şumiken terbiyemde olalar	Teklife irse ma'âriş olalar
	3049	Ba 'zı kerre râh-ı nefse gideler	İtmeyin didüğim işi ideler
	3050	Didi Mûsâ bu şıfatlar söyledüñ	Anların ḥaḳkında takrir eyledüñ
A275a	3051	Düşmanın ef'âlidür fi'illeri	Yâ niçün ta'zim idersin anları
	3052	Ḥaḳḳ te'alâ dir bu ümmet ḥaḳkına	Ger ne deñlü emrini anlar şına
	3053	Öyle vâḫdâniyyetimi bileler	Cânların isâr idüp dönmeyeler
	3054	Dini uğrına ğazâlar kıılalar	Din-i a'dâya cezâlar kıılalar
	3055	Kâfire müşrike yâr olmayalar	Küfr ü şirkile benî anmayalar
	3056	Ĝayri millet baña bühtân eyleye	Baña lâyıḳ olmayanı söyleye
	3057	Birliğime cümle nâḫıḳ olalar	Din-i islâmımda şâdıḳ olalar
	3058	Baña nâzlıdur Muḥammed ḫazreti	Nâzlıdur kıatımda anuñ ümmeti
	3059	Uluların olur etbâ'ı ulu	Herkesin kıatında olur sevgülü

3040a didi: itdi A

3042a ḥâbibim ümmeti medḥi daḥı : ḥâbibe ümmeḫince biñ daḥı K

3042 b bulursın sen daḥı : bulursın ey seḫi K

3044b meyl-ü muḥâbbet : meyl-i muḥâbbet K

3045a didi: itdi A

3045b bunca: böyle K

3046a ümmeḫin kıarı n'ola : ümmeḫin işi n'ola K

3048b olalar: kıılalar K

3049a kerre râh-ı nefse gideler : ba'zı nefsi ba'zı râha gideler K

3049b itmeyin didü kim işi ideler: itmeyiz didi kim işi ideler K

3050a didi Mûsâ bu şıfatlar: itdi Mûsâ bu şıfat kı A

3050b anların: anlann K

3051b niçün: neden K

3052a dir bu ümmet: didi bizler A

3052b emrimi: emrümü A

3053a eyle vâhdaniyyetimi bileler: eyle vâhdaniyyetimi bilalar A

3054a dini uğruna kıılalar: dinimün yolında ideler ğaza A

3054b din-i a'dâya cezâlar kıılalar: din-i a'deme kııla anlar cezâ A

3055a kâfire: kâfirî K

3055b küfr ü şirkile: küfr: şirkile K

3058b nâzlıdur kıatımda anuñ : ol sebebden nâz iderler K

3059a uluların: ululayın A

3059b herkesin: herkesin K

	3060	Ol habîbim hâtırınçün anları	'Afv idem mestûr ola 'işyânları
	3061	Şerlerin defterlerinden kalduram	Yerlerini hayır işile talduram
	3062	Böyle rabbimiz ki var ne ğam bize	Her dü 'âlem istemez ol kem bize
	3063	Diñledi bunca sözi Mûsâ kibâr	İş bu ümmetliĝi itdi ihtiyâr
	3064	Ümmet olmışdur kamu ebrâr aña	Cümle mü'minler kıılır ikrâr aña
	3065	Añladın mı ol resûlin rif'atin	Oldı meddâhı hudâ bu ümmeñin
A275b	3066	Biz anuñla olmışuz 'afva sezâ	Biz anuñla olduk ikrâma sezâ
	3067	Ümmetisen ümmet işin ide gör	Şer'ine yapış yolına gide gör
	3068	Yârın ol seni görünce ola yâr	Ĝam güninde ola saña ĝam-güsâr
	3069	Hudânın rahmeti kullarına bol	Şefâ'at olınan kulı bilür ol
	3070	Şefi'a ol diyer ider şefâ'at	Budur divân-ı kübrâsında 'âdet
	3071	İzin ta olmayınca ol divânda	Şefâ'at idebilmez kimse anda
	3072	Ol şefâ'at olınacak kullara	Gör nice vâsta eyler anlara
	3073	Misâlim var bu ahvâle müñasib	İşit anı içâ'at eyle kâsib
	3074	Bir insânın ola bir nice oĝlı	Kamu bir pâdişâhın olsa kulı
	3075	Anuñ ba'zıları olsa ataya	İçâ'at üzere girmese hañaya
	3076	Ve ba'zıları kılsalar ma'âşî	Ve olsalar atalarına 'âşî
	3077	O 'âşile muñi' olan oĝulları	Ûlûma müstaħak iş itse bunlar
	3078	Göre oĝulları kılmış kabâhat	Ata görmez mi anlardan hacâlât
	3079	Murâd itse katillerini ol şâh	Ata görse ider anlariçün ah

3061 — K

3062---- K

3063a bunca sözi Mûsâ : çün bunca aqvâli K;

3063 b ümmetliĝi: ümmetliĝi K

3065a resûlin rif'añın : resûli rif'añın K

3065b ümmeñin: ümmetisin K

3066b ikrâma sezâ: ikrâm-ı 'ağâ K

3067a ümmeti sen : ümmetisen K

3069a hudânın rahmeti kullarına bol : hudânın kullanna rahmeti bol K

3070-- K

3072b eyler: ider A

3074a bir insânın ola : birinin olsa ger K;

3074 b pâdişâhın: pâdişâhın K

3076b ve: ger K

3077a o 'âşile: o 'aşiler K

3077b itse bunlar: itseler A

3078b anlardan: ol işde K

3079a murâd itse katillerini ol şâh : dilerse anların katlini ol şâh K;

3079 b ata görse ider anlariçün ah: ata anlariçün ide bilür ah K

A276a	3080	Ata ile oğullar ol şâha kûl	Çamusı mülkidür nitse ider ol
	3081	Dise ol pâdişâh aña eyâ kûl	Saňa bunlar oğul amma baňa kûl
	3082	Çılupdur kendiler kendine noşşan	Gerek katl olına cümlesi yeksân
	3083	Ki şer'ân bunlara ûlûm sezâdur	Murâdım bunlara 'adlen cezâdur
	3084	Nedir ahkâm-ı şer'a anda ata	Meger ol şâh ide ataya i'fâ
	3085	İde ataya acursın nidelüm	Dile bir kaçını azâd idelüm
	3086	Virince ruşşatı şâh ol ataya	Ata kimi görür lâyıķ ricâyâ
	3087	Ricâsı 'âşya olmaz atanuñ	Ki zira sözünü itmezdi anuñ
	3088	Muñi' olanlara râci oliser	Ma'âşide olanı öldüriser
	3089	Ĥudâniñ kûlıdur maħbûbe ümmet	Atamız gibidür bize Muħammed
K100b	3090	Ki bizden müsteħaķ olınca nâra	Muħammed nice kılsun bize çâre
	3091	Ki oldur bizlere şer'i getüren	'Adl-i fermânını oldur getüren
	3092	Ĥudânın 'adlidür nâra 'uşâtı	Çoya ta pâķ olına seyyi'âtı
	3093	Ki pâķ iden iki şeydür günâhı	Biri ateş biri rahmet ilâhî
	3094	Mişâlim var iki dürlü Ĥaber ol	Gümiş Ĥâlş olınca istemez Ĥal
A276b	3095	Yâ murdâr âbile Ĥin olsa göze	Necâsetden anuñla nesne bize
	3096	Ol göze tayanmayınca ateşe	Pâķ olup şer'ân yaramaz bir işe
	3097	Yañi fısqın şuları cismümüzizi	Çablayu kılmış mülevves ol bizi
	3098	Böyle ten yarar mı cennet bâbına	Girüben yârân ola erbâbına
	3099	Böyle kullar rûz-ı maħşer ac olur	Ateşe yâ rahmete muħtâc olur

3080a ataile oğullar ol şâha : ki zira ol ata daħı şâha K

3081---K

3082a çılupdur : çılubdur K

3082b gerek katl olına cümlesi yeksân: gerek ki katil olına cümle yeksân A

3084a nedir ahkâm-ı şer'a anda ata: ne söz der anda Ĥükm-i şer'a ata K

3085a ide ataya acursın nidelüm: ide ataya acırsan nidelim K

3086b görür: görür K

3087---K

3088a olanlara: olanları A;

3088 b ma'âşide olanı öldüriser: o 'âşya kûlları şâh K

3089a Ĥudâniñ kûlıdur maħbûbe ümmet : Ĥudâ kûlları yüz Ahmed'e ümmet K

3090b kılsun: kılsın K

3091b getüren: yetüran A

3092a Ĥudânın: Ĥudâniñ K

3094---K

3095-- -K

3096-- -K

3097-- -K

3098-- K

3099--- K

3100	Bunlarile ta arınmayınca kul	Lâyık olup cennet olmaz duhûl
3101	Yâ ilâhî âb-ı râhmetle bizi	Yu mülevves zembile tenümüzü
3102	Luıfuña var ilticâmuz yâ refî'	Ol hâbîbuñ bizlere eyle şefî'
3103	Bilür ba'zı girer nâra bu ümmet	İzinsiz ol dahı itmez şefâ'at
3104	İder şâfi' şefâ'at müstahakkı	Şefâ'atsiz bulan çok luıfı hakkı
3105	Sözün ıutanları koymaya anda	Sözün ıutmayanı görmeye anda
3106	Ve ba'zı kulları saklar melekler	Ki ta ırmeye anlara dilekler
3107	Gireler nâra 'ısyânı yuyalar	Ki ta pâk olunup cennet bulalar
3108	Ümmeti oldur ki işler sünneti	Maırûm olmaz böyle sunni ümmeti
3109	Ola mı saña yârın şâhib anda	Ki kılmadın didügi sözi bunda
A277a 3110	Anuñ sünnet olan ef 'âlin atduñ	Denî nefse uyub 'ısyâna gitdüñ
3111	Dimez mi ol rızâmı itmedüñ sen	Didigim yollarıma gitmedüñ sen
3112	Fenâ dârında baña oldun ümmet	Seni itdüm cinân bâğına da'vet
3113	Ṭarîkimden çıkup varduñ ziyâna	İrişdüdüñ mazarrat cism-i câna
3114	Fenâ bustanına varup ulaşduñ	Hâfâ meyvesini dirüb bulâşduñ
3115	Mülevves eyledüñ cismile cânı	Nice bulsañ gerek şimdi cinânı
3116	Eger rabbüñ saña kılmasa çâre	Gidersin bunca ecrâmile nâra
3117	İlâhî umaruz senden i'ânet	Hâbîbüñ bizlere kılsun şefâ'at
3118	Ne deñlü cürme alüde gedâyem	Yine h'âhende'-i luıfu 'aıâyem
3119	İlâhî ol hâbîbüñ hürmeğine	Tarahhüm eyle anuñ ümmeğine

3100---K

3101 K

3102 K

3105a sözüñ ıutanları : sözini ıutanı K

3105b sözüñ : sözün K

3107-- K

3109a ola mı saña yârın şâhib anda: saña olur mı şâhib yârın anda K

3109b ki kılmadın didügi: ki kılmadın didigi K

3110a ef'âliñ: ef'âli A

3111b didigim yollarıma: didüğim yollarile A

3112a dârında baña olduñ: mülkünde olduñ baña K

3113b cism-i câna : cisme câna A

3115b şimdi: tizce A

3116a kılmasa: kılmazsa K

3117a umarüz : umarız K

3117 b hâbîbüñ bizlere kılsın: hâbîb-i ekrem bize kılsın K

3118b luıf-u 'aıâyam: luıf-ı 'aıâyam K

3119a ilâhî ol : hudâyâ ol K

	3120	İşimiz hayr u t̄â'at sünnet ile	ḥabîbuña karîn it raḥat eyle
	3121	Bir rivâyet daḥı var idem îrâd.	Diñledin kârdaşı kalbi eyle şâd
	3122	Ol ḥâbîbi bizlere kıldı t̄âbîb	Gör ne deñlü ümmeti ister ḥabîb
	3123	Ol kıyâmet günü kim ola nizâm	Emir ide Cebrâ'ile rabbü'l-enâm
A277b	3124	Al Burâkı tâcı hem ḥulle'i var	Ol ḥabîbime ilet anı o yâr
	3125	Giysin anları Burâka biñsin ol	Cümleden evvel dîvâna gelsün ol
	3126	Vara anlarile cebrâ'il emîn	Orayâ anı sa'âdetle hemîn
	3127	İde rabbüñ bunları giysun didi	Maḥşerim dir ol baña gelsin didi
	3128	Söyleye ol dem MuḥammedMuşafâ	Ol şefâ'at ma'dan-ı kân-ı Şaḥâ
	3129	Ümmetim 'afv itmeyince yâ ğani	Giymez tâcı kemer ḥulle tonı
	3130	Böyle nâz itse gerekdür ol ḥabîb	İtmesün mi cümleye oldur t̄abîb
	3131	Hürmeiine çekmelidür nâzını	İlâtiriçün ūtmâlıdur sözini
	3132	Bir nidâ ire aña yâ Muşafâ	İl'ati giy idelim 'ahde vefâ
	3133	Biñ Burâka gel eyâ faḥr-i cihân	Maḥşer irdi gel eyâ şadr-ı dîvân
	3134	Gel bugün maḥşer dîvânıdur baña	Ümmeiñ istedügince al saña
	3135	Bu işe memnun alup tura hemân	Tâc u ḥüllesin giyüp ola revân
	3136	Böyle ola bize yârın şefkati	Biz gerek ki işleyelüm sünneti
	3137	Ta anuñlâ ḥaşr olalım ol zaman	Rûz-ı maḥşer bulâlım emn ü emân
K101a	3138	Bir daḥı vardır rivâyet yâ kirâm	Ümmei olduñ aña şükr eyle müdâm
A278a	3139	Bir gün ol kân-ı kerem genc-i Şaḥâ	Ümmetiçün ağladı ol Muşafâ

3121a var idem: idelîm K

3121b eyle şad: it kü'şad K

3122a kıldı: kılmış K

3123a günü kim: turmağa A

3123b rabbü'l-enâm: rabbü'l- 'izam K

3124a tâcını ḥulle'i yâr: tâcı hem ḥulle'i var K

3125a giysun anları Burağa biñsün ol: giysin anları Burağa biñsin ol K

3125b gelsün: gelsin K

3126a emîn: aña K

3126b orayâ anı sa'âdetle hemîn: diye rabbüñ bunları virdi saña K

3127a ide rabbüñ bunları giysün didi: bunları giysin suvar olsun didi K

3127b maḥşerim irdi baña gelsün didi: maḥşerimdir ol baña gelsin didi K

3130a böyle nâz itse gerekdür ol ḥabîb: nâz ide böyle ḥudâsına ḥabîb K

3131a hürmeiine: ḥürmetiçün K

3132b giy idelîm: gey iderüz A

3134b ümmeiñ: ümmeiñ K

3135b tâc u ḥüllesin giyüb: tâc urup ḥulle giye K

3136a böyle ola bize: yârın bize ide A

3136b işleyelüm: işleyelîm K

3137b emn ü emân: emn i emân K

3139a genc-i Şaḥâ: kân-ı Şaḥâ K

3140	Gör <u>h</u> udâsına nice nâz eyledi	Nâz içinde ümmeğin raz eyledi
3141	Ağlayu dir ümmetimün suçu ne	Düşdi bu renc-ü 'ananın içine
3142	Ol geçen ümmetlerin hakkında sen	Bunca in'am eyledüñ dünyâda sen
3143	Ekşeriniñ eyledüñ 'ümrin dırâz	Ümmetimüñ eyledüñ 'ümrini az
3144	Nicesine mâlı virdüñ 'addi yok	Ümmetimin eyledüñ fakrini çok
3145	Anlara virdüñ ten ile kuvveti	Ümmetim kıldun giçi yok takatı
3146	Ümmetimi eyledüñ ahir ümem	Anlarile hatim ola dünyâ-yı kem
3147	Gayrilerin rızkını virdüñ kesîr	Ümmetimüñ rızkını kıldün 'aşîr
3148	Böyle diyüp ağladı itdi bir ah	Âhı anuñ eyledi dergâha râh
3149	Şol uşağı avudur ane niçe	Ol habîbinün hâtırın alur eyleçe
3150	Bir nidâ kıldı aña râbbü'l-mucîb	Hâş u 'âmın derdine sensin tabîb
3151	Saña luğfendür bu işler yâ resûl	Bunlarıçün olmasun kalbün melül
3152	Her dü 'âlem saña virdim kün-fekân	Sevdüğim içün gelmisen ahir-zaman
3153	Enbiyânın ahirisin şüretâ	Serfirâzısın kamunıñ sıratâ
A278b 3154	Yâ habîbim ümmeğini sevmişem	Sevdüğimçün saña ümmet kılmışam
3155	Kaddini kıldum giçi itdim za'if	Kim tekebbür olmaya ola 'afif
3156	Gayriler cism ile kuvvetlendiler	Kibr ile bâd-ı helâkı buldılar
3157	Virmedüm ümmetüñe 'umr-ı dırâz	Dâr-ı dünyâda göreler zağmet az
3158	Az 'ümür içre günâh az ideler	Az hisâbile dîvâna gideler
3159	Anlarıñ evvel hisâbın göreyim	Cümleden ol cennete göndereyim

3140b ümmeğin : ümmeğin K

3141b renc-ü 'ananın: renc-i 'ananın K

3142a ümmetlerin: ümmetlerin K

3142b dünyâda: anlara K

3144a mâlı: mâl A

3146b anlarile hatim ola dünyâ-yı kem: hatm ola dünyâ gele yevme'l-kıyâm K

3147---K

3148b ahı anuñ eyledi dergâha râh : eyledi dergâh-ı haqqka ahı râh K

3149---K

3150a râbbü'l-mucib : kim yâ habîb K

3150b hâş u 'âmın : hâş ı 'âmın K

3151a saña luğfendür bu işler yâ resûl : bunlarıçün eyleme kalbi melül K

3151b bunlarıçün olmasun kalbün melül: saña luğfendür bu işler yâ resûl K

3154a ümmeğini: ümmeğin ben A

3154b sevdüğimçün : sevdiğimi K

3155a kıldum giçi itdim : itdim giçi kıldım K

3157a virmedüm ümmetüñe: ümmeğine virmedüm K

3157b göreler zağmet: göre zağmeti K

3158b divâna: cinâna K

3159a anların evvel hisâbın göreyim: gayriden evvel hisâbı göreler A

3159b ol cennete göndereyim: evvel 'inana gireler A

3160	Gayri millet buldılar 'ümr-i keşir	Mihnet-i dünyâya oldılar esir
3161	'Ümr-i hayır oldur kişi uşanmaya	Arzalı 'ümre giriftâr olmaya
3162	Gelse haşşret fânisinden yaña men	Eylerem râzı anı uhrâda ben
3163	Ümmeğin erzâkını îâr eyledüm	Kesb-i erzâka giriftâr eyledüm
3164	Ta ki dünyâ mihneti bileler	Tizce dünyâdan uşanup geleler
3165	Ümmeğin son ümmet itdüm muhterem	Su'î hâlin bilmesün gayri ümem
3166	Her kötü hâllerin özge bilmeyin	Gayri ümmet içre rüsvây olmayın
3167	Ümmeğin bildi geçen ümmetlerin	Cümle ahvâlini her milletlerin
3168	Bildi anlar hâlini yakın ırak	Buldılar ol 'ilm ile dürlü mezâk
3169	Evveli ahiri cümle bildiler	'İlmile gayriden efdal oldılar
A279a 3170	Ümmetün ben âhir ümmet eyledüm	Kabir içinde az yatalar diledüm
3171	Atañ âdemden berü şeyhile şâb	Yatıyor bunca ümem tahtu't-ıurâb
3172	Hâbis olınmışlar kamu yer altına	Müntazırlardur kıyâmet vaqtine
3173	Ümmetün toprak içinde az yatar	Görmeyeler ta ki anlar intizâm
3174	Ümmetün gayriden artuk severem	Rahmeti anlara gayet iverem
3175	Ümmetün ben sevdüğimçün yâ resûl	Ol sebebdür ki seversin bilmiş ol
3176	Yâ habîbim ümmetün ben okmışam	Anları kur'an içinde aılmışam
3177	Ümmetün 'âmil olan 'âlimleri	Enbiyâlar gibi didim anları
3178	Ümmeğine kılduğım ihsânı ben	Virmedüm gayri ümeme anı ben
3179	Sencilâyın bir şefâ'at kânını	Virmedüm mi 'âşiler dermânını

3162a yaña: baña K

3163---K

3164---K

3165a ümmeğin son ümmet itdüm muhterem:ümmeğin son kılmışam budur kerem K

3165b bilmesün: bilmesin K

3166---A

3167a ümmeğin bildi geçen ümmetlerin: ümmeğin bildi geçen milletleri K

3167b cümle ahvâlini her miletlerin: şol geçen mazideki ümmetleri K

3168a bildi anlar hâlini: bildiler gayrin işin A

3171b yatıyor: yatıyor A

3173---K

3175a sevdiğim çün: sevdiğime K

3175b sebebdür ki: sebebdendür ki A

3177b enbiyâlar gibi didim: enbiyâ gibi dimedüm A

3178a ümmeğine: ümmeğine A

	3180	Virmedüm mi şâfi kûr'an anlara	Ƙılmadum mı anı dermân anlara
K101b	3181	Fâtiha ihlâs virdim yâ ûşûl	Ayete'l Ƙursi ve amene'r-resûl
	3182	Virmedüm mi şehri-i şavmı anlara	Virmedüm mi mağfiret Ƙutanlara
	3183	Leyle'-i Ƙadri ve Cum'a virmişem	Bir 'amele biñ şevâp ir görmişem
	3184	Virmedüm mi tevbe'ü hacc ü zeƘat	Virmedüm mi Ƙurbeti baña şalât
A279b	3185	Virmedüm mi anlara tevhibi zât	Mağv ola anuñla cümle seyyi'at
	3186	Ümmetün çok seyyi'âtın ħayrile	Ol Ƙadar tebdil idem gelmez dile
	3187	Anların bir ħayrına ben on sevâb	Virmeliyem ta ola dünyâ ħârâb
	3188	Yevm-i mağşer ümmeñin idem refi'	Razı oldüğün Ƙadar eyle şefi'
	3189	Sen benim Ƙatımda ğayet ulusın	MağlûƘâtımdan Ƙamu sevgülüsün
	3190	Ümmeñine ne dilerseñ eyle sen	Gözlerin yaşını sil ağlama sen
	3191	Ol Ƙadar medħ itdi ümmetim ħudâ	Ben ħayâ itdim daħı idem şadâ
	3192	Razı olduñ mı didi ol girdigâr	Ƙalbüñ olsun mutma'inne toğru yâr
	3193	Ben didüm ħamd ü şükür saña ilâh	Ümmetime olmışân bunca penâh
	3194	Varemiş 'indinde Ƙadr ü kıymeti	Razı oldum ola raħat ümmeti
	3195	Yâ ħabîbim ben lâtifem sen şerif	Aramızda ümmetüñ olmaz za'if
	3196	Sen baña it ümmeti vâ-ümmetâ	Ben saña virem cevâbı raħmetâ
	3197	Ol lâtif ile şerif arasına	Girse ümmet em irer yarasına
	3198	Böyle şâhibler ki var yâ Aħmedî	Anların yolına var bul vuşlâtı
	3199	Bir rivâyet var daħı idem size	Bir ulumuzda virilmişdür bize

3183b 'amele: 'amelle K

3184a tevbe' ü hacc ü zeƘat: tevbe'i hacc i zeƘat K

3186b tebdil idem : tebdildeyem A

3187a anların: anlann K

3187b virmeliyem ta ola dünyâ: vireyem dünyâ olınca ta K

3188a ümmeñin: ümmeñin K

3188b oldüğün: oldığın K

3190a ümmeñine ne dilerseñ: ümmeñina ne dilerdin A

3190b gözlerin: gözlerin A

3191b ħayâ itdüm daħı idem: utanub Ƙılmadım K

3192b toğru: toğru A

3193b olmışân: olmışan A

3194a 'indinde Ƙadr ü kıymeti: 'indinde Ƙadr i kıymeti K

3194b ola raħat: bula raħmetA

3196a ümmeta: ümmeti A

3196b râħmeta: râħmeti A

3198b anların: anlann K

A280a	3200	Yarın ol maḥşerde mi ola ḥisâb	Ol resûl-i ekrem kıla anda cevâb
	3201	Diye kim yâ râbbenâ sensin lâıff	Ümmetümi eyledüñ ğayet za'if
	3202	Taḳati yok ki divâna duralar	Böyle dîvân içre maḥsûb olalar
	3203	Her dü 'âlemlara sensin velî	Ümmetime vir ḥisâbı evvelî
	3204	Ümmetime vir gördüre evvel ḥisâb	Soñra sâ'ir ümmete ola ḥitâb
	3205	İde rabbim ümmetimüñ 'aybını	Setrü kııl şây itme bu maḥşer günü
	3206	Anların her 'aybını eyle sitâr	Hâlk içinde olmayalar şermesâr
	3207	Hâḳḳ te'âlâ aña diye sevdiğim	Hod bilürsin fânide setr itdigim
	3208	Ĝayri ümmet geldi senden ilerüv	'Aybını zâhır kıılurdük rü-berüv
	3209	Her ne 'ayb itdise anı bâbına	Yazılurdu keşf ola aḥbâbına
	3210	Ta ki ḥâlk içinde rüsvây olına	Hük-m-i şer'i aña icrâ kıılına
	3211	'Aybına göre iderlerdi iza	Ḳat' olurdu 'uzvi görürdi cezâ
	3212	Yâ eli yâ ayâğı yâ barmığı	Ḳat' olur burnı yâ gözi kıılağı
	3213	Sen ki geldün râḥmete'l-lil'âlemin	Hâlk-ı 'âlem oldılar andan emin
	3214	Sen ricâ itdün 'uyubu kııl nihân	Yarın ol maḥşer günü ola beyân
A280b	3215	Öylece kıılduḳ biz anı fânide	Yâ niçün setr eyle dirsın bâkıde
	3216	Ol diye ğitdi fenâyı neylerem	Şimdi saña lâıyığın eyle kerem
	3217	Her dü 'âlem kıılları settârsın	Mü'min-i 'aşşileriñ ğaffârsın
	3218	Ümmetimüñ 'aybını şây eyleme	Dilerem ḥâlk içre rüsvây eyleme
	3219	Ümmetimüñ 'aybını ben ile sen	Bilelim ğayrilere bildürme sen

3201a diye kim: ide ki A

3201b eyledüñ ğayet: eylemişdün key K

3202a taḳati yok ki divâna duralar: yokdur dırazen turalar divâna A

3202 b böyle: öyle K

3204a göndüre: göndire K

3204b sa'ir: sayır A

3205a ide rabbim : diye yâ râb K

3205b setr ü : setri K

3206anların: anların K

3207a aña diye sevdiğim: ide aña sevdiğim A

3207 b ḥod: hûb K

3220b kıılurdük: kıılurdım K

3209a 'ayb: 'ayıb A

3209b aḥbâbına: aşşâbına K

3210a rüsvây olına: 'aybı biline K

3211-- K

3212--K

321b andan oldılar: oldılar andan K

3214a itdün: kııldın A

3214b ola beyân: eyle 'ayân K

3215a öylece: eylece A

3216a diye: ide A;3216b lâıyığın: lâıyıkım K

3217a settârsın: settârsın A

3217b mü'min-i 'aşşilerin ğaffârsın: mü'min-i 'aşşilerin ğaffârsın A

3219a ben ile sen: benimle sen K

	3220	Hakk te'âlâ ide yâ şadr-ı dîvân	Dilerem senden dahı idem nihân
K102a	3221	Hod bilürsin 'A'işe'ye fânide	Eylediler iftira ol zahide
	3222	Ol münâfıklar o kizbi söyledi	Hâlk içinde kizbi izhâr eyledi
	3223	Kizb iken itdün o deñlü nefreti	Niçe gün kılmadın aña hâlveti
	3224	Ta ki biz kılduk şahadet şıdkına	Bildün anı iftiradur hakkına
	3225	Ümmeğin vâki' 'uyubın göresin	Olmayub şâhib ve nefret kılasın
	3226	Anların 'aybın saña göstermezem	Saña eyle nefreti itdürmezem
	3227	Yâ habîbim anların kem pişesin	Görme ta çekmeyesen endişesin
	3228	Nâzlısın katımda gayet sevgülü	Anlarıçün olma benden kaygulu
	3229	Cümleden ben erhâmem kullarıma	Ba huşûşân ümmetüñ yararına
A281a	3230	Böyle rabbimiz ki var ne gam bize	Luftı çokdur eylemez ol kem bize
	3231	Şimdi setri kılmasa giderdi 'âr	Hâlk içinde ma'yüb iderdi firâr
	3232	'Aybı kulu göstereydi ruberü	Qalmazidi ademide âb-ı rü
	3233	Oldurur kullara settârü'l-uyüb	Oldurur müznibe gaffaru'z-zunub
	3234	Setrini gör maşşer içre kulları	Aña ismile çağırdur anları
	3235	Ta zinadan hâşıl olan kimseler	Maşşer ehli içre utanmayalar
	3236	Ahmedî mağrur alınma bunlara	Bu keremler var diyu mü'minlere
	3237	Bunca ikrâm ol kula hazırlamış	Muttekidür Ba'zı 'isyân eylemiş
	3238	Sende yok takvâ 'aceb nitseñ gerek	Rahmeğine sığınub gitseñ gerek
	3239	Böyle rabbim var diyu itme günâh	Hakk te'alâdür mu'azzib pâdişâh

3220b dilerem: isterem A

3221a hûb : hod A

3221b zahide: za'ide A

3222b kizbi: anı K

3223b kılmadın: kılmadın K

3225b olmayub şâhib ve nefret kılasın: olmasan şâhib ve nefret kılasın A

3226a anların 'aybın saña göstermezem: anlarıñ 'aybın göstermezem K

3226 b eyle nefreti itdürmezem: öyle nefreti virdürmezem K

3227a anların: anların K

3227b çekmeyesen: çekmeyesin K

3228b kaygulu: gayguluK

3229b ha huşûşan: yâ huşûşa A

3230b eylemez: istemez A

3232a göstereydi: göstüreydi A

323a oldurur: oldurır K

3237a ikrâm: ekrâm A

3238a yok: yokdur K

3238b sığınub: sığınu A

	3240	Fazlını şâ'at içinde gizledi	Ėazabı 'isyân içinde gizledi
	3241	Ta ki cümle şâ'at işi ideler	Cümle 'isyân işe nefret ideler
	3242	İtme cânım râh-ı 'isyâna hıram	ĖaĖĖ te'alâ dür 'azizün-züntikâm
	3243	Ol cehennemı yaradupdur yedi	Biri ümmeti Muğammed çün didi
	3244	Diñle yâ ümmet aĖî Ėadrin yüce	Gör şefâ'at olınan ümmet nice
A281b	3245	Bir mizanım var saña güş it anı	Olma Ėafil ol mizana Ėoy seni
	3246	Geldi nesl-i ademi bu fâniye	Adem ister râh-ı ĖaĖĖı tanıya
	3247	Üç yol oldu âhıret mülkine yol	Ėul bulınduk râh-ı ĖaĖĖı ara bul
	3248	Bir yolın encâmıdur darü's-selâm	Bu yola da'vet Ėılır şâh-ı imâm
	3249	EĞdi yolında besaşın zuhud	Cümle şâ'at meyvesi itdi vurud
	3250	Bu yolın dağı uci nâra gider	Bu yola iblis sağı da'vet ider
	3251	Ekmiş ol yolda besaşın ol lâ'in	Cümle fıřĖın meyvesi anda hemîn
	3252	Bu iki yol arasile yol gider	Bu yolın ancamı a'râfa irer
	3253	Yoğ bunun bustanı kim buña gider	Nârile cennet besatinin dırer
	3254	Alsalar sağa ve kahi şolına	Her birinin meyvesinden bulına
	3255	Bunda mu'minler 'uşâtı bulunur	Böyle 'uşâta şefâ'at olunur
	3256	Cennetin yolına varan řeyĖ u şâbb	Cennete dağıl olur görmez 'ikâb
	3257	Ol cehennem râhına varan sağı	Gözler anda ol müşıyyet-i ĖaĖĖı
	3258	İş bu uc râhın işıtdün ehlini	Ur bu mizana deni Ahmed seni
	3259	Ėankı yolu eylemişsin ihtiyâr	Anuñ encâmı nef'imi yazaran

3240b gizledi: izledi A

3241---K

3243a yaradupdur yedi: yaradub söyledi K

3244---K

3246a nesl-i ademi: her bir ademi K

3246 b râh-ı ĖaĖĖı tanıya: ĖaĖĖk-ı râhı tanıya A

3248a yolın : yolıñ K

3248b şâh-ı imâm: şâh-ı-enâm K

3249a zuğud: şuhur K

3249b itdi vurud : oldu zuğûr K

3250a yolın dağı uci nâm: yolıñ encâmı ol nâra K

3250 b iblis sağı : iblis-i lâ'in K

3251 a ol lâ'in : lâ'in A

3252a yol arasile yol gider: râhın arasında yürür K

3252 b bir yolın encâmı a'râfa irer: bir teği yoldur ki a'râfa varır K

3253a kim buña gider: ki adem irer K

3254a sağa ve kahi şolına: ki şağına ki solına K

3256a cenneşin yolına varan řeyĖ u şâbbi cenneşin râhına varan řeyĖ: şâbb K

3256b 'ikâb: 'itâb K

3257b anda: anlar A

3258b mizana deni: mızan-ı 'ağlına K

3259---K

A282a	3260	Hâlık-ı 'âlem şefâhat dilemez	Men' ider kulları kendi eylemez
	3261	Müsteħakkka rahmeti ihsân ider	Nâra lâyıķ ümmeti pünhân ider
	3262	Üst tabak nâr-ı cehennem toлмаға	Adem ister anda büryân olmaға
K102b	3263	Bunca zâlim bağı fâsık nerde var	Anlarile tolmalıdur ol haşâr
	3264	Kim vücûdın zenb ile kılmış şedîd	Girmeyince nâra nerm olmaz hadid
	3265	Ol gerek yana cehennem nârına	Ol mülevves ten gerek ki anna
	3266	Ol cehenneme kim gerek koyar	Ol habîbi soñra cennetde toyar
	3267	Kimini şaklar melekler vâdide	Ta habîbi görmeyüb anı gide
	3268	Ol kıyâmet günü böyledür nizâm	Haddi yokdur kimseniñ ide kelâm
	3269	Hem şefâ'at idemezler kimseye	Ta dîvân şâhibi izni vermeye
	3270	Evvel ahir cümle ihyâ olalar	Derc olup maşşer yerine turalar
	3271	Nâr içi gibi birbirin sıkı	Cümle havfile tırup 'arşa baķa
	3272	İçlerinde olmayasın vü şadâ	Yâ meger iznen biri kıla nidâ
	3273	Analar yanında bulınsa oğul	Tanımaz birbirini havfile ol
	3274	Havf-ı haķķ kalbünde olsun Aħmedî	Ķat'i ümid olma iste rahmeti
A282b	3275	İsteyan kulları mahrum eylemez	Aña virür hüzne mağmûm eylemez
	3276	Aħmedî fi'linde vardır i'vicâc	Anlara ancak kılar rabbüñ 'ilâc
	3277	Şabma ol hâlık-ı 'âlem buyruğın	Ķoyma kalbe hâlıkından ayruğın
	3278	Tut resûlin sünneñin cân ile pâķ	Cehdi kılmaya gör te'kid-i terk
	3279	Anların her hizmetine da'im ol	Hiç üşenme eyle anı kâ'im ol

3260b kendi: kendü K

3263a fâsık nerde: bu ümmetde A

3264---K

3265---K

3266a kim gerek: kimin andın K

3267b ta: ol K

3268a günü böyledür: gündür böyle K

3270a ihyâ: ehyâ A

3272a olmayasın vü şadâ: olmaya sit-i şadâ K

3272 b iznen biri kıla : kıla biri iznen K

3273a analar: anlar A

3273b tanımaz birbirini havfile: birbirini bilmeye havfından A

3275a isteyan kulları: isteyen kulını K

3275 b aña virür: virürü anı K

3276a fi'linde: fi'linde A

3277a şâbma: şınma A

3277 b kalbe hâlıkından: kalbün içre haķķdan K

3278a resûlin: resûlin K

3278b itmeye gör te'kid-i: itmesin cânile K

3279a anların her hizmetine: anlann her hidmetine K

3280	Mü'min oldur kavline fi'li uya	Emr-i hakkı işleye nehyi koya
3281	Eylerüz da'vâ-yı ümmet dilde biz	Lekin uymaz kavlimize fi'limüz
3282	Yâ ilâhî dinde bizi sâbit it	İş bu ümmetlikde bizi râbit it
3283	Eyle me'nûs razı olduğın işe	Rûz-ı mahşer düşmeyelim teşvîşe
3284	Ol habîbüñ hürmetine kıl kerem	Yağma hışmun odına virme elim
3285	Hiç çıkarma ümmetinden serverüñ	Her dü 'âlem ol şefâ'at rehberün
3286	Kıl bize mahşer günü anı şifâ	Ümmetim disin bize ol Muştafâ
3287	Ol livâ-yı hamdüñ altına bizi	Derc idüb 'ârş ile gölgele bizi
3288	Bizlere yarın hisâbı kıl yesîr	Virme anda bizlere vâkf-ı keşîr
3289	Ol şîrât-ı berk-i haţif geçelim	Rahatile ol cinaña göçelim
A283a 3290	Tâbi'in eyle bizi ol servere	Cenneşinde konşı kıl peygambere
3291	Ol cemâliñle şafâlândur bizi	Ülû ni'metle ğadalândür bizi
3292	Şârîğın şer' ile yûri bul necât	Yetürün sulţâna gönder eş-şelât
3293	Okıyanı diñleyanı yazanı	Rahmetuñle yârlığa kıl yâ ğani

MEBHÂŞ-İ MEĤEBBET 'ULÂMÂ RAĤİMEHUMU'LLAH

3294	Aĥmedî irmek dilersen sâlîme	Kıl meĥebbet 'âmil olan 'âlîme
3295	Kıl meĥebbet anlara sözüni tut	Anluruñ aqvâlidür cânlara kût
3296	'Âlim 'âmil mülâyim söyler ol	'İlmi yüklenmiş tevâzu' eyler ol
3297	Meyveli eşcâra beñzer süsdürür	Dalını egmiş tevâzu' göstürür
3298	'Âlim-i uhrâ olan kibir eylemez	Ķalbine tolmış 'ilm-i kibir kınoz
3299	Ol imâm-ı a'zam e'imme yücresi	Oldurur dinde ĥocalar ĥocası

3281b lekin uymaz kavlimize: Lîkin uymaz dilimizce K

3283a olduğın: oldığıñ K

3284b hışmuñ: hışmun A

3286b ümmetim disin: ümmeti disün A

3287a hem dün : ĥamdî A

3287b gölgele bizi: kıl gölgemüzi A

3288b vâkf-ı keşîr: refk-i keşîr K

3289geçelim: ğıçelim A

3290b cennetinde: cennetinde A

3291b ni'metle: ni'metdür K

3292a şârîğın: şârî'iñ K

3292b gönder eş-şalât : gönderün şalât A

3293---K

3294a dilersen: dilersen A

3295a anlara sözüni : 'âlîme sözünü K

3296---K

3297---K

3298---K

3299---K

	3300	Hük-m-i kûr'anı ol itdi aşikâr	Aña rahmetler kıla perverdigâr
	3301	Neşr iden oldur serâyi' işleri	Ref' kıldı cehille teşvîşleri
	3302	Şem'i ümmetdür ki oldı 'âlemi	Yağdılar her şem'i andan ademi
	3303	Dört imâmın yânyuz yârânyuz	'Âlim-i 'âmillerin ahbâbyuz
A283b	3304	Dinleyiñ 'âlimlere rağbet iden	Anlarile yâr olup hürmet iden
	3305	Yâr-ı şâdık bulduñ eyle ülfeti	Anlarile bulunur haqq kurbeti
	3306	Cehliñ a'mâsına anlardur 'uyun	Anları sev sözlerine vir boyun
	3307	Anlar olmışdur bu dine rehnümâ	Anlarile yüriyen bulur nümâ
	3308	Yüri anlarile şer-i râha sen	Var cinân yolına düşme çâha sen
	3309	Enbiyâ varisidür bil anları	Anları seven sever peygamberi
	3310	Enbiyâ gibidür 'âmilleri	Oldılar anlar bu diniñ rehberi
	3311	İş bu din-i islâmı 'âlim yetürür	Olmasa 'âlim dini hâlk yitürür
K103a	3312	Şıdkile her kim seve 'âlimleri	Ol kişi olur günâhından arı
	3313	'Âlimiñ yüzine bağan şıdk ile	Tâ'at eylemiş gibidür şevk ile
	3314	'Âlime bağız olan fâsıkların	Dinleri kâmil degildür anların
	3315	'Âlime bağz ideniñ azdı işi	Din mezâkını itürmiş ol deli
	3316	Dine olmışdur direk 'âlim bütün	Sâye-bân-ı haymeye ba'ış satun
	3317	'Âlim-i 'âmil olan din ulusu	'Âlim ola olmaya din uğrusı
	3318	'İlmi var amma ki cehl işi ola	Bilgisi var ki kılâvuzdur yola
A284a	3319	Gösterince râh-ı haqqı ol zaman	Fâsık imiş saña andan ne ziyân

3300---K

3301-- K

3302---K

3303---K

3304a diñleyin 'âlimlere rağbet iden: diñleyiñ 'âlimlere rağbet kılan K

3304 b anlarile yâr olup hürmet iden: anlara yârân olup ülfet kılan K

3306b anları sev sözlerine vir boyun: anlarıñ sözlerine viriñ K

3307b bulur: buldı A

3311a iş bu din-i islâmı 'âlim yetürür: 'âlim olanlar bu din getürür K

3312a seve: sever K

3312b ari: beri K

3314a fâsıkların: fâsıkların K

3314b anların: anlarıñ K

3315a bağz ideniñ azdı işi: bağız olan azdı yolu A

3316b sâye-bân-ı: sâye-ban A

3317b ola: olup K

3318b var ki: vardur A

3319a gösterince: göstürince A

3320	'İzzet eyle ol 'ilm-i hâmmâline	Hâmline bak uyma anuñ fi'line
3321	Gül ağacınıñ mişâli oldı o	Güllerin al ƙokla hârın yerde ƙo
3322	Yi ƙulum balını ol ƙabını at	Ol ƙulumda bulmısan bal gibi dad
3323	Emr ü nehyi söyleyen vâ'izlerin	Meclisinde hazır olan anların
3324	Ol kelâmın hâriniñ her birine	Hec şevâbı yazıla defterine
3325	Ƙılsa biñ rek'at namaz-ı nafilân	Virse biñ ğaziye biñ esb-i tuvân
3326	Ya'ni ol namazlara virse salâh	Dört başın ma'mûr idüp ƙılsa felâh
3327	Fi sebi'lillâh bu işi eylemek	Bundan efdâl oldı vâ'iz diñlemek
3328	İbn-i 'Âbbas dan rivâyet eyledi	Muħbir-i şadıƙdan anı söyledi
3329	Şah ğadisile rivâyet eylemiş	'Âlim olanlar eminlerdür dimiş
3330	Emr olan ahkâm-ı şer'i ƙutalar	Nehyi olan aƙvâl-i fi'li atalar
3331	İlâƙim-i 'Urfa varup gelmeyeler	Mal içün anlara yâr olmayalar
3332	İzırârı varıcaƙ azmayalar	Çâh-ı zulmı ademe ƙazmayalar
3333	Ʀaşrada zulm-ı iş olursa her kime	Anlara lâzım diyeler hâƙime
3334	Anlara varup dimezse hâƙƙı ol	Öyle 'âlimden ƙaçın didi resûl
A284b 3335	Eyle 'âlim halka iftiħâr iden	Eylemez halka tevâzu' 'âr ider
3336	Böyle 'âlimden ƙılıñ dir 'uzleti	Bunlar ızlâl eyleye dir ümmeti
3337	Şimdi hûkkâma varan efendiler	Şöhret-i dünyâlığa dadandılar
3338	Bunlar ancaƙ kendü ƙârına gider	Rişveti almışsa ol işi ider
3339	Ʀoğrıdur ƙavlim yalan degil hoca	Şimdi hûkkâma varanlar böylece

3320a eyle ol 'ilm-i : it ol 'âlimiñ K

3321b güllerin al ƙokla hârın yerde ƙo: güllerindür ağacın yerinde ƙo K

3322---K

3323a emr ü nehyi söyleyen vâ'izlerin: emr i nehyi söyleyen vâ'izleriñ K

3323 b meclisinde hazır olan anların: meclisine hazır olıñ anlarıñ K

3324a kelâmın: kelâmı K

3324b yazıla: yazılır K

3325a namaz-ı: birisi A

3326---A

3328a 'Âbbasdan: 'Âbbasım A

3331a varup gelmeyeler: varuban gelmeye K

3331 b anlara: anlar ile K

3334b öyle 'âlimden ƙaçın: eyle 'âlimden ƙaçan A

3335---K

3336a ƙılın: ƙılıñ K

3337b dadandılar: ƙadandılar A

3338a kendü : kendi A

3339---K

3340	Baňa göster birini Allâh için	Vara bir iş ide 'Abdullah için
3341	Böyle 'âlimlerdedür dünyâ hâsed	İstemez birbirini bunlar ebed
3342	Yâr-ı dünyâ ekseri bozgun gerek	Bu sebep birbirini istememek
3343	On bölük oldu hâsed işi tamam	Tokuzı 'âlimde bir oldu 'avâm
3344	'Âlim-i dünyâ olanda var hâsed	Eylemiş uhrâsına dünyâyı sed
3345	İsm-i 'âlim cismine olmuş siper	Celb ider anufla cümle sîm ü zer
3346	'İlmile nokşanı çok sermâyeden	Kendü yapa yapa almış sâyeden
3347	Gözedür bunlar mecâlis şadrini	Bilmez olmuş birbirinin kadrini
3348	İttifâka galib olmuşdur nifâk	Ol sebep ırmaz arada ittifak
3349	Menşûb ehli var mı göster bir ricâl	Söyledi ehl-i sahun buña mişâl

Vezin : Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

A285a	3350	'Âlimin şaffı ni'âl olsa maqâmı gam degil	
		Kim ne deñlü menşûb-ı' âli ki var echelledür	
	3351	Hâl-i 'âlim böyledür şâh üzere görüñ meyveyi	
		Hâm-ı bâlâda kemâle irmişi esfâldedür	
	3352	'Âlim-i uhrâ olan birbirini	Höş severler gözler ednâ yerini
	3353	Olmaz anlarda hâsed dünyâ işi	Birbirine oldu uhrâ kıardaşı
	3354	Bir de şol adem ki 'ilmi itdi kâr	Oğudı dünyâda bula i'tibâr
	3355	Menşûb olam yahû şöhret bulayım	Anuñ ile şadra nişin olayım
	3356	Yahud 'ilmiye 'ameller kılmadı	Gizledi halka anı söylemedi
K103b	3357	Söyledise şöhretiçün yarıya	Eyledi yâ celb için mâli fenâ
	3358	Yevmi-i mahşerde bunıñ hâli n'ola	Bak aña hallâk-ı 'âlem ne kıla
	3359	Uralar ağzına ateşden licâm	Göre zahmet idebilmeye kelâm

3349---K

3340---K

3340a göster: göstür A

3342b birbirini: birbirin K

3343a oldu hâsed işi tamam : hâsed işi enâm K

3345b cümle sîm i zer : dünyâ sîm ü zer K

3346b kendü : kendi A

3351---K

3352b hoş severler: hûb sev yetür K

3356a yahud: yahû A

3358b bak: gör K

3359a uralar ağzına ateşden: uğralar ağzına ateşlü K

	3360	Ta hisâb ahir olunca ol kişi	Öyle turmağdur gadâb ile işi
	3361	Şatdı 'ilmi bunda yarın bulmaya	Zümre'-i 'âlimlere ol girmeye
	3362	Bir ferîşte bildüre hâlka anı	Virdi 'ilmi aldı dünyâ mâlını
A285b	3363	Şatdı uhrâ aldı dünyâ fânide	Olmış uhrâ müflisi bilmez nide
	3364	Bir dahı didi resûl-i mu'teber	Şah rivâyetdür işit ahlâ haber
	3365	Söyledi ol kimseye ki Allâh aña	Virdi 'ilm-i neşri kıldı her yaña
	3366	Nehyi atdı emri tutdı vardı yol	Emr ü nehyi halka tefhim itdi ol
	3367	'İlmîni her nerde olsa söyledi	Bilmeyen kimseye tebliğ eyledi
	3368	Söyledi hakkı fenâ derc itmedi	Şöhret-i dünyâ için harc itmedi
	3369	Kim ne deñlü cânlu var iş bu fenâ	Böyle 'âlimler için eyler senâ
	3370	Böyle 'âlimler bu diniñ diregi	Böyle 'âlimdür bu yerin meleki
	3371	Böyle 'âlimler ile dünyâ turur	Münkâriñ olınca dünyâ yıkılır
	3372	Bir hadisinde didi kân-ı saha	Enbiyâ şahı Muhammed Muştâfâ
	3373	Didi sizler oturuñ 'âlim ile	Öyle 'âlimler ki ol hakkı bile
	3374	Ol sizi beş nesneye da'vet kıla	Hem dahı beş nesneden nefret kıla
	3375	Fâni uhrâ korkuların bildire	Gafil olan ademi uyandura
	3376	Hem riyâ isrâf idenden men' ide	Nefsüñüzi aclığa da'vet ide
	3377	Bir dahı men' ide kılmayın hased	Cennetin yolına sed oldı hased
A286a	3378	Bir dahı kibri giderin söyleye	Ol tevâzu' yola teklif eyleye
	3379	Böyle 'âlimle didi olun turuñ	Çahrını nâzını anuñ götürüñ

3360b öyle: eyle A

3362a bildüre: bildire K

3364a bir dahı didi: bir de buyurdı K

3366b emr ü nehyi : emr i nehyi K

3367---A

3370a 'âlimler : 'âlimdür A

3370b yerin: yerin K

3371a turur: turur K

3373a didi sizler: söyledi siz K

3375a fâni uhrâ korkuların bildüre: korkulu yerleri size bildire K

3375b olun ademi uyandura: olanlan agâh itdüre A

3376a isrâf idenden: olan fi'liden K

3376b nefsüñüzi : nefsüñizi K

3377a kılmayan: kılmayın K

3377b cennetin: cennetin K

3378a giderin: giderin K

3379a 'âlimle didi olun turuñ: 'âlimlerle turuñ oturuñ K

	3380	Bunlara ikrâm baña didi resûl	Baña ikrâm Teñriye olmuşdır ol
	3381	Böyle 'âlimdür şeri'at mihteri	Böyle 'âlimdür bu diniñ rehberi
	3382	Din-i islâm böyle 'âlimle biter	Olmasa bunlar şeri'at din iter
	3383	Diñle ey cânım buña vardur delîl	Bize 'âlim gösterir haqqı sebil
	3384	Ĥûb bilürsin her kitâbın ismi var	Cümle ĥulviyyâtın anda dadı var
	3385	Ol mezâkı herkese baş eylemez	Dürlü ĥelvâ bende vardur söylemez
	3386	Söylemez esrârını ağıyârına	Ĥûb müşâhibdür der ol yârânına
	3387	Ol müşâhibler didi 'âlimlere	'Ahdı vardur söylemez câhillere
	3388	Üfeti yoq anlara ne söylesün	Nice ġayra keşf-i esrâr eylesün
	3389	Câhile virseñ kitâbı söylemez	Seyr ider naqşını dili añlamaz
	3390	Virseler 'âlim eline bir kitâb	Söyleşür anuñla biñ dürlü cevâb
	3391	Ol hemân anda görür bir kara aq	Almaz andan qalbi dili bir mezâq
	3392	Âşîñadur bunca üfeti eylemiş	Birbir ile bunca şoġbet eylemiş
A286b	3393	Yârıdur yârânıdur sırdaşıdur	Hem şerikidür 'ilim yoldaşıdur
	3394	Her kitâba oldı 'âlimler lisân	Anlar ider ol kitâb işi beyân
K104a	3395	Rehnümâdur bize anlar rehnümâ	Anlar ile buldı iş bu din nümâ
	3396	Anların varlığıdur raġmet bize	Anların çoqluğıdur minnet bize
	3397	Qıl meġebbet 'âlime her dü cihân	Anları sevmekde var emn u emân
	3398	Anlar ile ĥâl olunur müşkilât	Anlar ile olunur oddan necât
	3399	Bir rivâyet var Murididen beyân	Diñle anı 'âlime raġbet kılan

3380b Teñriye olmuşdır ol: Teñriyedür didi ol A

3383b bize 'âlim gösterir: gösterür 'âlim bize A

3384a ĥûb bilürsin her kitâbın ismi var: ĥod bilürsin her kitâbın adı var A

3384 b ĥulviyyâtın: ĥelvâlar ki K

3386b der ol : diyer A

3387a müşâhibler didi: müşâhibdür diyer A

3388a söylesün: söyleye K

3388b eylesün: eyleye K

3389b naqşını dili : naqşın dilinden K

3390b biñ: bir A

3391---A

3392b bunca: ĥayli K

3396a anların:anlarıñ K

3396b anların çoqluğudur: anlarıñ çoqluğıdur K

3397b sevmekde var emn u emân: sevmekdedür emn i emân K

3398a olunur: olunur K

3398b olunur: olunur K

	3400	Bir kişiyi yarın ol maḥşer günü	Nâra ilete zebâniler baċa ol kişi
	3401	Ah idüben ağlayu döke yaşi	Kahi bir ardına baċa ol kişi
	3402	Emir olına ol ģulı döndüreler	Ol divân-ı ma'neviyye ireler
	3403	Ĥaċċ ta'âlâ dir ziyân itdüċ saña	Söyle bu şimdiki aĥvâliñ baña
	3404	Ol cehenneme giderken itdüñ ah	Ardüña dönüp baċardun ģâhi ģâh
	3405	Ne umarduñ söyle bu ģâliñ baña	Bir ümidüñ var mıdur ire saña
	3406	Ol ide ben itdügüme kıldum ah	Senden özge ģalmadı baña penâh
A287a	3407	Bilmeyüp düřdüċ ģaċalar baĥrine	Uģradum ģüċm-i 'adalet ģahrına
	3408	Dest-ģirisin ģamu düşenlerin	Ĥâdisisin cümle yol azmışların
	3409	Bahr-i cürme dalmışam destimi al	Ol sefine raĥmetin ģüncine şal
	3410	'Afv u raĥmet irdi ol dem yâdıma	Ol ümmid ile baċardum ardıma
	3411	Mâsivâlardan şefâ'at olmadı	Senden özgeden ümidüm ģalmadı
	3412	Ĥâlîċ ide mu'terifsin cürmüña	Bir su'al idem cevâbı vir baña
	3413	Kendüye ma'lûmiken ģuldan şorar	ģûllarile ol tekellümi sever
	3414	Ol diler mü'minler ile söyleye	Bir bahane sözile 'afv eyleye
	3415	Söyleyinċe ģularâbbi celle-şân	Ol ģulı 'afv itmeģe oldur nişân
	3416	Ol ģula söyleye oċudun mu ģiċ	Ders içün 'âlimlere vardun mu ģiċ
	3417	Ol ģul ide 'ilme şâlib olmadum	Varmadum üşâda râģib olmadum
	3418	İde yâ ģul fânide 'âlim ile	Ülfetin olmadı mı ģiċ anuñ ile
	3419	Ol ide 'âlimle ülfet kılmadum	Meclis-i 'âlime varup gelmedüm

3400a kişiyi yarın: bir kişi ola ki K

3400 b nâra ilete zebâniler baċa ol kişi: iletür nâra zebâniler anı K

3401a ağlayu: ağlayup K

3401b baċa: baċar K

3402a olına ol ģulı: ola anı girü K

3403b aĥvâlin: aĥvâli A

3404b arduña: ardına K

3405a ģâlin: ģâli A

3406a ide ben itdügüme kıldum: diye ben itdügüme itdüm K

3406b ģalmadı: yokdurur K

3408b azmıřlarıñ: azanlarıñ A

3409a dalmışam destimi : şalmışam sen destim K

3409b raĥmetin: raĥmetinK

3410a 'afv vu raĥmet: 'afv ı raĥmetK

3412b su'al idem: su'âlim var K

3413a kendüye: kendüne K

3413b ol tekellümi: söylemek ģayet K

3414b sözile: eyleyüp K

3415a ģula râbbi: ģul ile ol A

3415b itmeģe: itmeģe K

3416a ol ģula söyleye: ola ģitâb aña K

3417b üşâda: ustâza K

3418b ülfetin olmadı mı ģiċ anuñ ile: ülfetin ģiċ oldu mı anlar ile K

3419a 'âlimle: 'âlime A

	3420	İde yâ kıl ne cesaret sende var	Ol bed ef'âli idersin aşikâr
	3421	Ol ide nice yalan ize gidem	Sen bilürsin ben nice inkâr idem
	3422	İsterem ben 'aybımı inkâr idem	Söyledürsin dilimi toğru nidem
A287b	3423	Râbbenâ oldu 'uyubım aşikâr	Bu divân içre olındum şermesâr
	3424	Sırrile nâra kılayduñ beni zây	Olmayaydum böyle ta'zirle şây
	3425	Ĥakk ta'âlâ ide yâ kulum saña	Luşım oldu söyledüñ toğru baña
	3426	İsterem ben toğru söz diyanları	Hem severem toğru yol varanları
	3427	İş bu tağriri benimle sen hemân	Bilürem ġayrilere kıldım nihân
	3428	Çünkü toğru söyledüñ kavli baña	İş bu tağriri-i 'azâb idem saña
	3429	Yârânından bulunur mı hiç biri	Fânide sevmiş ola 'âlimleri
	3430	Ol ide var idi bir kıdaşlığım	Ol kiş ile var idi yoldaşlığım
	3431	Ol severdi 'âlimi 'ilmi kıti	Bilmedüm ben de kılaydum rağbeti
	3432	Ĥakk ta'âlâ ol kıla luş eyleye	Raġm idüp 'isyânını 'afv eyleye
K104b	3433	İde yâ kulum senüñle yoldaşın	Yarlığadım cennete var irişiñ
	3434	Böyle râbbümüz ki var ne ġam bize	Her dü 'âlem istemez ol kem bize
	3435	Bizlere 'ilmi buyurdu ol imâm	Virelim aña şalâtile selâm
	3436	Bir rivâyet dağı idem râviden	'Âlime iste meġebbet bâriden
A288a	3437	Ayrıla beş tâ'ife maġşer ġuni	Ĥâzi 'âlim hem ġacı şehid saġı
	3438	Olına bunlar Burâķ üzere süvâr	İdeler cennet kıpusında kırar
	3439	Her bölük biz öñ ġirelim diyeler	Birbir ile bu nizâyı kılalar

3420a cesaret: cerâ'et A

3421a ide nice yalan iza: ider ki ben niçe kızbe K

3421 b sen bilürsin ben nice: sen ki bilürsin niçe K

3422 a inkâr: pünhân A

3422b söyledürsin dilimi toğru nidem: sen baña söyletdirirsin yâ nidem K

3424a zây: zây K

3424b olmayaydum böyle ta'zirle: olmayaydı böyle ta'zir ile K

3425b söyledüñ: çün didüñ K

3426a ben toğru söz diyanları: toğru sözi diyenleri K

3427b bilürem: bilürüz K

3428a kıavli: kıulum K

3428 idem: itdim K

3429a yârânından: yârânıñdan K

3429b ola: ide K

3430a var idi biri: ki var idi A

3433a yoldaşıñ: yoldaşın A

3433b var irişiñ: varıñ işin A

3435a buyurdu: yetürdü A

3437b hem ġacı: ġacı A

3438a olına: olalar K

3439b birbir ile: birbirine K

	3440	Hakk ta'âlâ cebrâ'ili göndire	Ta ki bu da'vâyâ bir faysal vire
	3441	İre cebrâ'il kıla ol dem selâm	Gelmişem da'vânıza virem niẓâm
	3442	Cümleñüz ef'âliñüz idin baña	Ne 'amelle layık olduñuz buña
	3443	Ġâziler diye Ġazâlar eyledük	Din-i a'dâya cezâlar eyledük
	3444	Ol şehîdler der aqıtduk kınımız	Din-i hakk yolına virdük cânımız
	3445	Hâcılar dir mâlı biz harc eyledük	Ol rızâ-yı hakkı bizler diledük
	3446	Ol sañiler der sañâvet eyledük	Müsteħak olanı raħat eyledük
	3447	Bunlar ile irmüşüz bu devlete	Bunla ile lâyıķ olduķ cennete
	3448	Cebrâ'il ider cevâb virüñ bize	Bunların luşfını kim didi size
	3449	Kim didi fânide bunı kılasız	Gelüp uhrâ devletini bulasız
	3450	Anlar ide bunları cümlemüze	Söyleyüp gösterdi 'âlimler bize
	3451	Anların izile bulduķ yolları	Anların sözile bulduķ bunları
A288b	3452	Cebrâ'il anlara ide bilüñüz	Oldı 'âlimler sizün üstâduñuz
	3453	Hocanın ardınca şaķirdler gider	Ol edeb yolın bilen böyle ider
	3454	Girsün ewel 'âlim olan içeri	Böyledür âdâb olan řuruñ gerü
	3455	Lâyık olmaz ki haca gizi giri	Ɔoyuban sizler varasız ilerü
	3456	Hakk ta'âlâ ide ki yâ kıllarım	Ey benim 'ârif takî 'âlimlerim
	3457	Gerçi lâyıķdur ki ewel giresiz	İsterem sizler taħammül idesiz
	3458	Niceler sizi fenâda sevdiler	Niceler size müşâhib oldılar
	3459	Ɔoyduñuz maħşer yerinde anları	Terk ider mi yâr olan yârânları

3440a göndire: bunlara A

3440b ta ki bu da'vâyâ bir faysal vire: göndüre ta vire faysal anlara A

3442a idin: idiñ K

3443a diye: ide A

3444a der: dir A

3446a der: dir A

3447a bu: biz K

3447b cennete: raħata A

3448a Cebrâ'il ider cevâb virüñ: ide cevâb Cebrâ'il idüñ A

3448 b bunların: bunlarıñ K

3449a bunı: bula K

3450b söyledi gösterdi: söyleyüp göstürdü A

3451a bunların: bunlarıñ K

3451b anların: anlarıñ K

3452a bilüñüz: biliñüz K

3452b üşâdunuz: üstâzıñuz K

3453a hocanın: hocanıñ K

3453b bilen: bilan A

3454girsün: girsin K

3454b âdâb olan řuruñ gerü: âdâb řuruñ sizler giri A

3455—A

3456a ki: kim K;3456b benim 'ârif: nebî 'âlim A

3457a ki : siz K;3457b idesiz: kılasız K

	3460	Anlara varın şefâ'at kılasız	Anları alup cinâna giresiz
	3461	Ey benim ilmim ile 'âmillerim	Ey benim ahkâmıma nâ'illerim
	3462	Çanki sınıfı siz dilersiz dileyin	Cennete anı idhâl eyleyin
	3463	Anlar ide rabbenâ sensin başır	Cümlenin ahvâline sensin habîr
	3464	Bu sahililer bize in'am itdiler	Yedürüp geydürüp ikrâm itdiler
	3465	Anların biz bunca it'âmın yedük	Oldı kuvvet 'ilm-i tahsil eyledük
	3466	Anlar olmışdur sebab 'ilmimüze	Oğuyuban bulmuşuz kurbet size
	3467	İsterüz senden eyâ rabbü'l-ğani	Feth ide cennet kapuların sahil
A289a	3468	Emr ola evvel sahililer gireler	Ni'met-i cinâna evvel ireler
	3469	Ol sahvâvet ağacınıñ dalına	Yapuşanlar varur anuñ yanına
	3470	Cennet içredür sahvâvet ağacı	Dalları dünyâya inmüştür ucu
K105a	3471	Kim burada yapuşursa dalına	Ol anı çeküp götürür yanına
	3472	Şoñra ol tâ'ifeler bula cinân	'Âlim olanlar girü ola revân
	3473	Gör hudânın luftını mü'minlere	Bak ne deñlü var 'açası anlara
	3474	Bâb-ı cennetden kulını döndürür	Var şefâ'at eyle diyu kandurur
	3475	Mü'mine bir şey bahane ister ol	'Afv ide anı cinâna vire yol
	3476	Bir cebel nûrdan kıla 'âlimlere	Şol tağa varıñ diyeler anlara
	3477	Çıka 'âlimler o tağın üstüne	Kılmağa herkes şefâ'at dostına
	3478	Maşşer ehlin cümlesini göreler	Her muciblere şefâ'at kılalar
	3479	Gizlü zâhir dost olanı bulalar	Fırça fırça cennete göndüreler

3460a varın: varıñ K

3460b giresiz: varasız A

3461a 'âmillerim: 'âlimlerim A

3461b na'illerim: ka'illerim K

3462a dileyin: dileyiñ K

3462b eyleyin: eyleyiñ K

3464a in'am: ikrâm K

3464b yedürüp geydürüp ikrâm itdiler: bizi anlar yedürüp geydürdiler K

3465a anların: anları K

3467b feth ide: açalar K

3468a ola evvel: olına ol K

3468b evvel: içdâm K

3470a sahvâvet: sahvânın A

3473a hudânın: hudânıñ K

3473b bak: gör K

3475b vire: bula K

3476kıla : vire K

3476b varıñ diyeler: varın diyile A

3478b her muciblere şefâ'at kılalar: fırça fırça cennete göndireler K

3479—K

	3480	İre cennetden melekler bunlara	Varalar nûr ıağına 'âlimlere
	3481	Vireler ellerine nûr dest-mâl	Emr olına anlara iş bu ma'al
	3482	Cümleñüz varın cehennem ucına	Dest-mâlî şarkıduñ nâr içine
A289b	3483	Anda ki size muhib olanları	Çoymayın anda çıkarın anları
	3484	Varalar anlar cehennem bâbına	Dest-mâlî şarkıdalarçâhına
	3485	Ol cehennem ehli mü'min kimseler	'Âlime yâr olan anı göreler
	3486	Cümlesi dostı ola ol 'âlimüñ	Görmemiş amma muhibbimiş anuñ
	3487	Dest-mâlîñ nûrına anlar uşa	Herbirine yetmiş adem yapışa
	3488	Her birinin iklimi ayrı ola	Anda ol 'âlim anı lâ-bûd bula
	3489	Onca kuvvetlü kıla her 'âlimi	Yetmişer adem çekeler her biri
	3490	Çıkarup anlar ile görüşeler	'iyd idüp birbirile sevüşeler
	3491	Böyle takımla cinâna varalar	İÛr u ğilmân u serire ireler
	3492	Âşinâ ol 'âmil olan 'âlime	Nefret eyle uyma nefsi-zâlime
	3493	Göstürür 'âlim tarîk-i haqqa yol	Atañ anañdan saña erhâmdür ol
	3494	Atañ anañ rif'ati duya diler	'Âlim olan 'izzet-i uhrâ diler
	3495	Yâ ilâhî sen bize vir rif'ati	'âlime 'ilme mehebbet şefkati
	3496	Cümle şâfi'ler şefâ'at ideler	Alup anları cinâna gideler
	3497	Kâfir ü müşrik münâfik ayrıla	Cümlesi varup cehenneme çola
	3498	Cümle mü'min milletinden bunca nâs	Çalalar mahşer yerinde bî-kiyâs
A290a	3499	Bunlar içre her umemden bulına	İki fırça olup anlar bulına

3481a ellerine nûr dest-mâl: anlara nûrdan dest-mâl K

3482a varın: varıñ K

3483b koymayın anda çıkarın: koymayıñ anda çıkarıñ K

3484a anlar cehennem bâbına: anda cehennem râhına K

3484 b çâhına:câhına K

3487-- A

3488---K

3489a onca kuvvetlü kıla her 'âlimi: öyle kuvvetlü ola 'âlim eri K

3490b birbir ile sevüşeler: birbirine şoruşalar K

3491a takımla: tağımla A

3491 b ğûr u ğilmân u serire: ğûrı-yı ğılman-ı sıra K

3493a göstürür 'âlim tarîk-i haqqa: gösterir saña tarîk-i haqqı K

3493 b anañdan: anandan A

3494a anañ: anan A

3494b 'izzet-i uhrâ: 'izzet-i uhrân K

3497a kâfir ü müşrik : kâfir i müşrik K

3498a mü'min milletinden bunca: milletden buluna böyle K

	3500	Bir bölüğünü caḥîme süreler	Bir bölüğü maḥşer içre turalar
	3501	Ola bunlar cümle mü'min mü'minât	Bulmamış bunlar şefâ'atlâ necât
	3502	Ağlaşa bunlar ide vâ ḥaşretâ	Ayrı düşdük cümleden vâ veyletâ
	3503	Bilmeziz bizi niçün mekş eyledi	Cürmümüz işimizi 'aks eyledi
	3504	Bir nidâ ide ki nâfi' kalmadı	Gitdiler şâfi' kimesne kalmadı
	3505	Yâ ma'aşırızsız ki mü'min olasız	Bir şefâ'atçı 'aceb bulmayasız
	3506	Anlar ide bulmaduk ḥavvâşî biz	Görmedük bizlere nâfi' nâsı biz
	3507	Mü'min idük Liki olmaduk selim	Cürmümüz çokdur bize irdi elim
	3508	Cürmi az olan şefâ'at buldılar	Her biri maḥşûda na'il oldılar
	3509	Kalmadı şâhib bize illâ refî'	Andan özge bizlere yokdur şefî'
	3510	Biz fenâda eyledük cürm-i keşîr	Maḥşeriñ yurdunda olmuşuz esîr
	3511	Yâr olanlar yarına oldu şefî'	Kaldı bûyî keslerin bârı refî'
	3512	İlticâmız zât-ı kibriyâsına	Var ümid azâde-i kübrâsına
K105b	3513	'İllet-i cürm ile olmuşuz 'alîl	Oldurur azmışlara ancak delîl
A290b	3514	Bizlere irmezse elîâf u 'aîâ	Bizlere vâ ḥaşretâ vâ veylatâ
	3515	İrişe ḥaḳḳdan nidâ yâ mü'minin	Siz oluñ şimden gerü ğamdan emin
	3516	Ma-sivâdan kat'i ümid olduñuz	Çünkü bizlerden şefâ'at umdunuz
	3517	Bizlerüz bî-keslere şâhib olan	Bizlerüz kalmışlara yardım kılan
	3518	Cürmi çoğın şâfi'i ister keşîr	Olina şâfi'ler içre lâ nâzır
	3519	Nâ-ümid olanlara bizden meded	İrişür bizden i'ânet bî-'aded

3500b içre: yerinde K

3502a ḥaşretâ : firḳatâ K

3502b vâ veyletâ: vâ ḥaşretâ K

3503a bilmeziz bizi niçün: bilmenüz niçün bizi A

3504b şâfi' kimesne: hiç kimse şâfi' K

3506anlar ide: diye anlar K

3509a şâhib: nâfi' K

3510b maḥşerin yurdunda olmuşuz: maḥşeri yurdunda olınduk A

3511—K

3513b oldurur: oldunr K

3514a irmezse elîâf u 'aîâ : irmese elîâf 'aîâ K

3515b gerü: girü A

3516a olduñuz. olduñuz K

3516b umdunuz: umdınız K

3518— K

3519— K

3520	Cümleñize ben şefâ'at eyledüm	Raḥmetim ḥânile sizi toyladım
3521	İdeler elḥamdü'lillâhi'l-'azîm	Bizlere irdi şefâ'atü'l-kerîm
3522	Bulduḡ anuñla bu câh-ı 'izzeti	Olmadı bizlere ḡullar minneti
3523	Ol şefâ'at olınan aḡdâm 'ibâd	Ola bunlar ol ümemden izdiyâd
3524	Varalar bunlar daḡı cennetlere	Râḥmetim ile ireler ni'metlere
3525	Ḳalmaya maḡşer yerinde ademi	Kimiler 'işret bula kimi ḡamı
3526	Yâ ilâhî ol ḡabîbüñ ḡürmeti	Bî-ḡisâb eyle 'aḡâ ol cenneti
3527	Bizlere eyle anı yarın imâm	Bizden anuñ rûḡına yüz biñ selâm

MEBḤAS-İ İMDÂD-I 'İLM

A291a	3528	Aḡmedî 'ilmüñ o deñlü yoḡ senüñ	Bildüḡünden bilmedüḡün çoḡ senüñ
	3529	Sev derünî 'ilm ile 'âlimleri	Ta olasin aşınâ yârenleri
	3530	Ol divân-ı bâride maḡbûl sözi	İdeler bu Aḡmedî sevdi bizi
	3531	Umulur saña şefâ'at ideler	Aluban seni cinâna gideler
	3532	'Âlimi sev 'ilmine ḡıl yardımı	Her dü 'âlem görmesin derd ü ḡamı
	3533	'İlme eyle yardımı erzânıdur	Yarın uḡrâda ḡaza ḡalkanıdur
	3534	Bir hikâyet diñle eyle raḡbeti	'İlme yardım idene gör 'izzeti
	3535	Mışır içinde var idi bir subâşı	Fısq ile me'lûf idi anuñ işi
	3536	İrdi aña bir gün ecel nâ-gehân	Fâniden oldu beḡâ mülke revân
	3537	Anı rû'yâsında gördi bir velî	Cennet içre köşki 'alîde yeri
	3538	Ol velî andan-su'al eyler aña	Ne sebeble irdi bu rif'at saña
	3539	Ol didi diñle bu ḡâlî söyleyem	Bâ'is raḡmet nedür şerḡ eyleyem

3520b ḡânile: hunile A

3521b şefâ'atü'l-kerîm: şefâ'ati'l kerîm K

3522a bulduḡ: bulduñ A

3529b yârenleri: yârânları A

3532b görmesin derd ü ḡamı: görmezsin derd i ḡamı K

3533a 'ilme eyle: ḡılma öyle K

3534a bir hikâyet diñle eyle raḡbeti: 'âlîme yardım ide gör 'izzeti K

3534 b 'ilme yardım idene gör 'izzeti: bir hikâye diñle eyle raḡbeti K

3536a na-gehân: na-gihân K

	3540	Ben 'asesler başıydım rû-yı zemîn	Şehr-i Mısır dolanırdum ben hemîn
	3541	Bir fakir 'âlim olurmuş fânide	'İlm okurmuş ide uhrâ fâ'ide
A291b	3542	Bir gice yok parası mum almağa	Hücresinde ol gice yandurmağa
	3543	Hıfz ider yarınki dersin metnini	Gicesi az bir çıkara dersini
	3544	Ol gice olur anuñ bir yañlışı	Bir kelimesin unudur ol kişi
	3545	Ben dañı etbâ'im ile ol gice	Şehr-i Mısır keşt iderdim gizlüce
	3546	Ol zamanda irdi baña infi'âl	Çılmışam dünyâda bunca bed-fi'al
	3547	Olmışam âlûde ben 'işyân ile	Bilmezem hâlim n'ola yezdân ile
	3548	Böyle fikr ile giderdim izime	İndi gözden katre yaşım yüzüme
	3549	Düşünürdüm kıldığım 'isyânımı	Fikr iderdim âhîret dermânımı
	3550	İrdim anuñ hücre bâbı ucına	İrdi Şem'im nûrı hücre içine
	3551	Ol kitâbına bakup anı görür	Şem'imüñ nûrıyla yañlışın bulur
K106a	3552	Ben bu deñlü 'ilme yardım kılmışam	Rahmete anuñla na'il olmuşam
	3553	Ben bunuñla lâyıķ oldum rahmete	Ben bunuñla vâsıl oldum cennete
	3554	Yardım eyle 'ilm ü dine Añmedî	Ta bulasın rahmet ile cenneti
	3555	Fâsıķın gör şem'ini bir yanışını	Buldı 'afv olındı yüz biñ yanışını
	3556	'İlm ü dine daima dâd ide gör	Hablîne yapış yoluna gide gör
A292a	3557	Ta ki yarın derdine dermân ola	Ahîretde işlerin âsân ola
	3558	Yardım eyle 'ilme yâr ol 'âlîme	Hâzır ol yanında kıl mekâleme
	3559	Nâzır ol gül yüzüne sözünü tut	Anların aqvâlidür cânlara küt

3540a 'asesler başıydım rû-yı zemîn: hâşesler başı'idim rû-zemîn A

3540b dolanırdum: devir iderdim A

3541a olurmuş olurdu A

3541b okurmuş: okurdu A

3543a ider yarınki dersin. ide yarın ki dersin K

3544b kelimesin: kelime'i K

3545keşf iderdim gizlüce: dolanırdum ey hoca K

3547a ben: pür K

3548b yüzüme: yüzime K

3549a kılduğum: kılduğım K

3550b irdi şem'im nûrı hücre : şem'im irdi hücresinin K

3551b yañlışın: yanışın A

3552b rahmete anuñla: rahmet-i rahmâna K

3554a 'ilm ü dine: 'ilme dine K

3555a fâsıķın gör şem'ini bir yanısı: fâsıķıñ gör şem'inin bir yanışını K

3556a 'ilm ü dine: 'ilm i dine K

3557a derdüña : derdine K

3557b işlerin: işleriñ K

3558b yanında: yanına A

3559b anların: anlarıñ K

- 3560 Bizlere 'ilmi getürdi ol imâm Virelim aña şalâtile selâm
 3561 Oқыяны diñleyanı yazanı Raĥmetiñle yarlıgagil yâ ğani

MEBĤAŞ-İ ZİKRÜ'L-MEVT

- 3562 Unutduñ ûlûmı yâ ğâfil Ahmed Anuñçün ħalbüñ aldı ħâb-ı ğaflet
 3563 Eylemezsiñ ahiret içün 'amel Kaplamışdur fikrini ũl-ı emel
 3564 Fâniye geldüñ fenâdan eyyu göc Olma maġbûn ibn-i dünyâ olma giç
 3565 Geldi zen dünyâ içün erb ü enâm Tâlibi olan diler andan merâm
 3566 Ol zen-i mekkâreye aldandılar Râm olunur kâm alurüz sandılar
 3567 Geldiler Nemrûd-ı şâh-ı Dikyânûs. Aldılar dünyâyı itdiler 'ârus
 3568 Dünyâyı zabt itdiler ħafdan ħafa İstediler bulalar andan vefâ
 3569 Bî-vefâ anlara da yâr olmadı Ahiri anlar dahı kâm almadı
 3570 Zen diyu yapındı anlar ħatına Kıldı ħaydı düşdi anlar altına
 A292b 3571 Başdı yere anları ħurd eyledi İtdi cife tenlerini ħurd yedi
 3572 İş bu dünyâ cümleñiñ sayyâdudur Düşürür dâme çalar cellâdudur
 3573 Bu vucûdın şehrinüñ berbâdına Furşatı arar dadanmış dâdına
 3574 Ĥorlamışdur cân alur ebdânı yer Divi yer insânı yer ħayvanı yer
 3575 Mevt ile çün vardılar ol bâħiye Fikri ħıl anı düşürme fâniye
 3576 Bir ölüm yarar ħılâvuzdur bile Anu ile varılır bâħi ile
 3577 Hemân sen ölümü fikr eyle ħardaş Olursuñ 'âħibet anuñla yoldaş
 3578 Ölüm bâdı eser almış cihânı Damaġında ũtar bilmezsin anı
 3579 Bulınma ğâfil itme 'ümrüñi zây İrer bir gün ecel olur saña dây

3561—K

3563a eylemezsin ahiret içün bir: eylemezsin ahiret çün A

3563b kaplamışdur fikrini: ħablamışdur ħalbüñi A

3564—K

3565b diler : diledi K

3566a ol zen-i mekkâreye : ol den-i dünyâ içün K

3566 b olunur kâm aluruz: alup kâm olam andan K

3567a Nemrûd-ı Şâh-ı Dikyânûs: Nemrûd Şâh-ı Dikyânûs A

3568—K

3570a yapındı: yapındı K

3570 b ħaydı düşdi: fendi dostı A

3571—K

3572b düşürür: düşürir K

3573a vucûdın: vücudıñ K

3573b furşatı arar: furşat arar ki K

3574—K

3575a mevt ile çün vardılar ol: çünki mevt ile varasın K

3576—K

3577—K

3578a ölüm: ölim A

3578 b damaġında ũtar bilmezsin anı: dimaġından düşer bilmezsin anı K

	3580	Beher gün 'Azrâ'il senüñ kapuñâ	Nidâ kıılır beşer kerre tapuñâ
	3581	Ölüm vardır diyu eyler nidâyı	Bu ğafletden istemezsin şadâyı
	3582	Niçün ğâfil olalım buñâ dindaş	Görürsen ki olur çoñş ile kardaş
	3583	Oğullar mevtini gördüñ gözüñle	Niçün yanmayasın anuñ göz ile
	3584	Gelür bir gün saña nöbet eyâ cân	Tedârikli bulın gelmişseñ insân
	3585	Gin cihânı başa tar ider ölüm	Hânedânı târ u mar ider ölüm
A293a	3586	Müşafirsin tedârikiñ kıla gör	Hemân kııl tevbe istigfârı mezkûr
	3587	Bu dünyâ eylemiş ğâlib hevâsın	Geyürmüş bizlere ğaflet kâbasın
	3588	Fenâdur bu fenânuñ sonı olmaz	Gelen gider bi ilde baķı ırmaz
	3589	Gelenler bizden evvel n'oldı kânı	Ķamu topraĝa girdi oldı fâni
	3590	Bu meydân-ı felek satrancına at	Süren bulmaz hallâsı ahiri mât
	3591	Düşürür şâh ögünce bir piyâde	İder mât anı irmez kimsi dâde
	3592	'Amel kııl fırsatın variken elde	Beķâ mülkini al bu fâni ilde
	3593	Bâzâr-ı ahretdür iş bu dünyâ	'Ümür sermâye oldı eyle sevdâ
	3594	Ele virmiş mizânı ihtiyârı	Anuñla kıul ide nef'i zararı
	3595	Her ne kesb itdi fenâda bir kişı	Bulmâlıdür ahretde ol işi
	3596	Şarf ide gör hayra dâ'im ihtiyâr	Olma cânım her zarara sevdekâr
	3597	Ķalb-i bustâna ölüm bezrini şal	Bitüre uhrâ ağacın vire dal
	3598	Alsa kıalbiñe ölümü bir kişı	Girmez ol kıalbe fenânın teşvîşi
K106b	3599	Cins-i adem mevti inkâr eylemez	Bu 'aceb ki anı efkâr eylemez

3580b kıılır: eyler K

3581a ölüm vardır: ölim var mı A

3582a buñâ: buna K

3582 b görür sen ki olur çoñşile: görür sen ki olur çoñşı ve K

3583—K

3585— K

3586a müşafirsin tedârikin kıla : müşafirsin tedârikin yola A

3587a ğâlib: ğâfil A

3587b kâbasın: libâsın K

3588a fenâdur: fenânuñ K

3588b gelen: gelan A

3589a gelenler: gelanlar A

3589b topraĝa: tobraĝa K

3590b ahiri: ahiri olur K

3592a fırsatun: fırsatunA

3592b ilde: yerde K

3594a ele virmiş: bize virdi K

3594b anuñla kıul ide nef'i zararı: nef'i kıılır ba'zı hıran K

3596—A

3597a kıalb-i bustana ölüm bezrini: kıalbiñ ol büstanına ölümü K

3597b uhrâ ağacın. efkâr-ı uhrâ A

3598b fenânın: fenânıñ K

3599b efkâr: ifkâr A

	3600	Bu fenâda bilse hayvan olduğın	Yerde kalup kara toprak olduğın
	3601	Yemez idi bu fenânın otunu	Şuyın içmez fikir iderdi mevini
A293b	3602	Bir rivâyet var müñasib yâ ricâl	Diñle cânım mevti kııl kalbe hayâl
	3603	Hzret-i 'İSÂ olur bir gün revân	Gördi bir yerde koyun güder çoban
	3604	Ol koyun içre kızılar sekrisür	Şâd u hurrem çevre yana yükrişür
	3605	Vardı 'İSÂ hzreti aña nihân	Tutdı bir kızıyı anda ol zaman
	3606	Söyledi kulağına olsañ gerek	Âhîri toprak olup yatsañ gerek
	3607	Bu servere razı değil bu cihân	Oldı bu menzil mañâl'-i imtiñân
	3608	Ölümi fikr eyleyen bulmaz sürür	Oldı bu gâfillere dârü'l-ğurür
	3609	Bir niçe gün gitdi geldi ol ulu	Gördi o kızu fikirde kayğulu
	3610	Mâtem içre turmuş anda ser-nigün	Yemez içmez fikrile olmış zebün
	3611	Hzret-i 'İSÂ didi kim yâ çoban	İhaste midür bu kızu hâlî yâman
	3612	Ol didi lâ-hastelik değil işi	Sencilayın geldi bir gün bir kışı
	3613	Tutdı ol kızuıyı bilmem neyledi	Gizlüce bir söz kulağına didi
	3614	Ol zamandan fikre varup turur o	Ol yemez ot içmedi toyrınca su
	3615	Fârîğ oldu oynamadan bu gezin	Başın egüp aşğa turur hemîn
A294a	3616	Hzret-i 'İSÂ didi kim yâ çoban	Ol sözi ben söyledüm aña nihân
	3617	Söyledim ki ahîri olsañ gerek	İş bu toprağa girüp yatsañ gerek
	3618	Guşşa-yı ölüm anı almışdurur	O sebebden bu za'if olmuşdurur
	3619	Bu ölüm fikrin çeker hayvaniken	Biz niçün fikr itmenüz insâniken

3600a olduğın: olduğın K

3600b kalup kara toprak olduğın: kalup kara toprak olduñın K

3601a fenânın: fenânıñ K

3604a kızılar: kızılar A

3604 b şad u hurrem çevre yana yükrişür: şad ı hurrem çevrülü ben görrişür K

3605b kıhuıyı : kızuıyı A

3606b toprak olup yatsañ: toprak olup kılsañ K

3607a servere razı değil: sürür arzı degildür A

3607 b oldı bu: oldı A

3608a ölümü fikr eyleyen bulmaz : zıkr idenler ölümü olmaz A

3609a gitdi geldi: geldi gitdi K

3609 b ol kızuı fikirde gayğulu:o kızuı fikirde kayğulu A

3610a turmuş anda: öyle turır K

3611a çoban: cüvân A

3611b kızuı: kızuı A

3612a lâ: yâ K

3613a tutdı ol kızuıyı: ol kızuı tutdı A

3614a turur: turır K

3615b turır hemîn: turur hazine A

3617a ki ahîri: aña ki sen K

3617 b toprağa girüp yatsañ: toprağa düşüp kılsañ K

3618b o sebebden bu: ol sebebdendür K

3619b niçün fikr itmenüz: 'aceb fikr itmeziz K

	3620	Ahmedî bu mevdi fikr ider misin	Gör bu hayvan deflü zıkr ider misin
	3621	Cümleden saña ölümü bil yakın	Qılmasın ğâfil seni dünyâ şaşın
	3622	Rabbenâ her işimi zâr eyleme	Erzal-i 'ümre giriftâr eyleme
	3623	Ümr-i hayrı vir uşandurma bizi	Ateş-i fartûna yandurma bizi
	3624	Bu fâniniñ bilürem yok beğâsı	Ölüm destindedür halkın yaqası
	3625	Gelince fırsatı virmez emânı	Yere urmuş niçe biñ pelevânı
	3626	Niçe hikmet bilenler geldi Luqmân	Bulunmadı ölüm derdine dermân
	3627	Gerek fikr-i ölüm bize ola kâr	İder çengâline bir gün giriftâr
	3628	Anuñ fikrini iden niçe itdi	Anuñ fikri ölüm kaydile gitdi
	3629	Müñasib bir hikâyet diñle ey cân	Ölüm bådını esdür qalbe her an
A294b	3630	Ol 'Ümer Faruq hilâfet eyledi	Bu ölüm fikrine görün neyledi
	3631	İki akça beyt-i mâldan bir ere	Gün-be-gün virür gelüp haber vire
	3632	Şubh u şâm irüp kapuya çağıra	Yâ 'Ümer encâm ölümdür bildüre
	3633	Belki hükmile düşem ğâ'ileye	Ol çağırıp beni agâh eyleye
	3634	Bir zaman ider nidâ kılmaz ferâğ	Ta hâlîfe lihyesine irdi ağ
K107a	3635	Beyt-i mâlın eminine söyledi	Virme ta'yin ol münâdiye didi
	3636	Ol münâdi ta'yine olur revân	Virmedi ta'yinin emini ol zaman
	3637	Ol münâdi vardı 'Ümer yanına	'Arz kıldı hâlîni divânına
	3638	Ol 'Ümer aña didi kim yâ eñi	Çünkü virmez sen de çağırma dahı
	3639	Ol didi ne şey ikâz itdi seni	Men' idersin böyle hizmetden beni

3620b gör bu hayvan deflü derk: baq bu hayvan deflü zıkr K

3621b ğâfil seni dünyâ: dünyâ seni ğâfil K

3622a işimi zar: işümi şar A

3623a bizi: beni A

3623b bizi teni A

3624a fâniniñ: dünyânıñ K

3624b halkın: anuñ K

3626b ider: irer A

3627b ider: irer A

3628b anuñ fikri ölüm kaydile: ki anuñ 'ümri ol fikrile K

3629a hikâyet: hikâye K

3630b ölüm fikrine görüñ: ölüm fikrine gör ki K

3631b gün-be-gün virür: günde virürü ta K

3632a irüp kapuya çağıra: gelüp kapuya çağırur K

3632 b bildüre: bildürür K

3634b irdi: düşer K

3635a beyt-i mâlın: beyt-i mâlın K

3635 b ta'yin ol münâdiye: ta'yinin ol münâdiniñ A

3636—K

3638a aña didi: itdi aña A

3639a ne şey ikâz itdi : kim ne ikâz eyler K

3639 b idersin böyle hizmetden: ider oldun bu hizmetden K

	3640	Ol didi irdi ölüm ilçileri	Kim mücâvir oldu habercileri
	3641	Aķ irişdi lihyeme ben görürem	Baķaram aña haberdâr oluram
	3642	Ta'yini şimden geri virsem saña	Ben hıyânet kılmış oluram aña
	3643	Daħı bundan böyle haıırdan ölüm	Çıkamaz olduğı habercim var benim
	3644	Böyle olur ölümü fikr eylemek	Böyledür ölüm izini izlemek
A295a	3645	şimdi devletlü řaķalı olsa aķ	Meclisinde ölümüñ zıkrı yasaķ
	3646	Ölümü ańsa biri dirler řaķıl	şoşbeti bilmez bunıñ 'aķlı ĳalı
	3647	Dirler aña bu sözi neyleyelüm	Terki ĳıl bunı ferah söyleyelüm
	3648	Hakķ cevab acı münâfıķ adama	Hakķ kelâm olunca irerler ĳama
	3649	ĳalbine tolmiş anuñ ũl-ı emel	Yer bulamaz girmeĳe zıkr-i ecel
	3650	ĳalbe tıldurmuş bu dünyâ ĳaydını	Ĵâfil olmiş bilmez uhrâ ĳaydını
	3651	Ĵaflet uykusuyla girmiş ol ũra	Gelse ölüm uyanur neden şoıra
	3652	Aħmedî oldun ölümden bi-haber	Cennet ile müjdelenmişken 'Ümer
	3653	ĳalbine almış ölümünü müdâm	Senħod bir kemter deni mücrim ĳulâm
	3654	Lihyeka irmiş seniñ vaķķâr-ı aķ	ĳalbüña olmiş ölüm fikri ıraķ
	3655	İki el dindânile bu fâniye	Yapunursın n'oldı 'aķlıñ ĳanıya
	3656	Aç gözüñ 'aķlın düşür olma delü	Yer ile gök arası ölüm tolu
	3657	Dane içün gelmişüz bu hâne biz	Âsiyâb-ı dehre olduķ dane biz
	3658	Âsiyâb-ı dehri gör devrân ider	Yer ũrur gök tolanur cevlan ider
	3659	Âsiyâb-ı dehre baķ niçe döner	Vaķti gelmiş tenleri ũrmaz yiyer

3640a ölüm: ölüm A

3641a aķ: aģ A

3641b baķaram: baķuban A

3642a gerü: ĳirü A

3643a ölüm: ölüm A

3644b ölüm: ölüm A

3646a ölümü ańsa : söylese mevti A

3649b girmeĳe: girmege K

3651—K

3652a ölümden: ölüm A

3653a almış ölümünü: almışdı ölümü K

3654b ölüm: ölüm A

3655b yapunursın n'oldı 'aķlın: yapuşursun 'aķlın K

3656a 'aķlın: 'aķlıñ K

3656b ölüm: ölüm A

3658—K

3659—K

	3660	Dane olmuş arasında ademi	Ḥord idüp atar mezara her demi
A295b	3661	İş bu ilden âhîri göçmeliyüz	Cisr-i mevtinden kamu geçmeliyüz
	3662	Ḳalb-i bustâna ölüm bezrini ek	Oİ ölüm kaydı biter fikrini çek
	3663	Ḥavfı kıl ahîr imânsız gitmeden	Hûb bu efkârın 'ibâdet itmeden
	3664	Ademe bundan mu'azzam korkı yok	Biz gerek ki fikr idelim anı çok
	3665	Levhi ḳalbe yaza ölümün tadını	'Âḳibet bir gün tadarsın tadını
	3666	Şerbet-i mevti içersin 'âḳibet	Terk idüp bunu göçersin 'âḳibet
	3667	Ademiniñ 'ulvidür 'aḳlı cânı	Süfliden bulmuşdurur nefsi teni
	3668	Müşterek olduk vücûduñ şehrine	Oldılar zâmın ziyân u nef'ine
	3669	Buldi adem atamız evvel mekan	'Aḳl u cân iklimini itdi vaṭan
	3670	Nefs ü ten arzuladı iklimini	İstedi görmeğe iş bu ilini
	3671	Da'vet itdi 'aḳlı cânı iline	Gel varalım bir müsâfir seyrine
	3672	'Aḳl u cân olmaz muḥâlîf olmağa	Müşterekdür bu diyârı görmeğe
	3673	Râḡib oldı çünki dâr-ı miḥnete	Emri şaydı bâ'îş oldı firḳate
	3674	Cürm ile indi fenâya ademi	Ḥabse lâyıḳ oldı göre mâtemi
	3675	Ḥabs-i dünyâ içre islâhın bula	Mihnet-i dârı görüp te'dib ola
	3676	Görmeyince ta cefânın ḳadrini	Ademi bilmez cinânın ḳadrini
A296a	3677	'Ahd-i mişâḳ ile geldük fâniye	Adem ister ol mişâḳı tanıya
	3678	Eyledük iḳrâr ezel birliğine	Geldük anuñla fenâ dirliğine
	3679	Bunda ol iḳrârın üzere pehlevân	Ta selâmet bulasın her dü cihân

3660—K

3661—K

3662a ölüm: ölüm A;3662b biter: yeter K

3663b efkârın: efkârın K

3664a ademe bundan mu'azzam: ademiye bundan i'zâm K

3664 b anı: bunu K

3665a tadını: adını K

3665b tadarsın tadını: dadarsın dadını K

3666—K

3667a 'ulvidür: 'ulviden K;3667b bulmuşdurur: olmuşdurur K

3668a müşterek olduk vücûdun: buldılar şirket vücûdın A

3668 b ziyân u nef'ine: ziyân ı nef'ine K

3669a buldı: oldı K;3669b 'aḳl u cân: 'aḳl ı cân K

3670a nefis ü ten arzuladı: nefis i ten arzu itdi K

3670 b görmeğe: bir görmeğe K

3672a 'aḳl u cân olmaz muḥâlîf olmağa: 'aḳl ı cân olmaz muḥâlîf olmağa K

3672 b görmeğe: görmeğe K

3673b şaydı: şındı A

3674a indi: geldi K;3674b göre matemi: gömeli ğamı K

3675a ḥabs-i dünyâ: geldi dünyâ K

3676a cefânın ḳadrini: fenânın ḡadrini A

3676 b cinânın: şefânın K

3677b mişâḳı: diyârı K

3678—K

3679—K

	3680	Bu ten ikliminden ol cân-ı şahbâz	İder bir gün vâtan-ı aşlına pervâz
K107b	3681	Gelüp 'Azrâ'il olur saña mihmân	Çanı dir şol emânet sendeki cân
	3682	Uçurur murğ-ı cânı kafesden	Çalır bu ten ferâğ olur nefesden
	3683	Gözün bağa çalır ardınca cânâ	Gider cânın bir özge hân u mâna
	3684	Tefekkür kıl varacak illerîña	Tasavvur kıl turacak yerlerîña
	3685	Bu yer bizim değildir yâ Hudâvend	İdelim ten ile nefsimüze pend
	3686	Bu mühmel-hâneden çek gil elünü	Halâyıkdan kesil tutğıl diliünü
	3687	Hümâysın râğ olanlardan hâzer kıl	Varacak yerlerîña sen nâzar kıl
	3688	Senün için cinân içre ne yerler	Getürmez vaşını anuñ bu diller
	3689	Hâzırlanmış saña bunca gülistân	Çasırlar haymeler bağ ile bustan
	3690	Şalınır içlerinde hûr u gilmân	Yañağı lebleri her derde dermân
	3691	Ahmedî 'aşkile mevteñ yolına	Vir bu cânı var o cânân iline
A296b	3692	Gec bu fâni bî-vefâ murdâreden	Çek elin böyle denî gaddâreden
	3693	Fânidür dünyâ buña dadanma giç	Aldanur seni buña aldanma hiç
	3694	Diñle 'ârifler maqâlin yâ ricâl	Gör bu dünyâyı neye kılmış misâl
	3695	Bir misâl itmişler amma hoş lañif	Her biri almaz mezâk illâ zarif
	3696	Dimişdür 'âlim ve fâzıllar anı	Ana kamına beñzetmiş cihânı
	3697	Veled toğınca melekler varurlar	Uşığı fâniye da'vet iderler
	3698	İdeler gel cihânı eyle evtân	Ne vâsi' yerleri var eyle seyrân
	3699	İderler gel cihâna rahat eyle	Yarınlar var müşâhib şöbet eyle

3680a ikliminden ol : nefsi ikliminden A

3680 b vâtan-ı aşlına: o iklimine K

3682a uçurur: uçurur K

3683b cânın: cânın K

3684a illerüña: illerîña K

3686a çekgil elüni: çekgil elini K

3686b dilünü: dilini K

3687—K

3691a mevteñ: mevteñ K

3691b cânân iline: cânân'ile A

3692a gec: gic A

3692b elin: alın A

3693a giç:gic K

3693b hiç: hic K

3694a maqâlin: sözünü K

3694b neye: niçe K

3696a dimişdür 'âlim ve: didi 'âlim tağı K

3697a veled toğınca melekler varurlar: doğarken tıflâ melekler varurlar K

3697 b iderler: çılurlar K

3698—K

3699—K

	3700	Temâşa kıl cihân emlâkını sen	Ne mesken eyledüñ bu çirkini sen
	3701	Ferâgat eyle bu yer dâr-ı murdâr	Cihân içre müferreḥ yerlerin var
	3702	Cihân gülzârına gel rahat eyle	Yârânlar var müşâḥib şoḥbet eyle
	3703	Gel varalım ol cihân bazârına	Seyr idelim bağına gülzârına
	3704	Cihânın var libâs ile ʔa'amı	Gel endeyi geyin eyle ḥarâmı
	3705	Yalıncaḡsın izârıñ laḡm-i perde	Ne ʔurursın bu zulmet cife yerde
	3706	Yegregi ḡalk ademiden olasın	Saña yazuk ki bu yerde ʔurasın
	3707	Ol şabi dir ben buradan gitmezem	Eyyudur yerim bunı terk itmezem
A297a	3708	Görmemiş dünyâsını 'ayne'-l-yâkin	Meylini virmez aña 'ilme'-l-yâkin
	3709	Yalvarur aña melekler yumuşaḡ	İstemez çıḡmaḡı andan ol uşâḡ
	3710	Ḥükm ile anı çıkarurlar hemân	Çıkdıḡı demde görür rüşen-cihân
	3711	Gördi dünyâyı bu kez 'ayne'-l- yâkin	Ol ḡacâletde şabi aḡlar ḡazîn
	3712	İtseler var yerüña eyle ʔurak	İstemez girmeye daḡı ol uşâḡ
	3713	Bil bunıñ gibi ʔaḡı mü'minleri	Böyledür uḡrâda anlar yerleri
	3714	Ana ḡamı gibidür dünyâ aña	Ḳıl tefekkür irişür pendim saña
	3715	İstemenüz bu fenâdan gitmeyi	Göñlümüz hiç dilemez terk itmeyi
	3716	Götürürler göc ile âḡir bizi	Anda rahat bulucaḡ yerimüzi
	3717	Gelmedüm 'izzetlü iken ben aña	Bir ḡacâlet irişür andan saña
	3718	Bunca 'işret var imiş bizler içün	Fâniyi terk eylemezdük biz niçün
	3719	Söyleseler bir daḡı fâniye var	Ana ḡamı gibi olur bize dar

3701b içre müferreḥ yerlerin: mülkinde vâsi' yerlerin K

3702—K

3703a gel varalım ol cihân bazârına: varalım ol cihân pazârına gel K

3703 b seyr idelim bağına gülzârına: ki seyrân eyle şol gülzârına gel K

3704—K

3705a yalıncaḡsın izârıñ: yalincasın 'izârın A

3705 b ʔurursın: ʔurırsın K

3706a yegregi ḡalk ademiden: ademisin yegregi ḡalk K

3707a dir ben: der ki K

3708b virmez aña: ḡılmaz ol yaña K

3709a yalvarur: yalvanır K

3710a çıkarurlar: çıkarırlar K

3710 b çıkdıḡı demde görür: çıktıḡı demde görür K

3711b ol ḡacâletde sâbi aḡlar: ol ḡacâletden şabi olur K

3712a itseler var yerüña: disinler kim gir buña K

3715a istemenüz bu fenâdan gitmeyi: istemeziz bu fenâdan gitmegi K

3715 b itmeyi: itmegi K

3716b bulucaḡ: bulucaḡ K

3717a gelmedüm 'izzetlü iken ben aña: gelmedük' izzetlü iken biz buña K

3719a söyleseler bir daḡı fâniye: diseler birden fenâ yurdına K

3719 b dar : ʔar A

	3720	Aẖiret mülkinde bir ednâ kula	On bu dünyâca kadar cennet bula
K108a	3721	Var mişâlim saña hallâk-ı cihân	Ana kâmin saña kılmışdı mekân
A297b	3722	Şoñra dünyâ içre saña virdi yer	Olsa taķsîm ana kâminca bu yer
	3723	Kaç ana karnınca virmiş yer saña	Buña kâdir olan olmaz mı aña
	3724	Da'veti haķķdur ölüm fermân ile	Biz gerek hazırlanâķ imân ile
	3725	Aẖiret yolına girmiş kâribân	Hamlin urmuş 'âķil olan sârubân
	3726	Niçün istemeye ölümü insân	Bize raķmet virüpdür anı yezdân
	3727	Anuñla vâşıl olur cennete kul	Anuñla lâyıķ olur ru'yete kul
	3728	Eğer halk itmeyeydi ölümü haķķ	İderdi teñrilik da'vâsını halk
	3729	Yer idi birbirin olmazdı hâna	Alup bağı düşerlerdi yabâna
	3730	Bunu mü'minlere raķmet virüpdür	Münâfık kâfire miñnet kılpdur
	3731	Cehennemler eğer olmasa maħlûķ	İudâyâ secde eylemezdi maħlûķ
	3732	Gerek mevte müheyyâ biz turalım	Mükemmel vâķt-i da'vete varalım
	3733	Ki mü'min zaķmet-i mevti görürler	Anuñla vaşıl-ı raķmânı bulurlar
	3734	Bedel kıldı cefâ mevti görelim	Şafânın kâdrini şoñra bilelim
	3735	Den-î dünyâda alsañ bir 'arûsı	Virürsin yolına bunca fulûsı
	3736	Bu cânın yonķası sîm u zeri sen	Virürsen ki bulasın dilberi sen
A298a	3737	'Arûsı bâķî ister cânı senden	Ayırđur bu fenâda cânı tenden
	3738	Teni vir aşlına girsün ola pâķ	Mülevveş olmuş anı pâķ ide hâķ
	3739	Vara ol telvîşî tâhir bulına	O cân iķlimine lâyıķ bulına

3721a mişâlim: mişâli A

3722a dünyâ içre saña virdi : dünyâsında virdi saña A

3723—K

3724a ölüm: ölim A

3724b gerek hazırlanacak: ki hazır olalım K

3725a kâribân: kârubân A

3726b anı: bunu K

3727—K

3728a itmeyeydi : itmese K

3729a yer idi: iyerdi A

3730 a virüpdür: virübdür K

3730b virüpdür: virübdür K

3732a müheyyâ biz: müheyyâca K

3732 b mükemmel vâķt-i da'vete: irince da'vet-i vâķti A

3733a görürler: görürler K

3734b kâdrini şoñra: şoñra kâdrini K

3736a cânın yonķası sîm ü zeri: cânın bu nefes sîm i zeri K

3738a girsün: ta kim K

3738 b olmuş anı paķ ide: oldu anı paķ ider K

3759a vara ol telvîşî tâhir bulına: vire ol telvîşî tâhir ola ol K

3759 b o cân iķlimine lâyıķ bulına: bula cân iķlimine lâyıķen bula K

3740	Virdi saña cân-ı dildârın seniñ	Senden ister cânı ol yârıñ seniñ
3741	Ƙılmayınca bu şirin cânı şabâş	Vaşl-ı dildâre irer mi cân u baş
3742	Şevk ile vir Aħmedî cânı ota	Var cinânıñ iline ir vaşlata
3743	Şâhibâz için unılmış tabl-ı bâz	Muħma'inne irci'i Ƙıldı avâz
3744	Da'vet itdi mü'mini divânına	Şora ħâlini Ƙoya cinânına
3745	Gerek ki da'vet olan yere gitmek	Feraħ birle o menzilgâha yetmek
3746	O 'işretgâh-ı menzile gide gör	İmân ile o sulţâna yete gör
3747	Zaman aħir usandı ħalk özinden	Yeraltı raħat oldu yer yüzinden
3748	Didi fevt olmayın illâ imânen	Bulâsız ta ebed cânı emânen
3749	Mükemmel vara gör ol bâragâha	Varup bulışmalısın ulu şâha
3750	Meclis-i ervâh-ı yârân andadur	'işret ü zevk u şafâ kân andadur
3751	Andadur cem-i şafâ aşinâ biliş	Var feraħ birle ol yârana görüş
3752	Bunca yârân ile sen yâr olasın	Lâyık olmaz anları unudasın
A298b 3753	Yâr-ı şâdıƘ oldu ol yârânlara	Sen ilet bundan hedâyâ anlara
3754	Senden ewvelce hedâyen göreler	Saña yarın aşinamız diyeler
3755	Cümleden aħsen hedâye anlara	Ayet-i Ƙur'an oƘı yârânlara
3756	Yâ ilâhî fikr-i mevtille bizi	Eyle meşğul unudaƘ dünyâmızı
3757	Mevtimizi bizlere âsânı Ƙıl	Ĥüsni ħâtime bize iħsânı Ƙıl
3758	Zât-i pâĕin ħürmeti yâ müste'ân	Ƙıl bize yoldaş imân ile emân
3759	BulmaƘ istersen eger aħsen memât	Sev resûli gönder aña çok şalât

3740a virdi saña cân-ı dildârın: cânı virdi yâr-i dildârıñ K

3740 b yârıñ: yârın A

3741b vâşl-ı dildâre irer mi cân u baş: vâşl-ı caña iremez cân ı baş K

3742b cinânıñ: cinânın A

3743a unılmış: unıldı K

3744b ħâlini: aħvâlini A

3745a gerek ki da'vet olan yere: gerek da'vet olınan râħa K

3745 b yetmek: gitmek K

3748—A

3749a bâragâha: bâriğâha K

3749b bulışmalısın : bulışmalısın A

3750a meclis-i ervâh yârân: meclis-i yârân-ı ervâh K

3750b 'işret ü zevk ü şafâ: 'işret i zek i şafâ K

3751b ol yârâna görüş: bu yârâna biliş K

3752b anları unudasın: bî-vef'âlık Ƙılâsın A

3753a oldu: gider K

3753b sen ilet bundan : buradan gönder K

3754a hedâyân: hedâyâñ K

3755—K

3756b meşğul: meşğulA

3757a mevtimizi bizlere asânı: mevt-i râħmetle bize asânı A

3757 b iħsânı: iħsânı A

3758a paĕin: paĕiñ K

3759a bulmaƘ istersen: olmaƘ isterseñ K

MEBÛAS-İ KABİR

	3760	Uyan Ahmed niçe bir uyuyasın	Kabirde yat o deflü usanasın
	3761	Diyâr-ı ğâflet ilinde bulınduk	Anuñ tab'ına uyup ğâfil olduk
	3762	Alupdur gözlerin bu hâb-ı ğâflet	Uyan elden gider bu vakt-i fırsat
	3763	Geçer 'ümrüñ bâzârı eyle sevdâ	Anı sermâye idin eyle peydâ
K108b	3764	Bâzâr it yahşi almagil yemânı	İdersin her dü 'âlemde ziyânı
	3765	Mizân-ı 'akla ur cüz-i ihtiyârı	Bulasın her dü 'âlem bahtiyârı
	3766	Duruş uhrâ için kıl kesb-i uhrâ	Yola girmiş yürür kervân-ı uhrâ
A299a	3767	Merkeb-i mevte suvar insânı gör	Ol yatan mevtâ-yı kabristânı gör
	3768	Bir 'âlâmetdür bu kabristâna bak	Yurd-ı uhrâdur bize evvel konak

KASİDE'-İ KABRİSTAN

vezin : Mefâilin Mefâilin Mefâilin Mefâilin

	3769	Görürsün bunca kabristan niçe tenler talup yatur Çürümüş hep teni insân niçe toprak olup yatur	
	3770	Şarınmışdur beyaz tona girüpdür türbe kamına Bu çoklar uşdı yanına tenine hep tolup yatur	
	3771	Şanı şol nâzenin yüzler şanı sükker lebi sözler Şol elâ sürmelü gözler şurâb ile tolup yatur	
	3772	Şanı ol nâzlı oğullar ciger köşesi yavrular O şur'an okıyan diller nice toprak olup yatur	
	3773	Anup bu derdi yanmayan den-î dünyâyâ kanmayan Dibâ atlâs begenmeyen şurâbı sarınup yatur	
	3774	Varmadan kabruña Ahmed kıl yarâk	Hûb bilürsin ol saña evvel konak
	3775	Didiler el-kâbrü sanduku'l-'amel	Girdürür bir gün seni aña ecel
	3776	Hûb 'ameller gönderiñ kabriñize	Varıcağ yarın gereklüdür size
A299b	3777	Kabri sen anmazın ol aña seni	Günde biş kerre çağırur bu teni
	3778	Günde ol kabrin saña ider nidâ	Ğaflete şalduñ işitmezsin şadâ

3760b yat o deflü : anca yat ta K;3761a ilinde : içinde K

3762a alupdur gözlerin : alubdur gözleriñ K;3763a geçer : giçer K

3764a almagil : alma A;3765b bahtuyârı : bahtiyârı K

3766ba kesb-i uhrâ : kesb-i zuhrâ A; b yürür : gider K

3767a insânı gör : insâna bak K;3767 b mevtâ-yı kabristanı gör : mevtâyı kabristana bak K

3768a bir 'âlâmetdür kabristana bak : bu 'alâyimdür kabirden hisşe K;3768 b konak:mişâl K

3769a tolup:oğlüb A

3769b her teni insân niçe toprak alup yatur : bunça ten insân niçe tobrağ alup yatur K

3770a şarınmışdur : şarınmuş bir K;3770 b tenine hep tolup yatur : bedenine tolub yatur K

3771a lebi : gibi K

3771b şol elâ sürmelü gözler şurâb ile tolup yatur : şanı şol sürmelü gözler şurâb ile tolup yaturK

3772a ciger : ciğer K;3772 b nice toprak olup yatur : bütün tobrağ olub yatur K

3773a anup bu derdi yanmayan : bu derdi bilüp anmayan K;3773 b atlâs : güncâK

3774a kabruña : kabrine K;3774 b ol saña evvel konak : ki saña evvel şurâğ K

3775a el- kabrû : el- kabri K

3776a gönderin bize:göndirüp bize A;3776b varıcağ yarın gereklüdür:varıcağ yarın ki ev oldur K

3777a anmazsın : anmazsın K; 3777b beş kerre çağırur ol seni : biş kerre çağırur bu teni A

3778a kabrin saña ider : kabrin saña eyler K

3779	Böyle didi ol resûl-i bâ-şafâ	Enbiyâ şâhı Muḥammed Muştafâ
3780	Çağırur ol yâ fulân ibn-i fulân	Ġâfil olma ey baña âhîr gelân
3781	Ben yılan 'aḳreb çayanlar eviyem	Bile tiryâki getür saña direm
3782	Bir dahı çağırur ider ey kişi	Yaluñuz gelme bile al yoldaşı
3783	Bir dahı dir gel baña sen mâlıca	Baña yarar mâl getürsen bilece
3784	Bir dahı dir ben ḳaranlıgım çırak	Baña gönder ki benim zulmet ıurak
3785	Bir dahı dir gelme yalnızcağ baña	Orti döşek bilece getür saña
3786	Bunları söyler çağırur ḳabrimüz	Böylece virdi ḥaber rehberimüz
3787	Bir şaḥâbe didi yâ faḥr-i cihân	Bizlere bildür bunu olsun beyân
3788	Söyledi aşḥâbına ol pür kemâl	İdelim sizlere bunlardan ma'âl
3789	Ol ḳabirdeki yılan çayanlara	Ol taşadduḳ oldı tiryâḳ anlara
3790	Kim taşadduḳ virse Allâh'a yarar	Ol yılanlar idemez aña zarar
3791	Kim ki ḳur'an oḳumaḳ ola işi	Ol ḳabirde olur anuñ yoldaşı
3792	Bir münevver yüzlü eyyu ḳoḳulu	Bir yigit ola müşâḥib mâh-ı rû
A300a	3793 Diye dünyâda nedîm itdûñ beni	Yalınız ḳoyarmıyam şim seni
	3794 Her ḳazalardan seni ḳurtaruram	Ta senuñla cennete ben varuram
K109a	3795 Vird idin ḳur'anı her bir süreye	Ta muşâḥib göhderesin oraya
	3796 Bilmediñse ger ḳamu ḳur'anı sen	Oḳı ihlâşı bulursın anı sen
	3797 Tevhîdi zıkr eylemek ḳalbe me'al	Vird iden ḳabre getürür ḥayli mâl
	3798 Söyle lâilâheillâllâhı sen	Ḳabrüña müflis tehî varmayasan
	3799 Ḳıl namazı tut şıyâmı vir zekât	Ḥacca var olursa ḥâliñ vâsi'ât

3779adidş : buyurdu K

3780a çağırur ol : çağırır ki K

3781a ben yılan 'aḳreb çayanlar : hem yılanlar hem çayanlar K

3781 b tiryâkı : tiryâki K

3782a çağırur ider ey : çağırur ide yâ K

3782 b yaluñuz : yalıñuz K

3783a gel baña sen : baña sen gel K

3783 b mal getürsen : malı getür K

3784 — K

3785a yalnızcağ : yalnızca A

3786a çağırur : çağırır K

3786 b böylece virdi : böyle virmişdür K

3787a didi : itdi A;3787 b bildür : bildir K

3788a yılan çayanlar : olan yılanlara K

3790a virse : virdi K

3792b mâh-ı rû : mâh-u rû A

3793a diye dünyâda nedîm : ide dünyâda mudim A;3793 b yalıñuz : yalañuz A

3794a ḳurataruram : ḳurtarıram K

3794 b varuram : varıram K

3795b gönderesin : gönderesin A

3797b eylemek ḳalbe : eylemekdür ḳabre A

3797 b iden ḳabre getürür ḥayli mâl : idenler ḳabre varur ḡani ḥâl A

3798b ḳabrüña : ḳabriña K

3800	Cümle işi ide gör kur'an ile	Sev resûli sünneti kııl cân ile
3801	Şer'a uygun eyleyen bunda işi	Fevt olup kabrine varsa ol kişi
3802	Aña cennetden gele örti döşek	Yata anuñla ol adem haşrede
3803	İdeler nem nem aña ya'ni ki yat	Ol 'arûsile yatanlar gibi yat
3804	Kıl bize yâ rabbenâ bunı nasib	Faḥr-i 'âlem hürmeğine yâ mucîb
3805	Ba'zı mü'min kulumı perverdigâr	Ḳabri içre ol meniñ 'ırzın yıkar
3806	İtdürür cürmince kabrinde 'azâb	Ta ki yarın görmeye anda 'itâb
3807	Ol divân-ı maḥşere tâhir gide	Cennete ol ta feraḥ fâḥir gide
A300b 3808	Yıkma yâ rab kabrimüzde 'ırzımız	Kıl mükemmel maḥşerinde feyzimiz
3809	Hâḳḳ ta'âlâ kullarına zî-kerem	İstemez mevlâ müsülmânlara kem
3810	Ol kelâmında didi mevtâları	Hayrile anuñ buyurdu anları
3811	Zira sizler bilmesiz ol meyyiti	Belki bulmuş rahmet ile cenneti
3812	Ne keremler eyledi insânına	Ḳudretile cân virüpdür tenine
3813	Tenine terbiye kıla yaz u kış	İrmeye kendüye bir zaḥmetlü iş
3814	Ol marâz-ı mevt ile eyler marîz	Rûḥını alur teni eyler 'aciz
3815	Rûḥı yok tende olunur mu mezâḳ	Olur aşḥâbı ve aḥbâbı ırâḳ
3816	Terbiye'-i ma-sivâdan dür olur	Terbiye'-i hâlîḳa medḥûl olur
3817	Ol teni ḳorlar tûrâbın altına	Hiç biri tûrmaz mu'înan ḳatına
3818	Ol tûrâb içre tûran mevti teni	Gör ne terbiye kılar rabbü'l-ḡani
3819	Ḳışda yer altın mülâyim eylemiş	Görmesün mevtâlarım zaḥmet dimiş

3800b sünneti : sennetin K

3804a yâ Rabbenâ bunı : bu işler yâ rab A

3805b meniñ : menin A

3806a itdürür : itdürir K

3808 — K

3809 b mevlâ : mevti A

3811 — K

3812a eyledi : eylemiş A

3812 b ḳudret ile cân virüpdür : ḳudreti cânı virüpdür K

3813a yaz u kış : yaz ı kış K

3814a marâz-ı mevtile : marâzıñ mevtine K

3815a olunur mu : olunur mı K

3818a mevtâ : mevti A

3819b görmesün : görmeye A

	3820	Yaz serin itmiş yer altını şafâ	Görmesün mevtâlarım hâr-i cefâ
	3821	Böyle elîf u keremi var kula	Öyle kulki hizmetine bulına
	3822	Mü'min olanlar gerek ola hâlim	Kimseye gâdir itmeye ola selîm
A301a	3823	Uydura şer'a kamu ahvâlini	Hulķını aqvâlini ef'âlini
	3824	Tâ'at iden kulları mahrûm komaz	Cümle tâ'at yegregi oldu namaz
	3825	Ƙıl şalâtı şubhı ey cânım ehi	Ėayrına kâhil bulunmazsın ehi
	3826	Her işin bed'-i huşûlına sebeb	Bed iden encâmını eyler taleb
	3827	Bu şalât-ı şubhı ol kılanlara	Ne keremler olıniser anlara
	3828	Ol resûl-i fahr-i 'âlem söyledi	Âl-i aşhâbına terĖib eyledi
	3829	Cennet ehli vara yarın cennete	Ƙapusından varuban gitse öte
	3830	Görüne anlara bir nûr şu'lesi	Ƙoldura cennetleri şa'sa'ası
	3831	İlaķķ tecellisi bileler ol zaman	Secdeye varup ıralar ol zaman
	3832	Bir nidâ ire degildür bu ziyâ	Olmadı nûr-ı cemâl-i kibriyâ
	3833	Ƙalkup anlar diyeler bu ne ola	Şuncılayın yâ tecelli kim kıla
	3834	Ol münâdi anlara ide kelâm	Rabbiñüz bu hûriye virdi selâm
	3835	Müjde kıldı zevcünüz irdi biliñ	İntizânı kılduruñ rahat olıñ
K109b	3836	Hûri zevķinden tebessüm eyledi	Dişi görüñdi dihânından didi
	3837	Ol dişiniñ şa'sa'asıdı bu nûr	Cenneti kıldı münevver öyle hûr
A301b	3838	Bir şahâbe didi yâ fahr-i cihân	Kimlerindür ol hûri eyle beyân
	3839	Ol didi her kim kıla şubh-ı müdâm	Eylese erkân-ı sünnetle tamam

3820a altını : altına A

3820 bhâr-i cefâ : hâl-i cefâ K

3821a elîf u keremi var kûua: luğı var 'ağası Ėuluna K

3821 b hizmetine : hıdmetinde K

3824a tâ'at iden kûlları : ta'atindeolanı A

3825b ehi : dahı K

3826a işin : işiñ K

3828b âli : âl-u A

3829b gitse : vara K

3830a görüne : görine K

3830 b ıoldura : ıoldıra K

3831a bileler ol zaman : bilalar ol hemân A

3832b nûr-ı : nûr A

3833a diyeler : ide yâ A

3834b bu : bir A

3835a zevcüñüz : zevciñüz K

3835 b kılduruñ : kıldurıñ K

3837b öyle : eyle A

3838a didi : itdi A

3838 b kimlerindür : kimleriñdür K

3839a kıla : kılar K

3839b kılmaduñsa : kılmadıñsa K

	3840	Ol kişiniñdür bu hûri söyledi	Ümmeğine bunu terğib eyledi
	3841	Ƙıl şalâtı şubhı ol imâma şâf	Ta olasın ol hûr ile sineşaf
	3842	Ƙılmaduñsa nâ'il olmazsın aña	Ol zamanda diyesin yazuk baña
	3843	Ol şabağın uyğusun eyle fedâ	Tur namaza Ƙılanuñ mihrin edâ
	3844	Eyle ol hûriyi saña nâ-mezâd	Beş namazı Ƙıl bulasın dinde dad
	3845	Diñle yâ mü'min hudâya yâr olan	Her şabağı haƘƘ için bidâr olan
	3846	şubha turan buldı uhrâ rif'ati	Hem fenâda nesli bulur kesreti
	3847	Var buña dürlü delâyıllar ricâl	Diñle saña idelim niçe mişâl
	3848	Bağ fakir ile ğani a'dâdına	Anların bağ nesline evlâdına
	3849	Fağr olanda çoğdur evlâd u neseb	Ağniyânıñ oğlı azına sebep
	3850	RâzıƘ-ı 'âlem olan perverdigâr	Fağre virmiş fânisinde rızƘı tar
	3851	Ƙaydı anuñ var seher bidâr olur	Kesb ider rızƘı 'ibadet şayılır
A302a	3852	Nefsiniñ keyfine uymaz ol kişi	RızƘınıñ kaydındadır da'im işi
	3853	Hâğğ olan işe seher bidâr olan	Her dü 'âlem rahâtı oldur bulan
	3854	Ağniyânıñ kaydı rızƘı kesbi yoğ	Lâğın eşğal-ı fenâya kaydı çoğ
	3855	Uyumaz şam u seher vâkti yatar	Ol sebebden az olur nesli kibâr
	3856	Bulmuş ol idbâr-ı nevm içinde dad	Vüs'at-i uhrâsını Ƙılmış kesâd
	3857	Uyanur Ƙuşluğ vucûdı bî-huzur	Ol şalâtı şubhı itdürmiş mürûd
	3858	Keyf-i esrârın düşibdür ardına	Hızmet-i râbbani gelmez yâdına
	3859	Bir zaman nevmin humârını çeker	Soğra olur hızmet-i keyfe nöker

3843a şabağın uyğusun : şabağın uyğısın K

3844b beş : biş A

3847a delâyıllar : delâ'iyim K

3848a anların : anlarıñ K

3849a evlâd u neseb : evlâd ı neseb K

3849 b ağniyânıñ ağı azına : ağniyâ evlâdı azınadır K

3840b virmiş fânisinde : vimüşdür fenâda K

3851a kaydı var anuñ : rızƘı anuñ var K

3854a kaydı rızƘı kesbi : kesbi rızƘa kaydı A

3854 b lâğın : Lîkin K

3855a şam u seher : şam ı seher K

3857a Ƙuşluğ : Ƙuşlık A

3858a keyf-i esrârın : keyf-i esrâdın A

3858 b hızmet-i râbbani : hızmet-i râbbani K

3859a nevmin : nevmin K

3859 b soğra olur hızmet-i keyfe : turup olur hızmet-i keyfe

	3860	Öyle bir maḥmûr irer ol gözüne	Gelse ma'sûm oğlı bakmaz yüzüne
	3861	Niçe 'abdullaha bulunmuş reyîs	Nefsiniñ keyfine olmuşdur seyîs
	3862	Hızmet ider keyfe nefse yarıya	Ḳanı hızmet Ḳanı rağbet Teñriye
	3863	İrmeyince keyfî ta ki cünbüşe	Hayr u şerden urmaz elin bir işe
	3864	Bu ne ğafletdür eyâ nefs-i denî	Ne için halk eylemiş rabbüñ seni
	3865	Hızmet-i rabbâniye halk olmuşuz	İmtihân için fenâya gelmişüz
	3866	Bizlerin haḳḳına geldi yâ'bûdûn	Biz gerek hızmetde olaḳ dün ü gün
A302b	3867	Münşif ol cânım darılma bu söze	Ṭođrudur aḳvâlim inanıñ bize
	3868	Bir delilim var ḳoyun ile ḳilâb	Gör niçe anlar ḳılır leylinde havâb
	3869	Yılda bir ḳoyundan olur bir ḳuzı	Günbegün boğazlanır ḳoyun ḳuzı
	3870	Var mı gün anlara girmeye bıçak	Var mı lehminden tehi ḳala uçak
	3871	İlaḳḳ anı bir ulu ni'met eylemiş	Cümle insânı anuñla toylamış
	3872	Birbirine ünsiyet ider müdâm	Bir çoban üç yüz biñe virür nizâm
	3873	Ne sebeddendür ḳoyunun kesreti	Ol seher devrile buldı 'izzeti
	3874	Uyur aḳşam ı seherler uyanur	Zikr ider rezzâḳ-ı rızḳa tolanur
K110a	3875	Ol sebeddendür olur nesl-i kesîr	Olma cânım kesret-i nevme esîr
	3876	Yılda bir kelb iki kerre yavrular	Her toğunca ḳaç 'âded yavru toğar

3860a irer ol : inüpdür K

3862a hızmet : hıdmet K

3862 b ḳanı hızmet ḳanı rağbet : ḳanı rağbet ḳanı hıdmet K

3863a irmeyince keyfî ta ki : keyfî ta irmeyince K

3863 b hayr u şerden urmaz eli : hayr şerden urmaz elin K

3865a hızmet-i rabbâniye : hıdmet-i rabbâniye K

3866 — K

3867a darılma cânım : ıarıлма cânım A

3867 b toğrudur aḳvâlim : bu sözlerim inan A

3868a var ḳoyun ile : daḳı bu ḳoyun K

3869a ḳoyundan olur : toğar ḳoyundan K

3870a var mı gün anlara girmeye : var mudur gün girmeye aña K

3870 b ḳala : ḳalan K

3871a eylemiş : eyledi K

3871 b toylamış : toyladı K

3872b üç yüz : beş yüz K

3873b devr ile : derd ile K

3874b rezzâḳ-ı rızḳa : rezzâḳ-ı zikre K

3875a olur : anuñ K

3876a kerre : def'a A

	3877	Hiç boğazlanur mı kelbün birisi	Şayıda azdur uşağı irisi
	3878	Bâ'is oldur ki seher vaqti uyur	Ol sebep nesli anuñ nâkış olur
	3879	Kelb-i evvel hâlika nutk eylemiş	Ademi virsin bize rızkı dimiş
	3880	Şol beni ademler içre olalım	Anlarile rızkı rahat bulalım
A303a	3881	Çün tevekkuı kılmadı rezzâkına	Ademiden yol diledi rızkına
	3882	Ol sebebden anlar ekşer aç olur	Rızkı gayriden uman muhtâc olur
	3883	Ahmedî konduñ bu mihmân hânına	Çonmalısın şâh-ı a'zam yanına
	3884	Var şalât ile selâm ile aña	Ta diye gel Ahmedî benden yaña
	3885	Sen şalât ile baña oldun nedim	Aşinâ olduñ senüñle biz kadim
	3886	Her şalâtı şubhı kııl bulınma hâm	Ol münevver hûri saña ola râm
	3887	Seniñ yeriñ degildür bu harâbât	Öte yurdındadır bihiş-i abâd
	3888	Çaflet-i dünyâyâ dalmışsın uyan	Girdi yola gitdi yoldaş kâribân
	3889	Sağın dünyânın aldanma sözine	Güler da'im beni adem yüzüne
	3890	Megr-i dünyâyı yâr itdiñ öziñe	Anıñçün zecr idersin kendine
	3891	Buniñ 'âkil yanında kadri yoçdur	Bu bir mekkâredür ki gadri çoçdur

-
- 3879a kelb-i evvel : kelb ol K
 3881b yol diledi : istedi yol K
 3883a çonduñ : irdin A
 3883 b çonmalısın : varmalısın A
 3884b diye : ide A
 3885 — K
 3886a her : bu K
 3888a dalmışam : çalmışsın K
 3888 b kâribân : kârübân A
 3889 — K
 3890 — A
 3891b mekkâredür ki : mekkâre zendür A

KAŞİDE-İ DÜNYÂ

vezin: Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

- 3892 Umulmaz bir vefâ senden yalan dünyâ degil misin
İrişmez fendân ziyân dünyâ degil misin
- 3893 Şaçıbsın 'âleme temrin geçer ğâfillere emrin
Dün ü gün 'âlemün 'ümrün çalan dünyâ degil misin
- A303b 3894 Ƨonatdıñ sıhr ile kendün idersin herkese fendin
Bu miñnetbâra kemendün salan dünyâ degil misin
- 3895 Bu halkı aldayan söze koyarsın toprağı göze
İçi hayin gülen yüze yamân dünyâ degil misin
- 3896 Gidersin her ziyân ize uya ğafil denî size
Gedâ-yı bây ağ bize şaran dünyâ degil misin
- 3897 Yuri hey bi-vefâ yuri alupsın köhne bir kârı
Niçe biñ kişiden giri kalân dünyâ degil misin
- 3898 Buña ey cânım aldanma bunuñ var rahatı sanma
Bunuñ suğlına dadanma 'aql-ı dâna degil misin
- 3899 Viripsen Aħmedî meyli bu dünyâ suğlına hayli
Bu zen mekkâreye gönül viren ednâ degil misin

3892b adem-i fendân : hiç biri tendan K

3894a Ƨonatduñ sıhrile kendün idersin herkese fendin : donatdıñ sıhrile kendün idersin
herkese fendin K

3895a aldayan söze koyarsın : aldadup söze koyarsın K

3896a uya: uyar K

3896b gedâ-yı bây ağ : gedâ-yı bâyı aç K

3897a yuri key bi-vefâ yeri alupsın köhne zen : yeri hiy bi-vefâ yeri alupsın köhne bir A

3898a bunun: bunuñ K

3898b 'aql-ı dâna: akıl-dâna A

	3900	Yâ ilâhî ol ħabîbün ħürmeti	Vir fenâ için göñle nefreti
	3901	Olmayınca bizlere sen desteğir	Ol denî dünyâ bizi ider esîr
	3902	Yurd-ı uĥrâyı bezendir ol revân	Ol ħabîbe vir şalâtı bul emân
A304a	3903	Oķıyanı dîñleyanı yazanı	Raĥmetüñle yarlıgagil yâ ğani

MEB ĤAS-İ RÛZ-I KİYÂMET

	3904	Faĥr-i 'âlem ol resûl-i mu'teber	Söyledi rûz-ı kıyâmetden ħaber
	3905	On 'alâmet olına evvel 'ayân	Ol kıyâmet ırmağā oldur nişân
	3906	Ol beni eşferdire küffârı hep	Yürıye islâma ta Şâm u Ĥaleb
	3907	Soñra islâm anlara ğâlib ola	Şehr-i Kōstantin ħişârını ala
K110b	3908	Ala mü'minler ğanimetler hemîn	Şây olına çıkdı deccâl-ı lâ'in
	3909	Ol ħurûc ide Horasân-ı İrân	Merkebe binüp gele ta İşfahan
	3910	Bir gözi a'mâ ola aşlı yehûd	'Asker ola aña seksan biñ çühüd
	3911	Teñrilik da'vâsın ide ol lâ'in	Ehl-i nâr ola aña uyan hemîn
	3912	Yürıye Şâm iline serrâc ile	Olına her işi istidrâc ile
	3913	Olına aña müsaĥĥar cinniler	Ol ne şûret isterise gireler
	3914	Bile ol her ademiniñ adını	Bile anuñ atasını ceddini
	3915	İsteyince meyyit ihyâ olına	Cinniler ol şûret ile görüne
	3916	Şağ yanında cennetin bağı ola	Sol yanında nâr-ı zindanı ola
A304b	3917	Tâbi' olanları koya bağına	Ol vara ħallâķ-ı 'âlem nârına
	3918	Tâbi' olmayan gire zindânına	İre ol kimse ħudâ cinânına
	3919	Ol lâ'ine her defayın açıla	Ġâlib ola ħalkā istidrâc ile

3901—K

3902a yurd-ı uĥrâyı bezendir ol revân: vir şalâvât ol ħabîbe bul emân A

3902 b ol ħabîbe vir şalâtı bul emân: yurd-ı uĥrâyı bezendür ol revân K

3903—K

3905b ırmağā oldur: ırmağā ola K

3906b Şâm u Ĥaleb: Şâm ı Ĥaleb K

3910b seksan: yetmiş K

3913b isterise gireler: isterise aña ol girer K

3914a bile: vire K

3915a isteyince meyyit ihyâ olına: istese ol meyyiti ihyâ kıla K

3916a cennetin: cenneti A

3920	Hakk ta'âlâ aña vire fırsatı	Ademiden kaldura ol rahatı
3921	Mü'min ü mü'minine ire ziyân.	Tola cami'ler içine mü'minât
3922	Yalvarup hâkka tazarru' kıllalar	Rabbenâ sen kıl 'inâyet diyeler
3923	Rahm ide mü'minlere ol bî-zevâl	Vire istidracına anuñ zevâl
3924	Göre andan za'fi mü'minler tamam	Çıka mehdi ola islâma imâm
3925	Künyesi Mehdi Muhammed dür adı	Âl-iresûlden geliserdür didi
3926	İsmi 'Âbdullah ola atasınıñ	Hem Amine'dür adı anasınıñ
3927	'Asker-i islâm aña uya bile	Şâm ilinde cenk ide deccâl ile
3928	Girmeye Şâm'a ide Kudse firâr	'Askeri vara bile cümle ne var
3929	Hazret-i 'İSÂ ide Şâm'a nuzûl	Vara Kudse öldüre deccâlî ol
3930	Tagıdalar ol lâ'iniñ leşkerin	Qatl ideler ol çeriniñ ekşerin
3931	Hazreti Mehdi ide anda vefât	Vara 'İSÂ ile mü'min mü'minât
A305a 3932	Tûra varup olalar anda hîşâr	Tola Ye'cüc ile 'âlem teng ü târ
3933	Neşr ola yer yüzine ednâ boyu	İçeler cümle acı tatlı suyu
3934	Soñra gelenler şuyı bulmayalar	Şu yerine çamurı yalayalar
3935	Görelers zahmet meşakkat mü'minân	Acılığ ile ola hâlleri yaman
3936	Çıka bir öküz başı biñ altuna	Varalar zar ile 'İSÂ katına
3937	İdeler sen kıl hudâdan iltimâs	Hakk ta'âlâ bizlere virsün halâş
3938	Anda 'İSÂ hazreti ide şenâ	İrişe Ye'cüc ve Me'cüc fenâ
3939	Hep helâke vara gide cânları	Sil alup deryâya döke tenleri

3920a aña vire: vire aña K

3921a mü'min ü mü'mine : mü'min i mü'mine K

3922a yalvarup: yalvarur A

3923b zevâl: kemâl A

3925—K

3926—K

3927b ide: ola K

3928b cümle: sence K

3929b öldüre: qatl ide A

3931a ide: kıla K

3932a hîşâr: heşâr A

3932b teng ü târ: teng i târ K

3933b tatlu: tatlı K

3934a gelenler: gelanlar A

3934b yerine çamuru: yerinde balçığı A

3935a zahmet: qahırdan A

3936a öküz: merkep K

3937a ideler sen kıl hudâdan: diyeler ki eyle hâkqdan K

3937 b virsün: vire K

3938a anda 'İSÂ hazreti ide şenâ: ide 'İSÂ hazreti anda dü'â K

3938 b Ye'cüc ve Me'cüc'e: Ye'cüc'e Me'cüc'e K

	3940	Açıla dünyâ ola cennet mişâl	Yeryüzi ni'metle çola mala mal
	3941	Hakk vire yere bereket 'âleme	Rahat u ni'met virile ademe
	3942	Bir enârı egil ide kırk ademi	Zarfını hayme kıllalar ol demi
	3943	Her fevâkihi buña eyle kıyâs	Ni'met-i yezdâniye var mı kıyâs
	3944	Hem ola aşhâb-ı kehf ikâz-ı hâb	Hâzret-i 'İSÂ'ya olalar şahâb
	3945	Ka'be'u'llaha varup hıac ideler	Ol Mediñe içre mesken kıralar
	3946	Kırk sene sulţân ola 'İSÂ yere	Şer'-i Ahmed üzere hükmi buyura
A305b	3947	Ala meydan-ı cihânı mü'minan	Cümleye gâlib gele ehl-i imân
	3948	Her bir işin haddine irse kemâl	İrişür elbet aña zıdd-ı zevâl
K111a	3949	Âhiri 'İSÂ fenâdan gideler	Ravza'-i pâke anı defn ideler
	3950	Mekke'de tağ-ı şafâdan toğıser	Dâbbetü'l-'arz bir cenavar olıser
	3951	Ol vire islâma ni'met küfre gam	Toğmaya bundan girü nesl-i adem
	3952	Kat' ola adem fenâya gelmeye	Başlaya dünyâ harâbı bulmaya
	3953	Üç gün üç gice güneş toğmaya	Bir uzun gice ola gün olmaya
	3954	Ol namaz ehli olanlar bileler	Bu ne 'ibretdür ilâhî diyeler
	3955	Toğa mağribden günel ala yeri	Vara gök ortasına döne geri
	3956	şubh olunca ide meşriğden tulû'	Olmaya maqbûl dahı tevbe rucû'
	3957	Tevbenin bâyi kapana ol zaman	Başlaya uhrâya gidan mü'minân
	3958	Bir tütün peydâ olup ola şuman	Zulmet içre kıla kırk gün bu cihân
	3959	Kâfir olanlar serasim bulalar	Zahmet ü rence giriftâr olalar

3940b ni'metle: cennetle K

3941a yere bereket: yerden berekât K

3941 b rahat-ı ni'met: rahat-u ni'met A

3943a her: hep K

3943 b ni'met-i yezdâniye var mı: ni'met-i rabbâniye hod ne K

3944a hem ola aşhâb-ı kehf ikâz-ı hâb: hep ola aşhâb-ı kehf ikâz-ı hûb K

3945a ideler: olalar A

3946b hükmi: halka K

3948a işin: işin K

3948b zıdd-ı: zıdd-u K

3951a ni'met: zînet A

3951b girü nesl-i adem: gerü dahı adem K

3953a toğmaya: görünmeye K

3955a mağribden: ma'ribden A

3955b geri: geri A

3956meşriğden: meşriğiden A

3956b olmaya maqbûl: hem kabûl olmaz K

3957a kapana: kabana K

3957b gidan: gide K

3958b içre kıla kırk gün bu: içinde kıla kırk gün K

3959b zahmet ü rence: zahmet i rence K

	3960	H _â şte zükkâm olına ehl-i imân	Döşene uhrâya gide kârübân
	3961	Ol vakitte 'ilme ragbet olmaya	Ref' ola muşhafda yazu kılmaya
A306a	3962	Hind diyârından ese bâd-ı ecel	İre mü'min kullara bâd-ı ecel
	3963	Bir harir misl-i mülâyim ese bâd	Qalmaya dünyâda mü'min mü'minât
	3964	Ol zaman halkı bu dini itüre	Bid'atı fısķı fesâdı anıura
	3965	Aşikâre olına fısķ u fücür	Ol kıyâmetden nişân ide zuhûr
	3966	'İyd-i kurban 'ârifesi Cum'a gün	Ol kıyâmet ibtidâsıdır o gün
	3967	Hâzret-i İsrâfil'e emr olına	Şûrı orta kim kıyâmet biline
	3968	Şûrı aña şekli boynuz gibidür	Gör anuñ ululuğu ne deñlüdür
	3969	Bir ucu 'arşa biri zîr-i zemîn	Yedi kat yer altına irmiş hemîn
	3970	Ucu İsrâfi'in ağızında tırur	İzne bakar emr olunca üfürür
	3971	Şûrı evvel def'a yavaş üfüre	Yakın olmışdur kıyâmet bildüre
	3972	Hâlk-ı 'âlem döneκ alup 'aķlı gide	Yedi gün bu hâlile cânlu yata
	3973	Yedi günden soñra kılkup turalar	Yine devrinde cihânı göreler
	3974	Halk ola azğun şeri'at bilmeye	Hâlıkı bilür kimesne kılmaya
	3975	Halk ire bu hâl ile yedi yıla	Şûrı ur İsrâfi'e emr olına
	3976	Ol zamanda pek ura 'âlem şaşsa	Şak olup yer yanıla baştan başa
A306b	3977	Şurun avâzı cihânı taldura	Qalmaya cânlu kamu cânın vire
	3978	Öyle bir heybet şadâsı var anuñ	Öz ile bendi o vaķte göklerin
	3979	Zelzelesinden felekler yıķıla	Yeryüzine düşe gökler yıģıla

3962a diyârından: diyârında A

3962 b ire mü'min kullara bad-ı ecel: irişe mü'minlere mevt-i mağâl A

3963a bir : bu A

3964b bid'atı: bid'atu A

3965a fısķ u fücür: fısķ ı fücür K

3966a 'arifesi: 'arfesi A

3969b yedi kat altına irmiş: yeddi kat yere irişmişdür A

3970a İsrâfil'in ağızında tırur: İsrâfil'in ağızında tırır K

3970 b üfürür: üfürür K

3971b olmışdur kıyâmet bildüre: irmişdür kıyâmet tura K

3972a gide: ite A

3972b yedi: yeddi A

3973a yedi: yeddi A

3975a yedi: yeddi A

3976b alup: ola K

3977a taldura: taldıra K

3978a öyle: eyle A

3978b vaķte göklerin: vaķt göklerin K

3979a yıķıla: yıģıla K

	3980	Qalmaya cânlu ve illâ 'Azra'il	Eyleye aña hıfâbı ol celîl
	3981	İde kim qaldı senüñ ile vir cevâb	Ol ide vallahu- a'lâm bi's-şevâb
	3982	Hıyy u bâkî sensin ancak yâ celîl	Qaldı cânlu qullarından 'Azra'il
	3983	Hakk ta'âlâ ide var a'râfa sen	Anda var cânuñu teslim eyle sen
	3984	Varuban anda virince cânını	Toldura 'âlemlere efgânını
	3985	Na'desinden gökler ile yerleri	Tagıda kum gibi yere anları
	3986	Şağ olaydı ins ü cin vâhşi tıyûr	Cân vireydi na'desinden bî-kusûr
	3987	Yata 'âlem kırk sene böyle harâb	Qalka ol yıllarda mücrimden 'azâb
K111b	3988	Hep helâke vara bây ile gedâ	Olmaya 'âlemde bir sin ü şadâ
	3989	Hakk ta'âlâ 'âleme ide hıfâb	Var mıdur kudret ide kimse cevâb
	3990	Diye kim ol melik benim diyen qanı	Lâf urup dünyâ benim diyen qanı
	3991	Fâniye varmış kamu şeyhile şâb	Ma-sivâdan gelmeye aşlâ cevâb
A307a	3992	Kendine kendü şehâdet eyleye	Benden özge mülke mâlik yok diye
	3993	Varmış iken fâniye bu ka'inât	Luğ ile ihyâsını ide murâd
	3994	Hiç 'âdemde qoya mı yârânını	Vuşlâtına göstüre dermânını
	3995	Kırk sene itmâm olup âhir ire	Yevm-i ba'siniñ nizâmını vire
	3996	Er şuyı şu yağdıra yere	Cânlu mahlûkâtı yerden bitüre
	3997	Gök atamız yer anamız ol zaman	Toğa yerden cânlu tolıser cihân
	3998	Ot gibi tenler bite yerden enâm	Birbirini sıqa ola izdiğâm
	3999	Yoğiken var itmeğe qadir hudâ	Varı ihyâ eylemek asân aña

3980a cânlu ve: cânludur K

3981b vallahu: vallahi K

3982a hıyy u bâkî sensin ancak lâ-yezid: hıyy ı bâkî sensin ancak yâ celîl K

3982b qullarından: qullarından K3984b toldura: toldıra K

3985b tagıda kum gibi yere: kum gibi idüp tagıda K

3986a ins ü cin: ins i cin K

3987a böyle: cümle K

3988a hep helâke vara bâyile: hep helâke vara kamu bây i gedâ K

3988 b sin ü şadâ: sin i şadâ K

3989a hakk ta'âlâ 'âleme ide: hâlık-ı 'âlemide anda A

3990a diye kim ol melik benim diyen: ide ki ol mülki benim diyen A

3990 b diyen: diyen A

3994a yârânını: yârânı ol K

3994 b vuşlâtına göstüre dermânını: vuşlât-ı dermânına göster yol K

3995—A

3996a yağdıra: yağdura A

3996b yerden: yerde A

3997b yerden cânlu tolıser : anlar cânular tola K

3998a tenler bite yerden enâm: yerde bite tenler tamam K

3998 b birbirini sıqa ola izdiğâm: birbirin sıqa olına izdiğâm K

3999a var itmeğe: var itmeğe K

3999b ihyâ: ihsân K

	4000	Bir rivâyet var idem diñle eñi	Yevm-i ba'si kalbüña eyle qavi
	4001	Şark u ğarbin şâhı Nemrûd-ı lâ'in	Teñrilik da'vâsın iderdi hemîn
	4002	Yevm-i haşre münkiridi ol le'im	Küfr ü tuğyân eyledi ğayet 'azîm
	4003	Ol hâilil-ullaha a'dâ idi ol	Aña teklif itdüğiçün toğrı yol
	4004	Ol hâilile dirdi haqqı söyleme	Var kıyâmet diyu da'vâ eyleme
	4005	Hâlıkıñ hâlk ide mi maşşer günü	Ol çürüyen tağılan nefsi teni
	4006	Olmayan işden bize dirsın haber	Sen 'aceb gördün mü andan bir eşer
	4007	Görmedügin nesne'i 'ayne'l-yakîn	Sen nice inanasın 'ilme'l-yakîn
A307b	4008	Böyle aqvâlile bulmazsın zafer	Sen anı gör soñra halka vir haber
	4009	Ol Hâilil-i İbrâhim itdi yâ ilah	Hayy u kayyûmsın ebedi pâdişâh
	4010	Olduran diri kılan sensin kadir	Her şeye kadir ü hâkimsin emir
	4011	Ol kıyâmet günü bu mevtâları	Nice ihyâ olunur görsem anı
	4012	Ta ki Nemrûd-ı lâ'in anı baña	Bir dahı dirsın haber virem aña
	4013	Haqq ta'âlâ aña dört kuş gönderir	Cinsi rengi hep muğâyirler uyûr
	4014	Anlaruñ karga biri biri tãvûs	Biri gögercin biri oldı horus
	4015	Dir Hâilil'im sen boğazla bunları	Pâre pâre kıl kemügi tenleri
	4016	Kat kamu tüyi teni birbirine	Taş ile Şaqq eyle ma'cun olına
	4017	Soñra taqsîm eyle dört hisşe anı	Koy birer tağ üstine her birini
	4018	Her bölük üstüne koy birer başı	Bir yüce yerden çağır her bir kuşu
	4019	Ol Hâilil-ullah ider anı hemân	Bir yüce yerden çağırır ol zaman

4000a diñle eñi: pesnevi K

4001a şark u ğarbin: şark i ğarbin K

4002b küfr ü tuğyân: küfr i tuğyân K

4003b teklif: tekyif A

4005a hâlıkıñ: hâlıkın A

4005 b çürüyen tağılan nefsi: çürümiş tağılan yere A

4006b gördüñ : gördiñ K

4007a görmedügin: görmedigiñ K

4009a itdi: ider K

4009b hayy u kayyûmsın: hayy i kayyûmsın K

4010a olduran diri kılan sensin: oldıran soñra dirildensin K

4010 b hâkimsin: hâkimsin A

4011b olunur: olınur K

4012b bir dahı dirsın: şormalı andan A

4013a gönderir: göndürür A

4013b hep: heb K

4014a karga: karka A

4014b biri oldı: birisiydi K

4016a kamu tüyi: tüyi A

4017b tağ : taş K

4018a bölük üstüne koy birer başı: bölük üstüne koy birer taşı K

4018 b yüce: uca A

4019b yüce yerden çağırır: uca yerden çağır A

	4020	Hâlıkı aña virür bir rüzigâr	İtdürür teni tüyi ol târ ü mâl
	4021	Her başın teni kemügi geldiler	Her biri kendü başını buldılar
	4022	Hakk ta'âlâ virdi cânı anlara	Uçuban geldiler ol peygambere
A308a	4023	Hâlık-ı 'âlem bu hayvanatını	Böyle ihyâ idiser maşşer günü
	4024	Evvelâ ihyâ kıla İsrâfil'i	Emr ide bir dahı ura şurına
	4025	Ur diye şuri kurılsun maşşer	Hep dirile mahlûkâtım kullarım
K112a	4026	Ura şûri tura evvel Cebrâ'il	Şoñra Mikâ'il ve şoñra 'Azrâ'il
	4027	Şoñra destur ola sâ'ir cânlara	Şûr içinden çıkup ine yerlere
	4028	Bal arusu gibi gömüleyü ota	Yer ile gögin arasını tuta
	4029	Gireler her biri kendü cismine	Ola ol dünyâda şekl-i resmine
	4030	Yatalar kabrinde sıkışu nihân	İzne bakarlar ki turala divân
	4031	Hakk ta'âlâ emr ide Cebrâ'ile	Hem Mikâ'il 'Azrâ'il İsrâfile
	4032	Anlara varın cinâna emr ola	Her biriñüz bir 'âlem aluñ bile
	4033	Siz varın evvel habîbüm Ahmed'e	Ol resûlim sevdiğim Muhammed'e
	4034	Varuban anlar ala birer 'âlem	Anlaruñ nûr ile ref' ola zulem
	4035	Şarkı ğarbu arayalar yerini	Bulmayalar ol habîbüñ kabrini
	4036	Varup anlar 'arz ideler yâ ilah	Bulmaduğ ol ravzâ'-i 'âlem penâh
	4037	Cümle yerlar dübdüz olmuş nidelüm	Bir 'alâmet göster aña gidelüm
	4038	Sen bilürsin ğaybı ancak yâ kerîm	Ma-sivâ bilmez anı sensin 'âlim
A308b	4039	Emr ide hallâk-ı 'âlem anlara	Gözleyin nûrı varıñuz ol yere

4020a aña virür: virür aña K

4020 b itdürür ol tuyi teni târ u mâr: eyledi teni tüyi ol tar i mar K

4021a başın: başın K

4021b kendü : kendi A

4022b uçuban geldiler ol : uçup anlar geldiler K

4025—A

4026a tura evvel: çün tura ol K

4027b çıkup ine: yine çıkup K

4028a gömüleyü: gömleyü A

4028 b gögin arasını: gögin ara yerin K

4029b ola ol: olına K

4030a kabrinde sıkışu: kabir içre sıkış K

4030 b turala: turalar K

4032a varın: varın K

4033a siz varın evvel: varıñuz siz ol K

4033 b sevdiğüm: sevdiğim K

4036a 'arz ideler: söyleyeler K

4037a dübdüz: düz olınmış A

4037b göster: göstür A

4039b gözleyin: gözedüñ K

4040	Nire inerse görüñüz envârım	Andadur yârim ħabîbüm serverim
4041	İletüñ tâc u kemer ħulle burak	Ol maķâm-ı maĥmuda kılsun turaķ
4042	Söyleyüñ adâb ile yâ Muştafâ	O yârin anı selâmen merĥAbâ
4043	Söyleyüñ maĥşer irişdi yâ resül	Ümmetüñe kııl vefâ olur kabûl
4044	Bir daĥı anlar cinâna varalar	Ĥulle'i tâcı burakı alalar
4045	Anlar ile yeryüzine geeler	Nûr iner bir yere anı göreler
4046	Varalar tekbir ile ol servere	Göreler zîn olmış anı envere
4047	İdeler adâb ile yâ Muştafâ	Da'vet eyler bil seni yâr-i ĥudâ
4048	Ol maķâm-ı maĥmuda gelsün didi	Cümleden evvel bize irsün didi
4049	Söyledi gelsin bize faĥr-i cihân	Maĥşere gelsin o'dur şadr-ı divân
4050	Ķalka kabrinden nebîler rif'ati	İde ol dem ümmeti vâ ümmeti
4051	Ümmetimden siz baña virin ĥaber	Kim baña oldur Ķamudan mu'teber
4052	Diye Cebrâ'il eyâ faĥr-i cihân	Yatıyor ümmetlerüñ yerde nihân
4053	Sizden özge cümle ol dem şeyh ü şâb	Yatıyor cümle milel taĥtu't-turâb
A309a	4054 Gelmişüz ancak saña yâ Muştafâ	Ey şefâ'at menba'ı kân-ı şifâ
	4055 ĤaĶķ selâm itdi ve da'vet eyledi	Ol maķâm-ı maĥmuda gelsün didi
	4056 Ĥıl'at-i fâĥirleri gönderdi ol	Tâc urup binsin burakı didi ol
	4057 Ol diye tâcı burakı neylerem	AncaĶ andan ümmetimi dilerem
	4058 Cümleden ĥûb baña fâĥir ĥıl'atim	'Afv u raĥmet olmasıdur ümmetim
	4059 Secdeye varup ide vâ ümmeti	YarlıĶa yâ rabbenâ kııl raĥmeti

4040a nire inerse görüñüz: görüñüz Ķanda inerse K

4040b yârim: yâri A

4041a iletün tâc u kemer: iletin tâc ı kemer K

4041b maķâm-ı maĥmuda kılsun: maķâm-ı maĥmudı kılsın K

4042b yârin: yâriñ K

4043a irişdi: demidir K

4045—K

4046b zîn: garĶ K

4047b bil seni yâr-ı ĥudâ: ol meķâna ĥudâA

4048—K

4049a söyledi gelsin bize faĥr-i cihân: maĥşere gelsin o'dur şadr-ı divân A

4049b maĥşere gelsin o'dur şadr-ı divân: ĥaşr olıser maĥlûķâtım ins ü cân A

4052a diye: ide A

4052b yatıyor: yatıyor K

4053a sizden: senden K

4053b yatıyor: yatıyor K

4054a saña: size A

4055b gelsün: gelsin K

4056a gönderdi: göndürdi A

4056b binsün: binsin K

4057a diye: ide A

4058a ĥıl'atim: ĥıl'ati K

4058b 'afv u raĥmetolmasıdur ümmetim: 'afv ı raĥmet olmasıdur ümmeti K

4059b yarlıĶa yâ rabbenâ kııl: yarlıĶa anları eyle K

4060	Bir nidâ ire aña kim yâ resûl	Secdeniñ vaqti degil olma melûl
4061	Gel bugün a'zam divânı kuralım	Her ne maşsûdüñ var ise görelim
4062	Sen benüm katımda gayet ulusun	Maḥlûkâtımdan kamu sevgülüsün
4063	Sen benim yârim ḥabîbimsin hemân	Aduñı levlâk okudum dü cihân
4064	Ulu divânıma nâzırsın bugün	Maḥlûkâtım serfirâzısın bugün
4065	Sen buyur evvel eyâ şadr-ı divân	Maḥlûkâtım maḥşere olsun revân
4066	Yok saña anda mu'ariz eyleyen	Senden özge yok izinsiz söyleyen
4067	Secdeden kaldıra başın bahtulu	Sile ahından ıurâbı mâh-i rû
4068	Diye yâ râbbi kanı yârânlarım	Bu Bekir 'Ümer ve 'Usmânıḥaydânım
A309b K112b	4069 Çar-i yâri bâ-şafâ yârânları	Ḥaqq ta'âlâ kıla ihyâ anları
	4070 Gelüp anuñ çevreyanın alalar	Görüp anı cümle mesrûr olalar
	4071 Şoñra mevtâlar 'umumen ıuralar	Ḥaşre münkirler göz ile göreler
	4072 İdeler anlar bu günü enbiyâ	Bizlere didi inanmaduk buña
	4073 Vâki' imiş enbiyânın sözleri	Ḥaqq'a varur yollar imiş izleri
	4074 Gitdi fırsat nidelüm vâ ḥaşreta	Bizlere irdi nedâmet veyletâ
	4075 Ḳabrimüzde kırk sene bulduk emân	Şimdi kaldurdı bizi ister imân
	4076 Ḳalkalar cümle mezarından ıura	Sıqalar birbirin izdiḥâm ola
	4077 Olmaya hiçbirisinden bir şadâ	İznile illâ meger ola nidâ
	4078 Ol celâl-i kibriyâdan qorqalar	Gözlerini 'ârş'a digüp baqalar
	4079 Analar yanında kızın bilmeye	Kız daḥı ana bilüp tanımaya

4060a ire aña: aña ire K

4061b maşsûdüñ varise görelim: maşsûdüñdür iste virelim A

4062a benüm: benim K

4063a yârim: yâri A

4063b aduñ ı levlâk okudum dü cihân: adıñı levlâk okumışım 'ayân K

4065—K

4066—K

4067a kaldıra: kaldura A

4063b mâh-ı rû : ol ulu K

4068a diye: ide A

4068b 'Ümer ve: 'Ümer'le K

4070a gelüp: gelüb K

4072a ideler: diye K

4073a enbiyânıñ:enbiyâlar A

4073b ḥaqq'a varur yollar imiş izleri râh-ı ḥaqq imiş nebîler izleri K

4075a emân: yaman K

4076a mezarından: mezarında A

4097a hiçbirisinden: hiçbirisinde K

	4080	Her biri nefesine meşğul olalar	Kendi hüzni ateşine yanalar
	4081	Bu güneş yüzünü aşağı döndüre	Halka bir milden kadar yakın ire
	4082	Terleye herkes terine batarlar	İtdüğü a'mâla göre yanalar
	4083	Ba'zınıñ saķına ba'zınıñ dizine	Ba'zınıñ şadrına yâ boğazına
A310a	4084	Kimi ğarķ ola terinin içine	Ol giriftâr ola kendü şuçına
	4085	Her nebîniñ var 'âlemi ayeti	Derc ola altına anda ümmeti
	4086	Ol habîbüñdür livâ-yı hamd anuñ	Bir ucu 'arşda biri yerde anuñ
	4087	Üç kanadı var açıla hânedür	Biri mağribde biri meşriķdedür
	4088	Bir kanadı hâlķuñ üstüne hırâm	Sâyesile geçine bunca enâm
	4089	Getürelere ol livâ-yı Ahmedî	Yürüye altına anuñ ümmeti
	4090	Bezene ol günde maħmûd-ı maķâm	Misk-i ebyâddan ola cümle tamam
	4091	Çevresine kürsiler konduralar	Anlar üzere enbiyâ oturalar
	4092	Anlar andınca velîler turalar	Şeyh-i a'zam vâ'izne derc olalar
	4093	Enbiyâlar serfirâzı Muştafâ	Menberi yâ'ķûtudan eyleye senâ
	4094	Öyle bir senâ kıla anda edâ	İşidilmemiş ola öyle du'â
	4095	Dört kitâbın müşkilâtın söyleye	Hep müşebbehâtı izhâr eyleye
	4096	Evliyâ ardınca tura şaliħûn	Anluruñ ardınca tura mü'minûn
	4097	Anların ardınca tura zâlimûn	Anların ardınca ola kâfirûn
	4098	Cümleniñ ardın melekler olalar	Maħşer ehli cümle maħşûr olalar
A310b	4099	Hep melâ'ik ķuşadalar 'âlemi	Kaçmağa yol bulmayalar âdemi

- 4080b hüzni ateşine: hüzni atasına A
4081a yüzünü aşağı döndüre: yüzün aşağı döndüre K
4082b yanalar: yatalar A
4083a saķına: ka'bene K
4083b ba'zınıñ: beline K
4084a kimi ğarķ ola terinin: ba'zılar ğarķ ola dedi A;4084b kendü : kendi A
4085a ayeti: 'ayân K
4085b altına anda ümmeti: altında ümmeti hemân K
4086b 'arşda biri yerde: yerde biri 'arşda K
4088a bir ķanadı hâlķuñ üstüne: biri hâlķuñ üstüne ide K
4090a bezene : bizene A
4091a çevresine kürsiler konduralar : çevresinde kürsiler konduralar K
4091 b oturalar : oturular K
4092 — K
4093b menberi ya'ķûtudan eyleye : çife yakut minbere ide K
4094a öyle bir senâ : eyle senâlar A
4094 b işidilmemiş ola eyle : işidilmemiş ola öyle K
4095a kitâbın : kitâbıñ K;4095 b hep : heb K
4096b tura : ola A
4097a anların : anlarıñ K
4097 b anların ardınca ola : anlarıñ ardınca tura K
4099a hep : heb K
4099 b kaçmağa yol bulmayanlar : nâr içi gibi şıķışa A

	4100	Eyle şakıt turalar <u>h</u> âş u 'avâm	İtmeye bir kimse destûrsız kelâm
	4101	Yâ ilahî <u>z</u> ât-ı pâkin hürmeti	Bizlere ol günde eyle şefkati
	4102	'Avni kıl bunda rızâyı bulalım	Ol habîbiñle bile haşır olalım
	4103	Aña her kim göndüre bunda şalât	Anuñ ile haşır olup bula necât
	4104	Ol divân-ı kibriyâ çün kurula	Haşre varuñ halka tenbih olına
	4105	Bir münâdi eyleye anda nidâ	Ol kıyâmet ehline ire şadâ
	4106	Ol nidâ ide eyâ ehl-i divân	Ol divân-ı maşşere hazır olıñ
	4107	Yer yerin ırak yağından geleler	Ol mizân eırrâfına derc olalar
K113a	4108	Emr ide Cebrâ'il'e rabbü'l-celîl	Var getür cehennemi yâ Cebrâ'il
	4109	Ehl-i maşşer bu nidâyı işide	Heybetinden cümle a'zâ havf ide
	4110	Gözlerini 'arşa diküp turalar	Haşyetele denk ü hayret bulalar
	4111	Cebrâ'il vara cehennemden yaña	Saña geldüm böyle emr oldı baña
	4112	Emr olındı yâ cehennem yürü var	Maşşere ister seni perverdigâr
A311a	4113	Ol ğazâb-ı bâriken teñriden	Havf ide ğayri 'azâb-ı bâriden
	4114	İstese ider 'azâbına ğadâb	Halk ider ol niçe biñ dürlü 'iķâb
	4115	Nârı bir cüzdür 'azâbından anuñ	Var kıyâs eyle 'azâbını anuñ
	4116	Ol cehennem ide ki nider beni	Cebrâ'il dir ister ol rabbüñ seni
	4117	Var idi dünyâda bunca bed-fi'al	İntikâm ider senüñle zü'l-çelâl
	4118	Mücrimi saña ğada virse gerek	Anlar ile seni toyursa gerek
	4119	Ol zamanda ol Muħammed Muşşafâ	Emr ide ol dem Bilâl'a kıl nidâ

4100a eyle sâkııt turalar hâş u 'avâm : öyle saķın turalar hâş ı 'avâm K

4101a zât-ı pâkin : zât-ı pâkiñ K

4102a 'avni : luķfı K

4103a göndüre bunda : gönderir olsam K

4106a nidâ ide eyâ ehl-i divân : diye ehl-i maşşerter biliñ K

4106 b hazır olıñ : olıñ revân K

4109 heybetinden cümle a'zâ : cümle a'zâlar anuñçün A

4110b denk ü hayret : tenk i hayrân K

4114a ider : ide k

4115 — K

4116b ister ol rabbüñ seni : itme havf ister seni K

4118 — K

4119a zamanda : vakitde K

	4120	Ümmetimi sen baña çağır kamu	Baña gelsünler ki imeden tamu
	4121	Böyle günde olmayuñ benden irak	Aramıza girmesin nâr-ı firâk
	4122	Ol Bilâl ide o demde bir nidâ	Ṭola ol maḥşer yerine ol şadâ
	4123	Yâ Muḥammed ümmeti râhı oluñ	Bu livâ-yı ḥamdüñ altına gelüñ
	4124	Ümmet-i Aḥmed o vaqıt yürıye	Ġayrileri ḥüzn ile ğamm büriye
	4125	Her taraflardan işidüp geleler	Hep Muḥammed ümmeti derc olalar
	4126	Yâ ilahî cem'ü kıl cümlemüzi	Ol livâ-yı ḥamdin altına bizi
	4127	Ehl-i maḥşer derc olup hazır ola	Ol cehennemden yaña nâzır ola
A311b	4128	Ḳopa yerinden cehennemler 'acib	Yürüye halk üstine ğayet mühip
	4129	Ol cehennemler ide yâ müste'ân	Bizleri ac eyledüñ bunca zaman
	4130	Cennet ehli kullaruñ ayır bugün	Ehlimüzle bizleri çoyur bugün
	4131	Niçe biñ zebâniler yularına	Yapuşa ta yavaş ire yerine
	4132	Halkuñ üstüne kaçan ki yürıye	Halkun ol demde iligi kırıya
	4133	İsti'âb için bu halka kuşana	Ol zebâniler elinden boşana
	4134	Ġız ğızup bir kerre halka seğrişe	Ehl-i maḥşer yüzleri üzere düşe
	4135	Heybetinden ehl-i maḥşer ürkeler	Enbiyâlar dizleri üzere çökeler
	4136	Biñ sene yolu o demde yürüye	Ḳanıyâ baña giren ehlim diye
	4137	Görelere ağzı açılmış tamunuñ	Ḳorḳudan şakk ola bağı kamuñ
	4138	Kükreye tağlar gibi ateş şaça	Ehl-i maḥşer bilmeye nire kaçâ
	4139	Birbirin sıkub turalar tenk ü dâr	Şu dökilse araya itmez mirâr

4120b imeden : iniser A

4121b girmesün : girmesin K

4122a demde : vaqte A

4122 b ol maḥşer yerine : maḥşer yerine hem K

4124a vaqıt : vaqte A

4125b hep . heb K

4126b cem'ü : derc K

4126 b livâ-yı ḥamdin : livâ-yı ḥamdin K

4127 — K

4128b yürüye : yürıye A

4131b yapuşa ta yavaş ire yerine : yapuşalar ta ki yavaş yürüye K

4132 — K

4133a isti'âb için bu halka kuşana : ol zebâniler elinden boşana K

4133 b ol zebâniler elinden boşana : isti'âb için bu halka kuşana K

4134a ğız : kız K

4135a heybetinden ehl-i maḥşer ürkeler : hep tuana erlerin bilin büke A

4135b dizleri üzere çöke : dizi üzere çökeler K

4136a sene : senelik A

4136 b giren : giren A

4138a kükreye : kükreyü A

4138 b bilmeye nire : bulmayup yer ki K

4139 — K

	4140	Ala ateş 'alevi maḥşer yerin	Şavuşa bulmaya adem birbirin
	4141	Ehl-i maḥşer göreler bu heybeti	Çağrışalar nefsi ve nefsi kıati
	4142	Adem ata ide oğlum Hâbil'i	Dilemem şey'et-i Nûh'ı Kâbil'i
A312a	4143	Nefsimi senden dilerem yâ ilah	Kendümü kırtar baña sen ol penâh
	4144	Nûh ide ki istemem zürriyeti	İsterem nefsime bu gün rahatı
	4145	İde İbrâhim dilemem oğlumu	İsterem bugün ḥalâşa kendümü
	4146	İde Mûsâ istemem kıardaşı ben	İsterem bugün ḥalâşa başı ben
	4147	Diye 'İsâ validem ol Meryem'i	İstemem senden dilerem nefsimi
	4148	Cümle 'âlem nefsi ve nefsi diye	Ol Muḥammed ḥazreti ümmet diye
	4149	İstemez nefsinin ister ümmeti	Ol sebep a'lâ kıamudan rif'ati
	4150	Diye ol günde Muḥammed ḥazreti	İstemez nefsinin illâ ümmeti
	4151	Â-i evlâdım şahâbim yâ ḥudâ	Ümmetim yolına olsunlar fedâ
K113b	4152	Bu cehennemini bugün def' eylesen	İsterem bugün anı ref' eylesen
	4153	Ta ki maḥşer ehli rahat olalar	Ol ḥisâb içre şefâ'at bulalar
	4154	Ol cehennem ire maḥşer ucına	Düşe vâveylâ bu ḥalkuñ içine
	4155	Cebrâ'il mü'minlerin göz yaşını	Ol ḥabîbe yetüre dir saç bunı
	4156	Ol şuyı alup cehenneme şaça	Ol cehennem ol şuyı görüp kaçça
	4157	Ol cehennemler dönüben şalına	Vara andan tura 'arşın şolına
	4158	Çün cehennemün şu şaça yolına	Korқа andan gide 'arşın şolına
	4159	Maḥşer ehli kıorkudan ola emin	Hem biline rahmete'l-lil'âlemin

4140b bulmaya : bilmeye A

4142b şey'eti ve Nûh'ı : Nûh'ı şey'eti K

4143a kendümü : kendimi K

4144a ide ki : diye kim K

4144 b nefsime bu gün : senden bu günde K

4145b bugün ḥalâşa kendümü : senden ḥalâşa kendimi K

4146a ide Mûsâ istemem : seneden ḥalâşa kendimi K;4146 b bugün : senden K

4147a diye : ide A

4147 b senden dilerem nefsimi : bugün dilerem kendümü A

4148a 'âlem: adem A

4148 b ḥazreti ümmet diye: ümmeti kıaydın yaya K

4149a istemez nefsinin ister ümmeti: niçe a'lâ olmasun ol rif'ati K

4149b ol sebep a'lâ kıamudan rif'ati: istemez nefsinin ister ümmeti K

4150—A

4151a â-i evlâdım şahâbim: ide ol şahâb u 'âlim A

4152a eylesen: idesen A;4152b eylesen: idesen A

4153b içre şefâ'at bulalar: ehli cevabı vireler K

4155a mü'minlerin: mü'minleriñ K

4156a şuyı alup cehenneme: cehennem ögine anı A

4157—K

4158—A

4159a ola emîn: emîn ola K

4159b hem biline rahmete'l-lil'âlemin: rahmete'l-lil'âlemin hem biline K

A312b	4160	Gör <u>h</u> udânın mü'mine luğ işini	Şakladur Cibriile gözler yaşını
	4161	Ta ki yarın sed olına tamuya	Ol <u>h</u> abîb-i şâfi' ola kamuya
	4162	Bilmeyen bile anı ol dem 'ayân	Rahmete'l-lil'âlimin imiş o <u>h</u> ân
	4163	Böyle bir şâhib bize virdi <u>h</u> udâ	Biz gerek her <u>h</u> ızmetin idek edâ
	4164	Gösteren o'dur bize râh-ı necât	Virelim aña selâm ile şalât
	4165	Oқыyanı diñleyanı yazanı	Rahmetüñle yarlıgagil yâ ğani

MEBHASÛ'L-HAŞR VE'L-MİZÂN

	4166	'Adl-i mizânı o maşşer kurulur	Zulmetdür anuñ biri biri nûr
	4167	Her kılıñ defterleri ola hisâb	Qoyula mizâna cürm ile şevâp
	4168	Vezni- a'mâl ola yarın haqq durur	Nicedür keyfiyyetini haqq bilür
	4169	Cennete maşşerde yol yoq ki gide	Misli- <u>h</u> andek ol cehennem orada
	4170	Maşşer encâmı cehennem çâhidur	Var şırâı üstinde cennet râhidur
	4171	Qıldan ince hem kesicidür şırâı	Geçmelidür anda mü'min mü'minât
	4172	Ba'zı tiz ba'zı ağır gide başa	Ba'zıları gitmeye çâha düşe
	4173	Cümlesi tertib olup ola divân	Ol vaqitde ol <u>h</u> abîb-i müste'ân
A313a	4174	Âline aşhâbına ol söyleye	Ümmeti anlara terğib eyleye
	4175	Diye ey şâdik benim yârânlarum	Ey ki 'ahdine vefâ kılanlarum
	4176	Ümmetimüñ ğam günü irdi bilüñ	Anluruñ aĥvâline yardım kılıñ
	4177	Şâd iken yârânıdı anlar size	Teşliye terziyye kıldılar bize
	4178	Bunca anlardan hedaya almışuz	Bunca ülfet aşinâlık kılmışuz
	4179	Siz daĥı anlara bugün yâr olıñ	Ğamm irişdi anlara ğamm- <u>h</u> âr olıñ

4160a hudânın mü'mine: hudânın kullara K

4160 b şakladur Cibriile gözler: şakladır Cebrâ'ile göz K

4161a ta ki: aña A

4162a ol dem : anda A

4163b biz gerek her hızmetin idek: idelim her hızmetin bizler K

4164a gösteren: göstüran A

4165—K

4166a 'adl-i mizânı o maşşer kurulur: kurula maşşerde mizân-ı 'adül A

4166 b zulmetdür anuñ biri: zulmet ola bir kefi A

4167a her kılıñ: herkesin K;4167b koyula : koyıla K

4168a ola yarın: olmalıdır K

4168 b keyfiyyetini haqq: keyfiyyeti Allah K

4169a yoq ki: yoqdur A

4170a maşşer encâmı: maşşerin uci K

4171a ince hem: incedür K

4172a ba'zı: kimi K

4172 b ba'zıları gitmeye: kimiler gidemeyüp K

4175a diye: ide A

4176a ümmetimüñ: ümmetimiñ K;4176b yardım kılıñ: imdâd idüñ A

4177b terziyye: terziye

4178a hedâyâ: hedâya A;4178b kılmışuz: bulmuşuz A

4179b ğamm-hâr ğamm-havâr K

	4180	Yâr-ı ğârim yâ Ebâ Bekrim benim	Sen cehennem kapusuna var cânım
	4181	Ey vefâdârım var eyle diğkati	Gitmeye ol nâra gözet ümmeti
	4182	Şıdkıñı sevmiş senüñ perverdigâr	Ümmetimi var dile yakmaya nâr
	4183	'Âciz olunca beni çağır direm	Anlaruñ imdâdına ta ki irem
	4184	Ey benim 'âdil hâlîfem yâ 'Ümer	Hâlîk-ı 'âlem senüñ 'adlin sever
	4185	Var şırâta ümmetimi bulasın	Yükleri ağır olanı dile sen
	4186	Sen dahı 'âciz kalınca yâ 'Ümer	Ol zaman çağır beni ire haber
	4187	Ey ned'imim zî hayâ 'Usman ehi	Var çabala ümmetime sen dahı
	4188	Hakk senüñ yüzüñ şuyına and içer	Ümmetimi var dile sözüñ geçer
A313b	4189	Var divân-ı deftere sen yâ ehi	Ümmetim defterlerini sen oқи
	4190	Hayır olan ef'âlini oқи 'ayân	Şerrini gizlü oқи eyle nihân
	4191	Gizle anı ğayrileri bilmesün	Halk içinde ta ki rüsvây olmasun
K114a	4192	Sen ki setr itdüñ hudâ şây eylemez	Ol kullı halk içre rüsvây eylemez
	4193	Yâ 'Alî sensin emire'l-mü'minin	Sen dahı mizâna varup ol mu'in
	4194	Gelse ağır ümmetim yazukları	Hakk ta'âlâdan dile sen anları
	4195	Sen hudâ arslanısin yâ Haydâr'im	Var zebâniden çori ümmetlerim
	4196	Ey Haşen ile Hüseyin varıñuz	Ol ğarib ile şehidi dileñüz
	4197	Ey Şahâ hem siz de çuruñ işlere	Yardım eyleyüñ bu din kardaşlara
	4198	Cümle yârân aşinâlardur kamu	Gözedin anları almasun çamu
	4199	Ey kızım Façıma ehlim 'Ayişe	Ey Hadicem var çalışıñ bu işe

4181b nâra: yaña K

4182a sevmiş: sever K

4183b ta ki: varup A

4185a bulasın: bulasan A

4186b beni: baña K

4189b oқи: oқи A

4191a bilmesün: bilmesin K

4191b olmasun: olmasın K

4193b varup ol: var olğıl A

4195b çori: çurtar K

4196a Hüseyin varıñuz: Hüseyin'im varıñuz A

4198b gözedin anları almasun: gözediñ anları olmasın K

4199b var çalışıñ: varıñuz siz K

	4200	Siz da <u>h</u> ı <u>h</u> a <u>q</u> ka ta <u>z</u> arru' eyleyüñ	Ümmetim <u>h</u> atunlarını dileyüñ
	4201	<u>H</u> avf olan yerlere a <u>ş</u> hâbın <u>q</u> oya	Kendü 'ar <u>ş</u> aya <u>ğ</u> ına başın <u>q</u> oya
	4202	Secde <u>q</u> ilup ümmetüñ <u>q</u> aydın yaya	Ümmeti vâ ümmeti yâ rab diye
	4203	Şükr ider misin buña yâ A <u>h</u> medî	Böyle sul <u>ţ</u> ânın olupsın ümmeti
A314a	4204	<u>Q</u> or <u>q</u> ulu yerlere a <u>ş</u> hâbın <u>q</u> oyar	Ta ki <u>q</u> ıla ümmeti rahat <u>g</u> üzâr
	4205	Yâ ilahî ism-i a'zam <u>h</u> ürmeti	Ol <u>h</u> abîbüñ bize disün ümmeti
	4206	Ol livâ-yı <u>h</u> amdüñ altına bizi	<u>H</u> aşr idüp yar <u>l</u> ğa cümlemüzi
	4207	Virme anda bizlere va <u>q</u> f-ı ke <u>ş</u> ir	Hem <u>h</u> isâbı bizlere <u>q</u> ılma 'aşîr
	4208	Ol zaman bed-kârımız şây eyleme	<u>H</u> alk içinde bizi rüsvây eyleme
	4209	Vir şalâvât ol <u>h</u> abîbi bulasın	Ol livânın sayesinde <u>ţ</u> urasın
	4210	Diñle cânım ma <u>h</u> şerin a <u>h</u> vâlini	Vaşf idelim <u>h</u> aşr olanlar <u>h</u> âlini

KASİDE-İ MAİŞER

Veziñ : Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

- 4211 Eger insân eger hayvan ola ihyâ qamu zî cân
Ola bir gün ulu meydan qurula anda bir divân
- 4212 Mezarından diri ţura varın mahşere emr ola
Gidüp meydana derc ola kimi raqib kimi yayan
- 4213 Mizân ögine süreler varuban anda ţuralar
Ne qılmış anda şoralar eger ţâ'at eger 'işyân
- 4214 Niçe hâller gele başa ve ğafiller o dem şaşşa
Ura anda başın ţaşşa ola itdüğine pişman

4200b kendü : kendi A

4202a secde qilup ümmetüñ: yalvaru ümmetiniñ A

4203b sulţânın: sulţânıñ K

4204—K

4206b idüp sen: idüben A

4207—K

4208—K

4209a ol habîbi: varup anı K

4209b ţurasın: olasın A

4210a mahşer ahvâlini : mahşeriñ ahvâlini K

4211b qurula : qunla K

4212a mezarından diri ţura varın : mezarında ţura qala varıñ K

4212 b gidüp meydanı derc ola: varup mahşerde hep ţola A

4214b pişman : püşman A

- A314b 4215 Ola yarın bir a'zam gün kime mâtem kime düğün
 'Acâyib bir temâşa gün içre haşır olunur insân
- 4216 Kimisi sâye'-i 'arşda kimisi yana güneşde
 Ola herbiri bir işde kimi me'mûr kimi vîrân
- 4217 Kimi şâkı kimi 'âşık kimi kâzib kimi şâdık
 Kimin haqqa işi lâyıq kimisinüñ işi tuğyân
- 4218 Kimi câhil kimi 'âlim kimi kötirim kimi sâlim
 Kimi mazlûm kimi zâlim kimi yahşi yimi yaman
- 4219 Kimi delü kimi uşlu kimi güler kimi yaşlu
 Kimisinüñ içi yaşlu kiminiñ toboļu 'irfân
- 4220 Kimi ağlar kimi güler kimi göz yaşın siler
 Kimi haşte kimi iñler kimi ğamgîn kimi hândân
- A315a 4221 Kimiler toh kimiler ac kimi ağni kimi muhtâc
 Kimi hulle geyinmiş tâc kimi melbûs kimi 'uryân
- K114b 4222 Kimi yollu kimi yolsuz kimi toğru kimi hırsız
 Kimi gözlü kimi gözsüz kimi çirkin kimi hûbân
- 4223 Kimi dağnık kimi deste kimi zencir ile beste
 Kimi şihhat kimi haste arar derdine bir dermân

4215aola yarın bir a'zam gün kime mâtem:olur yarın bir ulu gün kime ğamdır K
 4215 b 'acâyib bir temâşâ gün niçe haşır olunur : olur anda temâşâ çün niçe haşır olunur K
 4216a kimisi sâye'-i 'arşda kimisi: kimiler sâye'-i'arşda kimiler A
 4216 b me'mûr: abâd K
 4217b kimin: kiminiñ K
 4219 a yaşlu: yaşlu A
 4219 b yaşlu kiminiñ toboļu: yaşlu kiminiñ toboļu A
 4221a kimiler toh kimiler ac kimi ağni: kimisi toğ kimisi ğani K
 4222a yollu: yollar A
 4223a dağnık : seyyib A
 4223b haste:haste A

- 4224 Kimi es'ad kimi sâķi kimi ümmî kimi fâķi
Kimi şârib kimi şâķi kimi câbî' kimi 'aışân
- 4225 Kimi hâşmın arar bulur kimi hâşm ile ırur
Kimi da'vâsını görür kimi mahzur olur dıvân
- 4226 Kiminiñ defteri elde kiminiñ okunur dilde
Kiminiñ yaķası elde mizân öginde sergerdân
- 4227 Kimi ırur kimi yürür kimiler itdügin bulur
Kiminiñ hayrı ırtilur kimin beynî kimin girân
- 4228 Kimin defteri okunur kimin hisâbı kırtulur
Şırâtı bekleyü ırur ola nevbet kıla devrân
- 4229 Şırâtı kimiler geçer kimisi kuş gibi uçar
Kiminiñ ayağı sürđer düşer nâra ola büryân
- A315b 4230 Kimiler cennete aşar kimiler ni'mete düşer
Kimi vâli olup şaşar baķar meyyâl olup hayrân
- 4231 Nic'ola Aħmedî hâliñ ola elde girîbânıñ
'Amel yok kulda kıalkanıñ meger imdâd ide imân
- 4232 Hüdâmın rahmeti çokdur 'uşâta 'avfı artuķdur
Didi lâ taknetü hâķķdür ümidim râhmet-i rahman

4227a kimiler itdügin : kimisi itdigin K
4227 b kimin beynî kimin: kimin itdigin K
4228kimin defteri okunur kimin: kimin defteri yırtılır kimin K
4228 b bekleyü: bekleyüp K
4229b sürđer: sürçe A
4230a kimiler : kimisi K
4230 b baķar : baķup K
4231a hâlin : hâliñ K
4232a hüdâmın rahmeti çokdur 'uşâta : hüdânıñ rahmeti çokdur kıamuya K
4232 b rahmet-i rahmân : rahmet-i ihsân A

4233	Cümle milletler aralıkda ola	Destur alup birbirinden ayrıla
4234	Kâfiri islâm ile katmayalar	Kâfirin a'mâlinı tartmayalar
4235	Kimde da'vâsı varsa görile	Şofra kâfirler cahîme sürile
4236	Ƙala maşşerde nebîler ümmeti	Cümleden artuƘ Muħammed ümmeti
4237	Enbiyâlar ümmeti hep derc ola	Oı Muħammed ümmetinden ayrıla
4238	Bir bölük cümle nebîler ümmeti	On bölük ola Muħammed ümmeti
4239	Diñle ol on bölügi Ƙılam beyân	'İbret al bu ħâb-ı ğafletden uyan

ĤARÂM BEYÂNLAR ZEKÂT VİRMEYENLER

A316a	4240	Gele evvelki bölük diñle nice	Ƥağlara beñzer Ƙarınları yüce
	4241	'AƘreb ü yılan Ƙarınları içi	Ejdeħadan ulu ola en ğiçi
	4242	Hep Ƙarınları içinde oynaşa	Oı Ƙişi yandan yana Ƙalkup düşe
	4243	Bir münâdi bunlar için çağıra	Bunları maşşerde Ƙalka bildire
	4244	Bunlar anlardur ħarâmı yediler	Hem ğanilerdi zekât virmediler
	4245	Oldılar mal ile dünyâ rif'ati	Virmediler ahiretçün Ƙıymeti
	4246	Oldılar mal ile dünyâ ħârisi	Oldı şimdi iş bu uħrâ müflisi
	4247	Böyledür ħaşrin cezâsı görilür	Âħiri nâr-ı caħîme sürilür

NOKŞAN ŞATANLAR

	4248	Gele ikinci bölük yoƘ elleri	Ağzı ateşle ıolu yoƘ dilleri
	4249	Bunlar anlardur ki alup şatdılar	Resmi malına yalanı Ƙatdılar
	4250	Kil ü vezni elde nâƘış eyledi	Ƥoğru virdüm diyu dili söyledi
	4251	Ĥile ile müşteriniñ malını	Oldı gizlü sırƘa'i ğör ħâlini
K115a	4252	Ĝabin olanlar cümlesi bulmuş anı	Almış etrâfın ider ħaƘƘım Ƙanı
	4253	Ĥile ile malımı alduñ o ğün	ĤaƘƘımı vir baña muħtâcem bugün
A316b	4254	'Adl ile Ƙırmış mizânı kibriyâ	Bunda olmaz ħâİR u rişvet riyâ
	4255	İş varalım ki divânı itmiş ħudâ	Bunda birdür bâı ile şâh u ğedâ

4233a milletler : millet bir A

4234b kâfirin : kafiriñ K

4235a varsa ; olursa A

4237 — K

4238a bölük cümle : bölük ola A;4238 b bölük : bölük A

4239a ol on bölügi Ƙılan : yâ ümmet Ƙılan bir bir K;4239 b 'İbret : 'İbreti K

4240a bölük diñle nice: bölük diñle niçe K

4241a 'aƘreb ü yılan: 'aƘreb i yılan K

4242b Ƙalkup: ƘaƘup A

4243b bildüre: bildire K

4244b ğanilerdi: ğanilerdür K

4245—K

4246b oldı şimdi iş: şimdi oldılar K

4247—K

4248a bölük : bölük A;4248b dilleri: elleri K

4250a kıl ü vezni: kıl i vezni K;4250b toğru: toğrı A

4251b sırƘa'i: sırƘaten K

4252a cümlesi: arayu A

4253a malımı: malımı A;4253b baña: aña K

4254b olmaz ħâİR u rişvet: yoƘdur ħâİR u rişvet K ;4255—K

YÂLÂN YERE ŞEHÂDET İDENLER

4256	Gele üçüncü bölük a'mâlı şer	Gözleri a'mâ dili yok sem'i ger
4257	Bunlar ol yalan şehâdet eyledi	Görmedüğün bilmedüğün söyledi
4258	Haşmı gelmiş dir eyâ şahid-i zür	Sen benim hakık işime itdün kusur
4259	Görmedi gördüm yalanı söylemiş	Gözleri a'mâ dili lâl eylemiş
4260	Hakkımıñ ibtaline sensin sebep	Şimdi senden eylerem hakkı taleb

HAĞK ŞEHÂDETİ BİLÜP İTMEYENLER

4261	Diñle dördüncü açık ağızları	Şarka gögsi üzerine dilleri
4262	Yüzlerine üşe yılan çayan	Gevdesine dökile zehr ile kan
4263	Bunlar anlardur ki hakık şahid idi	İstedi şahibi anlar gizledi
4264	Hakık için varup anı dimediler	Hâtır itdiler yâ şey dilediler
4265	Haşmı dir ahvâlîme 'âlim kişi	Hakıkı bildün dimedün zalim kişi
4266	Hakık olan ahvâlîmi sen gizledün	Şey diledün hâtır nâ-hakık gözledün
4267	Kılmadıñ anda şehâdet hakkı sen	İş varalım isterem hakkıımı ben

ZİNÂ İDENLERÜN HÂLİ

A317a	4268	Gele beşinci bölük bedenleri	Cife gibi koça anlar tenleri
	4269	Birisi er biri 'avrat olalar	Birbirisile çatılmış geeler
	4270	Onlar anlardur zinâ kıldı nihân	Şimdi halka oldı esrârı beyân
	4271	Kelb ölüsi gibi anlar koçalar	Anlara ikrâh idüben baçalar
	4272	Ol zenîñ zevci olursa râyegân	Anlar ile kıla da'vâ-yı girân
	4273	Ol diye 'ırzıma hayin olduñuz	Hâlîkım 'adl ile rüsvây olduñuz
	4274	İş varalım 'arza kılam hâlîmi	Şimdi sizlerden dilerem hakkıımı

HALKA ACI SÖZ DİYENLER

4275	Gele altıncı bölük yok dilleri	Olmaya ayakları hem elleri
4276	Yüzleri üzere yürüyeler revân	Gözlerinden dökile yaş ile kan

4256a bölük: bölük A

4257a eyledi: eylemiş K

4257b görmedüğün bilmedüğün söyledi: görmedigin bilmedigin söylemiş K

4258a gelmiş dir eyâ: gelmişdür aña K ;4259—K

4260b şimdi senden eylerem hakkı: iş varalım iderem da'vâ A

4261a diñle dördüncü açık : gele dördüncü açık A

4261 b şarka gögsi üzerine: gögsi üzere şalha anlar A

4263b anlar: anda K

4267b isterem: dilerem K

4268a bölük: bölük A

4269a er biri 'avrat olalar: 'avrat birisi er ola K ;4269 b çatılmış geeler: çatışmışlar gele K

4270a anlar: anda A ;4270 b halka oldı esrârı beyân: oldı halka esrârı 'ayân K

4271a ölüsi gibi anlar koçalar: koçusu gibi anlar koça K

4272a zenin zevci: zenîñ zevci K

4273a diye 'ırzıma hayin olduñuz: ide 'ırzıma hayin olduñuz K ;4273 b olduñuz: geldiñüz K

4274a iş varalım 'arza kılam hâlîmi: şimdi sizlerden dilerem hakkıımı K ;4274 b şimdi

sizlerden dilerem hakkıımı: us varalım 'arza kılam hâlîmi K

4275a bölük: bölük A;4275b hem elleri: elleri A

4277	Halka bunlar acı sözler söylemiş	Kalbi halkı yıkdı virân eylemiş
4278	İncidürdi kem sanurdı konuşuya	Acı sözler dirdi 'avrat kişiye
4279	İki adem arasına bu nifâk	Şoldururdu kim olalar infirâk
4280	Şâhib-i ehkâk o dem derc olalar	Her biri hakkımı da'vâ kıllalar

SÂZ ÇALÂÑLAR

A317b	4281	Gele yedinci bölük şeytâniler	Çara yüzlü gözi gök lu'bâniler
	4282	Elleriniñ olmaya parmakları	Şarka gögsi üstüne dudakları
	4283	Bir öküz boynuzı gibi dişleri	Çalgu çalmağ imiş anlar işleri
	4284	Kendüne şeytânı üştâd eylemiş	Andan almış şan'atı saz eylemiş
	4285	Boynuna takmış gelür saz aleti	Kendine kâr itdi kıldı ülfeti

YETİM MÂLİNİ YEYÂNLAR

4286	Gele sekizinci bölük cüsselü	Ol karınları içi ateş tolu
4287	Hem ağızlar ile ateşler şaça	Ehl-i maşşer şavuşa andan kaça
4288	Bunlar anlardur yetimiñ malını	Yidiler görüñ bugün bed- hâlini
4289	Mâl-ı eytâmı yeyüb itdi telef	Şimdi ateş oldı anlara 'alef
4290	Ol eytâm ile divâna gideler	Hakkımı vir diyu da'vâ ideler

ÇÂTİL OLANLAR

	4291	Gele tokuzuncı bölük maşşere	Ol bağırsaqları dökilmiş yere
K115b	4292	Anları kıymış zebâniler sürür	Ol bağırsaqları yer ile sürür
A318a	4293	Bunlar anlardur ki çatil oldılar	Ademi nâ-hakk yere öldürdiler
	4294	Haşımı ider ulu 'isyân eyledüñ	Sen binâ'ullahı virân eyledüñ
	4295	Gel varalım ol binâ şâhibine	Ol ne hüküm ider binâs-ı hedmine

ŞER'-İ ŞERİF ÜZERE 'AMEL İDENLER

4296	Geleler onıncı bölük maşşere	Cümle garğ olmuş müzeyyen envere
4297	Hulleler geymiş burak üzere suvâr	Yüzleri şu'le virür ol şemsuvâr
4298	Maşşer ehli bunlara seyrân ola	Bu 'aceb kimler diyu hayrân ola
4299	Ol münâdi kıla ta'rif anları	Bilüñüz yâ ehl-i maşşer bunları

4277a sözler söylemiş: aqvâl eylemiş A ;4277 b kalb-i halkı yıkdı: ol kulûb-ı halkı K

4278a şanurdı: sanardı K

4279a adem arasına bu: ademler arasına K

4279b soldururdu kim olalar : soldıladı kim olına K

4281a bölük: bölük A;4281b gözi gök: gök çeşmi A

4282a parmakları: barmakları A

4282 b şarka gögsi üstüne dudakları: şarka gögsi üstüne dudakları A

4283b çalmağ imiş: çalmağ imiş A

4284a kendüne şeytânı üştâd: kendine şeytânı üztâz K

4285a takmış: dakmış A ;4286a bölük cüsseli: bölük gevdeli A

4288b görün bugün: şimdi görüñ K ;4290b hakkımı vir diyu: hakkını ol demde K

4291a bölük: bölük A ;4291 b ol bağırsaqları dökilmiş yere: karını yarılmış sürünü yerlere A

4292b ol bağırsaqları yere sürinür: ol bağırsaqları yer ile sürür K

4294a ider: ide K;4294b ider: ide K

4295a ger: iş A;4295 b ider: ide K ;4296a bölük: bölük A;4296b müzeyyen : ola K

4298a bunlara: bunları A ;4299b bilüñüz yâ: biliñiz ey K

4300	Bunlar anlardur furûzâtı tamam	Sünnet ile eylediler şubh u şâm
4301	Emri kılp nehyi bunlar itdiler	Ol habîbullah izile gitdiler
4302	Bir nidâ ire o demde bunları	İletüñ cennetlerime anları
4303	Yoğdur anlara hisâb ile 'azâb	Cennetim anlara olmışdur me'âb
4304	Rabbenâ kılp bizlere buni nasib	Hürmetine kim anı kılduñ habîb
4305	Çün vara bunlar şırâta ireler	Ol şırâtı ateş almış göreler
4306	Bunların nûrı irince ateşe	Söne ateş ki çayanmaz güneşe
A318b 4307	Açıla bunlara yol ateş söne	İne ol ateş cehennem ka'rine
4308	Ol cehennem eyleye ol dem şadâ	Tiz geçin söndürdi ateşim ziyâ
4309	Yel gibi bunlar şırâtı giçeler	Varalar cennete yiyüp içeler
4310	İdeler elhamdü lillâhi'l-'azîm	Sermed-i ni'metlere irdüñ selîm
4311	İreler bunlar mağâm-ı 'izzete	Çala ol toğuz bölükler miñnete

EHL-İ 'UŞÂT

4312	Ol çalan toğuz bölük ehl-i 'uşât	Er kişilerden ziyâde mü'minât
4313	Her bölükden niceleri atalar	Niceler nâra düşüben yatalar
4314	Ol resûlullahı anlar görmeye	Çılmadı sünnet şefâ'at bulmaya
4315	Gizlüce varup cañime çolalar	Âhir encâm-ı cinânı bulalar
4316	Çalmaz imân ehli nâr ile ebed	Ol imân ile irer aña meded
4317	Bâki çalanı zebâniler süre	Ol cehennem bâbına anlar ire
4318	Göreler şiddiği çurmuş çapuda	Anları çomaz cehenneme gide
4319	Enselerinden zebâniler süre	Önde şiddik anları çoymaz gide

4302a O: bu K

4302b iletüñ: gönderin K

4305a çün vara: varuban A

4306a bunların: bunlarıñ K

4308b geçin söndürdi ateşim: gidiñ adımı söndürdi K

4309a yel : yıl A

4311b bölükler: bölügi K

4312a bölük: bölük A

4313a niceleri atalar : niçeleri ol zaman A

4313 b niceler nâra düşüben yatalar: ireler nâra atalar bâ-nihân A

4317b cehennem bâbına anlar: cehennem çapısına K

4318a çurmuş: çurur K

4319a enselerinden zebâniler süre: eñselerinden zebâniler ite K

4319 b çoymaz: çomaz A

	4320	Zabtı mümkün olmayup ide nidâ	Ümmetüña sen iriş yâ Muşafâ
A319a	4321	Hem nidâ kıla 'Ümer 'Usmân 'Alî	Ümmetüña gel iriş yâ serveri
	4322	Cehdi kıldık sözimiz olmaz kabûl	Ümmetüña sen meded kıl yâ reşûl
	4323	İşide anlar nidâsın ol zaman	İhullesin tâcın yere kıya hemân
	4324	Görelere başı açık yalın ayak	Ol cehennemden yaña gider yayak
	4325	İrişe aña burak'ı tiz hemân	Biñ baña dir yâ nebî varma beyân
	4326	Yetürelere aña tâcî hullei	Bunları giy ümmete var yâ nebî
	4327	Ol ide nidem burak'ı tâcî ben	Ümmetimiñ olmışam muhtâcî ben
	4328	Tâc ı hulledür baña ol ümmetim	Anların 'afvı olupdur hıl'atim
K116a	4329	Enbiyâlar görüp anı dileye	Kıl bize dahı şefâ'at diyeler
	4330	Nâdim olup söylemeyen çok bugün	Senden özge sözi geçer yok bugün
	4331	Senden özge yok izinsiz söyleyen	Senden efđal yok şefâ'at eyleyen
	4332	Hem müsellemsin bugün senkamuda	Çurtara gör cümlemüzi şamudan
	4333	Anlara dahı şefâ'at eyleye	Varup andan secdeye başın kıya
	4334	Ağlayup dir yâ kerîmi yâ râhim	Ümmetimi yarlığa eyle selîm
	4335	Ümmetimden pir olan mücrimleri	Ol şakalında ağ olan erleri
A319b	4336	Anlar için al Ebu Bekri saña	Anı yak nâra vir anları baña
	4337	Ümmetimden zî cürüm kırğılları	Anlar için yak Halîl'im 'Ümer'i
	4338	Çara şakallulara 'afv ile bak	Anlar için zî hayâ 'Usmân'ı yak
	4339	Al 'Alî'yyi vir tuvâna ümmetim	Yak 'Alî'mi ateşe vir ümmetim

4320a ide: anda A

4320b sen: gel K

4322a kılduk: kılduk A

4322b sen meded: meded sen K

4324a açuk: açık K

4325b bin baña dir: dir baña bin K

4326b giy: gey A

4327b ümmetimin: ümmetimiñ K

4328a tâc ı hulledür: tâc u hulleden A

4328b anların 'afvı olupdur: anlarıñ 'afvı olupdur K

4329a enbiyâlar görüp anı dileye: enbiyâ anı görüp söyleyeler K

4329 b kıl bize dahı şefâ'at diyeler : bizlere dahı şefâ'at kıl diye A

4330b geçer: giçer K

4331a özge yok izinsiz söyleyen: a'lâ yok izinsiz söyleyan A

4331 b efđal yok şefâ'at eyleyen: ekrem yok şefâ'at eyleyan A

4334a ağlayubdir yâ kerîm i: ağlayu dir yâ kerîm ü A

4335b şakalında ağ olan: şakalı ağ bulunan A

4340	Taze irmiş ümmetim çün yâ ilah	Al Hâşen ile Hüseyn'im pâdişâh
4341	Faııma zührâ kıızım olan cânı	Ümmetim 'avratlar için yak anı
4342	Âl-i aşhâb ağlaşa ide şadâ	Ümmetiçün razıyuz olağ fedâ
4343	Yak bizi kıl ümmeti yâ râb azâd	Tek bugün sulânımızı eyle şâd
4344	Düşe ümmet arasına bu şadâ	Ağlaşalar ideler yâ Ahmed'a
4345	Görmedük bizler seni vâ hasretâ	Ayrı düşdük bizlere vâ veylatâ
4346	Bu şadâdan 'arş-ı a'lâ ditreye	Bahr-ı rahmetden ireler kaçreye
4347	Bir nidâ ire başın kaldur habîb	Kim bugün sensin kamu derde tabîb
4348	Ben saña dünyâda vâ'de eyledüm	Hakkuna senün feterda söyledüm
4349	Razı olduğın kadar al ümmetin	Anlar için zeyn olınmış cennetin
4350	Al-i aşhâbın ve ümmetin saña	Var bağışladum bile al gel baña
A320a 4351	Secdeden turup bula ol rahatı	Dir Bilâl'ına nidâ eyle kati
4352	Ey Bilâl'im halkı agâh eyle sen	Ümmetim azâd olındı söyle sen
4353	Ol ide kim yâ Muhammed ümmeti	Sizlere irdi hudânın rahmeti
4354	Eyleyince ol Bilâl ide nidâ	Tola ol mahşer içine bu şadâ
4355	İşideler anda mü'min mü'minât	Bulalar nâr-ı cehennemden necât
4356	Gayri millet bu nidâyı işide	İş bu ümmet hakkına Gıpta ide
4357	Fevc fevc olup şırâtı geçeler	At segirdür gibi anlar uçalar
4358	Gayri ümmetler hisâba ıuralar	Ümmet-i Ahmed cinâna gireler
4359	Cennetin rıdvânına ola haber	Ümmet ile geliyor hayrül-beşer

4340b al: yak A

4342a âl-i: âl-ü A

4342b olağ: olduğ K

4343b tek: sen K

4347a başın: başın K

4349a olduğın kadar al ümmetin: olduğın kadar ol ümmetin K

4349 b zeyn olınmış cennetiñ : zeyn olınmış cennetin A

4350a âl-i aşhâbın : âlin aşhâbın A

4351a secdeden turup bula ol : secde senden turup ola K

4354a eyleyince ol Bilâl böyle : emr olına çün Bilâl ide K

4354 b ol mahşer içine bu: mahşer içine iş bu K

4355b bulalar: buldılar A

4358b gireler: varalar K

4359a cennetin: cennetiñK

	4360	Zeyn olına cennetin her yerleri	Çün gelür hûr-i cinânın erleri
	4361	Cümle cennet kapuların açalar	Yolları üzere cevâhir saçalar
	4362	Hûr u ğilmânlar müzeyyen olına	Muntazır cennetler içre şalına
	4363	Toy düğün ola cinân içre o gün	Hiç kimesne görmedi eyle düğün
	4364	Bunca hûriler 'arûs olsa gerek	Ademi andan murâd olsa gerek
	4365	Gele huddâm-ı melekler anlara	Hıl'at-i fâhîrler ile bunlara
A320b	4366	Yetüreler karşı tâc u hulleler	Her birine yetmişer ton vireler
	4367	Geyine anları mü'min mü'minât	Virile her birine yetmişer at
	4368	Hem bine hem ökçe yedek çekeler	Kâfir ü müşrik taḥassür çekeler
	4369	İdeler ki ey dirîğâ n'olaydı	Bizim de dinimiz islâm olaydı
	4370	Gitdi fırsat nidelim vâ ḥasretâ	Bizlere irdi nedâmet veyletâ
K116b	4371	Cennetin bâbına bunlar varalar	Yetmişer hûrile ğilmân bulalar
	4372	Bunların alnında adı mü'minûñ	Yazılıdur nûrile hem biriniñ
	4373	Kendüsi hûr hüllesi nûr tâcı nûr	Görse mecnûn anı billah imrenür
	4374	Zeyn olunmuş kendine virmiş ziyâ	Mü'mini kaçup iderler merḥabâ
	4375	Merḥabâ yâ cins-i adem merḥabâ	Merḥabâ yâ ḥayr-ı maḳdem merḥabâ
	4376	Olmışuz 'aşkuñla bizler bi-ḳarar	Ḳanda idük bunca gördük intizâr
	4377	Cennet içre biz dilerdük vuşlatuñ	Biz henüz bulduk cinânıñ lezzetin
	4378	Nim tebessümle yüzi ḥandân ide	Ol gülüşde mü'mini ḥayrân ide
	4379	Mü'min ide anlara vech-i ḥaşen	Çayre beni benzedürsin belki sen

4360—K

4363—K

4364—K

4366a tâc u hulleler: tâc ı hulleler K

4367a geyine: giye K

4369a ideler ki ey dirîğâ : idiserler dirîğâ ki A

4371a cennetin: cennetiñ K

4371b bulalar: göreler K

4372a bunların alnında adı mü'minûn: bunlarıñ alnında adı runmebûn K

4372 b yazılıdur nûrile her: yazılıdur nûrile hem K

4373a kendüsi hûr hüllesi nûr: hüllesi nûr kendüsi hûr K

4374a kendine: şanına K

4375b ḥayri: ḥayli K

4376b idük: siz kim K

4377b cinânıñ lezzetin: cinânın lezzetin A

4378b ḥayrân: ḥayrân A

4379b belki: eyle A

	4380	İhûriler anda tebessüm eyleye	Bizleri rabbûñ saña virmiş diye
A321a	4381	Biz senûñ câriyenüz sen pâdişâh	Bizleri saña virüpdür ol ilah
	4382	Ey ki sulţânım ne hâletdür saña	Biñ bizim gibi virilmişdür saña
	4383	Onca cennet mülkini virmiş saña	İş varalım tahtuña hinden yaña
	4384	Gel varalım tahtuña eyle culûs	Bunca ihûriler senüñçündür 'arûs
	4385	Alalar her mü'mini biñ nâz ile	İleteler tahtına i'zâzile
	4386	Hir biri mülkine malıñ olalar	Sermedî cennetler içre turalar
	4387	Niçe ni'metler vire ol luñı bol	Göstere efđal kerem didârı ol
	4388	Anı görince o deñlü zevk ola	Cennetin lezzetleri unudıla
	4389	Hatmidür teknilidür lezzetlerin	Ni'met-i 'uzmâ budur cennetlerin
	4390	Ƙıl müyesser rabbenâ ol ru'yeti	Sen gadâlandur bize ol lezzeti
	4391	Cümle mü'min mü'minât yâ hudâ	İhürmetine ol Muħammed Muştafâ
	4392	Vir şalavât enbiyâ sulţânına	Ol müşerref ru'yet-i rahmânına

ÂHİRET HATUNLARI

	4393	Diñle ey hatûn eger rahmânisan	Cennet içre ihûriler sulţânisan
	4394	Cân kulağın aç buña diñle sözim	Ur mizân-ı 'aqla kendin yâ kızım
A321b	4395	Gör cinâna müşteri misin bu gün	Yâ cehennem sevdekârısın bu gün
	4396	Bil hadişinde peygamber söyledi	Ehl-i nârın ekşeri 'avrat didi
	4397	Ƙaç nevâhidin seni eyle selim	Olmasun yarın yeriñ nâr-ı caħîm
	4398	Hâkk ta'âlâ sizi işlâh eyleye	Ƙalbüñüze sözlerim râh eyleye
	4399	Fazl-ı bâri olmayınca cenneti	Hiç bula mı bu zamane 'avrati

4380a ihûriler anda tebessüm eyleye: anda ihûriler tebessüm ideler K

4380 b rabbûñ saña virmiş diye: hâkk saña virmiş diyeler K

4381b saña virüpdür ol: kılmış saña rûz-ı ilah K

4383a onca: bunca A

4383b iş varalım tahtuna hinden : us varalım tahtuna hiñden K

4387b göstere: göstüre A

4388b cennetin: cennetiñ K

4389a lezzetlerin: lezzetleriñ K

4389b cennetlerin: cennetleriñ K

4390b bize: bizi K

4391a mü'minât yâ: mü'minâta K

4393—K

4394b kendin: kendiñ K

4395a müşteri misin: müsteri misin A

4396a peygamber: muħammed K

4396b ehl-i nârın: ehl-i nârıñ K

4397b olmasun yarın yeriñ nâr-ı caħîm: olmasın yarın seniñ yeriñ caħîm K

4398—K

4400	Ekseri dünyâlığa meyyâledür	Erleri aldamağa hayyâledür
4401	Böyledür ahir zamanın 'illeti	Erdiler şöhet-zenân-ı zîneti
4402	Şer'a uyğun eyle aqvâli işi	Cennetinsultânı ol hatun kişi
4403	Şâlihâ zenler bu dünyâ hatunı	Olalar yarın cinânın hanımı
4404	Hûri kızlarına sultân olalar	Hûriler anlara hayrân olalar
4405	İdeler n'olaydı biz de mü'mine	'Avrat olayduk fenâda birine
4406	Biz dahı bu mertebe'i bulmağa	Lâyık olayduk ki sultân olmağa
4407	Bunca 'izzet vire hâlîk zenlere	Bu fenâda şâlihâ olanlara
4408	Bunca kadrin cennet içre var zenân	Qadrini bil sen saña kılna ziyân
4409	Varmak istersin cinâna saña yol	Sev resûli sözlerin tut ümmet ol
4410	Bulmak isterseñ cinân içre maqâm	Âhiret sultânına gönder selâm
A322a 4411	Vir şalavât varup anı bulasın	Sayesile ol cinâna varasın

TETEMME'-İ KİTÂP

K117a 4412	Temam oldı kitâb elhamdü-lillah	Hudâ'avnile kıldum bunu billah
4413	Kerîma lufta muhtâcam nişâr it	Eger varise noqşanım sitâr it
4414	Temenna eyledüm sizden şifâlar	Qılup emrâzına yazdım devâlar
4415	Ki derc itdüm bu dükkân-ı tabibe	İre bundan eser kalb-i lebîbe
4416	Bilür 'âkil olan bu pend-i yârı	Ki 'âkiler alupdur sevdekârı
4417	Dilerem senden ey Perverdigârım	Qalâ ihvânıma bu yâdigârım
4418	İlahî vir bu pendi yâr eline	Dilerem girmesün agyâr eline
4419	Ki zira ol ki bilmez râh-ı haqqı	Bu helvâlardan eglemez mezâkı

4400b aldamağa hayyâledür: aldamağa hayyâledür A

4401a zamanın : zamanıñ K

4401b erdiler: irdiler K

4402b cennetinsultânı : cennetin hanımı K

4403b cinânın: cinânıñ K

4404b hayrân: hayrân A

4408a kadrin cennet içre var: kadriñ var cinânda bil K

4408 b kadriñi: kadruñi A

4409—K

4410—A

4411—K

4412b billah: lillah A

4415a ki derc: duruc A

4416b olupdur sevdaqârı: olurdur sevdikârı A

4417b ihvânıma bu: ihvâna benden K

4418b girmesün: girmesin K

4420	Temennâ eylerem şer'a muvâfık	Ola cümle rızâñıza muţâbık
4421	Elimde bundan özge bir hediyem	Bulunmaz bu dahı kemdür ne diyem
4422	Ve 'afvın kemler içündür bilürem	Saña ğayet de ğüsn-i zan kıluram
4423	Nemletün câ'et bi riclin cerâd	Ʒıldı mağbûle Süleymânı cevâd
4424	On sekiz biñ 'âlemiñ ħallâķısın	Cümle cevâd ehlinin rezzâķısın
A322b 4425	Aĥmedî ħapuña gelmişdür tehî	Yoķ elinde saña yarar bir şeyi
4426	Seni bir bilmeden ğayri elinde	Saña yarar bulunmaz defterinde
4427	Keremler kânısın çoķdur 'aĥıyyeñ	Ki mü'minlere var vâ'd-u hediyyeñ
4428	Didüñ lâ taķnetü min rahmetillah	Bunuñla var ümidim saña billah
4429	Baĝışla cürmini sen bu ħaķırin	Ʒapuñ dilencisi olmuş faķirin
4430	Ʒapuñdan ğayre varmam acınam ben	Seni terk eylemem muĥtâcınım ben
4431	'Azâb itseñ sevâb itseñ ħulunam	Ne deñlü şâĥib-i cürmim senünem
4432	Ʒula gelmiş cürüm kâr-ı gedâdur	Anı 'afv eylemek kâr-ı ĥudâdur
4433	Cem'i mü'minini mü'minâta	Kerem fazlunla ir gördü necâta
4434	Muvahĥid ħullarıñuz rahmet eyle	Baĝışlâ cürmümüzü minnet eyle
4435	Recâ ħavfı cenâĥ itdüm özüme	Ĥacâlat perdesin aldum yüzüme
4436	Ʒaçup girdüm sitârıñ perdesine	Dahil oldum emânıñ ħâķkasına
4437	Sitâr eyle beni rüsvâyü kılma	'Uyubım her dü 'âlem şâyü kılma
4438	Beni settâr olan isme baĝışla	Keremler kânısın 'afv ile işle
4439	Ferâĝ itdür bizi her ma-sivâdan	Göçür imân ile dâr-ı fenâdan

4420a muvâfık: muţâbık A

4420b muţâbık: muvâfık A

4421b diyem: diyyem K

4422a 'afvın: 'afvıñ K

4422b ħüsn-i zan: ħüsn-i zannı A

4423b süleymân-ı: süleymân A

4424a ħallâķısın: ħallâķısın A

4424b cevâd ehlinin rezzâķısın: iĥsân ehlinin cevâdısan A

4427a kânısın çoķdur 'atıyyen: kânısın çoķdür 'atıyyen A

4427 b vâ'd-u hediyyen: vâ'd-u hediyyen A

4429a ħaķırin: ħaķırinñ K

4429b faķirin: faķirinñ K

4430a acınam: acıñam K

4430b muĥtâcınam: muĥtâcıñam K

4431a sevâb: 'ikâb K

4431b şâĥib-i cürmim: şâĥib-i cürmem A

4432—K

4433a cem'i mü'minini: cem'-i mü'minin A ;

4433 b gördü: gördüñ K

4434a ħullarıñuz: ħullarınuz A

4435a ħullarıñuz: ħullarınuz A

4436a sitârıñ: sitârın A

4437a rüsvâyü: rüsvâyı K

4437b şâyü: şâyı K

A323a	4440	Memâtımızı asân eyle ihsân	Hisâbımız ola mahşerde asân
	4441	Burağ ile bizi mahşere göndür	Mu'azzez muhterem cinâna indür
	4442	Cinânuñlâ bize 'ârz-ı cemâl it	Tecallâ-yı visâliñle kemâl it
	4443	Pendiña târih dinildi Aḥmedî	Raḥmet ile bul cinân-ı sermedî
	4444	Hüsn-ü zannile didüñ bunca kelâm	Ḥaḳḳ seni mağfûr ide yevme'l-kıyâm
	4445	Kim kılsa iş bu pende i'tibâr	Var ise noḳşanımız kıla sitâr
	4446	Ḥaḳḳ ta'âlâ 'aybını mestûr ide	Raḥat-ı dârin ile mesrûr ide
	4447	'Avn-i ḥaḳḳ ile kelâm oldu temâm	Ol ḥabîbiñ ruhına yüz biñ selâm
	4448	Olsun âline ve hem aşḥâbına	Tâbi'în enşârı hem aḥbâbına
	4449	Aḥmedî'ye her kim iderse du'â	Raḥmetini ḥaḳḳ aña kılsın 'aḫâ
	4450	Razı olsun ümmetinden ol ma'îñ	Raḥmetullahı 'aleyhim ecma'în
K117b	4451	Fatihayla kim bizi yâd eyleye	Ḥâlîkı nârından azzâd eyleye
	4452	Kitâb-ı mürşidiye kıldı temmet	'Alemdâr-ı 'Alî İbn-i Muḥammed
	4453	Okıyanlar bu nazm-ı dil küşâyı	İde gufrânıma her dem du'âyı
	4454	Düşüpdür baḫr-i işyâna nihâyet	Hudâ'dan merḫamet diler i'ânet
A323b	4455	Ḥazreti peygambere vir gel selâm	Dü cihânda bulmayasın etḳâm
	4456	Ki târih biñ iki yüz içre ey cân	Kitâb-ı Aḥmedî'yi kıldı itmâm
	4457	Biñ iki yüz senesi seksan üçi	Taḫrîr itdüm 'avniyâ çekdüm göçi
	4458	Okıyan ihvânımızdan bu recâ	Ḳılalar bizim için de bir du'â
	4459	Merḫametli ḳulını Allah sever	Raḥmet ile aña ne raḥmet ider

4442b vişâliñle: vişâl ile A

4444b mağfûr: meğûr A

4445b var ise noḳşanımız kıla sitâr: var eger noḳşanı eylerse setâr A

4448b enşârı hem: enşâruhum A

4449b kılsun: kılsın K

4450—A

4451a fatihayla: fatiha ile her A

4451 b ḥâlîkı: ḥâlîkıñı A

4452—K

4453—K

4454—K

4455—A

4456—K

4457—A

4458—A

4459—A

4460	Kim kılırsa bu 'Alemdâr'a du'â	Raĥmet itsün ĥaĥķ aña yevme'l-cezâ
4461	Şalât ile selâm olsun resûle	Ėamu aşĥâbı âlî pür uşûle
4462	Ėuşuşa mü'min mü'minâta	Kerem 'afvınla ir gördür necâta
4463	Okıyanı diñleyanı yazanı	Raĥmetuñle yarlıgagıl yâ ĥanı

Ėad vaķa'a'l-ferâĥ min tesvidi'l- mürşidiyye'l-Aĥmediyye'l-müntesebi bilâ-mediyyi
'an yidi 'Abdu'l-za'if el-muĥtâc ilâ raĥmeti rabbi'l-lâıf 'Alemdâr-ı 'Ali ibn-i Muĥammedi'ş-
Şerîf el-mensûb-ı bî-ķazâ'i Taşķöpri min ĥariyyete kılıc fi'l-yevmi'l-ĥâdî 'aşere min şehr-i
ramazâni'l-mübârek sene mi'eteyni ve elfe min hicreti min alu'l-'izzu ve'ş-şeref-ĥaferallahu
lenâ vâli vâlidinâ velî cem'î'l-mü'minin-Allahüm-maĥfir limen du'ânâ bî-ĥüsn-i'l-ĥâtime-
vel'imân bî-raĥmetike yâ kerîm yâ ĥufrân- vel ĥamdu-lillahi rabbi'l- 'âlemin rabbenâ
taĥabbel minnâ bî-ĥürmeti'l-fâtihâ

Temmet #

4460—K

4461—K

4462—K

4463b yarlıgagil: yarlıgagil K

Ankara Milli ĥütüphanenin nüshasının sonunda mevcuttur.

SONUÇ

Kaynağını Arap ve Fars Edebiyatlarından alan ve bu edebiyatların tesiri altında gelişen Klasik Türk Edebiyatı, 16. Yüzyıldan itibaren kendi tabii mecrasında olgunlaşmaya başlamıştır. Ahmed Müşridî'nin üzerinde çalıştığımız bu eseri (Pent-nâme), Klasik Edebiyatımızın bu olgunluk döneminin bir ürünü olması yönünde büyük bir önem arz etmektedir.

Yaptığımız çalışmada, Ahmed Müşridî'nin, gerek dil ve üslup, gerekse muhteva bakımından mahallileşme akımı içinde yer aldığı, Arapça ve Farsça tamlama, deyim ve ifadelere pek fazla yer vermediği sade ve anlaşılır bir Türkçeyle konuları ele aldığı, âyet ve hadîsleri bile Türkçe meâlleriyle kullandığı görülmektedir. Bu da, şairin, az tahsilli veya hiç bir tahsil görmemiş sıradan Anadolu insanının okuyucu olarak seçmiş olmasından kaynaklanıyor gerektir.

Gerek kendi döneminde gerekse sonraki dönemlerde çok okunan ve ilgi gören Pend-nâme, bazı arûz kusurları taşısa da, genel itibariyle başarılı bir mesnevidir. Özellikle kafiyelerdeki uyum ve zenginlik, şairin, kafiye bulma konusunda sıkıntı çekmediğini göstermektedir.

Ahmed Müşridî'nin, Diyarbakır gibi saraya uzak bir yerde yaşamış olmasına rağmen, sade ve temiz bir Türkçeyle eser verdiği görülmektedir. Bu da, Klasik Türk Şiirini, İstanbul'a, özellikle de saray çevresine sıkıştırmak isteyenlerin ne kadar, haksız olduklarını göstermesi yönüyle önemli bir husustur.

Şairin, sanat gayesi gütmek yerine, okuyucuya dinî ve ahlâkî konularda bilgi vermeyi amaç edinmesi, onun ilk etapta göze çarpan özelliklerinden bir diğeridir.

Pend-nâme'yi önemli kılan bir diğerk özellik ise, eserin, derin halk kültürünü ve dinî ruhunu veriyor olmasıdır.

Çeviri yazısını hazırladığımız Pend-nâme (Ahmediye)'nin aynı özellikteki diğerk mesneviler arasında hak ettiğı yeri alacağına inanıyor ve bu çalışmanın, benzer çalışmalara bir katkı sağlamasını ümit ediyorum.

Sehven yapılan kısmi maddi hataların varolabileceğini ve hocalarımla bu konuda yapacağı uyarı ve tavsiyeler doğrultusunda gerekli düzeltmeleri yapmaktan memnuniyet duyacağımı da özellikle belirtmek istiyorum.

BİBLİYOGRAFYA

Ahmed Diyârbekri, Pend-i Ahmedî Kitâb-ı Mürşid (Derleyen ve sadeleştiren Agâh Güçlü), Tan Gazetesi ve Matbaası, İstanbul, 1968, s.184

Ali Emirî, Teskire-i Şu'arâ-yı Âmit ., Âmidî Matbaası , İst,1327 , s. 424

Ana Britanica, Ahmed Mürşid maddesi ,İstanbul ,Sabah yayınları 1995 c.1 215 s.

AYAN, Gönül ,Tebrizli Ahmedî ,Esrâr-Nâme (İnceleme -Metin) , AKM, ANKARA, 1989

Azamat, Nihat, Yeni bir Ahmedî ve İki Eseri: Yûsuf u Zeliha ve Esrâr-nâme Tercümesi, Osmanlı araştırmaları VII-VIII, İstanbul, 1988.

Banarlı, Nihad Sami , RTET , MEB yayınları Ankara , c.1 s. 488

Beysanoğlu, Şevket, Diyarbakırlı Fikir ve Sanat Adamları, 2 c. 1957-60

Bursalı Mehmed Tâhir, Osmanlı Müellifleri, 1. C.İstanbul, 1333, s. 27

Çelebioğlu, Amil, Muhammediyye-Kitab-ı Muhammediyye, Kervan Kitapçılık A.Ş. Ofset Tesisleri 4 c.İstanbul.

İslâm Ansiklopedisi, Ahmed Bîcân Maddesi, MEB yayınları 1. c.182.s

Kocatürk, Vasfi Mâhir, Türk Edebiyatı Tarihi, Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1964. s. 557

Latîfi, Tezkire-i Latîfi, 1, İkdâm Matbaası, İstanbu,1314.

Levend, Agâh Sırrı, Türk Dili araştırmaları Yıllığı belleten (1957), Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1968.

Meydan Larousse ,Ahmed Mürşid Efendi maddesi , Meydan Yayınları İstanbul, c.1. 1973 , 177s.

Özgökmen, Ali, Konya Belediyesi İzzet Koyunoğlu Müzesi Kütüphanesinde Bulunan Yazma Türkçe Eserler Kataloğu (Yüksek Lisans Tezi) Konya 1987.

Tuman, Nâil, Tuhfe-i Nâilî, Millî kütüphane (İbni Sinâ) No: 3675.

Yeni Türk Ansiklopedisi, Ahmediye maddesi , Ötüken yayınları ,İstanbul ,1985 , c.1.s. 50

Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Kitapçılık Basım Yayım İstanbul,

Uzunçarşılı, İ. Hakkı, Osmanlı Tarihi, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara,1972, 1. C.

Yuluğ, Melih, Ahmediye Şerhi, Doyuran Matbaası, İstanbul,1979, s. 459

